ព្រះ
ត្រៃបិដកភាសាបាលី
និង
សេចក្តីប្រៀបធៀបភាសាខ្មែរ
អភិធម្មបិដក
សោឡសមភាគ
១០៩

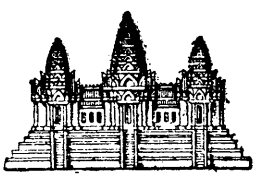

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

៣. ស. ២៥១២

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានស្ស សោឡសមោ ភាគោ

អនុលោមប្បច្ចនីយប្បដ្ឋានំ

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

អនុលោមប្បច្ចនីយត្តិកប្បដ្ឋានំ

កុសលត្តិកេ នកុសលត្តិកំ

(១) កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលេ ខន្ធេ បដិច្ច ចតុ-សមុដ្ឋានំ រូបំ ។ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុស-លោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចតុសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ។ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុ-សលោ ច នអព្យាកតោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា កុសលំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ។

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន សោឡសមភាគ

អនុលោមបច្ចនីយបដ្ឋាន

សូមនមស្ការ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ អង្គនោះ ។

អនុលោមបច្ចនីយត្តិកបដ្ឋាន

កុសលត្តិកៈ ឆកុសលត្តិកៈ

(១) ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ គឺ ចិត្តសម្បយុត្តធម៌ទាំងឡាយ អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជាកុសល ។ ធម៌ មិនមែន ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ គឺ ខន្ធ៣ផង ចិត្តសម្បយុត្តធម៌ទាំងឡាយផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាកុសល ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ១ ជាកុសល ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ១ ជាកុសល ។

កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ច ឧអកុសលោ ច ធម្មា ឧបាទិន្នំ ហេតុបច្ចយា កុសលេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ បញ្ហ ។

(២) អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ធម្មោ ឧបាទិន្នតំ ហេតុបច្ចយា អកុសលេ ខន្ធេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ធម្មោ ឧបាទិន្នតំ ហេតុបច្ចយា អកុសលំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអព្យាកតោ ធម្មោ ឧបាទិន្នតំ ហេតុបច្ចយា អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ច ឧអព្យាកតោ ច ធម្មា ឧបាទិន្នំ ហេតុបច្ចយា អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ច ឧអកុសលោ ច ធម្មា ឧបាទិន្នំ ហេតុបច្ចយា ។ បញ្ហ ។

(៣) អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ធម្មោ ឧបាទិន្នតំ ហេតុបច្ចយា វិចាកាព្យាកតំ កិរិយាព្យាកតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិសន្ធិំ ឯកំ មហាភូតំ បដិច្ច តយោ មហាភូតា ច មហាភូតេ បដិច្ច ច មហាភូតា

ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជាកុសល ។ វារៈ ៥ ។

(២) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជាអកុសល ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាអកុសល ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ វារៈ ៥ ។

(៣) ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង ជាបដិសន្ធិ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាវិបាកាព្យាកតៈ និងជាកិរិយាព្យាកតៈ មហាភូត ៣ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ១ មហាភូត ២ អាស្រ័យ នូវមហាភូត ២

មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិបាកាព្យាកតំ បដិសន្ធិំ មហាភូតំ ។ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ច ឧអកុសលោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា វិបាកាព្យាកតំ កិរិយាព្យាកតំ ។ សន្ធិំ្តំ ។ តីណិ ។

(៤) កុសលញ្ច អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលេ ខន្ធេ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ កុសលញ្ច អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលញ្ច អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ច ឧអកុសលោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥) អកុសលញ្ច អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលញ្ច អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលញ្ច អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ច ឧអកុសលោ ច ធម្មោ

ចិត្តសមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកមហាភូត ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុ-
សល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេ-
តុប្បច្ច័យ គឺ វិបាកាព្យាកតបដិសន្ធិ និងមហាភូត ។ ធម៌ មិនមែន
ជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ វិបាកាព្យាកតៈ និងកិរិយាព្យា-
កតៈ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ភារៈ ៣ ។

(៤) ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល
ផង ជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ បិត្ត-
សមុដ្ឋានរូប អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ជាកុសលផង នូវពួកមហាភូត
ផង ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសលផង
ជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែន
ជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសលផង
ជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥) ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល
ផង ជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិន
មែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសលផង ជាអព្យាកតៈផង
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែន
ជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសលផង ជាអព្យាកតៈផង

ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានរូបមេវ ឯត្ថ វត្តតិ ។

ឯកូនវីសតិ បញ្ហា កាតព្វា ។

(៦) កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា កុ-សលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ច ឧអព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណប្បច្ចយា តីណិ ។

(៧) អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ច ឧអព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណប្បច្ចយា តីណិ ។

(៨) អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា អព្យា-កតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ច ឧអកុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ អារម្មណប្បច្ចយា តីណិ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូបតែម្យ៉ាង ប្រព្រឹត្ត
ទៅ កុង្គតិក:នេះ ។

បញ្ហា ១៩ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ។

(៦) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល
ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកត: អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌
មិនមែនជាអកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាកត:ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជា
កុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារ: ៣ ។

(៧) ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល
ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកត: អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ
ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាកត:ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌
ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារ:៣ ។

(៨) ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកត:
ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកត: ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ
ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌
ជាអព្យាកត: ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារ: ៣ ។

(๙) ហេតុយា ฌក្ខនវារេ អារម្មណោ នវ អធិ-
បតិយា ฌក្ខនវារេ អនន្តរេ នវ សមនន្តរេ នវ សហ-
ជាតេ ฌក្ខនវារេ អវិគតេ ฌក្ខនវារេ ។

(๑๐) អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ឧហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-
អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧហេតុប្បច្ចយា អកុ-
សលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ច ឧអព្យាកតោ
ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យា-
កតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧ-
ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ធម្មំ
បដិច្ច ឧកុសលោ ច ឧអកុសលោ ច ធម្មា
ឧប្បជ្ជន្តិ ឧហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๑๑) កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ឧអារម្មណប្បច្ចយា កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧអារម្មណប្បច្ចយា
កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ច ឧអកុស-
លោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឧអារម្មណប្បច្ចយា ។

(๙) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងអារម្មណប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ក្នុងអធិបតិប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងអនន្តរប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ក្នុងសហជាតប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងអញ្ញមញ្ញប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងនិស្សយប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងអាសេវនប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងកម្មប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងវិបាកប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងអាហារប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងឈានប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងមគ្គប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងសម្បយុត្តប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងអត្ថិប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងនត្ថិប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងវិគតប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ក្នុងអវិគតប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ។

(๑๐) ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

(๑๑) ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ចយ ។

អកុសលំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឆដ្ឋោ ខុប្ប-
ដ្ឋតិ ឧអារម្មណាបច្ចយា អកុសលំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧ-
កុសលោ ឆដ្ឋោ ខុប្បដ្ឋតិ ឧអារម្មណាបច្ចយោ អកុ-
សលំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧកុសលោ ច ឧអកុសលោ
ច ឆដ្ឋោ ខុប្បដ្ឋន្តំ ឧអារម្មណាបច្ចយា ។

(១២) ឧមោតុយា ច ឧអារម្មណោ បណ្ណារស
ឧអធិបតិយា ឯកូនវីសតិ នោវិគតេ បណ្ណារស ។

បច្ចនីយំ វិត្ថារេតព្ពំ សមាជាតវារម្បិ វិត្ថារេតព្ពំ
បច្ចយវារម្បិ វិត្ថារេតព្ពំ ។

(១៣) បច្ចយវារេបិ មោតុយា ឆព្ពីស អារម្ម-
ណោ អដ្ឋារស អវិគតេ ឆព្ពីស ។

និស្សយវារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសំ ។

(១៤) កុសលោ ឆដ្ឋោ ឧកុសលស្ស ឆដ្ឋស្ស
មោតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ ឆដ្ឋោ ឧអ-
ព្យាកតស្ស ឆដ្ឋស្ស មោតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុ-
សលោ ឆដ្ឋោ ឧកុសលស្ស ច ឧអព្យាកតស្ស
ច ឆដ្ឋស្ស មោតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ
ឆដ្ឋោ ឧកុសលស្ស ច ឧអកុសលស្ស ច ឆដ្ឋស្ស
មោតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។

ធម៌ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី ធម៌ មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(๑๒) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ ๖ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ ๑๕ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ ๑๙ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ ๑๕ ។

បច្ចនីយៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ តាំងសហជាតវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ តាំងបច្ចយវារៈក្តី បណ្ឌិត ក៏គប្បីឲ្យពិស្តារ ។

(๑๓) ចំណែកខាងបច្ចយវារៈ ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ ๒๖ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ๑๘ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ๒๖ ។

និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី

ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(๑๔) ធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអកុសលផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ ๕ ។

(๑๕) អកុសលោ ធម្មោ ន អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ ធម្មោ ន កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ ធម្មោ ន អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ ធម្មោ ន អកុសលស្ស ច ន អព្យាកតស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អកុសលោ ធម្មោ ន កុសលស្ស ច ន អកុសលស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។

(๑๖) អព្យាកតោ ធម្មោ ន កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ន អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ន កុសលស្ស ច ន អកុសលស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(๑๗) កុសលោ ធម្មោ ន កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន ។ អកុសលោ ធម្មោ ន អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន ។ អព្យាកតោ ធម្មោ ន អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន ។

(๑๕) ធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអកុ-
សល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិន
មែនជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ជា
បច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអកុសលផង៨ មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ដោយ
ហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល
ផង៨ មិនមែនជាអកុសលផង៨ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(๑๖) ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុ-
សល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិន
មែនជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃ
ធម៌ មិនមែនជាកុសលផង៨ មិនមែនជាអកុសលផង៨ ដោយហេតុប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៣ ។

(๑๗) ធម៌ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល
ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ
នៃធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។
ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ដោយ
អារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[๑๘] ហេតុយា តោរស អារម្មណា អដ្ឋារស អធិបតិយា សត្តរស អនន្តរេ សោឡស សមនន្តរេ សោឡស សហជាតេ ឯកូនវីស អញ្ញមញ្ញេ ទ្វាទិសយេ ឆព្ពីស ឧបនិស្សយេ អដ្ឋារស បុរេជាតេ ឆ បច្ឆាជាតេ ទ្វ កម្មេ តោរស វិបាកេ តីណិ អាហារេ តោរស ។បេ។ អត្ថេ តោរស សម្បយុត្តេ ទ្វ វិប្បយុត្តេ ឆ្ឋាទស ។បេ។ អវិគតេ ឆព្ពីស ។

បញ្ហាវារំ និត្តារេតព្ពំ ។

នេវជាត្តិកេ ឆនេវជាត្តិកំ

[๑๙] សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឆ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តេ ខន្ធេ បដិច្ច សុខវេទនា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិសន្ធិក្ខណេ មហាភូតា ឆដ្ឋំ ។ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឆ ខន្ធក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។

(๑๘) កុដហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ កុដអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๘ កុដអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๗ កុដអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๖ កុដសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๖ កុដសហជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๙ កុដអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ កុដនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๖ កុដឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๘ កុដបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ កុដបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ កុដកម្មប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ កុដវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ កុដអាហារប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។បេ។ កុដមគ្គប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ កុដសម្បយុត្តប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ๙ កុដវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๒ ។បេ។ កុដ-អវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๖ ។

បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

វេទនាត្តិកៈ ឯវេទនាត្តិកៈ

(๑๙) ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ សុខវេទនាផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវពួកខន្ធ ដែលប្រកប ដោយសុខវេទនា ពួកមហាភូត មិនមាន កុដ្ឋខណៈនៃបដិសន្ធិទេ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកប ដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ๓ ផង ចិត្តសមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវខន្ធ ๑ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ។

สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต จ ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส โมหสฺส อนนฺตรา อาวชฺชนา อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส โมหสฺส อนนฺตรา ตทาวชฺชนา อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส โมหสฺส อนนฺตรา ตทาวชฺชนา อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส โมหสฺส อนนฺตรา ตทาวชฺชนา อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส โมหสฺส อนนฺตรา ตทาวชฺชนา อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส โมหสฺส อนนฺตรา ตทาวชฺชนา อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา ขนฺธา อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส โมหสฺส อนนฺตรา ตทาวชฺชนา อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา สตฺต ฯ

(๒๐) ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม

ធម៌ ដែលមិនប្រកប ដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី មិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(២០) ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយទុក្ខវេទនា

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ ខន្ធាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឯកំ បដិច្ច ឯកអកុក្កមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឯកោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ ខន្ធាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តំ ឯកំ បដិច្ច ឯសុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តោ ច ឯអកុក្កមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឯកោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ ខន្ធាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តំ ឯកំ បដិច្ច ឯខន្ធាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តោ ច ឯអកុក្កមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឯកោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ ខន្ធាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តំ ឯកំ បដិច្ច ឯសុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តោ ច ឯខន្ធាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឯកោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ ខន្ធាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឯកំ បដិច្ច ឯសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឯ-ខន្ធាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឯអកុក្កមសុខាយ-វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឯកោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ច-យោ សត្ត ។

(៦១) អកុក្កមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឯកំ បដិច្ច ឯអកុក្កមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឯកោ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[៦១] ធម៌ ដែលប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនុក្កមសុខាយ វេទនាយ
សម្បយុត្តំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧសុខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនុក្កមសុ-
ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧទុក្ខាយ-
វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
អនុក្កមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧ-
សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឧអនុក្កមសុខាយ-
វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យា អនុក្កមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឆន្ទំ បដិច្ច
ឧទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឧអនុក្កមសុខា-
យ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា អនុក្កមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឆន្ទំ
បដិច្ច ឧសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឧទុក្ខា-
យ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា អនុក្កមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឆន្ទំ
បដិច្ច ឧសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឧទុក្ខា-
យ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឧអនុក្កមសុខាយ វេ-
ទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យា សត្ត ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខ-
វេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិន
មែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិន
ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយវេទនាមិន
មែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌
ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែន
ជាទុក្ខមិនមែនជាសុខក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយវេទនាមិន
មែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌
ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែន
ជាទុក្ខមិនមែនជាសុខក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយវេទនា
មិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌
ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី
អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេ-
ទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី ដែលមិនប្រកបដោយវេទនា
មិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយ
វេទនា មិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-
ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(๒๒) เหตุยา ปกิณฺณโก อารมฺมเณ ปกิณฺณโก อวิคเต ปกิณฺณโก ฯ

(๒๓) สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺเต ธมฺเม ปฏิจฺจ สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ฯ

(๒๔) เหตุยา ปกิณฺณโก อารมฺมเณ ปกิณฺณโก วิปฺปยุตฺเต ขนฺธา เทวิกเต ปกิณฺณโก ฯ

สหชาตการมฺปิ ปจฺจยการมฺปิ นิสฺสยการมฺปิ สมฺปยุตฺตการมฺปิ สมฺปยุตฺตการมฺปิ ปฏิจฺจการสทิสเมว ฯ

(๒๕) สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโก ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโก ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโก ธมฺโม อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโก ธมฺโม สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส จ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส จ ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน ปจฺจโย

(๒๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ ។

(๒๓) ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๔) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๔ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(๒๕) ធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខ-វេទនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនាផង ដែលមិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ

សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ធម្មានំ ទុក្ខាយ វេទ-
នាយ សម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស អធម្មានំ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ-
សម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ធម្មានំ សុខាយ-
វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ធម្មានំ សុខាយ វេ-
ទនាយ សម្បយុត្តស្ស ច ធម្មានំ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តស្ស ច ធម្មានំ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុ-
ត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សត្ត ។

(២៦) ហេតុយា ឯកវីស អារម្មណេ ឯកវីស
អវិគតេ ឯកវីស ។

បញ្ហាវារំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

វិបាកត្តិកេ ធម្មវិបាកត្តិកំ

(២៧) វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច ធម្មវិបាកោ ធម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច ធម្មវិបាកធម្ម-
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច
ធម្មវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកប ដោយទុក្ខវេទនាផង ដែលមិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនាផង ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសុខវេទនាផង ដែលមិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាផង ដែលមិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(២៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

វិបាកត្តិកៈ ឥវិបាកត្តិកៈ

(២៧) ធម៌ មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនវិបាក តាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

វិចារកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧវិចារកឆម្មឆន្ទោ ច ឆនេវវិចារកនវិចារកឆម្មឆន្ទោ ច ឆម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា វិចារកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧវិចារោ ច ឧវិចារកឆម្មឆន្ទោ ច ឆម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ហ ។

(២៨) វិចារកឆម្មឆម្មំ បដិច្ច ឧវិចារកឆម្មឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចារកឆម្មឆម្មំ បដិច្ច ឧវិចារោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចារកឆម្មឆម្មំ បដិច្ច ឧនេវវិចារកនវិចារកឆម្មឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចារកឆម្មឆម្មំ បដិច្ច ឧវិចារោ ច ឧនេវវិចារកនវិចារកឆម្មឆន្ទោ ច ឆម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា វិចារកឆម្មឆម្មំ បដិច្ច ឧវិចារោ ច ឧវិចារកឆម្មឆន្ទោ ច ឆម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ហ ។

(២៩) ឧនេវវិចារកនវិចារកឆម្មឆម្មំ បដិច្ច ឧនេវវិចារកនវិចារកឆម្មឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧនេវវិចារកនវិចារកឆម្មឆម្មំ បដិច្ច ឧវិចារោ ឆន្ទោ

ធម៌ មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី មិនមែនជាមិនមានវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាវិបាកក្តី មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(២៨) ធម៌ មិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាវិបាកក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(២៩) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នេវវិចាកនវិចាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នវិចាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នេវវិចាកនវិចាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នវិចាកធម្មធម្មោ ច ន នេវវិចាកនវិចាកធម្មធម្មោ ច ឆម្ភា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា នេវវិចាកនវិចាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នវិចាកោ ច នវិចាកធម្មធម្មោ ច ឆម្ភា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(៣០) វិចាករញ្ច នេវវិចាកនវិចាកធម្មធម្មញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នវិចាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចាករញ្ច នេវវិចាកនវិចាកធម្មធម្មញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នវិចាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចាករញ្ច នេវវិចាកនវិចាកធម្មធម្មញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នេវវិចាកនវិចាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចាករញ្ច នេវវិចាកនវិចាកធម្មធម្មញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នវិចាកធម្មធម្មោ ច ន នេវវិចាកនវិចាកធម្មធម្មោ ច ឆម្ភា ឧប្បជ្ជន្តិ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាវិបាកក្តី មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៣០) ធម៌ មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាកផង មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ជាវិបាកផង មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាកផង មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្ប-ច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាកផង មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង ទើបកើតឡើង

ហេតុបច្ចយោ វិចារកភាវា នេវវិចារកនវិចារកធម្មធម្មា ឆន្ទំ បដិច្ច នវិចារោ ច នវិចារកធម្មធម្មោ ច ឆន្ទាទិកានំ ហេតុបច្ចយោ បញ្ច ។

(៣១) វិចារកធម្មធម្មា នេវវិចារកនវិចារកធម្មធម្មា ឆន្ទំ បដិច្ច នវិចារោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ វិចារកធម្មធម្មា នេវវិចារកនវិចារកធម្មធម្មា ឆន្ទំ បដិច្ច នវិចារកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ វិចារកធម្មធម្មា នេវវិចារកនវិចារកធម្មធម្មា ឆន្ទំ បដិច្ច នវិចារោ ច នេវវិចារកនវិចារកធម្មធម្មោ ច ឆន្ទា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយោ តីណិ ។

(៣២) វិចារកំ ឆន្ទំ បដិច្ច នវិចារកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយោ តីណិ ។ វិចារកធម្មធម្មំ បដិច្ច នវិចារោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយោ តីណិ ។ នេវវិចារកនវិចារកធម្មធម្មំ បដិច្ច នេវវិចារកនវិចារកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណបច្ចយោ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាវិបាកក្តី មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រ-
ក្រតីក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាកផង មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌
មានវិបាកជាប្រក្រតីផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៣១) ធម៌ មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាធម៌មានវិបាក
ជាប្រក្រតីផង មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី
អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង មិនមែនជាវិបាកទាំងមិន
មែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌
មិនមែនជាវិបាកក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មាន
វិបាកជាប្រក្រតីក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង
មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យមានវារៈ ៣ ។

(៣២) ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជា
វិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌
មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង
ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាក
ទាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក
ទាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ

បញ្ហំ ។ វិចារកញ្ហំ នេវវិចារកនវិចារកធម្មធម្មញ្ហំ ធម្មំ បដិច្ច នវិចារកធម្មធម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ អារម្មណាប្បច្ចយា តីណិ ។

(៣៣) ហេតុយា តេវីសំ អារម្មណេ ចុទ្ទស ។ បេ ។ អវិគតេ តេវីសំ ។

(៣៤) នហេតុយា អដ្ឋារសំ នអារម្មណេ បណ្ណារសំ ។

សហជាតភាវម្បិ បច្ចយភាវម្បិ និស្សយភាវម្បិ សំសដ្ឋភាវម្បិ សម្បយុត្តភាវម្បិ វិត្ថារេតព្ពំ ។

(៣៥) វិចារោ ធម្មោ នវិចារស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ ធម្មោ នវិចារ-ធម្មធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ ធម្មោ ន នេវវិចារកនវិចារកធម្មធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ច-យោ វិចារោ ធម្មោ នវិចារកធម្មធម្មស្ស ច ន នេវ-វិចារកនវិចារកធម្មធម្មស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ ធម្មោ នវិចារកស្ស ច នវិចារក-ធម្មធម្មស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ហំ ។

(៣៦) វិចារោ ធម្មោ នវិចារកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ ធម្មោ

មានវារៈ៥ ។ ធម្ម មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាវិបាកផង មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាធម្មមានវិបាកជាប្រក្រតីផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៣៣) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៣ កុសលអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១៤ ។បេ។ កុសលអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ២៣ ។

(៣៤) កុសលនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១៨ កុសលនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១៥ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី
សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

(៣៥) ធម្ម ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃធម្ម មិនមែនជាវិបាក ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម្ម ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃធម្ម មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម្ម ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃធម្ម មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម្ម ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃធម្ម មិនមែនជាធម្មមានវិបាកជាប្រក្រតីផង មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមែនជាធម្មមានវិបាកជាប្រក្រតីផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម្ម ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃធម្ម មិនមែនជាវិបាកផង មិនមែនជាធម្មមានវិបាកជាប្រក្រតីផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

(៣៦) ធម្ម ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃធម្ម មិនមែនជាវិបាក ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម្ម ជាវិបាក

ឧ វិចារកេ ឧម្មគ្គសម្បយុត្តេ អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ
តេ ខន្ធេ ឧ តេ វិចារកេ ឧ វិចារកេ ឧម្មគ្គសម្បយុត្តេ អារម្ម-
ណាបច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ តេ ខន្ធេ ឧ វិចារកស្ស
ច ឧ តេ វិចារកេ ឧ វិចារកេ ឧម្មគ្គសម្បយុត្តេ ច ឧម្មគ្គសម្បយុត្តេ អារម្ម-
ណាបច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ តេ ខន្ធេ ឧ វិចារកេ ឧម្ម-
គ្គសម្បយុត្តេ ច ឧ តេ វិចារកេ ឧ វិចារកេ ឧម្មគ្គសម្បយុត្តេ ច ឧម្មគ្គសម្បយុត្តេ
អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ វិចារោ តេ ខន្ធេ ឧ វិចា-
រកស្ស ច ឧ វិចារកេ ឧម្មគ្គសម្បយុត្តេ ច ឧម្មគ្គសម្បយុត្តេ អារម្ម-
ណាបច្ចយេន បច្ចយោ ឧ ។

(៣៧) វិចារកេ ឧម្មគ្គខន្ធេ ឧ វិចារកេ ឧម្មគ្គសម្បយុត្តេ
អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ វិចារកេ ឧម្មគ្គខន្ធេ ឧ វិចា-
រកស្ស ឧម្មគ្គសម្បយុត្តេ អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ វិចារ-
ឧម្មគ្គខន្ធេ ឧ តេ វិចារកេ ឧ វិចារកេ ឧម្មគ្គសម្បយុត្តេ អារម្មណា-
បច្ចយេន បច្ចយោ វិចារកេ ឧម្មគ្គខន្ធេ ឧ វិចារកស្ស
ច ឧ តេ វិចារកេ ឧ វិចារកេ ឧម្មគ្គសម្បយុត្តេ ច ឧម្មគ្គសម្បយុត្តេ អា-
រម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ វិចារកេ ឧម្មគ្គខន្ធេ ឧ វិចារក-
ឧម្មគ្គសម្បយុត្តេ ច ឧ តេ វិចារកេ ឧ វិចារកេ ឧម្មគ្គសម្បយុត្តេ ច
ឧម្មគ្គសម្បយុត្តេ អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ វិចារកេ ឧម្មគ្គខន្ធេ

ជាបច្ច័យ នៃធម៌មិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ជាវិបាកជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាវិបាកផង មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតីផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាវិបាក ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាវិបាកផង មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៣៧) ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាវិបាក ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាវិបាកផង មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតីផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មានវិបាកជាប្រប្រតី

ន វិចាកសម្បយុត្តេ ធម្មេ ន វិចាកធម្មធម្មសម្បយុត្តេ ធម្មេ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៣៨) នេវវិចាកនវិចាកធម្មេ ន នេវវិចាកនវិចាកធម្មធម្មសម្បយុត្តេ ធម្មេ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។បេ។ ។

(៣៩) ហេតុយា តេរស អារម្មណេ អជ្ឈាសយេ អធិបតិយា សត្តរស អនន្តរេ សមនន្តរេ ។បេ។ បុរេជាតេ ធ បច្ឆាជាតេ ន អាសេវនេ ធ កម្មេ ឋបេត្វា វិបាកេ បញ្ច ។បេ។ ឥន្ទ្រិយេ អជ្ឈាសយេ ។បេ។ វិប្បយុត្តេ ឆ្ឌានេ អវិគតេ តេរីសេ ។

បញ្ញាភវំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

ខុប្បាទិនុប្បាទានិយទ្វិកំ

ឆខុប្បាទិនុប្បាទានិយទ្វិកំ

(៤០) ខុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ឆ ខុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ខុប្បជ្ជតិ បច្ចយា

ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាវិបាកផង មិនមែនជាធម៌មានវិបាកជាប្រ-
ក្រតីផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៣៨) ធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី
ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមែនជាមានវិបាកជា
ប្រក្រតី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។បេ។ មានវារៈ ៦ ។

(៣៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១៨ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១៦ ។បេ។ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងបច្ឆាជាត-
ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងកម្មប្បច្ច័យ
មានវារៈ ១៤ ក្នុងវិបាកប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។បេ។ ក្នុងឥន្ទ្រិ-
យប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។បេ។ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១២
ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៣ ។

បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផង ចុះ ។

ឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

(៤០) ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហា
ជាដើម) កាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវ
ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យកហើយ
ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ឧបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទិន្នុបាទានិយំ
ធម្មំ បដិច្ច ឧ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧ ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ច ឧ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ
ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាទិន្នុបាទានិយំ
ធម្មំ បដិច្ច ឧ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ច ឧ អនុបាទិន្នអ-
នុបាទានិយោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ហ ។

ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

(๒๑) อนฺตรานิฺตรานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ น อ-
นฺตรานิฺตรานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา
อนฺตรานิฺตรานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ น อนฺตรานิฺตอนฺตรา-
นิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา อนฺตรานิฺต-
รานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ น อนฺตรานิฺตรานิโย จ
น อนฺตรานิฺตอนฺตรานิโย จ ธมฺโม อุปฺปชฺชนฺติ เหตุ-
ปฺปจฺจยา ตีณิ ฯ

(๒๒) อนฺตรานิฺตอนฺตรานิยํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ
น อนฺตรานิฺตอนฺตรานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ
เหตุปฺปจฺจยา อนฺตรานิฺตอนฺตรานิยํ ธมฺมํ
ปฏิจฺจ น ขนฺธานิฺตรานิโย ธมฺโม อุปฺปชฺชติ

(๔๑) ធម្មំ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម្មំ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្មំ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម្មំ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្មំ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី ធម្មំ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី អាស្រ័យ នូវធម្មំ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๔๒) ធម្មំ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម្មំ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្មំ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម្មំ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង

ហេតុបច្ចយា អនន្តរានន្តរអនន្តរានន្តរំ ឧទ្ធំ បដិច្ច
ន អនន្តរានន្តរានន្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ច-
យា អនន្តរានន្តរអនន្តរានន្តរំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ន ឧទានន្ត-
រានន្តរោ ច ន អនន្តរានន្តរអនន្តរានន្តរោ ច ធម្មោ
ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា អនន្តរានន្តរអនន្តរានន្តរំ ឧទ្ធំ
បដិច្ច ន ឧទានន្តរានន្តរោ ច ន អនន្តរានន្តរានន្តរោ
ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា បញ្ហា ។

(៤៣) អនន្តរានន្តរានន្តរញ្ហា អនន្តរានន្ត-
អនន្តរានន្តរញ្ហា ឧទ្ធំ បដិច្ច ន ឧទានន្ត-
រានន្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំង ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(๔๓) ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

អនុបាទិន្នុបាទានិយេ ធម្មេ បដិច្ច ឧ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ឧម្មា ខុប្ប-
ដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា អនុបាទិន្នុបាទានិយេ ធម្មេ បដិច្ច ឧ អនុបាទិន្ន-
អនុបាទានិយេ ធម្មេ បដិច្ច ឧ ខុបាទិន្នុបាទានិ-
យោ ច ឧ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ច ឧម្មា ខុប្ប-
ដ្ឋន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៤៤) ខុបាទិន្នុបាទានិយេ ធម្មេ អនុបាទិន្នុបា-
ទានិយេ ធម្មេ បដិច្ច ឧ ខុបាទិន្នុបាទានិយោ
ឧម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ខុបាទិន្នុបាទា-
និយេ ធម្មេ អនុបាទិន្នុបាទានិយេ ធម្មេ បដិច្ច

ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៤៤) ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង

ន អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ន ខ្លោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
បច្ចយា ឧបាទិន្នុបាទានិយញ្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយញ្ច
ធម្មំ បដិច្ច ន ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ច ន អនុបាទិន្ន-
អនុបាទានិយោ ច ខ្លោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា
តីណិ ។

(៤៥) ហេតុយា ឯកូនវីស អារម្មណេ ន អធិ-
បតិយា ឯកាទស សហជាតេ ឯកូនវីស ។ បេ ។

សហជាត . . . បច្ចយ . . . និស្សយ . . . សំសដ្ឋ
. . . សម្បយុត្តវារម្បិ វិត្ថារេតព្ពំ ។

(៤៦) ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ខ្លោ ន ឧបាទិន្នុ-
បាទានិយស្ស ខន្ធស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ឧ-
បាទិន្នុបាទានិយោ ខ្លោ ន អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស
ខន្ធស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។ បេ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី ធម៌ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៣ ។

(๔๕) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ១៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ចយ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ចយ មានវារៈ ១១ ក្នុងសហជាតប្បច្ចយ មានវារៈ ១៩ ។បេ។

សហជាត ... បច្ចយ ... និស្សយ ... សំសដ្ឋ ... និងសម្បយុត្តវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

(๔๖) ធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយ ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ចយ នៃធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ចយ ធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ចយ នៃធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយហេតុប្បច្ចយ ។បេ។

(๔๗) ខុទ្ធាធិទ្ធាធានិយោ ធម្មោ ន ខុទ្ធាធិទ្ធ-
ធានាធិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ
ខុទ្ធាធិទ្ធាធានិយោ ធម្មោ ន អនុទ្ធាធិទ្ធាធានិយស្ស
ធម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ ខុទ្ធាធិទ្ធាធា-
និយោ ធម្មោ ន អនុទ្ធាធិទ្ធអនុទ្ធាធានិយស្ស ធម្មស្ស
អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ ខុទ្ធាធិទ្ធាធានិយោ
ធម្មោ ន ខុទ្ធាធិទ្ធាធានិយស្ស ច ន អនុទ្ធាធិទ្ធអនុ-
ធានានិយស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ
ខុទ្ធាធិទ្ធាធានិយោ ធម្មោ ន អនុទ្ធាធិទ្ធាធានិយស្ស
ច ន អនុទ្ធាធិទ្ធអនុទ្ធាធានិយស្ស ច ធម្មស្ស អារម្ម-
ណាបច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។

(๔๗) ធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេស កាន់យកហើយ តាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនមាន កម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យក ហើយតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែន មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧ-បាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិ-លេសកាន់យកហើយតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃ ធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយ តាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ដែល មានកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបា-ទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេស កាន់យកហើយតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដែលមិនមែនមានកម្ម ប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបា-ទានផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយ កិលេស កាន់យកហើយតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិ-លេស មិនកាន់យកហើយតាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដោយ អារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(๒๘) អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ន អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ន នុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ន អនុបាទិន្នអនុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ន នុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ច ន អនុបាទិន្នអនុបាទានិយស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ន អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ច ន អនុបាទិន្នអនុបាទានិយស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ហំ ។

(๔๘) ធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនគាន់យក ហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសគាន់យកហើយ តាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានជាបច្ច័យ នៃធម៌ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកហើយ តាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសគាន់យកហើយ តាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកហើយ តាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកហើយ តាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(๘๙) អនុលោមនិន្នអនុលោមោនុយោ ធម្មោ ន អនុ-
លោមនិន្នអនុលោមោនុយសច្ច ធម្មសច្ច អារម្មណាបច្ចយេន
បច្ចយោ ។បេ។ បញ្ច ។

(๙๐) ហេតុយា តេរស អារម្មណេ បណ្ណារស
អធិបតិយា ឯកាទស ។បេ។

បញ្ហាការម្បិ វិត្ថារេតព្ពំ ។

សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកេ
ន សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកំ

(๙๑) សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ន-
សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ច-
យោ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ន អសង្កិ-
លិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ
សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ន អសង្កិលិដ្ឋ-
អសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ

(๘๙) ធម៌ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកហើយ តាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ចយ័ នៃធម៌ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកហើយ តាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ បេ ។ មានវារៈ ๕ ។

(๙๐) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๕ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๑ ។ បេ ។

បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

ឯសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

(๙๑) ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងតាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងតាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងតាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

សន្តិលិដ្ឋសន្តិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសន្តិលិដ្ឋស-
ន្តិលេសិកោ ច ឧអសន្តិលិដ្ឋអសន្តិលេសិកោ ច
ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សន្តិលិដ្ឋសន្តិលេសិកំ
ធម្មំ បដិច្ច ឧអសន្តិលិដ្ឋសន្តិលេសិកោ ច ឧអសន្តិ-
លិដ្ឋអសន្តិលេសិកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ច-
យា បញ្ហ ។

(៥២) អសន្តិលិដ្ឋសន្តិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-
សន្តិលិដ្ឋសន្តិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
អសន្តិលិដ្ឋសន្តិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអសន្តិលិដ្ឋ-
អសន្តិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អ-
សន្តិលិដ្ឋសន្តិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសន្តិលិដ្ឋសន្តិ-
លេសិកោ ច ឧអសន្តិលិដ្ឋអសន្តិលេសិកោ ច
ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៥៣) អសន្តិលិដ្ឋអសន្តិលេសិកំ ធម្មំ
បដិច្ច ឧអសន្តិលិដ្ឋអសន្តិលេសិកោ ធម្មោ

ធម៌ ដែលមិនមែនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសេចក្តីសៅហ្មងក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលសៅហ្មងតាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងតាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៥២) ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៥៣) ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អសង្ខ្តិលិង្គអសង្ខ្តិលេសិកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯសង្ខ្តិលិង្គសង្ខ្តិលេសិកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អសង្ខ្តិលិង្គអសង្ខ្តិលេសិកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯអសង្ខ្តិលិង្គសង្ខ្តិលេសិកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អសង្ខ្តិលិង្គអសង្ខ្តិលេសិកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯសង្ខ្តិលិង្គសង្ខ្តិលេសិកោ ច ឯអសង្ខ្តិលិង្គអសង្ខ្តិលេសិកោ ច ឆម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អសង្ខ្តិលិង្គអសង្ខ្តិលេសិកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯសង្ខ្តិលិង្គសង្ខ្តិលេសិកោ ច ឯអសង្ខ្តិលិង្គសង្ខ្តិលេសិកោ ច ឆម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(៥៤) សង្ខ្តិលិង្គសង្ខ្តិលេសិកញ្ច អសង្ខ្តិលិង្គអសង្ខ្តិលេសិកញ្ច ឆម្មំ បដិច្ច ឯអសង្ខ្តិលិង្គសង្ខ្តិលេសិកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៥៥) អសង្ខ្តិលិង្គសង្ខ្តិលេសិកញ្ច អសង្ខ្តិលិង្គអសង្ខ្តិលេសិកញ្ច ឆម្មំ បដិច្ច ឯអសង្ខ្តិលិង្គសង្ខ្តិលេសិកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ តីណិ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៥៤) ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងតាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៥៥) ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ មានវារៈ ៣ ។

(๕๖) ហេតុយា ฝกฺขนฺธีสุ អារម្មណេ ฉ អរូ-
បេ ฝกฺขนฺธีสุ ๑ ខេ ๑

សហជាតវារម្បិ បច្ចយ . . . ឯិស្សយ . . . សំសដ្ឋ
. . . សម្បយុត្តវារម្បិ បញ្ហាវារេ សទិសំ ๑

(๕๗) ហេតុយា ផោដ្ឋព្ពេ អារម្មណេ បណ្ណាសេ
អដ្ឋមតិយា បណ្ណាសេ អនុលោមេ សោឡស ๑ ខេ ๑
បុរេជាតេ ฉ បច្ឆាជាតេ ฉ អាសេវនេ អដ្ឋ កម្មេ
ផោដ្ឋព្ពេ វិចារេ អដ្ឋ អាហារេ ផោដ្ឋព្ពេ ๑ ខេ ๑
ឯិប្បយុត្តេ ទ្វាទស អវិគតេ ฉឯ្ជិស ๑

វិគតុត្តិកេ ឯវិគតុត្តិកំ

(๕๘) សវិតក្កសវិចារំ ฉឯ្ជំ បដិច្ច ឯ សវិតក្កសវិចា-
រេ ฉឯ្ជេ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារំ ฉឯ្ជំ
បដិច្ច ឯ អវិតក្កវិចារមត្តេ ฉឯ្ជេ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា
សវិតក្កសវិចារំ ฉឯ្ជំ បដិច្ច ឯ អវិតក្កអវិចារេ ฉឯ្ជេ

(๕๖) កុសលហេតុ ปัจจัย មានវារៈ ๑๙ កុសលអារម្មណ ปัจจัย មានវារៈ ๙ កុសលអនន្តរ ปัจจัย មានវារៈ ๑๙ ฯ เปฯ

สหชาตวารกุสล ปัจจัย ... นิสฺสย ... สมฺปยุตฺตวารกุสล ...

สมฺปยุตฺตวารกุสล ปัจจัย มานวารเหมือนกัน ฯ

(๕๗) กุสลเหตุ ปัจจัย มานวารเหมือนกัน ฯ

(๕๘) อกุสลเหตุ ปัจจัย มานวารเหมือนกัน ฯ

(๕๙) อกุสลเหตุ ปัจจัย มานวารเหมือนกัน ฯ

(๖๐) อพฺยากตเหตุ ปัจจัย มานวารเหมือนกัน ฯ

(๖๑) อพฺยากตเหตุ ปัจจัย มานวารเหมือนกัน ฯ

(๖๒) อพฺยากตเหตุ ปัจจัย มานวารเหมือนกัน ฯ

(๖๓) อพฺยากตเหตุ ปัจจัย มานวารเหมือนกัน ฯ

(๖๔) อพฺยากตเหตุ ปัจจัย มานวารเหมือนกัน ฯ

(

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯ-
សវិតក្កសវិចារកេ ច ឯអវិតក្កអវិចារកេ ច ឆម្មា
ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯ-
អវិតក្កវិចារមត្តកេ ច ឯអវិតក្កអវិចារកេ ច ឆម្មា ឧប្ប-
ជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯស-
វិតក្កសវិចារកេ ច ឯអវិតក្កវិចារមត្តកេ ច ឆម្មា ឧប្ប-
ជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សវិតក្កសវិចារំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯស-
វិតក្កសវិចារកេ ច ឯអវិតក្កវិចារមត្តកេ ច ឯអវិតក្ក-
អវិចារកេ ច ឆម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(៥៩) អវិតក្កវិចារមត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯអវិ-
តក្កវិចារមត្តកេ ឆម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អវិ-
តក្កវិចារមត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯសវិតក្កសវិចារកេ
ឆម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អវិតក្កវិចារមត្តំ
ឆម្មំ បដិច្ច ឯអវិតក្កអវិចារកេ ឆម្មា ឧប្បជ្ជតិ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិង ប្រកបដោយវិចារៈក្តី មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈតាំងមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈតាំងមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈក្តី មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈក្តី មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(៥៩) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈតាំងមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង

ហេតុបច្ចយា អវិគតក្ខណវិចារមត្តំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧសវិគតក្ក-
សវិចារេ ច ឧអវិគតក្ខណអវិចារេ ច ឆន្ទា ឧប្បជ្ជន្តិ
ហេតុបច្ចយា អវិគតក្ខណវិចារមត្តំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧអវិគតក្ក-
ណវិចារមត្តេ ច ឧអវិគតក្ខណអវិចារេ ច ឆន្ទា ឧប្បជ្ជន្តិ
ហេតុបច្ចយា អវិគតក្ខណវិចារមត្តំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧសវិគតក្ក-
សវិចារេ ច ឧអវិគតក្ខណវិចារមត្តេ ច ឆន្ទា ឧប្បជ្ជន្តិ
ហេតុបច្ចយា អវិគតក្ខណវិចារមត្តំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧសវិ-
គតក្ខណសវិចារេ ច ឧអវិគតក្ខណវិចារមត្តេ ច ឧអវិគតក្ក-
ណវិចារេ ច ឆន្ទា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា សត្ត ។

(៦០) អវិគតក្ខណអវិចារំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឧអវិគតក្ក-
ណអវិចារេ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ បេ ។
សត្ត ។

(៦១) សវិគតក្ខណសវិចារញ្ច អវិគតក្ខណអវិចារញ្ច ឆន្ទំ
បដិច្ច ឧសវិគតក្ខណសវិចារេ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
បច្ចយា សត្ត ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈក្តី មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈតាំងមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈតាំងមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈក្តី មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈក្តី មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈក្តី មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈតាំងមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๗ ฯ

(๖๐) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈតាំងមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈតាំងមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ฯ បេ ฯ មានវារៈ ๗ ฯ

(๖๑) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈផង មិនមានវិតក្កៈតាំងមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๗ ฯ

(๖๒) សវិតក្កំ សវិចារមត្តញ្ច(๑) អវិតក្កំ អវិចារញ្ច ឆម្ចំ បដិច្ច ឯ សវិតក្កំ សវិចារោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(๖๓) សវិតក្កំ សវិចារញ្ច អវិតក្កំ វិចារមត្តញ្ច ឆម្ចំ បដិច្ច ឯ សវិតក្កំ សវិចារោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(๖๔) សវិតក្កំ សវិចារញ្ច អវិតក្កំ វិចារមត្តញ្ច អវិតក្កំ អវិចារញ្ច ឆម្ចំ បដិច្ច ឯ សវិតក្កំ សវិចារោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(๖๕) ហេតុយា ឯក្ខ ឯបញ្ញាស អារម្មណេ ឯក្ខ ឯបញ្ញាស អវិគតេ ឯក្ខ ឯបញ្ញាស ។

សហជាតភាវេន បញ្ហាភាវេន វិត្ថារេតព្ពំ ។

បីតិទ្ទុកេ ឆបីតិទ្ទុកំ

(๖๖) បីតិសហគតំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឯ បីតិសហគតោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បីតិសហគតំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឯ សុខសហគតោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បីតិសហគតំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឯ ឧបេក្ខាសហគតោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

๑ អវិតក្កវិចារមត្តញ្ច ?

(๖๒) ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម្មា ប្រកបដោយវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង មិនមានវិតក្កៈ ទាំងមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(๖๓) ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម្មា ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈផង មិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(๖๔) ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម្មា ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈផង មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈផង មិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(๖๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔๙ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔๙ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔๙ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

បីតិត្តិកៈ ឆបីតិត្តិកៈ

(๖๖) ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម្មា ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម្មា ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម្មា ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

បីតិសហគតំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧបីតិសហគតោ ច ឧ-
បេក្ខាសហគតោ ច ឆម្បិ ខុបដ្ឋដ្ឋិ ហោតុបច្ចយោ
បីតិសហគតំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧសុខសហគតោ ច ឧ-
ខុបេក្ខាសហគតោ ច ឆម្បិ ខុបដ្ឋដ្ឋិ ហោតុបច្ចយោ
បីតិសហគតំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧបីតិសហគតោ ច ឧ-
សុខសហគតោ ច ឆម្បិ ខុបដ្ឋដ្ឋិ ហោតុបច្ចយោ
បីតិសហគតំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧបីតិសហគតោ ច ឧ
សុខសហគតោ ច ឧខុបេក្ខាសហគតោ ច ឆម្បិ
ខុបដ្ឋដ្ឋិ ហោតុបច្ចយោ សត្ត ។

(៦៧) សុខសហគតំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧសុខស-
ហគតោ ឆម្បិ ខុបដ្ឋដ្ឋិ ហោតុបច្ចយោ សត្ត ។

(៦៨) ខុបេក្ខាសហគតំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧខុបេក្ខា-
សហគតោ ឆម្បិ ខុបដ្ឋដ្ឋិ ហោតុបច្ចយោ សត្ត ។

(៦៩) បីតិសហគតញ្ច សុខសហគតញ្ច ឆដ្ឋំ បដិច្ច
ឧបីតិសហគតោ ឆម្បិ ខុបដ្ឋដ្ឋិ ហោតុបច្ចយោ សត្ត ។

(៧០) ហោតុយោ អដ្ឋវីសតិ អារម្មណេ ចតុព្ពីស
អវិគតេ អដ្ឋវីសតិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ
សព្ពត្ថ នត្ថិវិគតេបិ ។

ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិក្តី មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខក្តី មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិក្តី មិនមែនប្រកបដោយសុខក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិក្តី មិនមែនប្រកបដោយសុខក្តី មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(៦៧) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(៦៨) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(៦៩) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយបីតិផង ប្រកបដោយសុខផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(៧០) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៨ កុសលអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៤ កុសលអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៨ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ ត្រួបៗបទផងចុះ ។

ទស្សនត្តិកេ ឆទស្សនត្តិកំ

(๗๑) ទស្សនេនបហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទស្ស-
នេនបហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទស្ស-
នេនបហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ន ភាវនាយ បហាតព្ពោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទស្សនេនបហាតព្ពំ
ធម្មំ បដិច្ច ន នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទស្សនេនបហាតព្ពំ
ធម្មំ បដិច្ច ន ភាវនាយ បហាតព្ពោ ច ន នេវទស្ស-
នេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេ-
តុប្បច្ចយា ទស្សនេនបហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទស្ស-
នេនបហាតព្ពោ ច ន ភាវនាយ បហាតព្ពោ ច ធម្មោ
ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(๗๒) ភាវនាយ បហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ន ភាវនា-
យ បហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(๗๓) នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្ពំ ធម្មំ
បដិច្ច ន ទស្សនេនបហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា តីណិ ។

ទស្សនត្តិកៈ ឆទស្សនត្តិកៈ

[๗๑] ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនាក្តី មិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី មិនត្រូវលះដោយភាវនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[๗๒] ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[๗๓] ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๗๔) ឧស្សន្នេន បហាតព្វា នេវ ឧស្សន្នេន-ឧភាវនាយ បហាតព្វា ឆម្មំ បដិច្ច ឧឧស្សន្នេន ប-ហាតព្វោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๗๕) ភាវនាយ បហាតព្វា នេវ ឧស្សន្នេន ឧ-ភាវនាយ បហាតព្វា ឆម្មំ បដិច្ច ឧឧស្សន្នេន បហា-តព្វោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๗๖) ហេតុយា ឯកូនវីសតិ អវិគតេ ឯកូនវីសតិ ។ សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បញ្ញាវារម្បិ វិត្ថារេតព្ពំ ។

ទស្សនេន បហាតព្វបោត្ថកត្តិកេ
ឧទស្សនេន បហាតព្វបោត្ថកត្តិកំ

(๗๗) ឧស្សន្នេន បហាតព្វហេតុកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧឧស្សន្នេន បហាតព្វហេតុកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយោ ។

(๗๘) ហេតុយា ឆព្ពីស អវិគតេ ឆព្ពីស វិត្ថារេតព្ពំ ។

(๗๔) ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈផង មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๗๕) ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនាផង មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๗๖) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បញ្ញាវារៈក្តី
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទ្ឱិក:

ឆទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទ្ឱិក:

(๗๗) ធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៦ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

អាបយគាមិត្តិកេ ឆអាបយគាមិត្តិកំ

(๗๙) អាចយគាមី ធម្មំ បដិច្ច ឆអាចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាចយគាមី ធម្មំ បដិច្ច ឆអបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាច-យគាមី ធម្មំ បដិច្ច ឆនេវាចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាចយគាមី ធម្មំ បដិច្ច ឆអបចយគាមី ច ឆនេវាចយគាមិនាបចយគាមី ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អាចយគាមី ធម្មំ បដិច្ច ឆអាចយគាមី ច ឆអបចយគាមី ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(๘๐) អបចយគាមី ធម្មំ បដិច្ច ឆអបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អបចយគាមី ធម្មំ បដិច្ច ឆអាចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

អាបយគាមិត្តិកៈ ឧអាបយគាមិត្តិកៈ

(๗๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង អាស្រ័យនូវធម៌ ដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើងទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើងក្តី មិនមែនជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើងទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើងក្តី មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(๘๐) ធម៌ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

อปจยคามึ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ๑ เนวาจยคามิธมฺมาปจย-
คามึ ๑ ทุปฺปฏฺฐานึ เหตุปฺปจฺจยา อปจยคามึ
ธมฺมํ ปฏิจฺจ ๑ อาจยคามึ จ ๑ เนวาจยคามิธมฺมาป-
จยคามึ จ ๑ ทุปฺปฏฺฐานึ เหตุปฺปจฺจยา อปจย-
คามึ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ๑ อาจยคามึ จ ๑ อปจยคามึ
จ ๑ ทุปฺปฏฺฐานึ เหตุปฺปจฺจยา ปญฺห ๆ

[๔๑] เนวาจยคามิธมฺมาปจยคามึ ธมฺมํ ปฏิจฺจ
๑ อาจยคามึ ๑ ทุปฺปฏฺฐานึ เหตุปฺปจฺจยา เนวา-
จยคามิธมฺมาปจยคามึ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ๑ อปจยคามึ
๑ ทุปฺปฏฺฐานึ เหตุปฺปจฺจยา เนวาจยคามิธมฺมาปจ-
ยคามึ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ๑ อาจยคามึ จ ๑ เนวาจย-
คามิธมฺมาปจยคามึ จ ๑ ทุปฺปฏฺฐานึ เหตุปฺปจฺจยา
ตีณิปิ ๆ

ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំកុសលទ្បើង តាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកុសលទ្បើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកុសលទ្បើង ទើបកើតទ្បើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកុសលទ្បើងក្តី មិនមែនជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំកុសលទ្បើង តាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកុសលទ្បើងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកុសលទ្បើង ទើបកើតទ្បើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកុសលទ្បើងក្តី មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកុសលទ្បើងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកុសលទ្បើង ទើបកើតទ្បើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៨១) ធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកុសលទ្បើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកុសលទ្បើង តាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកុសលទ្បើង ទើបកើតទ្បើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកុសលទ្បើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកុសលទ្បើង តាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកុសលទ្បើង ទើបកើតទ្បើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកុសលទ្បើងក្តី មិនមែនជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំកុសលទ្បើង តាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកុសលទ្បើងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកុសលទ្បើង តាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកុសលទ្បើង ទើបកើតទ្បើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๘๒) អាចយគាមិភ្ញុ នេភ្ចយគាមិនាបចយ-
គាមិភ្ញុ ឆម្នុំ បដិច្ច ឧអាចយគាមី ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា អាចយគាមិភ្ញុ នេភ្ចយគាមិនាបច-
យគាមិភ្ញុ ឆម្នុំ បដិច្ច ឧអបចយគាមី ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា អាចយគាមិភ្ញុ នេភ្ចយគាមិនាបច-
យគាមិភ្ញុ ឆម្នុំ បដិច្ច ឧអាចយគាមី ច ឧអបច-
យគាមី ច ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជន្តុ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๘๓) អបចយគាមិភ្ញុ នេភ្ចយគាមិនាបចយ-
គាមិភ្ញុ ឆម្នុំ បដិច្ច ឧអាចយគាមី ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា អបចយគាមិភ្ញុ នេភ្ចយគាមិនាបច-
យគាមិភ្ញុ ឆម្នុំ បដិច្ច ឧអបចយគាមី ឆន្ធោ

(๘๒) ធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកម្មនឡើង អាស្រ័យ នូវ ធម៌ ដល់នូវការសន្សំកម្មនឡើងផង មិនមែនដល់នូវការសន្សំកម្មនឡើង ទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកម្មនឡើងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកម្មនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវការសន្សំកម្មនឡើងផង មិនមែនដល់នូវការសន្សំកម្ម នឡើង ទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកម្មនឡើងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកម្មនឡើងក្តី មិនមែន ជាមិនដល់នូវការសន្សំកម្មនឡើងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវការសន្សំ កម្មនឡើងផង មិនមែនដល់នូវការសន្សំកម្មនឡើងទាំងមិនមែនជាមិន ដល់នូវការសន្សំកម្មនឡើងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(๘๓) ធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកម្មនឡើង អាស្រ័យ នូវ ធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកម្មនឡើងផង មិនមែនដល់នូវការសន្សំកម្មនឡើងទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកម្មនឡើងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកម្មនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកម្មនឡើងផង មិនមែនដល់នូវ ការសន្សំកម្មនឡើង ទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកម្មនឡើងផង

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អបច្ចយតាមិញ្ច នោបច្ចយ-
តាមិញ្ច បច្ចយតាមិញ្ច ន អបច្ចយតាមី ច
ន អបច្ចយតាមី ច ន ច ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយោ
តីណិ ។

(៨៤) ហេតុយា ឯកូនវីស សព្ពត្ថ វិត្ថារេ ។

សេក្ខត្តិកេ ន សេក្ខត្តិកំ

(៨៥) សេក្ខំ ន ច បដិច្ច ន អសេក្ខោ ន ច ឧ-
ប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សេក្ខំ ន ច បដិច្ច ន អសេក្ខោ
ន ច ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សេក្ខំ ន ច បដិច្ច ន-
នោអសេក្ខោ ន សេក្ខោ ន ច ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ
សេក្ខំ ន ច បដិច្ច ន អសេក្ខោ ច ន នោអសេក្ខោ-
ន សេក្ខោ ច ន ច ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សេក្ខំ
ន ច បដិច្ច ន សេក្ខោ ច ន អសេក្ខោ ច ន ច
ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ឆមិ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកុសលឡើងក្តី មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកុសលឡើងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌មិនដល់នូវការសន្សំកុសលឡើងផង មិនមែនដល់នូវការសន្សំកុសលឡើង តាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកុសលឡើងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៨៤) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់ៗបទ ។

សេក្ខធម្មៈ អសេក្ខធម្មៈ

(៨៥) ធម៌ មិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាសេក្ខៈតាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអសេក្ខៈក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាសេក្ខៈតាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈក្តី មិនមែនជាអសេក្ខៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

(๘๖) អសេក្ខំ ឆម្បំ បដិច្ច ឧអសេក្ខោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អសេក្ខំ ឆម្បំ បដិច្ច ឧសេក្ខោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អសេក្ខំ ឆម្បំ បដិច្ច ឧនេវសេក្ខានាសេក្ខោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អសេក្ខំ ឆម្បំ បដិច្ច ឧសេក្ខោ ច ឧនេវសេក្ខានាសេក្ខោ ច ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អសេក្ខំ ឆម្បំ បដិច្ច ឧសេក្ខោ ច ឧអសេក្ខោ ច ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(๘๗) នេវសេក្ខានាសេក្ខំ ឆម្បំ បដិច្ច ឧសេក្ខោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នេវសេក្ខានាសេក្ខំ ឆម្បំ បដិច្ច ឧអសេក្ខោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នេវសេក្ខានាសេក្ខំ ឆម្បំ បដិច្ច ឧសេក្ខោ ច ឧអសេក្ខោ ច ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๘๘) សេក្ខញ្ច នេវសេក្ខានាសេក្ខញ្ច ឆម្បំ បដិច្ច ឧសេក្ខោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សេក្ខញ្ច នេវសេក្ខានាសេក្ខញ្ច ឆម្បំ បដិច្ច ឧអសេក្ខោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

(๘๖) ធម៌ មិនមែនជាអាសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាសេក្ខៈ ទាំងមិនមែនជាអាសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ ក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាសេក្ខៈ ទាំងមិនមែនជាអាសេក្ខៈ ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ ក្តី មិនមែនជាអាសេក្ខៈ ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(๘๗) ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ ទាំងមិនមែនជាអាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ ទាំងមិនមែនជាអាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ ក្តី មិនមែនជាអាសេក្ខៈ ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ ទាំងមិនមែនជាអាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๘๘) ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសេក្ខៈផង មិនមែនជាសេក្ខៈ ទាំងមិនមែនជាអាសេក្ខៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសេក្ខៈផង មិនមែនជាសេក្ខៈ ទាំងមិនមែនជាអាសេក្ខៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ

សេក្ខញ្ច នេវសេក្ខានាសេក្ខញ្ច ឧម្មុំ បដិច្ច ន-
សេក្ខោ ច ន អសេក្ខោ ច ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៨៩) អសេក្ខញ្ច នេវសេក្ខានាសេក្ខញ្ច ឧម្មុំ
បដិច្ច ន សេក្ខោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
អសេក្ខញ្ច នេវសេក្ខានាសេក្ខញ្ច ឧម្មុំ បដិច្ច ន អ-
សេក្ខោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អសេក្ខញ្ច
នេវសេក្ខានាសេក្ខញ្ច ឧម្មុំ បដិច្ច ន សេក្ខោ ច ន-
អសេក្ខោ ច ឧម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៩០) ហេតុយា ឯកូនវីស សព្ពត្ថ វិត្ថារេ ។

បរិត្តទុកេ ឆបរិត្តទុកំ

(៩១) បរិត្តំ ឧម្មុំ បដិច្ច ន បរិត្តោ ឧម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរិត្តំ ឧម្មុំ បដិច្ច ន ម-
ហគ្គតោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរិត្តំ ឧម្មុំ
បដិច្ច ន អប្បមាណោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈក្តី មិនមែនជាអសេក្ខៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសេក្ខៈផង មិនមែនជាសេក្ខៈគាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៣ ។

(៨៩) ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអសេក្ខៈផង មិនមែនជាសេក្ខៈគាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអសេក្ខៈផង មិនមែនជាសេក្ខៈគាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈក្តី មិនមែនជាអសេក្ខៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអសេក្ខៈផង មិនមែនជាសេក្ខៈគាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៣ ។

(៩០) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ១៩ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់ ។ បទ ។

បរិត្តទុកៈ ឆបរិត្តទុកៈ

(៩១) ធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ

ปริตฺตํ ฉนฺทํ ปฏิจฺจ ฉปริตฺตา จ ฉอปฺปมาณา จ ฉนฺทา อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา ปริตฺตํ ฉนฺทํ ปฏิจฺจ ฉมหคฺคตา จ ฉอปฺปมาณา จ ฉนฺทา อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา ปญฺจ ฯ

(๙๒) มหคฺคตํ ฉนฺทํ ปฏิจฺจ ฉมหคฺคตา ฉนฺทา อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา มหคฺคตํ ฉนฺทํ ปฏิจฺจ ฉปริตฺตา ฉนฺทา อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา มหคฺคตํ ฉนฺทํ ปฏิจฺจ ฉอปฺปมาณา ฉนฺทา อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา มหคฺคตํ ฉนฺทํ ปฏิจฺจ ฉปริตฺตา จ ฉอปฺปมาณา จ ฉนฺทา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา มหคฺคตํ ฉนฺทํ ปฏิจฺจ ฉมหคฺคตา จ ฉอปฺปมาณา จ ฉนฺทา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา ปญฺจ ฯ

(๙๓) อปฺปมาณํ ฉนฺทํ ปฏิจฺจ ฉอปฺปมาณา ฉนฺทา อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา อปฺปมาณํ ฉนฺทํ ปฏิจฺจ ฉปริตฺตา ฉนฺทา อุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา อปฺปมาณํ ฉนฺทํ ปฏิจฺจ ฉมหคฺคตา ฉนฺทา อุปฺปชฺชติ

ធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចធ្លាក្តី មិនមែនមានប្រមាណមិនបានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចធ្លាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវសភាពធំក្តី មិនមែនមានប្រមាណមិនបានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចធ្លាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៩២) ធម៌ មិនមែនដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចធ្លាក អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចធ្លាក្តី មិនមែនមានប្រមាណមិនបានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវសភាពធំក្តី មិនមែនមានប្រមាណមិនបានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៩៣) ធម៌ មិនមែនមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មានប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចធ្លាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មានប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា អប្បមាណំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឆ មហគ្គតោ ច ឆ អប្បមាណោ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អប្បមាណំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឆ បរិត្តោ ច ឆ មហគ្គតោ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(៤៦) បរិត្តញ្ច អប្បមាណញ្ច ឆន្ទំ បដិច្ច ឆ-មហគ្គតោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរិត្តញ្ច អប្បមាណញ្ច ឆន្ទំ បដិច្ច ឆ អប្បមាណោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរិត្តញ្ច អប្បមាណញ្ច ឆន្ទំ បដិច្ច ឆ មហគ្គតោ ច ឆ អប្បមាណោ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៤៧) បរិត្តញ្ច មហគ្គតញ្ច ឆន្ទំ បដិច្ច ឆ-បរិត្តោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរិត្តញ្ច មហគ្គតញ្ច ឆន្ទំ បដិច្ច ឆ មហគ្គតោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរិត្តញ្ច មហគ្គតញ្ច ឆន្ទំ បដិច្ច ឆ អប្បមាណោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាទីស្រលាញ់នូវសភាពធំក្តី មិនមែនមានប្រមាណមិនបានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចឆ្មារក្តី មិនមែនជាទីស្រលាញ់នូវសភាពធំក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៩៨) ធម៌ មិនមែនជាទីស្រលាញ់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចឆ្មារផង មានប្រមាណមិនបានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចឆ្មារផង មានប្រមាណមិនបានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាទីស្រលាញ់នូវសភាពធំក្តី មិនមែនមានប្រមាណមិនបានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចឆ្មារផង មានប្រមាណមិនបានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៩៩) ធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចឆ្មារផង ជាទីស្រលាញ់នូវសភាពធំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាទីស្រលាញ់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចឆ្មារផង ជាទីស្រលាញ់នូវសភាពធំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចឆ្មារផង ជាទីស្រលាញ់នូវសភាពធំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

បរិត្តញ្ច មហគ្គតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន បរិត្តោ ច ន អប្ប-
មាណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បរិត្តញ្ច
មហគ្គតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន មហគ្គតោ ច ន អប្បមា-
ណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ឃញ្ច ។

(៩៦) ហេតុយា តេវីសេ អារម្មណេ ចុទ្ទស ។បេ។
សព្ពត្ថ វិត្ថារេតព្ពំ ។

បរិត្តារម្មណទុកេ ន បរិត្តារម្មណទុកំ

(៩៧) បរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ន បរិត្តារម្មណោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៨) ហេតុយា ឯកូនវីសេ ។បេ។ អវិគតេ
ឯកូនវីសេ ។

ហីនទុកេ ន ហីនទុកំ

(៩៩) ហីនំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហីនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកតិកសទិសំ ។

(១០០) ហេតុយា ឯកូនវីសេ ។បេ។ អវិគតេ
ឯកូនវីសេ ។

ធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចឆ្មារក្តី មិនមែនមានប្រមាណមិនបានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចឆ្មារផង ដល់នូវសភាពធំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនដល់នូវសភាពធំក្តី មិនមែនមានប្រមាណមិនបានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចឆ្មារផង ដល់នូវសភាពធំផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

(៩៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ។បេ។ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ គ្រប់ៗបទផងចុះ ។

បរិត្តារម្មណត្តិកៈ ឆបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

(៩៧) ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ ។បេ។ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ ។

បាឋត្តិកៈ ឆបាឋត្តិកៈ

(៩៩) ធម៌ មិនមែនថោកទាប អាស្រ័យ នូវធម៌ ថោកទាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ដូចគ្នានឹងសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈដែរ ។

(១០០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ ។បេ។ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ ។

មិច្ឆត្តពិកេ ឆមិច្ឆត្តពិកំ
ม. อ. ๒๑ ม. อ. ๒๑

(๑๐๑) មិច្ឆត្តនិយតំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆមិច្ឆត្តនិយ-តោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មិច្ឆត្តនិយតំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆសម្មត្តនិយតោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-យា មិច្ឆត្តនិយតំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆអនិយតោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មិច្ឆត្តនិយតំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆ-សម្មត្តនិយតោ ច ឆអនិយតោ ច ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មិច្ឆត្តនិយតំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆមិច្ឆត្តនិ-យតោ ច ឆសម្មត្តនិយតោ ច ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា បញ្ហ ។

(๑๐๒) សម្មត្តនិយតំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆសម្មត្តនិ-យតោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សម្មត្តនិយតំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆមិច្ឆត្តនិយតោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា សម្មត្តនិយតំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆអនិយតោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សម្មត្តនិយតំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆមិច្ឆត្តនិយតោ ច ឆអនិយតោ ច ឆម្ហោ

មិច្ឆត្តតិកៈ ឆមិច្ឆត្តតិកៈ

(๑๐๑) ឆមិ មិនមែនមានសភាពខុសនិងខៀង អាស្រ័យនូវឆមិ មានសភាពខុសនិងខៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ឆមិ មិនមែនមានសភាពត្រូវនិងខៀង អាស្រ័យ នូវឆមិ មានសភាពខុសនិងខៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ឆមិ មិនមែនមានសភាពមិនខៀង អាស្រ័យ នូវឆមិ មានសភាពខុសនិងខៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ឆមិ មិនមែនមានសភាពត្រូវនិងខៀងក្តី មិនមែនមិនខៀងក្តី អាស្រ័យ នូវឆមិ មានសភាពខុសនិងខៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ឆមិ មិនមែនមានសភាពខុសនិងខៀងក្តី មិនមែនមានសភាពត្រូវនិងខៀងក្តី អាស្រ័យ នូវឆមិ មានសភាពខុសនិងខៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

(๑๐๒) ឆមិ មិនមែនមានសភាពត្រូវនិងខៀង អាស្រ័យ នូវឆមិ មានសភាពត្រូវនិងខៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ឆមិ មិនមែនមានសភាពខុសនិងខៀង អាស្រ័យ នូវឆមិ មានសភាពត្រូវនិងខៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ឆមិ មិនមែនមិនខៀង អាស្រ័យ នូវឆមិ មានសភាពត្រូវនិងខៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ឆមិ មិនមែនមានសភាពខុសនិងខៀងក្តី មិនមែនមានសភាពមិនខៀងក្តី អាស្រ័យ នូវឆមិ មានសភាពត្រូវនិងខៀង

ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សម្បត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច
នមិច្ឆត្តនិយតោ ច នសម្បត្តនិយតោ ច ធម្មា
ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(១០៣) អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច នមិច្ឆត្តនិយតោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(១០៤) មិច្ឆត្តនិយតញ្ច អនិយតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច
នមិច្ឆត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។

(១០៥) សម្បត្តនិយតញ្ច អនិយតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច
នមិច្ឆត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។

(១០៦) ហេតុយា ឯកេ្កនវីសតិ ។ បេ ។ សព្ពត្ថ
នត្ថិវិគតេ តីណិ ។

មគ្គារម្មណាទិកេ នមគ្គារម្មណាទិកំ

(១០៧) មគ្គារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នមគ្គា-
រម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គារម្មណំ
ធម្មំ បដិច្ច នមគ្គហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានសភាពខុសនិងខ្លឹងក្តី មិនមែនមានសភាពត្រូវនិងខ្លឹងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពត្រូវនិងខ្លឹង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

(១០៣) ធម៌ មិនមែនមានសភាពខុសនិងខ្លឹង អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពមិនខ្លឹង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០៤) ធម៌ មិនមែនមានសភាពខុសនិងខ្លឹង អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពខុសនិងខ្លឹងផង មានសភាពមិនខ្លឹងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០៥) ធម៌ មិនមែនមានសភាពខុសនិងខ្លឹង អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពត្រូវនិងខ្លឹងផង មានសភាពមិនខ្លឹងផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ ។បេ។ បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារ គ្រប់ៗបទផងចុះ ។

មគ្គារម្មណាត្តិកៈ ឆមគ្គារម្មណាត្តិកៈ

(១០៧) ធម៌ មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានមគ្គជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា មគ្គារម្មណំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឆមគ្គាធិបតិ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គារម្មណំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឆមគ្គារម្មណោ ច ឆមគ្គាធិបតិ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គារម្មណំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឆមគ្គហេតុ-កោ ច ឆមគ្គាធិបតិ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គារម្មណំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឆមគ្គារម្មណោ ច ឆមគ្គហេ-តុកោ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា មគ្គារម្មណំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឆមគ្គារម្មណោ ច ឆមគ្គហេតុកោ ច ឆមគ្គាធិបតិ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

[១០៨] ហេតុយា បញ្ចត្តីស អារម្មណេ បញ្ចត្តីស សព្ពត្ថ វិត្ថារេតព្ពំ ។

ឧប្បន្នត្តិកេ ឆឧប្បន្នត្តិកំ

[១០៩] ឧប្បន្នោ ឆន្ទោ ឆអនុប្បន្នស្ស ឆន្ទស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១១០] ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឆវ ។បេ។

[១១១] បច្ចុប្បន្នោ ឆន្ទោ ឆអតីតស្ស ឆន្ទស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតិ អាស្រ័យ នូវធម៌
មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែន
មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតិក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌
មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែន
មានមគ្គជាហេតុក្តី មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតិក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌
មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែន
មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី មិនមែនមានមគ្គជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌
មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែន
មានមគ្គជាអារម្មណ៍ក្តី មិនមែនមានមគ្គជាហេតុក្តី មិនមែនមគ្គជាអធិ-
បតិក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(១០៨) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ កុសលអវិគតប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៣៥ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ គ្រប់ៗ បទផងចុះ ។

ឧប្បន្នពិកៈ ឆឧប្បន្នពិកៈ

(១០៩) ធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិន
មែនជាមិនទាន់កើតឡើង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១០) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុសលអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៩ ។បេ។

(១១១) ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអតីត
ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๑๒) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ន ។ បេ ។

អតីតារម្មណត្តិកេ ឯអតីតារម្មណត្តិកំ

(๑๑๓) អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអនាគតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯបច្চុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអតីតារម្មណោ ច ឯបច្চុប្បន្នារម្មណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអនាគតារម្មណោ ច ឯបច្চុប្បន្នារម្មណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអតីតារម្មណោ ច ឯអនាគតារម្មណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអតីតារម្មណោ ច ឯអនាគតារម្មណោ ច ឯបច្চុប្បន្នារម្មណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា

សត្ត ។

(๑๑๒) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ក្នុងអារម្មណប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ។បេ។

អតីតារម្មណត្តិកៈ ឯអតីតារម្មណត្តិកៈ

(๑๑๓) ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីតក្តី មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្នក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគតក្តី មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្នក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីតក្តី មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគតក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីតក្តី មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគតក្តី មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្នក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๗ ។

(๑๑๔) ហេតុយា ฌក្ខនវីសេ ។បេ។ អវិគតេ ฌក្ខនវីសេ ។

អជ្ឈត្តត្តិកេ ฉអជ្ឈត្តត្តិកំ

(๑๑๕) អជ្ឈត្តំ ฉន្នំ បដិច្ច ฉពហិទ្ធា ฉន្នំ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ។ ពហិទ្ធា ฉន្នំ បដិច្ច ฉ-អជ្ឈត្តោ ฉន្នំ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ។

(๑๑๖) ហេតុយា ទ្វេ សព្ពត្ថ វិត្ថារេ ។

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកេ ฉអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកំ

(๑๑๗) អជ្ឈត្តារម្មណំ ฉន្នំ បដិច្ច ฉអជ្ឈត្តា-រម្មណោ ฉន្នំ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ។បេ។

(๑๑๘) ហេតុយា ฉ ។ បេ ។

សនិទស្សនត្តិកេ ฉសនិទស្សនត្តិកំ

(๑๑๙) អនិទស្សនសប្បដិឃំ ฉន្នំ បដិច្ច ฉ-អនិទស្សនសប្បដិឃោ ฉន្នំ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ

(๑๑๔) កុន្ធហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ฯ បេ ฯ កុន្ធអវិគតប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๙ ฯ

អជ្ឈត្តពាហិរៈ ឯអជ្ឈត្តពាហិរៈ

(๑๑๕) ធម្ម មិនមែនជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម្ម ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ ធម្ម មិនមែនជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម្ម ខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ฯ

(๑๑๖) កុន្ធហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๒ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់ ฯ បទ ฯ

អជ្ឈត្តារម្មណពាហិរៈ ឯអជ្ឈត្តារម្មណពាហិរៈ

(๑๑๗) ធម្ម មិនមែនមានអារម្មណ៍ខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម្ម មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ฯ បេ ฯ

(๑๑๘) កុន្ធហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ฯ បេ ฯ

សនិទស្សនពាហិរៈ ឯសនិទស្សនពាហិរៈ

(๑๑๙) ធម្ម មិនមែនជាមិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ

អនន្តរស្សនសម្បដិយំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆសនន្តរស្សនស-
ម្បដិយោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនន្តរស្ស-
ឆសម្បដិយំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆអនន្តរស្សនអម្បដិយោ
ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនន្តរស្សនសម្បដិយំ
ឆម្បំ បដិច្ច ឆសនន្តរស្សនសម្បដិយោ ច ឆអនន្ត-
រស្សនសម្បដិយោ ច ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយោ
អនន្តរស្សនសម្បដិយំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆអនន្តរស្សនសម្ប-
ដិយោ ច ឆអនន្តរស្សនអម្បដិយោ ច ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ
ហេតុប្បច្ចយា អនន្តរស្សនសម្បដិយំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆ-
សនន្តរស្សនសម្បដិយោ ច ឆអនន្តរស្សនអម្បដិយោ
ច ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ ។

(១២០) អនន្តរស្សនអម្បដិយំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆអនន្ត-
រស្សនអម្បដិយោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ ។

ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ
នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយការឃើញតាំង
មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការ
ឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិន
មែនជាមិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ
នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយការឃើញ
តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនប្រកបដោយការឃើញតាំង
មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការ
ឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិន
មែនជាមិនប្រកបដោយការឃើញតាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១២០] ធម៌ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយការឃើញតាំងមិនប្រកប
ដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតាំងមិន
ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(๑๒๑) អនន្តរេ ญาณំ อนันตเร ญาณัง อนันตรปัจจเย ญาณัง ตีสุ ขเนสุ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ๓ ขเน ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ๒ ขเน ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๑ ขเน ๓ ๒ ๑ ๖ ๆ

(๑๒๒) อนนฺตเร ญาณนฺติ อนนฺตเร ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๒๓) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๒๔) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๒๕) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๒๖) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๒๗) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๒๘) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๒๙) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๓๐) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๓๑) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๓๒) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๓๓) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๓๔) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๓๕) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๓๖) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๓๗) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๓๘) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๓๙) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๔๐) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๔๑) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๔๒) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๔๓) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๔๔) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๔๕) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๔๖) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๔๗) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๔๘) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๔๙) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๕๐) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๕๑) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๕๒) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๕๓) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๕๔) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๕๕) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๕๖) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๕๗) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๕๘) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๕๙) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๖๐) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๖๑) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๖๒) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๖๓) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๖๔) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๖๕) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๖๖) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๖๗) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๖๘) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๖๙) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๗๐) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๗๑) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๗๒) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๗๓) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๗๔) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๗๕) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๗๖) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๗๗) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๗๘) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๗๙) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๘๐) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๘๑) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๘๒) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๘๓) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๘๔) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๘๕) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๘๖) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๘๗) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๘๘) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๘๙) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๙๐) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๙๑) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๙๒) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๙๓) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๙๔) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๙๕) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๙๖) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๙๗) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๙๘) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๑๙๙) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๐๐) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๐๑) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๐๒) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๐๓) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๐๔) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๐๕) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๐๖) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๐๗) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๐๘) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๐๙) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๑๐) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๑๑) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๑๒) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๑๓) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๑๔) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๑๕) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๑๖) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๑๗) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๑๘) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๑๙) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๒๐) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๒๑) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๒๒) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๒๓) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๒๔) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๒๕) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๒๖) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๒๗) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๒๘) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๒๙) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๓๐) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๓๑) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๓๒) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๓๓) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๓๔) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๓๕) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๓๖) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๓๗) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๓๘) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๓๙) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๔๐) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๔๑) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๔๒) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๔๓) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๔๔) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๔๕) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๔๖) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนกฺขเณ ทุติยผลกฺขเณ ตติยชวนกฺขเณ ตติยผลกฺขเณ ๖ ๆ

(๒๔๗) อนนฺตรปจฺจยา ญาณนฺติ ปฐมชวนกฺขเณ ปฐมผลกฺขเณ ทุติยชวนก

(๑๒๑) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនប្រកបដោយការឃើញ តាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(๑๒๒) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ កុសលអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុសលអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់ ។ បទ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

(๑๒๓) ធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយការឃើញតាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្ប-ច្ច័យ ធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញតាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនប្រកបដោយការឃើញតាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ

អនិន្ទ្រិយសម្បយុត្តោ ធម្មោ ន អនិន្ទ្រិយសម្បយុត្តស្ស ច ន អនិន្ទ្រិយសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុយា បច្ចយេន បច្ចយោ អនិន្ទ្រិយសម្បយុត្តោ ធម្មោ ន សនិន្ទ្រិយសម្បយុត្តស្ស ច អនិន្ទ្រិយសម្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុយា បច្ចយេន បច្ចយោ ច ។

(១២៤) សនិន្ទ្រិយសម្បយុត្តោ ធម្មោ ន សនិន្ទ្រិយសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។បេ។

(១២៥) ហេតុយា ច អារម្មណេ ន វ ។

បញ្ហាវារំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយត្តិកប្បដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

ធម៌ មិនប្រកបដោយការយើញទាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនប្រកបដោយការយើញទាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនប្រកបដោយការយើញទាំងមិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនប្រកបដោយការយើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(១២៤) ធម៌ ប្រកបដោយការយើញទាំងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។បេ។

(១២៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយត្តិកប្បដ្ឋាន ។

អនុលោមបច្ចនីយទុកបច្ចាគំ

ហេតុទុកេ នហេតុទុកំ

(១២៦) ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា
ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ បដិសន្ធិ ។ ហេតុំ ធម្មំ
បដិច្ច នធហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ហេតុំ
ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ច នធហេតុ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុបច្ចយា ។ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នន-
ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា នហេតុំ ធម្មំ
បដិច្ច នហេតុ ច នធហេតុ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុ-
បច្ចយា ។ ហេតុញ្ច នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ហេតុញ្ច នហេតុញ្ច
ធម្មំ បដិច្ច នធហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា
ហេតុញ្ច នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ច នធ-
ហេតុ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

អនុលោមប្បច្ចនីយទុកប្បដ្ឋាន

ហេតុទុក: ឯហេតុទុក:

(๑๒๖) ធម្ម មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ ពួកសម្បយុត្តកក្ខន្ធផង បិត្ត-សមុដ្ឋានរូបផង អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាហេតុ គឺ បដិសន្ធិ ។ ធម្ម មិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម្ម មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ ធម្ម មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម្ម មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម្ម មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ ធម្ម មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាហេតុផង មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម្ម មិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាហេតុផង មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម្ម មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាហេតុផង មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๑๒๗) ហេតុយា ន អារម្មណា ន អវិគតេ ន ។

សហជាតភាវម្បិ សម្បយុត្តភាវម្បិ បដិច្ចភាវសទិសំ ។

(๑๒๘) ហេតុយា ឯកេ ន ហេតុសហ ឯកម្ហិ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(๑๒๙) ហេតុ ឯកេ ន ហេតុសហ ឯកម្ហិ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ន ហេតុ ឯកេ ន ហេតុសហ ឯកម្ហិ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ហេតុ ច ន ហេតុ ច ឯកេ ន ហេតុសហ ឯកម្ហិ អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(๑๓๐) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ន អវិគតេ ន ។

បញ្ហាភាវម្បិ ឯវំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

សហេតុកទុកេ ឯសហេតុកទុកំ

(๑๓๑) សហេតុកំ ឯកំ បដិច្ច ន សហេតុកោ ឯកេ ន ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា សហេតុកំ ឯកំ បដិច្ច ន អហេតុកោ ឯកេ ន ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា សហេតុកំ ឯកំ បដិច្ច ន សហេតុកោ ច

(១២៧) កុដ៏ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ កុដ៏អារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ កុដ៏អវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(១២៨) ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១២៩) ធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៣០) កុដ៏ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុដ៏អារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ កុដ៏អវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនេះចុះ ។

សហេតុកទុកៈ ឆសហេតុទុកៈ

(១៣១) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌

ឧអហេតុកោ ច ឧម្ហា ខុប្បដ្ឋន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។
អហេតុកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអហេតុកោ ឧម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ
ហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧសហេតុកោ
ឧម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា អហេតុកំ ឧម្មំ បដិច្ច
ឧសហេតុកោ ច ឧអហេតុកោ ច ឧម្ហា ខុប្បដ្ឋន្តិ
ហេតុប្បច្ចយា ។ សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ឧម្មំ
បដិច្ច ឧសហេតុកោ ឧម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា
សហេតុកញ្ច អហេតុកញ្ច ឧម្មំ បដិច្ច ឧអហេតុ-
កោ ឧម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា សហេតុកញ្ច
អហេតុកញ្ច ឧម្មំ បដិច្ច ឧសហេតុកោ ច ឧអ-
ហេតុកោ ច ឧម្ហេ ខុប្បដ្ឋន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៣២] ហេតុយា ឆ អារម្មណេ ឆ អវិគតេ ឆ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្ពំ ។

ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។
ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានហេតុ ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ
អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី
អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។
ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅ
ជាមួយនឹងហេតុផង មិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង
ហេតុផង មិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌
មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមានហេតុផង ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៦ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកេ ឆហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(๑๓๓) ហេតុសម្បយុត្តំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆហេតុ-
សម្បយុត្តោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុសម្ប-
យុត្តំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆហេតុវិប្បយុត្តោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ហេតុសម្បយុត្តំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆហេតុ-
សម្បយុត្តោ ច ឆហេតុវិប្បយុត្តោ ច ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ
ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុវិប្បយុត្តំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆហេ-
តុវិប្បយុត្តោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុ-
វិប្បយុត្តំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆហេតុសម្បយុត្តោ ឆម្ហោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុវិប្បយុត្តំ ឆម្បិ បដិច្ច
ឆហេតុសម្បយុត្តោ ច ឆហេតុវិប្បយុត្តោ ច ឆម្ហោ
ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុសម្បយុត្តញ្ហ ហេ-
តុវិប្បយុត្តញ្ហ ឆម្បិ បដិច្ច ឆហេតុសម្បយុត្តោ ឆម្ហោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុសម្បយុត្តញ្ហ ហេតុវិប្ប-
យុត្តញ្ហ ឆម្បិ បដិច្ច ឆហេតុវិប្បយុត្តោ ឆម្ហោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុសម្បយុត្តញ្ហ ហេតុវិប្ប-
យុត្តញ្ហ ឆម្បិ បដិច្ច ឆហេតុសម្បយុត្តោ ច ឆហេ-
តុវិប្បយុត្តោ ច ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๓๔) ហេតុយា ឆវ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកៈ ឯហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(๑๓๓) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែន ប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុក្តី មិនមែនប្រាស ចាកហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវ ធម៌ ប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិន មែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកហេតុ ទើបកើត ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុក្តី មិនមែន ប្រាសចាកហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវ ធម៌ ប្រកបដោយហេតុផង ប្រាសចាកហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកប ដោយហេតុផង ប្រាសចាកហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុក្តី មិនមែនប្រាសចាកហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយហេតុផង ប្រាសចាកហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๓๔) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

សហជាតភាវម្បិ បញ្ញាភាវម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

ហេតុសហេតុកទុកេ ឯហេតុសហេតុកទុកំ

(๑๓๙) ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឯកំ ហេតុំ ឯកញ្ច អហេតុកញ្ច ឯកម្បិ ខន្ធត្តិកំ ហេតុ-បច្ចយា ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឯកំ អហេតុកញ្ច ឯកញ្ច ហេតុំ ឯកម្បិ ខន្ធត្តិកំ ហេតុបច្ចយា ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឯកំ ហេតុញ្ច អហេតុកញ្ច ឯកញ្ច ហេតុំ ឯកម្បិ ខន្ធត្តិកំ ហេតុបច្ចយា ។ សហេតុកញ្ចេវ ឯកញ្ច ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកំ អហេតុកញ្ច ឯកញ្ច ហេតុំ ឯកម្បិ ខន្ធត្តិកំ ហេតុបច្ចយា សហេតុកញ្ចេវ ឯកញ្ច ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកំ ហេតុញ្ច អហេតុកញ្ច ឯកញ្ច ហេតុំ ឯកម្បិ ខន្ធត្តិកំ ហេតុបច្ចយា សហេតុកញ្ចេវ ឯកញ្ច ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកំ ហេតុញ្ច អហេតុកញ្ច ឯកញ្ច ហេតុំ ឯកម្បិ ខន្ធត្តិកំ ហេតុបច្ចយា ។ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ហេតុសហេតុកទុកៈ ឯហេតុសហេតុកទុកៈ

(๑๓๙) ធម៌ មិនមែនហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ តាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ តាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ តាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ តាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ តាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ

សហេតុកេ ធម្មេ បដិច្ច នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុនេវ-
នអហេតុកោ ច នត្ថិ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
ហេតុញ្ច សហេតុកញ្ច សហេតុកេ ធម្មេ បដិច្ច នហេតុំ
ធម្មំ បដិច្ច នអហេតុកោ ចេវ នហេតុ ច ត្ថិ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុញ្ច សហេតុកញ្ច សហេតុកេ
ធម្មេ បដិច្ច នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុនេវ-
នអហេតុកោ ច នអហេតុកោ ចេវ នហេតុ ច ត្ថិ
ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយោ ។

(១៣៦) ហេតុយា ទស ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្ពំ ។

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកេ

នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(១៣៧) ហេតុញ្ច ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ
បដិច្ច នហេតុនេវ នហេតុវិប្បយុត្តោ ច ត្ថិ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុញ្ច ហេតុសម្បយុត្តញ្ច
ធម្មំ បដិច្ច នហេតុវិប្បយុត្តោ ចេវ នហេតុ ច ត្ថិ

អារម្មណ៍ ន្ទវ័ធម៌ ជាហេតុទាំង៣ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ប្រព្រឹត្ត
ទៅជាមួយនឹងហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេ-
តុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ
អារម្មណ៍ ន្ទវ័ធម៌ ជាហេតុទាំង៣ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ប្រព្រឹត្ត
ទៅជាមួយនឹងហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេ-
តុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី មិន
មែនជាមិនមានហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី អារម្មណ៍ ន្ទវ័ធម៌
ជាហេតុទាំង៣ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ
ទាំងមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ញាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឱ្យពិស្តារផងចុះ ។

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(១៣៧) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ
អារម្មណ៍ ន្ទវ័ធម៌ ជាហេតុ ទាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទាំងមិនមែន
ជាមិនមែនហេតុ អារម្មណ៍ ន្ទវ័ធម៌ ជាហេតុ ទាំងប្រកបដោយហេតុ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ខន្ធំ បដិច្ច ខ ហេតុចេវ ខ ហេតុវិប្បយុត្តោ ច ខ ហេតុ-វិប្បយុត្តោ ចេវ ខ ខ ហេតុ ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្ប-ច្ចយា ។ ហេតុសម្បយុត្តេ ច ខ ហេតុំ ខន្ធំ បដិច្ច ខ ហេតុវិប្បយុត្តោ ចេវ ខ ខ ហេតុ ច ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុសម្បយុត្តេ ច ខ ហេតុំ ខន្ធំ បដិច្ច ខ ហេតុ ចេវ ខ ហេតុវិប្បយុត្តោ ច ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុសម្បយុត្តេ ច ខ ហេតុំ ខន្ធំ បដិច្ច ខ ហេតុ ចេវ ខ ហេតុវិប្បយុត្តោ ច ខ ហេតុវិប្ប-យុត្តោ ចេវ ខ ខ ហេតុ ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ហេតុសម្បយុត្តេ ច ខ-ខ ហេតុំ ខន្ធំ បដិច្ច ខ ហេតុញ្ចេវ ខ ហេតុវិប្បយុត្តោ ច ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ហេតុសម្បយុត្តេ ច ខ ហេតុំ ខន្ធំ បដិច្ច ខ ហេតុ ចេវ ខ ហេតុវិប្បយុត្តោ ច ខ ហេតុវិប្ប-យុត្តោ ចេវ ខ ខ ហេតុ ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ហេតុសម្បយុត្តេ ច ខ ហេតុំ ខន្ធំ បដិច្ច ខ ហេតុ ចេវ ខ ហេតុវិប្បយុត្តោ ច ខ ហេតុវិប្ប-យុត្តោ ចេវ ខ ខ ហេតុ ច ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុក្តី មិនមែនប្រាសចាកហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ តាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តាំងមិនមែនហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តាំងមិនមែនហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុក្តី មិនមែនប្រាសចាកហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយហេតុ តាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ជាហេតុ តាំងប្រកបដោយហេតុផង ប្រកបដោយហេតុ តាំងមិនមែនហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ តាំងប្រកបដោយហេតុផង ប្រកបដោយហេតុ តាំងមិនមែនហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុក្តី មិនមែនប្រាសចាកហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ តាំងប្រកបដោយហេតុផង ប្រកបដោយហេតុ តាំងមិនមែនហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๑๓๘) ហោតុយា ๘វ ។

សហជាតភាវេន បញ្ហាភាវេន វិត្ថារេតព្វំ ។

๘ហេតុសហេតុកទុកេ ๘ហេតុ๘សហេតុកទុកំ

(๑๓๙) ๘ហោតុំ សហេតុកំ ๘ម្មំ បដិច្ច ๘-
ហោតុ ๘ សហោតុកោ ๘ម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๑๔๐) ហោតុយា ๘វ ។

សហជាតភាវេន បញ្ហាភាវេន វិត្ថារេតព្វំ ។

(๑๔๑) សប្បច្ចយំ ๘ម្មំ បដិច្ច ๘អប្បច្ចយោ ๘ម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๑๔๒) ហោតុយា ឯកំ ។

សប្បច្ចយទុកេ ๘សប្បច្ចយទុកំ

(๑๔๓) សប្បច្ចយោ ๘ម្មោ ๘អប្បច្ចយស្ស ๘ម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ អប្បច្ចយោ ๘ម្មោ ๘អប្បច្ចយស្ស ๘ម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បេ ។

សន្ធំ សប្បច្ចយសទិសំ ។

(๑๓๘) កុសលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๙ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

នហេតុសហេតុកទុកៈ នហេតុនសហេតុកទុកៈ

(๑๓๙) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ តាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๔๐) កុសលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๙ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

(๑๔๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ចយ អាស្រ័យ នូវធម៌ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ចយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๔๒) កុសលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๑ ។

សប្បច្ចយទុកៈ នសប្បច្ចយទុកៈ

(๑๔๓) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ចយ ជាបច្ចយ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ចយ ដោយអារម្មណប្បច្ចយ ។ ធម៌ មិនមានបច្ចយ ជាបច្ចយ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ចយ ដោយអារម្មណប្បច្ចយ ។បេ។ សង្ខតធម៌ ដូចគ្នានឹងសប្បច្ចយៈដែរ ។

សនិទស្សនទុកេ ឆសនិទស្សនទុកំ

(๑๔๔) អនិទស្សនំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧសនិទស្សនោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧសនិទស្សនោ ច ឧអនិទស្សនោ ច ឆម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๔๕) ហេតុយា តីណិ សព្ពត្ថ តីណិ ។

សប្បដិឃទុកេ ឆសប្បដិឃទុកំ

(๑๔๖) សប្បដិឃំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧសប្បដិឃោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សប្បដិឃំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧអប្បដិឃោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សប្បដិឃំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧសប្បដិឃោ ច ឧអប្បដិឃោ ច ឆម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អប្បដិឃំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧអប្បដិឃោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អប្បដិឃំ

សនិទស្សនទុកៈ ឆសនិទស្សនទុកៈ

(๑๘๔) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๘๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ស្មុគ្គតែមានវារៈ ๓ ។

សប្បដិឃទុកៈ ឆសប្បដិឃទុកៈ

(๑๘๖) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់

ឆម្មំ បដិច្ច ឧសប្បដិឃោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា អប្បដិឃំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧសប្បដិឃោ ច
ឧអប្បដិឃោ ច ឆម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។
សប្បដិឃញ្ច អប្បដិឃញ្ច ឆម្មំ បដិច្ច ឧសប្បដិឃោ
ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សប្បដិឃញ្ច អប្បដិ-
ឃញ្ច ឆម្មំ បដិច្ច ឧអប្បដិឃោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា សប្បដិឃញ្ច អប្បដិឃញ្ច ឆម្មំ បដិច្ច
ឧសប្បដិឃោ ច ឧអប្បដិឃោ ច ឆម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៧) ហេតុយា ឆ វត្ថូ វិត្ថារេ ។

រូបីទុកៃ ឆរូបីទុកំ

(១៤៨) រូបី ឆម្មំ បដិច្ច ឆរូបី ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៩) ហេតុយា ឆ វត្ថូ ឆ ។

អារម្មណ៍ យ ន្ធវត្ថុធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អារម្មណ៍ យ ន្ធវត្ថុធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អារម្មណ៍ យ ន្ធវត្ថុធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមានការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ អារម្មណ៍ យ ន្ធវត្ថុធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមានការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អារម្មណ៍ យ ន្ធវត្ថុធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមានការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๑๔๗] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់ ๗ បទ ។

រូបីទុកៈ ឥរូបីទុកៈ

[๑๔๘] ធម៌ មិនមានរូប អារម្មណ៍ យ ន្ធវត្ថុធម៌ មានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๑๔๙] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ក្នុងបច្ច័យតាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ๙ ។

លោកិយទុកេ ឆលោកិយទុកំ

(๑๙๐) លោកិយំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆលោកុត្តរេ ឆម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ លោកុត្តរំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆលោកិយេ ឆម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោកុត្តរំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆលោកុត្តរេ ឆម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោកុត្តរំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆលោកិយេ ច ឆលោកុត្តរេ ច ឆម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ លោកិយញ្ច លោកុត្តរញ្ច ឆម្មំ បដិច្ច ឆលោកុត្តរេ ឆម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๙๑) ហេតុយា បញ្ច សព្វត្ថ បញ្ច ។

កេឆបិរិញ្ញេយ្យទុកេ ឆកេឆបិរិញ្ញេយ្យទុកំ

(๑๙๒) កេឆចិរិញ្ញេយ្យំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆកេឆចិរិញ្ញេយ្យេ ឆម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កេឆចិរិញ្ញេយ្យំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆកេឆចិរិញ្ញេយ្យេ ឆម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

លោកិយទុកៈ ឯលោកិយទុកៈ

(๑๙๐) ធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ๑ ។ ធម៌ មិនមែនជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាលោកិយក្តី មិនមែនជាលោកុត្តរៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ ធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកិយផង ជាលោកុត្តរៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๑๙๑) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ក្នុងបច្ចយទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ๙ ។

កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ ឯកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

(๑๙๒) ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ

កោធចិត្តញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច ធ កោធចិត្តញ្ញេយ្យា ច
ធ កោធចិធត្តញ្ញេយ្យា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ច-
យា ។ កោធចិធត្តញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច ធ កោធចិធ-
ត្តញ្ញេយ្យា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។

(១៥៣) ហេតុយា ធ សព្វត្ថ ធ ។

អាសវទុកេ នោអាសវទុកំ

(១៥៤) អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នោ អាសវោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ធ នោ-
អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវំ ធម្មំ
បដិច្ច នោ អាសវោ ច ធ នោ អាសវោ ច ធម្មា ឧប្ប-
ជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នោ អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ធ នោ-
អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោ អាសវំ
ធម្មំ បដិច្ច នោ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយក្តី មិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណានីមួយក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៥៣) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ កុសលបច្ច័យតាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ។

អាសវៈទុកៈ ដោអាសវៈទុកៈ

(១៥៤) ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

នោអាសវំ ឧម្មំ បដិច្ច នោ អាសវោ ច ឧ នោអាសវោ ច ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អាសវាញ្ហ នោ-អាសវាញ្ហ ឧម្មំ បដិច្ច នោ អាសវោ ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវាញ្ហ នោ អាសវាញ្ហ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ នោអាសវោ ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាស-វាញ្ហ នោ អាសវាញ្ហ ឧម្មំ បដិច្ច នោ អាសវោ ច ឧ-នោអាសវោ ច ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៥៥) ហេតុយា ឆ សត្ត ឆ ។

សាសវទុកេ ឆសាសវទុកំ

(១៥៦) សាសវំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ អនាសវោ ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនាសវំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ អនាសវោ ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនាសវំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ-សាសវោ ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ

ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវ
ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌
មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈផង មិនមែនជាអាសវៈ
ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនអា-
សវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈផង មិនមែនជាអាសវៈផង ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជា
មិនមែនអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈផង មិនមែនជាអាសវៈ
ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៥៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់
សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ។

សាសវទុកៈ ឆសាសវទុកៈ

(១៥៦) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌
ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។
ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអាសវៈ
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយ
នឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង

អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអាសវសម្បយុត្តោ ច
ហេតុប្បច្ចយា អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសាសវោ
ច ឧអនាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។
សាសវញ្ច អនាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧអនាសវោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៥៧) ហេតុយា បញ្ច សព្ពត្ថ វិត្ថារេ ។

អាសវសម្បយុត្តទុកេ ឧអាសវសម្បយុត្តទុកំ

(១៥៨) អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអាស-
វសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាស-
វសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧអាសវសម្បយុត្តោ ច ឧអាសវវិប្បយុត្តោ ច
ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អាសវវិប្បយុត្តំ
ធម្មំ បដិច្ច ឧអាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអា-
សវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង មិនមានអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៥៧) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ មានសេចក្តីពិស្តារគ្រប់ ๆ បទ ។

អាសវវិសម្បយុត្តទុកៈ ឆអាសវវិសម្បយុត្តទុកៈ

(១៥៨) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈក្តី មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈក្តី មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈក្តី អាស្រ័យ

ឯ អាសវវិប្បយុត្តោ ច ឯកេ ខុប្បដ្ឋន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។
អាសវសម្បយុត្តេ អាសវវិប្បយុត្តេ ឯកំ បដិច្ច
ឯ អាសវសម្បយុត្តោ ឯកេ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា
អាសវសម្បយុត្តេ អាសវវិប្បយុត្តេ ឯកំ បដិច្ច
ឯ អាសវវិប្បយុត្តោ ឯកេ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា
អាសវសម្បយុត្តេ អាសវវិប្បយុត្តេ ឯកំ បដិច្ច
ឯ អាសវសម្បយុត្តោ ច ឯ អាសវវិប្បយុត្តោ ច ឯកេ
ខុប្បដ្ឋន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๑๕๙] ហេតុយា ឯវ សព្ពត្ថ ឯវ ។

អាសវសាសវទុកេ ឯអាសវសាសវទុកំ

[๑๖๐] អាសវេ សាសវេ ឯកំ បដិច្ច
ឯ អាសវេ អនាសវេ ឯកេ ខុប្បដ្ឋតិ
ហេតុប្បច្ចយា អាសវេ សាសវេ ឯកំ បដិច្ច
ឯ អនាសវេ ឯ នោឧអាសវេ ឯកេ ខុប្បដ្ឋតិ
ហេតុប្បច្ចយា អាសវេ សាសវេ ឯកំ បដិច្ច
ឯ អាសវេ អនាសវេ ឯ អនាសវេ ឯ-
នោឧអាសវេ[1] ឯកេ ខុប្បដ្ឋន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

๑ ឯ នោឧអាសវេ បាឋិ ភវិតព្ពំ ។

នូវធម៌ ច្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។
ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយ
អាសវៈផង ច្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ
ធម៌ មិនមែនច្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយ
អាសវៈផង ច្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ
ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈក្តី មិនមែនច្រាសចាកអាសវៈក្តី អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈផង ច្រាសចាកអាសវៈផង ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

[๑๕๙] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ចយទាំងអស់ សុទ្ធ
តែមានវារៈ ៩ ។

អាសវៈសាសវៈទុកៈ ឆអាសវៈសាសវៈទុកៈ

[๑๖๐] ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ
អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈទាំង
មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅ
ជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែន
ជាអាសវៈទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ
ទាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈទាំង
ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

សាសវញ្ចវោធោចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអាសវោ-
ធេវ ឧធោចអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ អាសវញ្ចវោ សាសវញ្ច សាសវញ្ចវោធោ-
ចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអាសវោធេវ ឧអាសវោច
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(១៦១) ហេតុយា ឧវ សព្វត្ថ ឧវ ។

អាសវំអាសវំសម្បយុត្តទុកេ

ឧអាសវំអាសវំសម្បយុត្តទុកំ

(១៦២) អាសវញ្ចវោ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ
បដិច្ច ឧអាសវោធេវ ឧអាសវំវិប្បយុត្តោច ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អាសវសម្បយុត្ត-
ញ្ចវោធោចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអាសវំវិប្បយុត្តោធេវ
ឧធោច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ អាសវញ្ចវោអាសវសម្បយុត្តញ្ច អាសវំវិប្ប-
យុត្តញ្ចវោធោចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអាសវោធេវ ឧ-
អាសវំវិប្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។

ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈតាំងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តាំងមិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៦១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងបច្ច័យតាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ។

អាសវំអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

ឯអាសវំអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

(១៦២) ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈតាំងមិនមែនច្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈតាំងប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនច្រាសចាកអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ តាំងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈតាំងមិនមែនច្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈតាំងប្រកបដោយអាសវៈផង ច្រាសចាកអាសវៈតាំងមិនមែនអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[๑๖๓] ហេតុយា ๓ សព្វត្ថ ๓ ។

អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកេ

អាសវវិប្បយុត្តឧសាសវទុកំ

[๑๖๔] អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ឧអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ឧអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវញ្ច អាសវវិប្បយុត្តំ អនាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ឧអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[๑๖๕] ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច សព្វត្ថ វិត្ថារេ ។

ឆគោប្ផកទុកេ ឆគោប្ផកទុកំ

[๑๖๖] សឡាយតនំ ធម្មំ បដិច្ច នោ សឡាយតនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កដត្តា ធម្មំ បដិច្ច នោ កដត្តា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

(๑๖๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ๙ ។

អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ
អាសវវិប្បយុត្តអនាសវទុកៈ

(๑๖๔) ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈទាំងមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង ប្រាសចាកអាសវៈទាំងមិនមានអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

(๑๖๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បទទាំងអស់ ។

ឯកោឬកទុកៈ ឯកោឬកទុកៈ

(๑๖๖) ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ទុំយំ ធម្មំ បដិច្ច នោទុំយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា យោកំ ធម្មំ បដិច្ច នោយោគោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរ-ណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច នោបរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-យា អាសវោនោចកាសនិសំ ។

មហន្តរទុកៃ មហន្តរទុកំ

[១៦៧] សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ន សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អនារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សារម្មណញ្ច អនារម្មណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា តីណិ ។

[១៦៨] ហេតុយា ន អវិគតេ ន សព្វត្ថ វិគ្គហេ ។

[១៦៩] ចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សង្ខិត្តំ ។

ធម៌ មិនមែនជាឧយ: អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាឧយ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាយោគ: អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាយោគ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជានីវរណ: អាស្រ័យ នូវធម៌ ជានីវរណ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាបរាមាស: អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាបរាមាស: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានសេចក្តីដូចអាសវៈគោច្ឆកៈដែរ ។

មហន្តរទុក: មហន្តរទុក:

(១៦៧) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ផង មិនមានអារម្មណ៍ផង ទើប កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៦៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៩ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បទទាំងអស់ ។

(១៦៩) ធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាចិត្ត ទើប កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិន-មែនចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

(๑๗๐) ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច សព្ពត្ថ វិត្ថារេ ។

(๑๗๑) ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយា ។ ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ឧចិត្តសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-យា ។ ចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្តានុបរិវត្តឹ ធម្មំ បដិច្ច ឧចិត្តានុបរិវត្តឹ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧចិត្តសំសដ្ឋសមុ-ដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្តសំ-សដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧចិត្តសំសដ្ឋស-មុដ្ឋានសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្ត-សំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តឹ ធម្មំ បដិច្ច ឧចិត្តសំសដ្ឋ-សមុដ្ឋានានុបរិវត្តឹ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๑๗๐] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មាន ๙ ក្នុងអវិគតប្បច្ចយ មាន ๙ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បទទាំងអស់ ។

[๑๗๑] ធម៌ មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនប្រឡូំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រឡូំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ ធម៌ មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ តាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ ធម៌ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនប្រឡូំតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រឡូំតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនប្រឡូំ តាំងឡើង កើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រឡូំ តាំងឡើង កើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនប្រឡូំ តាំងឡើង ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រឡូំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

អជ្ឈត្តំកាំ ធម្មំ បដិច្ច ន អជ្ឈត្តំកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។ ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច ន ពាហិរកោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ឧចាធា ធម្មំ បដិច្ច
ន ឧចាធា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោ ឧចាធា
ធម្មំ បដិច្ច ន នោ ឧចាធា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๑๗๒) ឧចាធិច្ចំ ធម្មំ បដិច្ច ន ឧចាធិច្ចោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អនុចាធិច្ចំ ធម្មំ
បដិច្ច ន អនុចាធិច្ចោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๗๓) ហេតុយា បញ្ច អារិតតេ បញ្ច សព្វត្ថ
វិត្ថារេ ។

ទ្វិគោប្ផកទុកេ ទ្វិគោប្ផកទុកំ

(๑๗๔) ឧចាធាធំ ធម្មំ បដិច្ច នោ ឧចាធាធោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន វ ។ កិលេសំ ធម្មំ
បដិច្ច នោ កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
ន វ ។

ធម៌ មិនមែនជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๗๒) ធម៌ មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យកហើយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យកហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๗๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បទទាំងអស់ ។

ទ្វិគោប្ផកទុកៈ ទ្វិគោប្ផកទុកៈ

(๑๗๔) ធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។ ធម៌ មិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ទស្សនេនបហាតព្វទុកេ

ឆទស្សនេនបហាតព្វទុកំ

(๑๗๕) ឆទស្សនេនបហាតព្វំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆ-
ទស្សនេនបហាតញ្ច ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
ឆទស្សនេនបហាតព្វំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆឆទស្សនេនបហា-
តញ្ច ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆទស្សនេន-
បហាតព្វំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆឆទស្សនេនបហាតញ្ច ច
ឆឆទស្សនេន បហាតញ្ច ច ឆម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ
ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឆឆទស្សនេនបហាតព្វំ ឆម្មំ
បដិច្ច ឆឆទស្សនេនបហាតញ្ច ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ឯកំ ។ ឆទស្សនេនបហាតព្វញ្ច ឆទស្ស-
នេនបហាតព្វញ្ច ឆម្មំ បដិច្ច ឆទស្សនេនបហាតញ្ច
ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(๑๗๖) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ បញ្ច ។

ទស្សនេនបហាតព្វទុក:

ឆទស្សនេនបហាតព្វទុក:

(๑๗๕) ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះ ដោយទស្សនៈក្តី ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះ ដោយទស្សនៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះ ដោយទស្សនៈផង ដែលមិនត្រូវលះ ដោយទស្សនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(๑๗๖) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

ភាវនាយបហាតព្វទុកៃ

ឧភាវនាយបហាតព្វទុកំ

(๑๗๗) ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ ភា-
វនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ន ឧ ភាវនាយ បហា-
តព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๗๘) ហេតុយា បញ្ច អវិគតេ បញ្ច ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៃ

ឧទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកំ

(๑๗๙) ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច
ន ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ
បដិច្ច ន ន ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๘๐) ហេតុយា ន ។

ភាវនាយបហាតព្វទុក:

ឯភាវនាយបហាតព្វទុក:

(๑๗๗) ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๗๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុក:

ឯទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុក:

(๑๗๙) ធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុដែលត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះ ដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๘๐) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

ភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកេ
ឆភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកំ

(๑๘๑) ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឆភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឆ ឆភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(๑๘๒) ហេតុយា ឆ ។

សវិតក្កទុកេ ឆសវិតក្កទុកំ

(๑๘๓) សវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច ឆ សវិតក្កោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច ឆ អវិតក្កោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(๑๘๔) ហេតុយា ឆ ។

សវិចារទុកេ ឆសវិចារទុកំ

(๑๘๕) សវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ឆ សវិចារោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ឆ អវិចារោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

ភាវិនាយបហាតព្វហេតុកទុក:

ឧភាវិនាយបហាតព្វហេតុកទុក:

(๑๘๑) ធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យនូវធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះ ដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះ ដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๘๒) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

សវិតក្កទុក: ឧសវិតក្កទុក:

(๑๘๓) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๘๔) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

សវិចារទុក: ឧសវិចារទុក:

(๑๘๕) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๘๖) ហេតុយា ន៧ ។

សប្បីតិកទុកេ ឯសប្បីតិកទុកំ

(๑๘๗) សប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឯសប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๘๘) ហេតុយា ន៧ ។

បីតិសហគតទុកេ ឯបីតិសហគតទុកំ

(๑๘๙) បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឯបីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឯបីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឯឯបីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๙๐) ហេតុយា ន៧ ។

សុខសហគតទុកេ ឯសុខសហគតទុកំ

(๑๙๑) សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឯសុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឯសុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឯឯសុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๙๒) ហេតុយា ន៧ ។

(๑๘๖) កុដ៏ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

សប្បីតិកទុកៈ ឆសប្បីតិកទុកៈ

(๑๘๗) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๘๘) កុដ៏ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

បីតិសហគតទុកៈ ឆបីតិសហគតទុកៈ

(๑๘๙) ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๙๐) កុដ៏ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

សុខសហគតទុកៈ ឆសុខសហគតទុកៈ

(๑๙๑) ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๙๒) កុដ៏ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

ទុបេក្ខាសហគតទុកេ ឆទុបេក្ខាសហគតទុកំ

(๑๙๓) ទុបេក្ខាសហគតំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆទុ-
បេក្ខាសហគតោ ឆម្បោ ទុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ ឆទុបេក្ខាសហគតំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆឆទុ-
បេក្ខាសហគតោ ឆម្បោ ទុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๙๔) ហេតុយា ឆវ ។

កាមាវចរទុកេ ឆកាមាវចរទុកំ

(๑๙๕) កាមាវចរំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆកាមាវចរោ
ឆម្បោ ទុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឆកាមា-
វចរំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆឆកាមាវចរោ ឆម្បោ ទុប្បដ្ឋតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๙๖) ហេតុយា ឆវ ។

រូបាវចរទុកេ ឆរូបាវចរទុកំ

(๑๙๗) រូបាវចរំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆរូបាវចរោ ឆម្បោ
ទុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឆរូបាវចរំ ឆម្បំ
បដិច្ច ឆឆរូបាវចរោ ឆម្បោ ទុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๙๘) ហេតុយា ឆវ ។

๒.បេក្ខាសហគតទុក: ឆ.๒.បេក្ខាសហគតទុក:

(๑๙๓) ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๙๔) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

๓.កាមាវចរទុក: ឆ.កាមាវចរទុក:

(๑๙๕) ធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកាមាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๙๖) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

๔.រូបាវចរទុក: ឆ.រូបាវចរទុក:

(๑๙๗) ធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជារូបាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជារូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๙๘) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

អវ្យាបារទុកេ ឆអវ្យាបារទុកំ

(๑๙๙) អវ្យាបារំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆអវ្យាបារេ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឆអវ្យាបារំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆឆអវ្យាបារេ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๒๐๐) ហេតុយា បញ្ច ។

បរិយាបន្នទុកេ ឆបរិយាបន្នទុកំ

(๒๐๑) បរិយាបន្នំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆបរិយាបន្នោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អបរិយាបន្នំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆអបរិយាបន្នោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អបរិយាបន្នំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆបរិយាបន្នោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អបរិយាបន្នំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆបរិយាបន្នោ ច ឆអបរិយាបន្នោ ច ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បរិយាបន្នញ្ច អបរិយាបន្នញ្ច ឆម្មំ បដិច្ច ឆអបរិយាបន្នោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๒๐๒) ហេតុយា បញ្ច ។

អវ្យាវរិបរទុកៈ ឆអវ្យាវរិបរទុកៈ

(๑๙๙) ធម៌ មិនមែនជាអវ្យាវរិបរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអវ្យាវរិបរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអវ្យាវរិបរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអវ្យាវរិបរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๐๐) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

បរិយាបន្នទុកៈ ឆបរិយាបន្នទុកៈ

(๒๐๑) ធម៌ ដែលមិនមែនពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈក្តី មិនមែនជាមិនពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈផង មិនពាក់ព័ន្ធក្នុងវដ្តៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๐๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

និយ្យានិកទុកេ ឆនិយ្យានិកទុកំ

(๒๐๓) និយ្យានិកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆនិយ្យានិកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អនិយ្យានិកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆនិយ្យានិកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๒๐๔) ហេតុយា បញ្ច ។

និយតទុកេ ឆនិយតទុកំ

(๒๐๕) និយតំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆនិយតោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អនិយតំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆនិយតោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๒๐๖) ហេតុយា បញ្ច ។

សឧត្តរទុកេ ឆសឧត្តរទុកំ

(๒๐๗) សឧត្តរំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆអនុត្តរេ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អនុត្តរំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆអនុត្តរេ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនុត្តរំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆសឧត្តរេ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ធិយ្យាធិកទុកៈ ធធិយ្យាធិកទុកៈ

(๒๐๓) ធម៌ មិនមែនជាគ្រឿងនាំចេញចាកវដ្តៈ អាស្រ័យនូវធម៌ជាគ្រឿងនាំចេញចាកវដ្តៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចុយមានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាគ្រឿងនាំចេញចាកវដ្តៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនជាគ្រឿងនាំចេញចាកវដ្តៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចុយ ។

(๒๐๔) ក្នុងហេតុប្បច្ចុយ មានវារៈ ៥ ។

ធិយ្យតទុកៈ ធធិយ្យតទុកៈ

(๒๐๕) ធម៌ មិនមែនជាទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ ទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចុយ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចុយ ។

(๒๐๖) ក្នុងហេតុប្បច្ចុយ មានវារៈ ៥ ។

សឧត្តរទុកៈ ធសឧត្តរទុកៈ

(๒๐๗) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានឧត្តរៈ (ការរើឡើងនូវខ្លួន) អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចុយ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចុយ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចុយ

អនុត្តរំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧសុត្តរោ ច ឧអនុត្តរោ ច ឆដ្ឋោ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សុត្តរញ្ច អនុត្តរញ្ច ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧអនុត្តរោ ឆដ្ឋោ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២០៨) ហេតុយា បញ្ច ។

សរណទុកេ ឆសរណទុកំ

(២០៩) សរណំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧសរណោ ឆដ្ឋោ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សរណំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧអរណោ ឆដ្ឋោ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សរណំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧសរណោ ច ឧអរណោ ច ឆដ្ឋោ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អរណំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧអរណោ ឆដ្ឋោ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សរណញ្ច អរណញ្ច ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧសរណោ ឆដ្ឋោ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២១០) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

(២១១) សរណំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឧអរណោ ឆដ្ឋោ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈក្តី មិនមែនជាមិនមានឧត្តរៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយឧត្តរៈផង មិនមានឧត្តរៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២០៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សរណទុកៈ ឆសរណទុកៈ

(២០៩) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ (លាមក) អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈក្តី មិនមែនជាមិនមានរណៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ផង មិនមានរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២១០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(២១១) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๑๒) ឆហេតុយា ទ្វេ ឆអារម្មណា តីណិ ឆោវិកតេ តីណិ ។

សហជាតភាវម្បិ បច្ចយភាវម្បិ ឯិសេ្សយភាវម្បិ សំសដ្ឋភាវម្បិ សម្បយុត្តភាវម្បិ បដិច្ចភាវស-ឯិសំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

(๒๑๓) សរាណោ ឆម្ហោ ឆសរាណាសេ្ស ឆម្ហសេ្ស ហេតុប្បច្ចយេឆ បច្ចយោ សរាណោ ឆម្ហោ ឆអរ-ណាសេ្ស ឆម្ហសេ្ស ហេតុប្បច្ចយេឆ បច្ចយោ សរាណោ ឆម្ហោ ឆសរាណាសេ្ស ច ឆអរាណាសេ្ស ច ឆម្ហសេ្ស ហេតុប្បច្ចយេឆ បច្ចយោ ។ អរាណោ ឆម្ហោ ឆសរ-ណាសេ្ស ឆម្ហសេ្ស ហេតុប្បច្ចយេឆ បច្ចយោ ។

(๒๑๔) សរាណោ ឆម្ហោ ឆសរាណាសេ្ស ឆម្ហសេ្ស អារម្មណាប្បច្ចយេឆ បច្ចយោ សរាណោ ឆម្ហោ ឆអរ-ណាសេ្ស ឆម្ហសេ្ស អារម្មណាប្បច្ចយេឆ បច្ចយោ ។បេ។

(๒๑๕) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អធិបតិយា បញ្ច អនន្តរេ ចត្តារិ អាវិកតេ បញ្ច ។

(๒๑๖) សរាណោ ឆម្ហោ ឆសរាណាសេ្ស ឆម្ហសេ្ស អារម្មណាប្បច្ចយេឆ បច្ចយោ . . . សហជាតប្បច្ចយេឆ បច្ចយោ . . . ឧបឯិសេ្សយប្បច្ចយេឆ បច្ចយោ . . .

(๒๑๒) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

បណ្ឌិត គប្បីញុំងសហជាតវារៈផង បច្ចយវារៈផង និស្សយវារៈផង សំសដ្ឋវារៈផង សម្បយុត្តវារៈផង ឲ្យពិស្តារ ដូចបដិច្ចវារៈផងចុះ ។

(๒๑๓) ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈផង មិនមែនជាមិនមានរណៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមានរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๑๔) ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។បេ។

(๒๑๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

(๒๑๖) ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ . . . ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ . . . ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ . . .

បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ . . . កម្មបច្ចយេន
បច្ចយោ ។

(๒๑๗) សរណោ ធម្មោ ធអារណាសច្ច ធម្មសច្ច
អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ . . . សហជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ . . . ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។បេ។

(๒๑๘) ធហេតុយា សត្ត ធអារម្មណោ សត្ត
ធអធិបតិយា សត្ត ធអនន្តរេ សត្ត ធោវិកតេ ចត្តារិ។

(๒๑๙) ហេតុប្បច្ចយា ធអារម្មណោ ចត្តារិ ។

(๒๒๐) ធហេតុប្បច្ចយា អារម្មណោ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ ឯវំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

ជាបច្ច័យ ដោយបច្ចជាតប្បច្ច័យ . . . ជាបច្ច័យ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๒๑๗) ធម៌ ប្រកបដោយវាណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែន ជាមិនមានវាណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ . . . ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ . . . ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(๒๑๘) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๗ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๗ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ๗ ក្នុងនអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ๗ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ។

(๒๑๙) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๒๐) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយទុកប្បដ្ឋាន ។

អនុលោមប្បច្ចនីយទុកត្តិកប្បដ្ឋានំ

ហេតុទុកកុសលត្តិកេ ឆហេតុទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๒๑) ហេតុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆកុសលោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆហេតុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆកុសលោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ កុសលញ្ច ឆហេតុំ កុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆកុសលោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ចិត្តសមុដ្ឋានមេវ អារម្មណំ ឆត្តិ ។

(๒๒๒) ហេតុយា តីណិ អធិបតិយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ និស្សយវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

(๒๒๓) ហេតុ កុសលោ ឆម្ហោ ឆហេតុស្ស ឆកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๒๒๔) ហេតុ កុសលោ ឆម្ហោ ឆហេតុស្ស ឆកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ឆហេតុ កុសលោ ឆម្ហោ ឆឆហេតុស្ស ឆកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

អនុលោមប្បច្ចនីយទុកតិកប្បដ្ឋាន

ហេតុទុកកុសលតិកៈ ឆហេតុទុកឆកុសលតិកៈ

(២២១) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យនូវធម៌ ជាហេតុ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាកុសលផង មិនមែនជាហេតុ ជាកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អារម្មណ៍ មិនមានចិត្តជាសម្បដ្ឋានទេ ។

(២២២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(២២៣) ធម៌ ជាហេតុ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(២២៤) ធម៌ ជាហេតុ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

តីណិ ។ ហេតុ កុសលោ ច នហេតុ កុសលោ ច ធម្មា នហេតុស្ស នកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(២២៥) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ នវ អធិបតិយា នវ អវិគតេ តីណិ ។

បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្ពំ ។

(២២៦) ហេតុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន-ហេតុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអកុស-លោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ អកុស-លញ្ច នហេតុំ អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២២៧) ហេតុយា តីណិ អធិបតិយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ ឯិសយ្យវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

(២២៨) ហេតុ អកុសលោ ធម្មោ នហេតុស្ស នអកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

មានវារៈ ៣ ។ ធម្ម ជាហេតុ ជាកុសលក្តី មិនមែនជាហេតុ ជាកុសលក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម្មមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(២២៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ឯបញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

(២២៦) ធម្ម មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យនូវធម្ម ជាហេតុ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្ម មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមែនជាហេតុ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្ម មិនមែនជាហេតុមិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាហេតុ ជាអកុសលផង មិនមែនជាហេតុ ជាអកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ។

(២២៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(២២៨) ធម្ម ជាហេតុ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម្ម មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๒๙) ហោតុ អកុសលោ ธมฺโม ธเหตุสฺส ธអกุสลสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย ตีณิ ฯ ธเหตุ อกุสลา ธมฺมา ธเหตุสฺส ธอกุสลสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย ตีณิ ฯ เหตุ อกุสลา ธ ธเหตุ อกุสลา ธ ธมฺมา ธเหตุสฺส ธอกุสลสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจโย ตีณิ ฯ

(๒๓๐) เหตุยา ฌกฺขํ อารมฺมเณ ธว อธิปติยา ฌกฺขํ อวิกเต ตีณิ ฯ

(๒๓๑) ธเหตุ อญฺญกตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ ธเหตุ ธอญฺญกเต ธมฺมา ขุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ตีณิ ฯ

(๒๓๒) เหตุยา ตีณิ อธิปติยา ตีณิ อวิกเต ตีณิ ฯ

นิสฺสยาวารญฺจ ปญฺหาวารญฺจ วิตฺถาเรตพฺพํ ฯ

(๒๒๙) ធម៌ ជាហេតុ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាអកុសលក្តី មិនមែនជាហេតុ ជាអកុសលក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។

(๒๓๐) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលអារម្មណប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលអនន្តរប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលសមនន្តរប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលសហជាតប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលនិស្សយប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលបុរេជាតប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលអាសេវនប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលកម្មប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលវិបាកប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលអាហារប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលឈានប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលមគ្គប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលអត្ថិប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលនត្ថិប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលវិគតប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលអវិគតប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។

(๒๓๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអព្យាក្រឹតអាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។

(๒๓๒) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលអធិបតិប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលអនន្តរប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលសមនន្តរប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលសហជាតប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលអញ្ញមញ្ញប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលនិស្សយប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលបុរេជាតប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលអាសេវនប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលកម្មប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលវិបាកប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលអាហារប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលឈានប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលមគ្គប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលសម្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលអត្ថិប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលនត្ថិប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលវិគតប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។ កុសលអវិគតប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ។

និស្សយវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ។

เหตุทุกเวทนาตฺติเก ฉเหตุทุกเวทนาตฺติกํ

(๒๓๓) เหตุสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา นเหตุ สุขาย เวทนาย-สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นสุขาย เวทนาย-สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ฯ

(๒๓๔) เหตุยา ตีณิ อารมฺมเณ ตีณิ อาวิกเต ตีณิ ฯ

สหชาตาทิ วิตฺถาโร ฯ

(๒๓๕) เหตุ ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ฯ

(๒๓๖) เหตุยา ตีณิ สพฺพตฺถ วิตฺถาโร ฯ

(๒๓๗) เหตุ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺป-ยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ นเหตุ นอทุกฺขมสุขาย เวทนา-ยสมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ฯ

(๒๓๘) เหตุยา ตีณิ สพฺพตฺถ วิตฺถาโร ฯ

ហេតុទុកវេទនាត្តិកៈ ឆហេតុទុកវេទនាត្តិកៈ

(๒๓๓) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๓๔) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

(๒๓๕) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๓๖) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់ ๆ បទ ។

(๒๓๗) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๓๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់ ๆ បទ ។

ហេតុទុកវិបាកត្តិកេ ឆហេតុទុកឆវិបាកត្តិកំ

(๒๓๙) ហេតុំ វិបាកំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆវិបាកោ ឆម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុបច្ចយោ តីណិ ។ ហេតុំ វិបាកឆម្ពឆម្ពំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆវិបាកឆម្ព-ឆម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុបច្ចយោ តីណិ ។ ឆហេតុំ នេវវិបាកនវិបាកឆម្ពឆម្ពំ បដិច្ច ឆឆហេតុ ឆនេវ-វិបាកនវិបាកឆម្ពឆម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុបច្ចយោ តីណិ ។

ហេតុទុកខបាទិន្នុបាទានិយត្តិកេ ឆហេតុទុកឆខបាទិន្នុបាទានិយត្តិកំ

(๒๔๐) ហេតុំ ខុចាធិន្នុចាធានិយំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆខុចាធិន្នុចាធានិយោ ឆម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុបច្ចយោ តីណិ ។ ហេតុំ អនុចាធិន្នុចា-ធានិយំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆអនុចាធិន្នុចាធា-និយោ ឆម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុបច្ចយោ តីណិ ។

ហេតុទុកវិបាកព្ពិកៈ ន ហេតុទុកនវិបាកព្ពិកៈ

(๒๓๙) ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកឧបាទិន្នុបាទានិយព្ពិកៈ ន ហេតុទុកនឧបាទិន្នុបាទានិយព្ពិកៈ

(๒๔๐) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) មិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស កាន់យកហើយទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុំ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកេ

ន ហេតុទុកន សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកំ

(២៤១) ហេតុំ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន ហេតុំ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិ-លេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ន ន ហេតុ ន អសង្កិលិដ្ឋសង្កិ-លេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា តីណិ ។

ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយ តាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយ តាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

ឯហេតុទុកឯសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

(๒๔๑) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដែលសៅហ្មងតាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដែលមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកវិគតកុសលេ ឆហេតុទុកនវិគតកុសលំ

(๒๔๒) ហេតុំ សវិតក្កសវិចារំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆសវិតក្កសវិចារេ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អវិតក្កវិចារមត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆអវិតក្កវិចារមត្តេ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អវិតក្កអវិចារំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆអវិតក្កអវិចារេ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកបីតិសហគតេ ឆហេតុទុកនបីតិសហគតំ

(๒๔๓) ហេតុំ បីតិសហគតំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆបីតិសហគតេ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ សុខសហគតំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆសុខសហគតេ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ ឧបេក្ខាសហគតំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆឧបេក្ខាសហគតេ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកវិតក្កតិកៈ ន ហេតុទុកនវិតក្កតិកៈ

(๒๘๒) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ និងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈនិងមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានវិតក្កៈនិងមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកបីតិតិកៈ ន ហេតុទុកនបីតិតិកៈ

(๒๘๓) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកទស្សនេតព្វេកេ នហេតុទុកនទស្សនេតព្វេកំ

(๒๔๔) ហេតុំ ទស្សនេនបហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នទស្សនេនបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ ភាវនាយបហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នភាវនាយបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នហេតុំ នេវទស្សនេនភាវនាយបហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នន់ហេតុ នន់នេវទស្សនេនភាវនាយបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកេ នហេតុទុកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកំ

(๒๔๕) ហេតុំ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ ភាវនាយបហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នភាវនាយបហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកទស្សនេនត្តិកៈ ឥនហេតុទុកឥទស្សនេនត្តិកៈ

(๒๔๔) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកទស្សនេនឥបហាតព្វហេតុកទុកៈ ឥនហេតុទុកឥទស្សនេនឥបហាតព្វហេតុកទុកៈ

(๒๔๕) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

ហេតុំ នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ
ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ.
បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ
ឯកំ ។

ហេតុទុកអាបយគាមិត្តិកេ

ធហេតុទុកធអាបយគាមិត្តិកំ

(២៤៦) ហេតុំ អាបយគាមិ ធម្មំ បដិច្ច ន.
ហេតុ ន អាបយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា
តីណិ ។ ហេតុំ អបបយគាមិ ធម្មំ បដិច្ច ន.
ហេតុ ន អបបយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា
តីណិ ។ ន ហេតុំ នេភបយគាមិំ នាបបយគាមិំ ធម្មំ
បដិច្ច ន ន ហេតុ ន នេភបយគាមិំ នាបបយគាមិំ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយ
ទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ
មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ហេតុទុកអាបាយគាមិព្ពិកៈ

ឯហេតុទុកឯអាបាយគាមិព្ពិកៈ

(២៤៦) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកាមភូន
ឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដល់នូវការសន្សំកាមភូនឡើង
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែន
ជាហេតុ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកាមភូនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌
ជាហេតុ មិនដល់នូវការសន្សំកាមភូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-
ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែន
ជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំកាមភូនឡើង តាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំ
កាមភូនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនដល់នូវការសន្សំ
កាមភូនឡើង តាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកាមភូនឡើង ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកសេក្ខតិកេ ឆហេតុទុកឆសេក្ខតិកំ

(๒๔๗) ហេតុំ សេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆអសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឆហេតុំ នេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ឆឆហេតុ ឆនេវ-សេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកបរិត្តតិកេ ឆហេតុទុកឆបរិត្តតិកំ

(๒๔๘) ឆហេតុំ បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឆឆហេតុ ឆបរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ មហគ្គតំ ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆមហគ្គតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អប្បមាណំ ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆអប្បមាណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកសេក្ខតិកៈ ន‌ហេតុទុកន‌សេក្ខតិកៈ

(๒๔๗) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសេក្ខៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាហេតុ ជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាហេតុ ជាអសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាសេក្ខៈ:គាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសេក្ខៈ:គាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកបរិត្តតិកៈ ន‌ហេតុទុកន‌បរិត្តតិកៈ

(๒๔๘) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានសភាពតូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានសភាពតូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកបរិត្តារម្មណត្តិកេ

ឯហេតុទុកឯបរិត្តារម្មណត្តិកំ

(๒๘๙) ហោតុំ បរិត្តារម្មណំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯហោតុ ឯបរិត្តារម្មណោ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហោតុំ មហគ្គតារម្មណំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯហោតុ ឯមហគ្គតារម្មណោ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហោតុំ អប្បមាណារម្មណំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯហោតុ ឯអប្បមាណារម្មណោ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកហីនត្តិកេ ឯហេតុទុកឯហីនត្តិកំ

(๒๙๐) ហោតុំ ហីនំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯហោតុ ឯហីនោ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឯហោតុំ មជ្ឈិមំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯឯហោតុ ឯមជ្ឈិមោ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហោតុំ បណីតំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯហោតុ ឯបណីតោ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

នហេតុទុកនបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

(๒๘๙) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្នារ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍តូចឆ្នារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

ហេតុទុកហីនត្តិកៈ នហេតុទុកនហីនត្តិកៈ

(๒๙๐) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនថោកទាប អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ថោកទាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកណ្តាល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាកណ្តាល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនឧត្តម អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ឧត្តម ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

ហេតុទុកមិច្ចត្តត្តិកេ ឆហេតុទុកឆមិច្ចត្តត្តិកំ

(๒๕๑) ហេតុំ មិច្ចត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច ឆ-
ហេតុ ឆមិច្ចត្តនិយតោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ សម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច
ឆហេតុ ឆសម្មត្តនិយតោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។ ឆហេតុំ អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច
ឆឆហេតុ ឆអនិយតោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យា តីណិ ។

ហេតុទុកមគ្គារម្មណាត្តិកេ
ឆហេតុទុកឆមគ្គារម្មណាត្តិកំ

(๒๕๒) ហេតុំ មគ្គារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ
ឆមគ្គារម្មណោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តី-
ណិ ។ ហេតុំ មគ្គហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ
ឆមគ្គហេតុកោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ ហេតុំ មគ្គាធិបតឹ ធម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ
ឆមគ្គាធិបតិ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកមិប្បត្តគ្គិកៈ ឆហេតុទុកឆមិប្បត្តគ្គិកៈ

(๒๕๑) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានសភាពខ្ពស់និងខ្លៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានសភាពខ្ពស់និងខ្លៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានសភាពត្រូវនិងខ្លៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានសភាពត្រូវនិងខ្លៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនខ្លៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនខ្លៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកមគ្គារម្មណគ្គិកៈ ឆហេតុទុកឆមគ្គារម្មណគ្គិកៈ

(๒๕๒) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានមគ្គជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានមគ្គជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានមគ្គជាអធិបតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកទុប្បន្នត្តិកេ ឆហេតុទុកឆទុប្បន្នត្តិកំ

(๒๕๓) ហេតុ អនុប្បន្នោ ឆម្នោ ឆហេតុស្ស ឆអនុប្បន្នស្ស ឆម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឆវ ។ ហេតុ ឧប្បាទិ ឆម្នោ ឆហេតុស្ស ឆឧប្បាទិស្ស ឆម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឆវ ។

ហេតុទុកអតីតត្តិកេ ឆហេតុទុកឆអតីតត្តិកំ

(๒๕๔) ហេតុ អតីតោ ឆម្នោ ឆហេតុស្ស ឆអតីតស្ស ឆម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឆវ ។ ហេតុ អនាគតោ ឆម្នោ ឆហេតុស្ស ឆអនាគតស្ស ឆម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឆវ ។

ហេតុទុកអតីតារម្មណត្តិកេ
ឆហេតុទុកឆអតីតារម្មណត្តិកំ

(๒๕๕) ហេតុំ អតីតារម្មណំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆអតីតារម្មណោ ឆម្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ អនាគតារម្មណំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆអនាគតារម្មណោ ឆម្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ឆម្មំ បដិច្ច

ហេតុទុកឧប្បន្នតិកៈ នហេតុទុកនឧប្បន្នតិកៈ

(๒๙๓) ធម៌ ជាហេតុ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ ជាហេតុ ដែលប្រុងនឹងកើតឡើង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រុងនឹងកើតឡើង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ហេតុទុកអតីតតិកៈ នហេតុទុកនអតីតតិកៈ

(๒๙๔) ធម៌ ជាហេតុ ជាអតីត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអតីត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាអនាគត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអនាគត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ហេតុទុកអតីតារម្មណតិកៈ
នហេតុទុកនអតីតារម្មណតិកៈ

(๒๙๕) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ

ន ហោតុ ន បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកអជ្ឈត្តារម្មណាទ្វិកេ

ន ហេតុទុកន អជ្ឈត្តារម្មណាទ្វិកំ

(២៥៦) ហេតុំ អជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច
ន ហេតុ ន អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុំ ពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ
បដិច្ច ន ហេតុ ន ពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ហេតុទុកសនិទស្សនាទ្វិកេ

ន ហេតុទុកន សនិទស្សនាទ្វិកំ

(២៥៧) ន ហេតុ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ
ន ន ហេតុស្ស ន សនិទស្សនសប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស
អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បេ ។ ន ហេតុ
សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ន ហេតុស្ស ន ស-
និទស្សនសប្បដិឃស្ស ច ន ន ហេតុស្ស ន សនិ-
ទស្សនសប្បដិឃស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន
បច្ចយោ តីណិ ។

នូវធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

ហេតុទុកអឈ្បត្តារម្មណត្តិកៈ

ឯហេតុទុកឯអឈ្បត្តារម្មណត្តិកៈ

(๒๙๖) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

ឯហេតុទុកឯសនិទស្សនត្តិកៈ

(๒๙๗) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយការឃើញតាំង ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយការឃើញតាំងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๒๕๘) ธเหตុំ អនิទสฺสนสปฺปฏิฆំ ธมฺมំ
បฏิจฺจ ธเหตุ ธอนิทสฺสนสปฺปฏิฆา ธเมฺห
ขนฺธา ปฏิจฺจ เหตุปจฺจยา ฯเปฯ ๆ

(๒๕๙) เหตุ อนิทสฺสนอปฺปฏิฆំ ธมฺมំ បฏิจฺจ
ธเหตุ ธอนิทสฺสนอปฺปฏิฆา ธเมฺห ขนฺธา ปฏิจฺจ
เหตุปจฺจยา ธเหตุ อนิทสฺสนอปฺปฏิฆំ ธมฺมំ
បฏิจฺจ ธเหตุ ธอนิทสฺสนอปฺปฏิฆา ธเมฺห
ขนฺธา ปฏิจฺจ เหตุปจฺจยา เหตุ อนิทสฺสนอปฺปฏิ-
ฆญฺจ ธเหตุ อนิทสฺสนอปฺปฏิฆญฺจ ธมฺมំ បฏิจฺจ
ธเหตุ ธอนิทสฺสนอปฺปฏิฆา ธเมฺห ขนฺธา ปฏิจฺจ
เหตุปจฺจยา ฯ

(๒๖๐) เหตุยา តีณิ ฯ

(๒๙๘) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(๒๙๙) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតាំង មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានការឃើញតាំង មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានការឃើញតាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានការឃើញតាំងមិនមានការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាហេតុ មិនមានការឃើញតាំងមិនមានការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๒๖๐) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សហេតុកទុកកុសលត្តិកេ

ឆសហេតុកទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๖๑) សហេតុកំ កុសលំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆសហេតុកោ ឆកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ឯកំ ។ សហេតុកំ អកុសលំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆសហេតុកោ ឆអកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អហេតុកំ អព្យាកតំ ឆម្ចំ បច្ចយា ឆអហេតុកោ ឆអព្យាកតោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកេ

ឆហេតុសម្បយុត្តទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๖๒) ហេតុសម្បយុត្តំ កុសលំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆហេតុសម្បយុត្តោ ឆកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ហេតុសម្បយុត្តំ អកុសលំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆហេតុសម្បយុត្តោ ឆអកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុវិប្បយុត្តំ អព្យាកតំ ឆម្ចំ បច្ចយា ឆហេតុវិប្បយុត្តោ ឆអព្យា-កតោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

សហេតុកទុកកុសលត្តិក:

ឯសហេតុកទុកឯកុសលត្តិក:

(២៦១) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ពីរផ្នែក នឹងធម៌ មិនមានហេតុ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

បហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិក:

ឯបហេតុសម្បយុត្តទុកឯកុសលត្តិក:

(២៦២) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ពីរផ្នែក នឹងធម៌ ប្រាសចាកហេតុ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

ហេតុសហេតុកទុកុសលត្តិកេ

ឯហេតុសហេតុកទុកឯកុសលត្តិកំ

(๒๖๓) ហេតុំ ចេវ សហេតុកោ ច កុសលោ ឯកម្មោ ឯហេតុស្ស ចេវ ឯអហេតុកស្ស ច ឯកុសលស្ស ឯកម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។ ហេតុំ ចេវ សហេតុកោ ច កុសលោ ឯកម្មោ ឯអហេតុកស្ស ចេវ ឯឯចហេតុស្ស ឯកុសលស្ស ឯកម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ទ្វេ ។ ហេតុំ ចេវ សហេតុកោ ច កុសលោ ឯកម្មោ ឯហេតុស្ស ចេវ ឯអហេតុកស្ស ច ឯកុសលស្ស ច ឯអហេតុកស្ស ចេវ ឯឯចហេតុស្ស ឯកុសលស្ស ច ឯកម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(๒๖๔) សហេតុកោ ចេវ ឯចហេតុំ កុសលោ ឯកម្មោ ឯអហេតុកស្ស ចេវ ឯឯចហេតុស្ស ឯកុសលស្ស ឯកម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ចត្តារិ ។ ... ឯហេតុស្ស ចេវ ឯអហេតុកស្ស ច ឯកុសលស្ស ឯកម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។ ... ឯហេតុស្ស ចេវ ឯអហេតុកស្ស ច ឯកុសលស្ស ច ឯអហេតុកស្ស ចេវ ឯឯចហេតុស្ស ឯកុសលស្ស ច ឯកម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ឆ ។

ហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ

ឥហេតុសហេតុកទុកឥកុសលត្តិកៈ

(២៦៣) ធម៌ ជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ ជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។ ធម៌ ជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាមិនមានហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសលផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(២៦៤) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ ជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។ . . . ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។ . . . ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាមិនមានហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសលផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ។

(២៦៥) ហេតុយេវ សហេតុកោ ច កុសលោ ច សហេតុកោយេវ ច ហេតុ កុសលោ ច ធម្មោ ន ហេតុសម្បយុត្តេវ អហេតុកស្ស ច កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ សត្ត ។ . . . ន អហេតុកស្សេវ ន ច ហេតុស្ស ន កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ អដ្ឋ ។ . . . ន ហេតុស្សេវ ន អហេតុកស្ស ច ន កុសលស្ស ច ន អហេតុកស្សេវ ន ច ហេតុស្ស ន កុសលស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ ន វ ។

(២៦៦) ហេតុយេវ សហេតុកោ ច អកុសលោ ធម្មោ ន ហេតុស្សេវ ន អហេតុកស្ស ច ន អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ ឯតេន ឧបាយេន ន វ បញ្ហា កាតព្ពា ។

(២៦៧) ហេតុយេវ សហេតុកោ ច អព្យាកតោ ធម្មោ ន ហេតុស្សេវ ន អហេតុកស្ស ច ន អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ចយោ ន វ បញ្ហា កាតព្ពា ។ សង្ខិត្តំ ។

ហេតុយេវ ហេតុសម្បយុត្តធុកំ ហេតុយេវ សហេតុកធុកសទិសំ ។ សង្ខិត្តំ ។ ន វ បញ្ហា ។

(๒๖๕) ធម៌ ជាហេតុតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាកុសលក្តី ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុតាំងមិនមែនជាហេតុ ជាកុសលក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ។ ... ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ។ ... ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសលផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

(๒๖๖) ធម៌ ជាហេតុតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ប្រស្នា ៩ យ៉ាង បណ្ឌិតគប្បីធ្វើ ដោយឧបាយនុ៎ះផងចុះ ។

(๒๖๗) ធម៌ ជាហេតុតាំងប្រព្រឹត្តទៅ ជាមួយនឹងហេតុ ជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ប្រស្នាតាំង ៩ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

ហេតុចេវហេតុសម្បយុត្តកៈ ប្រហែលគ្នានឹងហេតុចេវសហេតុកៈដែរ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ មានប្រស្នា ៩ ។

ឆហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកេ

ឆហេតុឆសហេតុកទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๖๘) ឆហេតុំ សហេតុកំ កុសលំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆហេតុ ឆសហេតុកោ ឆកុសលោ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ ឆហេតុំ សហេតុកំ អកុសលំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆហេតុ ឆសហេតុកោ ឆអកុសលោ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ ឆហេតុំ អហេតុកំ អព្យាកតំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆហេតុ ឆអហេតុកោ ឆអព្យាកតោ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។

សប្បច្ចយទុកកុសលត្តិកេ

ឆសប្បច្ចយទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๖๙) សប្បច្ចយំ កុសលំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆអប្បច្ចយោ ឆកុសលោ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ សប្បច្ចយំ អកុសលំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆអប្បច្ចយោ ឆអកុសលោ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។

ន‌ហេតុ‌ស‌ហេតុ‌ក‌ទុ‌ក‌កុ‌ស‌ល‌ត្តិ‌ក:

ន‌ហេតុ‌ន‌ស‌ហេតុ‌ក‌ទុ‌ក‌ន‌កុ‌ស‌ល‌ត្តិ‌ក:

(๒๖๘) ធម៌ មិនមែនជាហេតុនិង៌មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង៌ហេតុ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុនិង៌ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង៌ហេតុ ជាកុសល ទើបកើតឡើង៌ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុនិង៌មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង៌ហេតុ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុនិង៌ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង៌ហេតុ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង៌ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុនិង៌មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុនិង៌មិនមានហេតុ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង៌ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ស‌ប្ប‌ច្ច‌យ‌ទុ‌ក‌កុ‌ស‌ល‌ត្តិ‌ក:

ន‌ស‌ប្ប‌ច្ច‌យ‌ទុ‌ក‌ន‌កុ‌ស‌ល‌ត្តិ‌ក:

(๒๖๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង៌បច្ច័យ ជាកុសល ទើបកើតឡើង៌ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង៌បច្ច័យ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង៌ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សប្បច្ចយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអប្បច្ចយោ ឧ-
អព្យាកតោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។
សង្ខិត្តំ សប្បច្ចយសនិសំ ។

សនិទស្សនទុកកុសលត្តិកេ
ឆសនិទស្សនទុកឆកុសលត្តិកំ

(២៧០) អនិទស្សនំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-
អនិទស្សនោ ឧកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ កុសលសនិសំ ។
អនិទស្សនំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសនិទស្សនោ
ឧអព្យាកតោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

សប្បដិឃទុកកុសលត្តិកេ
ឆសប្បដិឃទុកឆកុសលត្តិកំ

(២៧១) អប្បដិឃំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអប្ប-
ដិឃោ ឧកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ អប្បដិឃំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអប្ប-
ដិឃោ ឧអកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ អព្យាកតេ ឯកំ ។

ធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ប្រហែលគ្នានឹងសប្បច្ចយៈដែរ ។

សនិទស្សនទុកកុសលត្តិកៈ

ឆសនិទស្សនទុកនកុសលត្តិកៈ

(๒๗๐) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អកុសល ប្រហែលគ្នានឹងកុសលដែរ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

សប្បដិឃទុកកុសលត្តិកៈ

ឆសប្បដិឃទុកនកុសលត្តិកៈ

(๒๗๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ក្នុងអព្យាក្រឹត មានវារៈ ១ ។

រូបីទុកកុសលត្តិកេ ឆរូបីទុកឆកុសលត្តិកំ

(២៧២) អរូបី កុសលំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆអរូបី ឆ-
កុសលោ ឆម្ពោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។
អរូបី អកុសលំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆអរូបី ឆអកុសលោ
ឆម្ពោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ រូបី អព្យា-
កតំ ឆម្ពំ បច្ចយា ឆអរូបី ឆអព្យាកតោ ឆម្ពោ
ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។

លោកិយទុកកុសលត្តិកេ ឆលោកិយទុកឆកុសលត្តិកំ

(២៧៣) លោកិយំ កុសលំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆ-
លោកុត្តរោ ឆកុសលោ ឆម្ពោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុបប្ប-
ច្ចយា ទ្វេ ។ លោកិយំ អកុសលំ ឆម្ពំ បដិច្ច
ឆលោកុត្តរោ ឆអកុសលោ ឆម្ពោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ឯកំ ។ លោកិយំ អព្យាកតំ ឆម្ពំ បច្ច-
យា ឆលោកុត្តរោ ឆអព្យាកតោ ឆម្ពោ ឧបប្បជ្ជតិ
ហេតុបច្ចយា ទ្វេ ។

រូបីទុកកុសលត្តិកៈ ឥរូបីទុកឥកុសលត្តិកៈ

(២៧២) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរូប ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរូប ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ពីរផ្នែក នឹងធម៌ មានរូប ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

លោកិយទុកកុសលត្តិកៈ
ឥលោកិយទុកឥកុសលត្តិកៈ

(២៧៣) ធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកិយ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកិយ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាលោកិយ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ពីរផ្នែក នឹងធម៌ ជាលោកិយ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកកុសលត្តិកេ
នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកនកុសលត្តិកំ

(๒๗๔) កេនចិវិញ្ញេយ្យំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នកេនចិវិញ្ញេយ្យោ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន។ ។ កេនចិវិញ្ញេយ្យំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នកេនចិវិញ្ញេយ្យោ នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន។ ។ កេនចិវិញ្ញេយ្យំ អព្យាកតំ ធម្មំ បច្ចយា នកេនចិវិញ្ញេយ្យោ នអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន។ ។

អាសវទុកកុសលត្តិកេ
នោអាសវទុកនកុសលត្តិកំ

(๒๗๕) នោអាសវំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវេ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អាសវំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវេ នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នោអាសវំ អព្យាកតំ ធម្មំ បច្ចយា នោអាសវេ នអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកកុសលត្តិកៈ

នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកនកុសលត្តិកៈ

(๒๗๔) ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។ ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។ ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។

អាសវទុកកុសលត្តិកៈ នោអាសវទុកនកុសលត្តិកៈ

(๒๗๕) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។

សាសវទុកកុសលត្តិកេ
ឆសាសវទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๗๖) សាសវំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឆអ-
ឆាសវេ ឆកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យា អឆាសវំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឆអឆាសវេ
ឆកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។
សាសវំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឆអឆាសវេ ឆអ-
កុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។
សាសវំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឆសាសវេ ឆអ-
ព្យាកតោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

អាសវសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកេ
ឆអាសវសម្បយុត្តទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๗๗) អាសវសម្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច
ឆអាសវសម្បយុត្តោ ឆកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អាសវសម្បយុត្តំ អកុ-
សលំ ធម្មំ បដិច្ច ឆអាសវសម្បយុត្តោ ឆអកុ-
សលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

សាសវទុកកុសលត្តិកៈ ឆសាសវទុកឆកុសលត្តិកៈ

(๒๗๖) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។

អាសវវិសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ
ឆអាសវវិសម្បយុត្តទុកឆកុសលត្តិកៈ

(๒๗๗) ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយអាសវៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

អាសវវិប្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអាសវ-
សម្បយុត្តោ ឧអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។

អាសវសាសវទុកកុសលត្តិកេ
ឧអាសវសាសវទុកឧកុសលត្តិកំ

[๒๗๘] សាសវញ្ចេវ ឧបាទានិយញ្ច អាសវំ កុសលំ ធម្មំ
បដិច្ច ឧអាសវេចេវ ឧអនាសវេច ឧកុសលោ
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អាសវញ្ចេវ-
សាសវញ្ច អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអាសវេចេវ ឧ
អនាសវេច ឧអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា តីណិ ។ សាសវញ្ចេវ ឧបាទានិយញ្ច អព្យាកតំ
ធម្មំ បដិច្ច ឧអនាសវេចេវ ឧបាទានិយេ ឧអ-
ព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

អាសវោបេវអាសវសម្បយុត្តទុកំ

ឧវុត្តនយេនេវ អន្តរា លោកុត្តរបរិយាយេន បញ្ចា
ន លព្ភន្តិមេ បញ្ច ឧបាទេ ឧត្តិ ន សង្ខិសិត្តុត្តិ ។

ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលច្រាសចាកអាសវៈ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អាសវៃសាសវៃទុកកុសលត្តិកៈ

ឩអាសវៃសាសវៃទុកឩកុសលត្តិកៈ

(២៧៨) ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈតាំងមិនមែនជាអាសវៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈតាំងមិនមែនជាអាសវៈ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អាសវោបេអាសវៃសម្បយុត្តទុកៈ

នវគោច្ឆកៈ បណ្ឌិត មិនសំដៅយក កុដ្ឋប្រស្នា ដោយលោកុត្តរបរិយាយ ក្នុងបន្ទោះនេះ វារៈតាំង ៥ នេះ មិនមែនជាមិនមាន តែមិនច្រាកដទេ ។

អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកកុសលត្តិកេ

អាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុកនកុសលត្តិកំ

(๒๗๙) អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវេ ធម្មេ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ អនាសវំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវេ ធម្មេ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវេ ធម្មេ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ អាសវេ ធម្មេ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

ឆគោប្បកទុកកុសលត្តិកេ

ឆគោប្បកទុកនកុសលត្តិកំ

(๒๘๐) ឧទោសញ្ញោជនំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧទោសញ្ញោជនោ ធម្មោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកកុសលត្តិកៈ

អាសវវិប្បយុត្តអាសវទុកកុសលត្តិកៈ

(២៧៩) ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមានអាសវៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈតែមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រាសចាកអាសវៈនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ឆគោប្ផកទុកកុសលត្តិកៈ

ឆគោប្ផកទុកអកុសលត្តិកៈ

(២៨០) ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា នោកន្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោកន្តោ ឧកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោឌិឃំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោឌិឃោ ឧកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោយោតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោយោតោ ឧកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោឆិវាឡាំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោ-ឆិវាឡោ ឧកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នោបភាសំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោបភាសោ ឧកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

សារម្មណទុកកុសលត្តិកេ
ឆសារម្មណទុកឆកុសលត្តិកំ

(២៨១) សារម្មណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឆសា-រម្មណោ ឧកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ សារម្មណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឆសារម្ម-ណោ ឧកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ធៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាគន្ធៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជារសៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជារសៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាយោគៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាយោគៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជានីវរណៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានីវរណៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

សារម្មណទុកកុសលត្តិកៈ

ឆសារម្មណទុកឆកុសលត្តិកៈ

(๒๘๑) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

បិដ្ឋទុកកុសលត្តិកេ ឆបិដ្ឋទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๘๒) ចិត្តំ កុសលំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆចិត្តោ ឆ-
កុសលោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។
ចិត្តំ អកុសលំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆចិត្តោ ឆអកុសលោ
ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឆោចិត្តំ
អព្យាកតំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆឆោចិត្តោ ឆអព្យាកតោ
ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ឆេតសិកទុកកុសលត្តិកេ
ឆឆេតសិកទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๘๓) ឆេតសិកំ កុសលំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆ-
ឆេតសិកោ ឆកុសលោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។ ឆេតសិកំ អកុសលំ ឆម្មំ បដិច្ច
ឆឆេតសិកោ ឆកុសលោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។ អឆេតសិកំ អព្យាកតំ ឆម្មំ
បដិច្ច ឆអឆេតសិកោ ឆអព្យាកតោ ឆម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

បិត្តុទ្ធកុសលត្តិកៈ ឆបិត្តុទ្ធឆកុសលត្តិកៈ

(๒๘๒) ធម៌ មិនមែនជាចិត្ត មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យនូវធម៌ ជាចិត្ត ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាចិត្ត មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាចិត្ត ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាចិត្ត មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ๓ ។

ចេតសិកទុកកុសលត្តិកៈ
ឆចេតសិកទុកឆកុសលត្តិកៈ

(๒๘๓) ធម៌ មិនមែនជាចេតសិក មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាចេតសិក ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាចេតសិក មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាចេតសិក ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានចេតសិក មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានចេតសិក ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន ๓ ។

បិត្តសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកេ
ឆបិត្តសម្បយុត្តទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๘๔) ចិត្តសម្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឆ. ចិត្តសម្បយុត្តោ ឆកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ឯកំ ។ ចិត្តសម្បយុត្តំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឆចិត្តសម្បយុត្តោ ឆអកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អព្យាកតម្បិ តីណិ យេវ ។

បិត្តសំសដ្ឋទុកកុសលត្តិកេ
ឆបិត្តសំសដ្ឋទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๘๕) ចិត្តសំសដ្ឋំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឆ. ចិត្តសំសដ្ឋោ ឆកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ឯកំ ។ ចិត្តសំសដ្ឋំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឆចិត្តសំសដ្ឋោ ឆអកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អព្យាកតម្បិ តីណិ យេវ ។

បិត្តសម្ផាឆទុកកុសលត្តិកេ
ឆោបិត្តសម្ផាឆទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๘๖) ចិត្តសម្ផុដ្ឋំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឆ ឆោចិត្តសម្ផុដ្ឋោ ឆកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ

បិត្តសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិក:

ឧបិត្តសម្បយុត្តទុកឧកុសលត្តិក:

(២៨៤) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយចិត្ត ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ អព្យាកតមូល មានតែវារៈ ៣ ។

បិត្តសំសដ្ឋទុកកុសលត្តិក:

ឧបិត្តសំសដ្ឋទុកឧកុសលត្តិក:

(២៨៥) ធម៌ ដែលមិនមែនច្រឡំដោយចិត្ត មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលច្រឡំដោយចិត្ត ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនច្រឡំដោយចិត្ត មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលច្រឡំដោយចិត្ត ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ អព្យាកតមូល មានតែវារៈ ៣ ។

បិត្តសមុដ្ឋានទុកកុសលត្តិក:

នោបិត្តសមុដ្ឋានទុកឧកុសលត្តិក:

(២៨៦) ធម៌ មិនមែនជាមិនតាំងឡើងដោយចិត្ត មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ តាំងឡើងដោយចិត្ត ជាកុសល ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។ ចិត្តសមុដ្ឋានំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកោ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ឯកស្មិំ ខន្ធេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតមូលំ តីណិយេវ ។

បិត្តសហភុទុកកុសលត្តិកេ
នោបិត្តសហភុទុកឯកុសលត្តិកំ

(២៨៧) ចិត្តសហភុំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសហភូ ឯកក្ខណេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ឯវ ។ ចិត្តសហភុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសហភូ ឯកក្ខណេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ឯវ ។ អព្យាកតមូលំ តីណិយេវ ។

បិត្តានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកេ
នោបិត្តានុបរិវត្តិទុកឯកុសលត្តិកំ

(២៨៨) ចិត្តានុបរិវត្តិំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តានុបរិវត្តី ឯកក្ខណេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ឯវ ។ ចិត្តានុបរិវត្តិំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តានុបរិវត្តី ឯកក្ខណេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ឯវ ។ អព្យាកតមូលំ តីណិយេវ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនតាំងខ្ជើង ដោយចិត្ត មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ តាំងខ្ជើងដោយចិត្ត ជាអកុសល ទើបកើតខ្ជើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតមូល មានតែវារៈ ៣ ។

បិត្តសហភុទុកកុសលត្តិកៈ
នោបិត្តសហភុទុកនកុសលត្តិកៈ

(๒๘๗) ធម៌ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត ជាកុសល ទើបកើតខ្ជើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត ជាអកុសល ទើបកើតខ្ជើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ អព្យាកតមូល មានតែវារៈ ៣ ។

បិត្តានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកៈ
នោបិត្តានុបរិវត្តិទុកនកុសលត្តិកៈ

(๒๘๘) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ជាកុសល ទើបកើតខ្ជើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ជាអកុសល ទើបកើតខ្ជើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ អព្យាកតមូល មានវារៈ ៣ ។

បិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានទុកកុសលត្តិកេ
នោបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានទុកនកុសលត្តិកំ

(๒๘๙) ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ ធម្មោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

បិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានសហភុទុកកុសលត្តិកេ
នោបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានសហភុទុកនកុសលត្តិកំ

(๒๙๐) ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ ធម្មោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អញ្ញាកតមូលំ តីណិយេវ ។

បិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកេ
នោបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកនកុសលត្តិកំ

(๒๙๑) ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិ ធម្មោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

បិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានទុកកុសលត្តិកៈ

នោបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានទុកនកុសលត្តិកៈ

(๒๘๙) ធម៌ ដែលមិនមែនច្រឡំនិងតាំងឡើងដោយចិត្ត មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលច្រឡំនិងតាំងឡើងដោយចិត្ត ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

បិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានសហភុទុកកុសលត្តិកៈ

នោបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានសហភុទុកនកុសលត្តិកៈ

(๒๙๐) ធម៌ ដែលមិនមែនច្រឡំ តាំងឡើង និងកើតជាមួយនឹងចិត្ត មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលច្រឡំ តាំងឡើង និងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អញ្ញាកតមូល មានតែវារៈ ៣ ។

បិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកៈ

នោបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកនកុសលត្តិកៈ

(๒๙๑) ធម៌ដែលមិនមែនច្រឡំ តាំងឡើង និងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលច្រឡំ តាំងឡើង និងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានធម្មវារំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច
នោ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានធម្មវារំ ន អកុសលោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតមូលំ
តីណិយេវ ។

អដ្ឋង្គិកទុកកុសលត្តិកេ
ន អដ្ឋង្គិកទុកន កុសលត្តិកំ

(២៩២) អដ្ឋង្គិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន អដ្ឋង្គិ-
កោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា
ពាហិរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន អដ្ឋង្គិកោ ន កុស-
លោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អដ្ឋ-
ង្គិកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន អដ្ឋង្គិកោ ន អកុ-
សលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ពាហិរំ អកុ-
សលំ ធម្មំ បដិច្ច ន អដ្ឋង្គិកោ ន អកុសលោ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតមូលំ
តីណិយេវ ។

ទុបាទាទុកកុសលត្តិកេ ន ទុបាទាទុកន កុសលត្តិកំ

(២៩៣) នោ ឧបាទា កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច
ន នោ ឧបាទា ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ធម៌ មិនមែនប្រឡំ តាំងឡើង និងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនជាអកុ-
សល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រឡំ តាំងឡើង និងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត
ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។
អព្យាកតមូល មានតែវារៈ ៣ ។

អជ្ឈត្តិកទុកកុសលត្តិកៈ

ឯអជ្ឈត្តិកទុកឯកុសលត្តិកៈ

(๒๙๒) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង មិនមែនជាកុសល
អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ជាកុសល ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង មិនមែនជាកុសល
អាស្រ័យ នូវធម៌ ខាងក្រៅ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-
ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង មិនមែន
ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ជាអកុសល ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង មិន
មែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាខាងក្រៅ ជាអកុសល ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតមូល មាន
តែវារៈ ៣ ។

ឧបាទាទុកកុសលត្តិកៈ ឯឧបាទាទុកឯកុសលត្តិកៈ

(๒๙๓) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាឧបាទា មិនមែនជាកុ-
សល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ជាកុសល ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នោឧទានា អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯនោឧទានា ឯអកុសលោ ឯធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតម្ហលំ តីណិយេវ ។

ទុបាទិន្នទុកកុសលត្តិកេ ឆទុបាទិន្នទុកឆកុសលត្តិកំ

(២៩៤) អនុទានិន្នំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯឧទានិន្នោ ឯកុសលោ ឯធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អនុទានិន្នំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯឧទានិន្នោ ឯអកុសលោ ឯធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ 'ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អព្យាកតម្ហលំ ឯកមេវ ។

ទុបាទានគោបកទុកកុសលត្តិកេ នោទុបាទានគោបកទុកឆកុសលត្តិកំ

(២៩៥) នោឧទានានំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧទានានោ ឯកុសលោ ឯធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នោឧទានានំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧទានានោ ឯអកុសលោ ឯធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាឧបាទា
មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ជាអកុសល
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតមូល
មានតែវារៈ ៣ ។

ឧបាទិន្នទុកកុសលត្តិកៈ ឆឧបាទិន្នទុកឆកុសលត្តិកៈ

(๒๙๘) ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេស (មាន
តណ្ហាជាដើម) កាន់យកហើយ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌
ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យកហើយ ជាកុសល ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកប
ដោយកិលេសកាន់យកហើយ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌
ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយ ជាអកុសល ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ អព្យាកតមូល មានតែវារៈ ១ ។

ឧបាទានគោចរកទុកកុសលត្តិកៈ
នោឧបាទានគោចរកទុកឆកុសលត្តិកៈ

(๒๙๙) ធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ
នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-
ប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន មិនមែនជាអកុសល
អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន ជាអកុសល ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

កិលេសគោបកទុកកុសលត្តិកេ

នោកិលេសគោបកទុកនកុសលត្តិកំ

(๒๙๖) នោកិលេសំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នោកិលេសោ នអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

ទស្សនេនបហាតព្ពទុកកុសលត្តិកេ

នទស្សនេនបហាតព្ពទុកនកុសលត្តិកំ

(๒๙๗) នទស្សនេនបហាតព្ពំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នទស្សនេនបហាតព្ពោ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ទស្សនេនបហាតព្ពំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នទស្សនេនបហាតព្ពោ ន-អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ នទស្សនេនបហាតព្ពំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នទស្សនេនបហាតព្ពោ នអព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

កិលេសគោប្ផកទុកកុសលត្តិក:

នោកិលេសគោប្ផកទុកនកុសលត្តិក:

[๒๙๖] ធម៌ មិនមែនជាកិលេស មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកិលេស ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

ទស្សនេនបហាតព្វទុកកុសលត្តិក:

នទស្សនេនបហាតព្វទុកនកុសលត្តិក:

[๒๙๗] ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។

ភារនាយបហាតព្វទុកកុសលត្តិកេ

ឆភារនាយបហាតព្វទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๙๘) ឆភារនាយ បហាតព្វំ កុសលំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆឆភារនាយ បហាតព្វោ ឆកុសលោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ភារនាយ បហាតព្វំ អកុសលំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆភារនាយ បហាតព្វោ ឆ-អកុសលោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ ឆភារនាយ បហាតព្វំ អព្យាកតំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆឆ-ភារនាយ បហាតព្វោ ឆអព្យាកតោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិកេ

ឆទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកឆកុសលត្តិកំ

(๒๙๙) ឆឆទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ កុសលំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆឆទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ឆកុ-សលោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ឆទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ អកុសលំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆឆទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ឆអកុស-លោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ភាវនាយបហាតព្វទុកកុសលត្តិក:

ឆភាវនាយបហាតព្វទុកឆកុសលត្តិក:

(๒๙๘) ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិក:

ឆទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកឆកុសលត្តិក:

(๒๙๙) ធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឯកទុស្សនេ ឯបហាតព្ពហេតុកំ អព្យាកតំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯកទុស្សនេ ឯបហាតព្ពហេតុកោ ឯអព្យាកតោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

អព្យាកតត្តិកេ សព្ពត្ថ បច្ចយវសេន ករណេតព្ពំ ។

ភាវនាយបហាតព្ពហេតុកទុកកុសលត្តិកេ
ឯភាវនាយបហាតព្ពហេតុកទុកឯកុសលត្តិកំ

(៣០០) ឯភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកំ កុសលំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកោ ឯកុសលោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ឯភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកំ អកុសលំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកោ ឯអកុសលោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតមូលំ ទ្វេ ។

សវិតក្កទុកកុសលត្តិកេ ឯសវិតក្កទុកឯកុសលត្តិកំ

(៣០១) សវិតក្កំ កុសលំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯសវិតក្កោ ឯកុសលោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សវិតក្កំ អកុសលំ ឯម្ហំ បដិច្ច

ធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

បណ្ឌិត គប្បីពាប់ ក្នុងអព្យាកតវារៈ ដោយអំណាចនៃបច្ច័យ ក្នុងបទទាំងពួងចុះ ។

ភាវិនាយបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ

ធភាវិនាយបហាតព្វហេតុកទុកធកុសលត្តិកៈ

[៣០០] ធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតមូល មានតែវារៈ ២ ។

សវិតក្កទុកកុសលត្តិកៈ ធសវិតក្កទុកធកុសលត្តិកៈ

[៣០១] ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌

ឧសារិតក្កោ ឧអកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតម្ចលំ តីណិយេវ ។

សវិចារទុកកុសលត្តិកេ ឧសវិចារទុកឧកុសលត្តិកំ

(៣០២) សវិចារំ កុសលំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧសវិ-
ចារោ ឧកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ សវិចារំ អកុសលំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧសវិចា-
រោ ឧអកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ អព្យាកតម្ចលំ តីណិយេវ ។

សប្បីតិកទុកកុសលត្តិកេ ឧសប្បីតិកទុកឧកុសលត្តិកំ

(៣០៣) សប្បីតិកំ កុសលំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ-
សប្បីតិកោ ឧកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យា អប្បីតិកំ កុសលំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអប្បីតិកោ
ឧកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។
សប្បីតិកំ អកុសលំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧសប្បីតិកោ
ឧអកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អប្បី-
តិកំ អកុសលំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអប្បីតិកោ

ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតមូល មានតែវារៈ ៣ ។

សវិចារទុកកុសលត្តិកៈ ឆសវិចារទុកឆកុសលត្តិកៈ

(៣០២) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតមូល មានតែវារៈ ៣ ។

សប្បីតិកទុកកុសលត្តិកៈ ឆសប្បីតិកទុកឆកុសលត្តិកៈ

(៣០៣) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ មិនមែនជាជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានបីតិ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានបីតិ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានបីតិ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានបីតិ

ឧអកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។
អព្យាកតមូលំ តីណិយេវ ។

បីតិសហគតទុកកុសលត្តិកេ
ឆបីតិសហគតទុកឆកុសលត្តិកំ

(៣០៤) បីតិសហគតំ កុសលំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ-
បីតិសហគតោ ឧកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។ បីតិសហគតំ អកុសលំ ឧម្មំ បដិច្ច
ឧបីតិសហគតោ ឧអកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតមូលំ តីណិយេវ ។

សុខសហគតទុកកុសលត្តិកេ
ឆសុខសហគតទុកឆកុសលត្តិកំ

(៣០៥) សុខសហគតំ កុសលំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ-
សុខសហគតោ ឧកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ឧសុខសហគតំ កុសលំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧសុខ-
សហគតោ ឧកុសលោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យា សុខសហគតំ កុសលញ្ច ឧសុខសហគតំ កុស-
លញ្ច ឧម្មំ បដិច្ច ឧសុខសហគតោ ឧកុ[illegible] ឧម្មោ

ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អញ្ញាកតមូល មានតែវារៈ ៣ ។

បីតិសហគតទុកកុសលត្តិកៈ

នបីតិសហគតទុកនកុសលត្តិកៈ

(๓๐๔) ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយបីតិ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយបីតិ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អញ្ញាកតមូល មានតែវារៈ ៣ ។

សុខសហគតទុកកុសលត្តិកៈ

នសុខសហគតទុកនកុសលត្តិកៈ

(๓๐๕) ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយសុខ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខ ជាកុសលផង ដែលមិនមែនប្រកបដោយសុខ ជាកុសលផង

ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សុខសហគតំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯសុខសហគតោ ឯអកុសលោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ឯសុខសហគតំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯឯសុខសហគតោ ឯអកុសលោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតមូលំ តីណិយេវ ។

ឧបេក្ខាសហគតទុកកុសលត្តិកេ

ឆឧបេក្ខាសហគតទុកឆកុសលត្តិកំ

(៣០៦) ឧបេក្ខាសហគតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯឧបេក្ខាសហគតោ ឯកុសលោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ឯឧបេក្ខាសហគតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯឯឧបេក្ខាសហគតោ ឯកុសលោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឧបេក្ខាសហគតំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯឧបេក្ខាសហគតោ ឯអកុសលោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ឯឧបេក្ខាសហគតំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯឯឧបេក្ខាសហគតោ ឯអកុសលោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតមូលំ តីណិយេវ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយសុខ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ដែលមិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយសុខ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អព្យាកតមូល មានតែវារៈ៣ ។

ខុបេក្ខាសហគតទុកកុសលត្តិកៈ

ឆខុបេក្ខាសហគតទុកឆកុសលត្តិកៈ

(๓๐๖) ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អព្យាកតមូល មានតែវារៈ៣ ។

កាមាវចរទុកកុសលត្តិកេ

ឆកាមាវចរទុកឆកុសលត្តិកំ

(๓๐๗) កាមាវចរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-
កាមាវចរេ ឧក្កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
បច្ចយា ឧកាមាវចរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧឧកា-
មាវចរេ ឧក្កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា
ទ្វេ ។ កាមាវចរំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧឧកាមា-
វចរេ ឧអកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា
ឯកំ ។ អព្យាកតម្បិ លព្ភតិ ទ្វេ ។

រូបារម្មណទុកកុសលត្តិកេ

ឆរូបារម្មណទុកឆកុសលត្តិកំ

(๓๐๘) រូបារម្មណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧរូបា-
វចរេ ឧក្កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា
ឧរូបារម្មណំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧឧរូបារម្មណេ ឧក្កុ-
សលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ទ្វេ ។ ឧ-
រូបារម្មណំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧឧរូបារម្មណេ ឧអ-
កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។
អព្យាកតម្បិ លព្ភតិ ទ្វេ ។

កាមាវចរទុកកុសលត្តិកៈ

ឯកាមាវចរទុកឯកុសលត្តិកៈ

(๓๐๗) ធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកាមាវចរកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកាមាវចរអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ អព្យាកតមូល មានវារៈ ๒ ។

រូបាវចរទុកកុសលត្តិកៈ

ឯរូបាវចរទុកឯកុសលត្តិកៈ

(๓๐๘) ធម៌ មិនមែនជារូបាវចរ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជារូបាវចរកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនរូបាវចរ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជារូបាវចរកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជារូបាវចរ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជារូបាវចរអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ អព្យាកតមូល មានវារៈ ๒ ។

អវ្យាបារិបរទុកកុសលត្តិកេ

ឯអវ្យាបារិបរទុកឯកុសលត្តិកំ

[๓๐๙] អវ្ហាវចរំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯ-
អវ្ហាវចរេ ឯកុសលោ ឯខ្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ទ្វេ ។ ឯអវ្ហាវចរំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច
ឯឯអវ្ហាវចរេ ឯអកុសលោ ឯខ្ធោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អព្យាកតម្ហលំ ទ្វេ ។

បរិយោបន្នទុកកុសលត្តិកេ

ឯបរិយោបន្នទុកឯកុសលត្តិកំ

[๓๑๐] បរិយាបន្នំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯ-
អបរិយាបន្នោ ឯកុសលោ ឯខ្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា អបរិយាបន្នំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអប-
រិយាបន្នោ ឯកុសលោ ឯខ្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ទ្វេ ។ បរិយាបន្នំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច
ឯអបរិយាបន្នោ ឯអកុសលោ ឯខ្ធោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អព្យាកតម្ហលំ ទ្វេ ។

អរូបាវចរទុកកុសលត្តិក:

ឯអរូបាវចរទុកឯកុសលត្តិក:

(๓๘๙) ធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអរូបាវចរកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអរូបាវចរ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ អញ្ញាកតមូល មានវារៈ ๒ ។

បរិយាបន្នទុកកុសលត្តិក:

ឯបរិយាបន្នទុកឯកុសលត្តិក:

(๓๑๐) ធម៌ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ (ដែលមិនកប់បញ្ចូលក្នុងតេកូមិកវដ្តៈ) មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ (ដែលកប់បញ្ចូលក្នុងតេកូមិកវដ្តៈ) ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។ ធម៌ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ អញ្ញាកតមូល មានវារៈ ๒ ។

និយ្យានិកទុកកុសលត្តិកេ ឆនិយ្យានិកទុកឆកុសលត្តិកំ

(๓๑๑) និយ្យានិកំ កុសលំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆនិយ្យានិកោ ឆកុសលោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិយ្យានិកំ កុសលំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆនិយ្យានិកោ ឆកុសលោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ អនិយ្យានិកំ អកុសលំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆនិយ្យានិកោ ឆអកុសលោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អព្យាកតម្បិ ទ្វេ ។

និយតទុកកុសលត្តិកេ ឆនិយតទុកឆកុសលត្តិកំ

(๓๑๒) និយតំ កុសលំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆនិយតោ ឆកុសលោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិយតំ កុសលំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆនិយតោ ឆកុសលោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ និយតំ អកុសលំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆនិយតោ ឆអកុសលោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិយតំ អកុសលំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆនិយតោ ឆអកុសលោ ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ អព្យាកតម្បិ ទ្វេ ។

ធម្មាធិកទុកកុសលត្តិកៈ ធម្មធិយ្យាធិកទុកធកុសលត្តិកៈ

(៣១១) ធម្មៈ មិនមែនជាធិយ្យានិកៈ (កាត់នូវសំសារវដ្តៈដោយមិនមានសេសសល់) មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម្មៈ ជាធិយ្យានិកៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្មៈ មិនមែនជាធិយ្យានិកៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម្មៈ ជាអធិយ្យានិកៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម្មៈ មិនមែនជាធិយ្យានិកៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម្មៈ ជាអធិយ្យានិកៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ អព្យាកតមូល មានវារៈ ២ ។

ធម្មាតិទុកកុសលត្តិកៈ ធម្មធិយ្យតិទុកធកុសលត្តិកៈ

(៣១២) ធម្មៈ មិនមែនទៀង មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម្មៈ ទៀង ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្មៈ មិនមែនទៀង មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម្មៈ មិនទៀង ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម្មៈ មិនមែនទៀង មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម្មៈ ទៀង ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្មៈ មិនមែនទៀង មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម្មៈ មិនទៀង ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ អព្យាកតមូល មានវារៈ ២ ។

សទ្ធន្តរទុកកុសលត្តិកេ ឆសទ្ធន្តរទុកឆកុសលត្តិកំ

(๓๑๓) សទ្ធន្តរំ កុសលំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆអន្តរោ ឆកុសលោ ឆម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អន្តរំ កុសលំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆអន្តរោ ឆកុសលោ ឆម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ សទ្ធន្តរំ អកុសលំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆអន្តរោ ឆអកុសលោ ឆម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អព្យាកតមូលំ ទ្វេ ។

សរណទុកកុសលត្តិកេ ឆសរណទុកឆកុសលត្តិកំ

(๓๑๔) អរណំ កុសលំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆកុសលោ ឆម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ សរណំ អកុសលំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆអកុសលោ ឆម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(๓๑๕) អរណំ អព្យាកតំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆអរណោ ឆអព្យាកតោ ឆម្បោ ឧប្បជ្ជតិ

សទុក្ខវទុកកុសលត្តិកៈ ឯសទុក្ខវទុកឯកុសលត្តិកៈ

(๓๑๓) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានឧត្តរៈ (ក្នុងវារៈនេះខ្លួន) មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានឧត្តរៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧត្តរៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๒ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានឧត្តរៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑ ។ អព្យាកតមូល មានវារៈ ๒ ។

សរណាទុកកុសលត្តិកៈ ឯសរណាទុកឯកុសលត្តិកៈ

(๓๑๔) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជារណៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑ ។

(๓๑๕) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជារណៈ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង

ហោតុបច្ចយា អារម្មណំ អញ្ញាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ធម្មារ-
ម្មណា ធអញ្ញាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុបច្ចយា ។

(៣១៦) ហោតុយា ទ្វេ អវិកតេ ទ្វេ ។

សហជាតភាវម្បិ សម្បយុត្តភាវម្បិ បដិច្ចភាវសទិសំ ។

(៣១៧) អារម្មណា អញ្ញាកតោ ធម្មោ ធអារ-
ម្មណស្ស ធអញ្ញាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន
បច្ចយោ អារម្មណា អញ្ញាកតោ ធម្មោ ធសារម្មណស្ស
ធអញ្ញាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណាបច្ចយេន បច្ច-
យោ ។

(៣១៨) អារម្មណា ទ្វេ អវិកតេ ទ្វេ ។

សារម្មណទុកវិសជ្ជនាទ្វិកេ ធសារម្មណទុកធវិសជ្ជនាទ្វិកំ

(៣១៩) សារម្មណំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ
ធម្មំ បដិច្ច ធសារម្មណា ធសុខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុបច្ចយា សារម្មណំ
សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ធអារម្មណា
ធសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវាណៈ មិនមែនជាអតីតៈ អារម្មណ៍ ខន្ធទាំងឡាយ មិនមែនជាវាណៈ ជាអតីតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣១៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៣១៧) ធម៌ មិនមានវាណៈ ជាអតីតៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានវាណៈ មិនមែនជាអតីតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានវាណៈ ជាអតីតៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវាណៈ មិនមែនជាអតីតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៣១៨) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សវាណោទុកវេទនាត្តិកៈ ឆសវាណោទុកឆវេទនាត្តិកៈ

(៣១៩) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវាណៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អារម្មណ៍ ខន្ធទាំងឡាយ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវាណៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវាណៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អារម្មណ៍ ខន្ធទាំងឡាយ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវាណៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា សវាណំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន សវាណោ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ន អវាណោ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មេ ខុប្បដ្ឋន្តិ ហេតុប្បច្ចយា អវាណំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន សវាណោ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ចត្តារិ ។ សវាណំ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន សវាណោ ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។ សវាណំ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន សវាណោ ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយោ ចត្តារិ ។

សវាណទុកវិបាកត្តិកេ ឆសវាណទុកឆវិបាកត្តិកំ

(៣២០) អវាណំ វិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ន សវាណោ ន វិចារោ ធម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយោ ឯកំ ។ សវាណំ វិចារកធម្មធម្មំ បដិច្ច ន សវាណោ ន វិចារកធម្មធម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយោ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនជាមិនមានវណៈ: មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ:ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវណៈ: ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ។

សវណាទុកវិបាកត្តិកៈ ឆសវណាទុកនវិបាកត្តិកៈ

(๓๒๐) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: មិនមែនជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវណៈ: ជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: មានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

អារម្មណំ វិចារកកាលធម្មេ បដិច្ច ឯសារម្មណា ឯវិចារកកាលធម្មេ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ អារម្មណំ នេវវិចារកនវិចារកកាលធម្មេ បដិច្ច ឯសារម្មណា ឯនេវវិចារកនវិចារកកាលធម្មេ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

សារម្មណទុកនហេតុបច្ចយាទិយត្តិកេ
ឯសារម្មណទុកនហេតុបច្ចយាទិយត្តិកំ

(៣២១) អារម្មណំ ខុចាតិក្ខុចាតានិយំ ធម្មេ បដិច្ច ឯសារម្មណា ឯខុចាតិក្ខុចាតានិយោ ធម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អារម្មណំ អខុចាតិក្ខអខុចាតានិយំ ធម្មេ បដិច្ច ឯសារម្មណា ឯអខុចាតិក្ខអខុចាតានិយោ ធម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមែនវិបាកតាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សរណទុកទុបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ
នសរណទុកនទុបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

(៣៦១) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិបាកជាប្រក្រតីៈ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម)កាន់យកហើយតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិបាកជាប្រក្រតីៈ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិបាកជាប្រក្រតីៈ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវិបាកជាប្រក្រតីៈ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកហើយតាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

สรณาทุกสงฺขิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกทุเก
ฉสรณาทุกฉสงฺขิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกทุกานิ

(๓๒๒) สรณานิ สงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกานิ ฉนฺนํ ปฏิจฺจ ฉ สรณานิ ฉสงฺกิลิฏฺฐสงฺกิเลสิกานิ ฉนฺนมฺปิ อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ฉกานิ ฯ อรณานิ อสงฺกิลิฏฺฐ-สงฺกิเลสิกานิ ฉนฺนํ ปฏิจฺจ ฉ สรณานิ ฉอสงฺกิลิฏฺฐ-สงฺกิเลสิกานิ ฉนฺนมฺปิ อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ทฺเว ฯ อรณานิ อสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกานิ ฉนฺนํ ปฏิจฺจ ฉ สรณานิ ฉอสงฺกิลิฏฺฐอสงฺกิเลสิกานิ ฉนฺนมฺปิ อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ฉกานิ ฯ

สรณาทุกวิตกฺกทุเก ฉสรณาทุกวิตกฺกทุกานิ

(๓๒๓) สรณานิ สวิตกฺกสวิจารานิ ฉนฺนํ ปฏิจฺจ ฉ สรณานิ ฉสวิตกฺกสวิจารเก ฉนฺนมฺปิ อุปฺปชฺชนฺติ

សរណទុកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

ធសរណទុកធសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

(๓๒๒) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ដែលមិនមែនសៅហ្មងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ដែលសៅហ្មងតាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ ដែលមិនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សរណទុកវិតក្កត្តិកៈ ធសរណទុកធវិតក្កត្តិកៈ

(๓๒๓) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ តាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ តាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។ អារម្មណំ សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ឯសារណោ ឯសវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ឯកំ ។ សារម្មណំ អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឯសារណោ ឯអវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ចត្តារិ ។ អារម្មណំ អវិតក្ក-អវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ឯសារណោ ឯអវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ឯកំ ។

សារណទុកបឹតិត្តិកេ ឯសារណទុកឯបឹតិត្តិកំ

(៣២៤) សារម្មណំ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឯសារណោ ឯបីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។ អារម្មណំ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឯសារណោ ឯបីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ឯកំ ។ សារម្មណំ សុខ-សហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឯសារណោ ឯសុខសហ-គតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

សរណទុកបីតិត្តិកៈ ឆសរណទុកឆបីតិត្តិកៈ

(๓๒๔) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

អារម្មណំ សុខសហគតំ ឧទ្ធច្ចំ បដិច្ច ឧសារម្មណា ឧ-
សុខសហគតោ ឧទ្ធច្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
ឯកំ ។ សារម្មណំ ឧបេក្ខាសហគតំ ឧទ្ធច្ចំ បដិច្ច
ឧសារម្មណោ ឧឧបេក្ខាសហគតោ ឧទ្ធច្ចោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ចត្តារិ ។

សារម្មណទុកទស្សនត្តិកេ ឆសារម្មណទុកឆទស្សនត្តិកំ

(៣២៥) សារម្មណំ ឧស្សនេនបហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧសារម្មណោ ឧឧស្សនេនបហាតព្ពោ ឧទ្ធច្ចោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ សារម្មណំ ភាវនាយ បហាតព្ពំ
ធម្មំ បដិច្ច ឧសារម្មណោ ឧភាវនាយ បហាតព្ពោ
ឧទ្ធច្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អារម្មណំ ឧនេវ-
ឧស្សនេនឧភាវនាយ បហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអារម្មណោ
ឧនេវឧស្សនេនឧភាវនាយ បហាតព្ពោ ឧទ្ធច្ចោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ មិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវណៈ ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

សវណោទុកទស្សនេនតិកៈ ឆសវណោទុកឆទស្សនេនតិកៈ

(๓๒๕) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវណៈ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ តាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវណៈ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ តាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

សរណទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកេ

ឆសរណទុកឆទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ

(๓๒๖) សរណំ ឆទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆឆទស្សនេនបហាតព្វហេតុ-កោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ស-រណំ ភាវនាយបហាតព្វហេតុកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆស-រណោ ឆភាវនាយបហាតព្វហេតុកោ ឆន្ធោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ អរណំ នេវទស្សនេន-ឆភាវនាយបហាតព្វហេតុកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆអរណោ ឆនេវទស្សនេនឆភាវនាយបហាតព្វហេតុកោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។

សរណទុកអាបាយគាមិត្តិកេ

ឆសរណទុកឆអាបាយគាមិត្តិកំ

(๓๒๗) សរណំ អាឆយគាមិ ឆម្មំ បដិច្ច ឆស-រណោ ឆអាឆយគាមិ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា

សរណទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិក:

ឆសរណទុកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិក:

(๓๒๖) ធម្ម មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណ: មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សន: អាស្រ័យ នូវធម្ម ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណ: មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សន: តើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ ។ ធម្ម មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណ: មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម្ម ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណ: មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា តើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ ។ ធម្ម មិនមែនជាមិនមានរណ: មានហេតុដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សន:ទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមានរណ: មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សន:ទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា តើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ๑ ។

សរណទុកអាបយគាមិត្តិក:

ឆសរណទុកនអាបយគាមិត្តិក:

(๓๒๗) ធម្ម មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណ: មិនមែនដល់នូវការសន្សំកុនឡើង អាស្រ័យ នូវធម្ម ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណ: ដល់នូវការសន្សំកុនឡើង តើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ទ្វេ ។ អារម្មណំ អបច្ចយគាមី ធម្មំ បដិច្ច នសារម្មណា
ន អបច្ចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
ឯកំ ។ អារម្មណំ នោអបច្ចយគាមិំ អបច្ចយគាមី ធម្មំ
បដិច្ច ន អារម្មណា ន នោអបច្ចយគាមិំ អបច្ចយគាមី ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

សារម្មណទុកសេក្ខត្តិកេ ន សារម្មណទុកន សេក្ខត្តិកំ

(៣២៨) អារម្មណំ សេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ន សារម្មណា
ន សេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។
អារម្មណំ អសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ន សារម្មណា ន អ-
សេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។
អារម្មណំ នោសេក្ខោនាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ន សារម្មណា
ន នោសេក្ខោនាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ឯកំ ។

មានវារៈ ๒ ฯ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវារៈ មិនមែនជា
មិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវារៈ មិន
ដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន
វារៈ ๑ ฯ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវារៈ មិនមែនជាមិនមែន
ដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង
អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវារៈមិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងទាំង
មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេ-
តុប្បច្ច័យ ฯ

សវរណោទុកសេក្ខត្តិកៈ ឯសវរណោទុកឯសេក្ខត្តិកៈ

(๓๒๘) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវារៈ មិនមែន
ជាសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវារៈ ជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ฯ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយ
នឹងវារៈ មិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវារៈ ជា
អសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ฯ ធម៌
មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវារៈ មិនមែនជានេវសេក្ខានាសេក្ខៈ
អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវារៈ ជានេវសេក្ខានាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ฯ

សរណទុកបរិត្តទ្វិកេ ឆសរណទុកឆបរិត្តទ្វិកំ

(๓๒๙) អរណំ បរិត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆបរិត្តោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អរណំ មហគ្គតំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆមហគ្គតោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អរណំ អប្បមាណំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆអប្បមាណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

សរណទុកបរិត្តារម្មណទ្វិកេ ឆសរណទុកឆបរិត្តារម្មណទ្វិកំ

(๓๓๐) សរណំ បរិត្តារម្មណំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆបរិត្តារម្មណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ សរណំ មហគ្គតារម្មណំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆមហគ្គតារម្មណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

សរណទុកបរិត្តត្តិកៈ ឆសរណទុកឆបរិត្តត្តិកៈ

(๓๒๙) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនមាន
សភាពតូចផ្នាត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ មានសភាពតូចផ្នាត
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែន
ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវធម៌
មិនមានរណៈ ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែន
មានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ មានប្រមាណ
មិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

សរណទុកបរិត្តារម្មណត្តិកៈ
ឆសរណទុកឆបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

(๓๓๐) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែន
មានអារម្មណ៍តូចផ្នាត អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ
មានអារម្មណ៍តូចផ្នាត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន
វារៈ២ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនមាន
អារម្មណ៍ ដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង
រណៈ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ทฺเว ฯ อารมฺมณารมฺมณปจฺจโย ฉ ปฏิจฺจ ฉ-
สหชาตา ฉ อารมฺมณารมฺมณา ฉ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา ฯเปฯ ฯ

สหชาตทุกปาฏิปทา ฉสหชาตทุกฉปาฏิปทา

[๓๓๑] สหชาตา ปาฏิปทา ฉ ปฏิจฺจ ฉ สห-
ชาตา ฉ ปาฏิปทา ฉ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา
ฯเปฯ ฯ อารมฺมณา มคฺคงฺคา ฉ ปฏิจฺจ ฉ สหชาตา
ฉ มคฺคงฺคา ฉ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ทฺเว ฯ
อารมฺมณา ปณฺฑิตา ฉ ปฏิจฺจ ฉ สหชาตา ฉ ปณฺฑิตา
ฉ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ฯเปฯ ฯ

สหชาตทุกมิสฺสกปาฏิปทา ฉสหชาตทุกฉมิสฺสกปาฏิปทา

[๓๓๒] สหชาตา มิจฺฉตฺตนิยตา ฉ ปฏิจฺจ ฉ-
สหชาตา ฉ มิจฺฉตฺตนิยตา ฉ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุ-
ปจฺจยา ฯเปฯ ฯ อารมฺมณา สมฺมตฺตนิยตา ฉ ปฏิจฺจ
ฉ สหชาตา ฉ สมฺมตฺตนิยตา ฉ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุ-
ปจฺจยา ฯ สหชาตา อนิยตา ฉ ปฏิจฺจ(๑)

---

๑ ม. ปฏิจฺจ ฯ

មានភារៈ ២ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមានអារម្មណ៍ ប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ មានប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានភារៈ១ ។

សរណទុកហីនត្តិក: ឆសរណទុកឆហីនត្តិក:

(๓๓๑) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនសោកតាប អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ សោកតាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានភារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាកណ្តាល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ ជាកណ្តាល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានភារៈ២ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនឧត្តម អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ ឧត្តម ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានភារៈ១ ។

សរណទុកមិប្បត្តត្តិក: ឆសរណទុកឆមិប្បត្តត្តិក:

(๓๓๒) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនមានសភាពខុសនឹងទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មានសភាពខុសនឹងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានភារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនមានសភាពត្រូវនឹងទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ មានសភាពត្រូវនឹងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាមិនទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌

ฉ สหชาตา ฉ อญฺญมญฺญา ฉ นิสฺสยา ฉ อุปนิสฺสยา ฉ ปุเรชาตา ฉ ปจฺฉาชาตา ฉ อาเสวนา ฉ กมฺมา ฉ วิปากา ฉ อาหารา ฉ อินฺทฺริยา ฉ ฌานา ฉ มคฺคา ฉ สมฺปยุตฺตา ฉ วิปฺปยุตฺตา ฉ อตฺถิยา ฉ นตฺถิยา ฉ วิคตา ฉ อวิคตา ฉ ปจฺจยา ฉ สมฺปยุตฺตปจฺจยา ฉ วิปฺปยุตฺตปจฺจยา ฉ อตฺถิปจฺจยา ฉ นตฺถิปจฺจยา ฉ วิคตปจฺจยา ฉ อวิคตปจฺจยา ฉ ปจฺจย

ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវាណៈ មានសភាពមិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

សវាណទុកមគ្គវិប្បយុត្តកៈ ឆសវាណទុកឆមគ្គវិប្បយុត្តកៈ

(៣៣៣) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវាណៈ មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវាណៈ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវាណៈ មិនមែនមានមគ្គជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវាណៈ មានមគ្គជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវាណៈ មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានវាណៈ មានមគ្គជាអធិបតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សវាណទុកឧប្បន្នវិប្បយុត្តកៈ ឆសវាណទុកឆឧប្បន្នវិប្បយុត្តកៈ

(៣៣៤) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវាណៈ មិនទាន់កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវាណៈ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ធម៌ មិនមានវាណៈ ដែលកើតឡើង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានវាណៈ ដែលមិនមែនកើតឡើង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សរណទុកអតីតត្តិកេ ឆសរណទុកឆអតីតត្តិកំ

(๓๓๕) សរណោ អតីតោ ឆម្មោ ឆសរ-
ណោសស្ស ឆអតីតស្ស ឆម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ចត្តារិ ។ អនាគតោ អតីតស្ស ទ្វេ ។

សរណទុកអតីតារម្មណត្តិកេ
ឆសរណទុកឆអតីតារម្មណត្តិកំ

(๓๓๖) សរណំ អតីតារម្មណំ ឆម្មំ បដិច្ច
ឆសរណោ ឆអតីតារម្មណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយោ អរណំ អតីតារម្មណំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆស-
រណោ ឆអតីតារម្មណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយោ ទ្វេ ។ សរណំ អនាគតារម្មណំ ឆម្មំ បដិច្ច
ឆសរណោ ឆអនាគតារម្មណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយោ ទ្វេ ។ សរណំ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ
ឆម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆបច្ចុប្បន្នារម្មណោ ឆម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ទ្វេ ។

សរណទុកអតីតត្តិកៈ ឆសរណទុកឆអតីតត្តិកៈ

(๓๓๕) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ជាអតីត ជាបច្ច័យនៃធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាអតីត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ។ អនាគតធម៌ ដូចជាអតីតធម៌ដែរ ។

សរណទុកអតីតារម្មណត្តិកៈ
ឆសរណទុកឆអតីតារម្មណត្តិកៈ

(๓๓๖) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានរណៈ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។

សរណទុកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកេ

ឆសរណទុកឆអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកំ

(๓๓๗) សរណំ អជ្ឈត្តារម្មណំ ឆង្គំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆអជ្ឈត្តារម្មណោ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ សរណំ ពហិទ្ធារម្មណំ ឆង្គំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆពហិទ្ធារម្មណោ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

សរណទុកសនិទស្សនត្តិកេ

ឆសរណទុកឆសនិទស្សនត្តិកំ

(๓๓๘) សរណំ អនិទស្សនសប្បដិឃំ ឆង្គំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(๓๓๙) សរណំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឆង្គំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា អរណំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឆង្គំ បដិច្ច

សរណទុកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

ឆសរណទុកឆអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

(๓๓๗) ធម្មា មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម្មា ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។ ធម្មា មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម្មា ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។

សរណទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

ឆសរណទុកឆសនិទស្សនត្តិកៈ

(๓๓๘) ធម្មា មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម្មា ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

(๓๓๙) ធម្មា មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម្មា ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្មា មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម្មា

ឧសារណោ ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧម្ហោ ឧប្ប-
ដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា សារណំ អនិទស្សនអប្បដិឃញ្ច
អារណំ អនិទស្សនអប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧសារ-
ណោ ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧម្ហោ ឧប្បដ្ឋតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា ។

(៣៤០) ហេតុយា តីណិ អវិកតេ តីណិ ។

(៣៤១) អារណំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ
បដិច្ច ឧសារណោ ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧម្ហោ
ឧប្បដ្ឋតិ ឧហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៤២) សារណំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ
បដិច្ច ឧសារណោ ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧម្ហោ
ឧប្បដ្ឋតិ ឧអារម្មណប្បច្ចយា ។

(៣៤៣) ឧហេតុយា ឯកំ ឧអារម្មណេ តីណិ
នោវិកតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ

បដិច្ចវារសទិសំ ។

មិនមានរណៈ: មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ: មិនមែនជាមិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ: មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ផង មិនមានរណៈ: មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៤០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៤១) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ: មិនមែនជាមិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ: មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៤២) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ: មិនមែនជាមិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ: មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៣៤៣) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចបដិច្ចវារៈដែរ ។

(๓๘๔) សរាគោ អនិទ្ធសញ្ញនអបច្ចនីយោ ឆន្ទោ ឆសរាគោសញ្ញ ឆអនិទ្ធសញ្ញនអបច្ចនីយសញ្ញ ឆម្មសញ្ញ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ អរាគោ អនិទ្ធសញ្ញ-អបច្ចនីយោ ឆន្ទោ ឆសរាគោសញ្ញ ឆអនិទ្ធសញ្ញនអបច្ច-នីយសញ្ញ ឆម្មសញ្ញ ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๘๕) ហេតុយា ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អវិគតេ តីណិ ។

(๓๘๖) សរាគោ អនិទ្ធសញ្ញនអបច្ចនីយោ ឆន្ទោ ឆសរាគោសញ្ញ ឆអនិទ្ធសញ្ញនអបច្ចនីយសញ្ញ ឆម្មសញ្ញ សហជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ... បច្ឆាជាតបច្ចយេន បច្ចយោ កម្មបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๘๗) ឆហេតុយា តីណិ ឆអារម្មណោ តីណិ ឆោវិគតេ តីណិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ចាកំ ឯវំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

(๓๔๔) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: មិនមានការឃើញ
ចាំង៏មិនមានការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយ
នឹងវណៈ: មិនមែនជាមិនមានការឃើញចាំង៏មិនមានការប៉ះពាល់ ដោយ
ហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានវណៈ: មិនមានការឃើញចាំង៏មិនមានការប៉ះ
ពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: មិនមែន
ជាមិនមានការឃើញចាំង៏មិនមានការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(๓๔๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ
មានវារៈ ๒ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๓๔๖) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវណៈ: មិនមានការឃើញ
ចាំង៏មិនមានការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយ
នឹងវណៈ: មិនមែនជាមិនមានការឃើញចាំង៏មិនមានការប៉ះពាល់ ដោយ
សហជាតប្បច្ច័យ ... ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(๓๔๗) ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ๓ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា
បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយទុកត្តិកប្បដ្ឋាន ។

អនុលោមបច្ចនីយត្តិកទុកបច្ឆាគំ

កុសលត្តិកហេតុទុកេ ឆកុសលត្តិកឆហេតុទុកំ

(๓๔๘) កុសលំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆក្ខុ-
សលោ ឆហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
កុសលំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆអក្ខុសលោ ឆហេតុ
ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ហេតុំ ឆម្មំ
បដិច្ច ឆអព្យាកតោ ឆហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា កុសលំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆអក្ខុសលោ
ឆហេតុ ច ឆអព្យាកតោ ឆហេតុ ច ឆម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆ-
ក្ខុសលោ ឆហេតុ ច ឆអក្ខុសលោ ឆហេតុ ច
ឆម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ហា ។

(๓๔๙) អកុសលំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆ-
អក្ខុសលោ ឆហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
អកុសលំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆក្ខុសលោ ឆហេតុ
ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ហេតុំ
ឆម្មំ បដិច្ច ឆអព្យាកតោ ឆហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

អនុលោមប្បច្ចនីយត្តិកទុកប្បដ្ឋាន

កុសលត្តិកហេតុទុកៈ ឯកុសលត្តិកនហេតុទុកៈ

(៣៤៨) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ តាំងមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលតាំងមិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៣៤៩) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន-
អកុសលោ ន ហេតុ ច ន អព្យាកតោ ន ហេតុ ច
ន ច ខុប្បដ្ឋានំ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ហេតុំ ធម្មំ
បដិច្ច ន កុសលោ ន ហេតុ ច ន អកុសលោ ន-
ហេតុ ច ន ច ខុប្បដ្ឋានំ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(៣៩០) អព្យាកតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន កុ-
សលោ ន ហេតុ ន ច ខុប្បដ្ឋានំ ហេតុប្បច្ចយា អ-
ព្យាកតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន ហេតុ
ន ច ខុប្បដ្ឋានំ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ហេតុំ
ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន ហេតុ ច ន អកុសលោ
ន ហេតុ ច ន ច ខុប្បដ្ឋានំ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៣៩១) ហេតុយា តេវីស អារម្មណេ ន អវិ-
គតេ តេវីស ។

(៣៩២) កុសលំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន កុ-
សលោ ន ហេតុ ន ច ខុប្បដ្ឋានំ ន អារម្មណប្ប-
ច្ចយោ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ តាំងមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល តាំងមិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៣៩០) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល តាំងមិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៩១) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ កុសលអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ កុសលអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

(៣៩២) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះនេអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(๓๕๓) ឧអារម្មណោ ឧវ ឧអធិបតិយា តោរស ឧវិប្បយុត្តេ ឧវ ។

សហជាតវារម្បិ សមនន្តរយុត្តវារម្បិ
បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

(๓๕๔) កុសលោ ហេតុ ឧម្ហោ ឧកុសលស្ស ឧហេតុស្ស ឧម្ហស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ ហេតុ ឧម្ហោ ឧអកុសលស្ស ឧម្ហស្ស ឧហេតុស្ស ឧម្ហស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ កុសលោ ហេតុ ឧម្ហោ ឧអព្យាកតស្ស ឧហេតុស្ស ឧម្ហស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។ អកុសលោ ហេតុ ឧម្ហោ ឧអកុសលស្ស ឧហេតុស្ស ឧម្ហស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។ អព្យាកតោ ហេតុ ឧម្ហោ ឧកុសលស្ស ឧហេតុស្ស ឧម្ហស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ(๑) ។

(๓๕๕) កុសលោ ហេតុ ឧម្ហោ ឧកុសលស្ស ឧហេតុស្ស ឧម្ហស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๓๕๖) ហេតុយា តោរស អារម្មណោ អដ្ឋារស អវិគតេ តោរស ។

បញ្ហាវារំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

---

๑ ម. បញ្ច ។

(៣៥៣) ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ក្នុងនអធិបតិប្ប-
ច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

បណ្ឌិត គប្បីញុំាងសហជាតវារៈផង សម្បយុត្តវារៈផង
ឲ្យពិស្តារ ដូចជាបដិច្ចវារៈផងចុះ ។

(៣៥៤) ធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិន
មែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសល
ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ
ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិន
មែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។
ធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអកុសល
មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។ ធម៌ ជាអព្យា-
កតៈ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ
ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៣៥៥) ធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិន
មែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(៣៥៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ១៨ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

បណ្ឌិត គប្បីញុំាងបញ្ហាវារៈ ឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

(៣៥៧) កុសលំ នហេតុំ នម្មំ បដិច្ច នអ-
កុសលោ ននហេតុ នម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
កុសលំ នហេតុំ នម្មំ បដិច្ច នអព្យាកតោ ន-
ហេតុ នម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៥៨) ហេតុយា ន៧ អារម្មណេ ន៧ អវិ-
គតេ ន៧ ។ សព្ពត្ថ ន៧ ។

កុសលត្តិកសហេតុកទុកេ
នកុសលត្តិកនសហេតុកទុកំ

(៣៥៩) កុសលំ សហេតុំ នម្មំ បដិច្ច នកុ-
សលោ នសហេតុកោ នម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
កុសលំ សហេតុកំ នម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ នស-
ហេតុកោ នម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ
សហេតុកំ នម្មំ បដិច្ច នកុសលោ នសហេតុកោ
ច នអកុសលោ នសហេតុកោ ច នម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ សហេតុកំ នម្មំ

(៣៥៧) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៥៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ៩ ។

កុសលត្តិកសហេតុកទុកៈ

ឯកុសលត្តិកឯសហេតុកទុកៈ

(៣៥៩) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល តាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ

ปฏิจฺจ ฉอกุสลา ฉสเหตุกา ฉหิ ขนฺธหิ ปฏิจฺจ เหตุปจฺจเยน อกุสลํ สเหตุกํ ฉกฺขนฺธํ ปฏิจฺจ ฉกุสลา ฉสเหตุกา ฉหิ ขนฺธหิ ปฏิจฺจ เหตุปจฺจเยน อกุสลญฺจ สเหตุกญฺจ ฉกฺขนฺธํ ปฏิจฺจ ฉกุสลา ฉสเหตุกา จ ฉอกุสลา ฉสเหตุกา จ ฉหิ ขนฺธหิ ปฏิจฺจ เหตุปจฺจเยน ตีณิ ฯ อพฺยากตญฺจ สเหตุกญฺจ ฉกฺขนฺธํ ปฏิจฺจ ฉกุสลา ฉสเหตุกา ฉหิ ขนฺธหิ ปฏิจฺจ เหตุปจฺจเยน อพฺยากตญฺจ สเหตุกญฺจ ฉกฺขนฺธํ ปฏิจฺจ ฉอกุสลา ฉสเหตุกา จ ฉกุสลา ฉสเหตุกา จ ฉหิ ขนฺธหิ ปฏิจฺจ เหตุปจฺจเยน ตีณิ ฯ

(๓๖๐) เหตุยา ฉ อารมฺมเณ ตีณิ อวิกเต ฯเปฯ ฉ ฯ

สหชาตวารมฺปิ สมฺปยุตฺตวารมฺปิ ปฏิจฺจวารสทิสเมว ฯ

អារម្មណ៍ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អារម្មណ៍ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី អារម្មណ៍ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អារម្មណ៍ នូវធម៌ ជាអនាគតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អារម្មណ៍ នូវធម៌ ជាអនាគតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី អារម្មណ៍ នូវធម៌ ជាអនាគតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៦០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចជាបដិច្ចវារៈដែរ ។

(๓๖๑) កុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ ន កុ-
សលស្ស น สหेตุกสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
បច្ចយោ កុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ ន អកុ-
សលស្ស น สหेตุกสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
បច្ចយោ កុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ ន កុស-
លស្ស น สหेตุกสฺส จ น อกุสลสฺส น ส-
ហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស เหตุปจฺจเยน បច្ចយោ
តីណិ ។ អកុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ ន អកុ-
សលស្ស น สหेตุกสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
បច្ចយោ អកុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ ន កុ-
សលស្ស น สหेตุกสฺส ธมฺมสฺส เหตุปจฺจเยน
បច្ចយោ អកុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ ន កុ-
សលស្ស น สหेตุกสฺส จ น อกุสลสฺส
น สหेตุกสฺส ច ធម្មស្ស เหตุปจฺจเยน បច្ច-
យោ តីណិ ។ អព្យាកតោ សហេតុកោ ធម្មោ
ន កុសលស្ស น สหेตุกสฺส ธมฺมสฺส เหตุប-
ច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ សហេតុកោ ធម្មោ

(๓๖๑) ធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាអកុសល ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាអកុសល ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ

ឧអកុសលស្ស ឧសហេតុកស្ស ឧម្មស្ស ហេតុ-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ អព្យាកតោ សហេតុកោ ឧម្មោ
ឧកុសលស្ស ឧសហេតុកស្ស ច ឧអកុសលស្ស
ឧសហេតុកស្ស ច ឧម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ តីណិ ។

(៣៦២) ហេតុយា ឧវ អារម្មណេ បណ្ណារស
។ បេ ។ អវិគតេ ឯកាទស ។

(៣៦៣) អកុសលំ អហេតុកំ ឧម្មំ បដិច្ច
ឧកុសលោ ឧអហេតុកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា អកុសលំ អហេតុកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអព្យា-
កតោ ឧអហេតុកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
អកុសលំ អហេតុកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧ-
អហេតុកោ ច ឧអព្យាកតោ ឧអហេតុកោ ច ឧម្មោ
ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ អហេ-
តុកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧអហេតុកោ ឧម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ អហេតុកំ ឧម្មំ
បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧអហេតុកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ជាបច្ចយ នៃធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង
ហេតុ ដោយហេតុប្បច្ចយ ធម៌ ជាអព្យាកត: ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹង
ហេតុ ជាបច្ចយ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជា
មួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាអកុសល ទាំងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយ
នឹងហេតុផង ដោយហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៣ ។

(៣៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ចយ
មានវារៈ ១៥ ។បេ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ចយ មានវារៈ ១១ ។

(៣៦៣) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុ
អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកត: មិនមែនជាមិនមានហេតុ អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី
មិនមែនជាអព្យាកត: ទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវ
ធម៌ ជាអកុសល មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ
មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមាន
ហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកត: មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមាន
ហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកត: មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ អហេតុកំ ឯកំ បដិច្ច ឯកក្ខណេ ឯអហេតុកោ ច ឯអកុសលោ ឯអហេតុកោ ច ឯកម្មា ខុប្បដ្ឋន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๓๖๔) ហេតុយា ឯ អារម្មណេ ឯ អវិគតេ ឯ ។

កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកេ
ឯកុសលត្តិកឯហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(๓๖๕) កុសលំ ហេតុសម្បយុត្តំ ឯកំ បដិច្ច ឯកក្ខណេ ឯហេតុសម្បយុត្តោ ឯកម្មា ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា សហេតុកេ ទុកេ សធិសំ ។

កុសលត្តិកហេតុសហេតុកទុកេ
ឯកុសលត្តិកឯហេតុសហេតុកទុកំ

(๓๖๖) កុសលំ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ឯកំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯហេតុចេវ ឯអហេតុកោ ច ឯកម្មា ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ឯកំ បដិច្ច ឯអព្យាកតោ ឯហេតុចេវ ឯអហេតុកោ ច ឯកម្មា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល តាំងមិនមែនជាមិនមាន
ហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី អាស្រ័យ
នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៣ ។

[៣៦៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ
ឆកុសលត្តិកឆហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[៣៦៥] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ ដូចជាសហេតុកទុកៈដែរ ។

កុសលត្តិកហេតុសហេតុកទុកៈ
ឆកុសលត្តិកឆហេតុសហេតុកទុកៈ

[៣៦៦] ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុតាំងមិន
មែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាហេតុតាំងប្រ-
ព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិន
មែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមានៈហេតុ អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាហេតុតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ហេតុញ្ចវ សហេ-
តុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន ហេតុចេវ ន-
អហេតុកោ ច ន អព្យាកតោ ន ហេតុចេវ ន អហេតុ-
កោ ច ន ឆម្ហា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។
អកុសលំ ហេតុញ្ចវ សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន-
កុសលោ ន ហេតុចេវ ន អហេតុកោ ច ន ឆម្ហា ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតំ ហេតុញ្ចវ-
សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន ហេតុចេវ-
ន អហេតុកោ ច ន ឆម្ហា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា . . .
ន អកុសលោ ន ហេតុចេវ ន អហេតុកោ ច ន ឆម្ហា
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា . . . ន កុសលោ ន ហេតុ-
ចេវ ន អហេតុកោ ច ន អកុសលោ ន ហេតុចេវ ន អ-
ហេតុកោ ច ន ឆម្ហា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៣៦៧] ហេតុយា ន វ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ តាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ តាំង មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុ តាំង ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន វារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនជា មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាហេតុ តាំងប្រព្រឹត្ត ទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ធម៌ មិន មែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើប កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែន ជាហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែន ជាហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្ប-ច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[๓๖๙] កុសលំ សហេតុកញ្ហេវ ឧទហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧអហេតុកោចេវ ឧឧ-ហេតុច ឧម្មោ . . . ឧអព្យាកតោ ឧអហេតុកោចេវ-ឧឧហេតុច ឧម្មោ . . . ឧអកុសលោ ឧអហេតុកោ-ចេវ ឧឧហេតុច ឧអព្យាកតោ ឧអហេតុកោចេវ-ឧឧហេតុច ឧម្មោ ខុប្បដ្ឋិដ្ឋិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ សហេតុកញ្ហេវ ឧទហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧអហេតុកោចេវ ឧឧហេតុច ឧម្មោ . . . អកុសលំ សហេតុកញ្ហេវ ឧទហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអព្យាកតោ ឧអហេតុកោចេវ ឧឧហេតុច ឧម្មោ . . . ឧកុសលោ ឧអហេតុកោចេវ ឧឧហេ-ហេតុច ឧអព្យាកតោ ឧអហេតុកោចេវ ឧឧហេតុច ឧម្មោ . . . តីណិ ។ អព្យាកតំ សហេតុកញ្ហេវ ឧ-ឧទហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧអហេតុ-កោចេវ ឧឧហេតុច ឧម្មោ . . . ឧអកុសលោ

[๓๖๘] ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុតាំងមិនមែនជាហេតុ . . . ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមានហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ . . . ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុតាំងមិនមែនជាហេតុ . . . ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុតាំងមិនមែនជាហេតុ . . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី . . . មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុតាំងមិនមែនជាហេតុ . . . ធម៌ មិនមែនជាអកុសល

ឧអហេតុកោ ចេវ ឧហេតុច ឧម្នោ . . . ឧកុសលោ ឧអហេតុកោ ចេវ ឧហេតុច ឧអកុសលោ ឧអហេតុកោ ចេវ ឧហេតុច ឧម្នោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៣៦៩) ហេតុយា ឧវ ។

កុសលត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកេ
ឧកុសលត្តិកឧហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(៣៧០) កុសលំ ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧហេតុចេវ ឧហេតុវិប្បយុត្តោច ឧម្នោ . . . ឧអព្យាកតោ ឧហេតុចេវ ឧហេតុវិប្បយុត្តោច ឧម្នោ . . . ឧអកុសលោ ឧហេតុចេវ ឧហេតុវិប្បយុត្តោច ឧអព្យាកតោ ឧហេតុចេវ ឧហេតុវិប្បយុត្តោច ឧម្នោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ តីណិ កាតព្ពំ ។ អព្យាកតំ តីណិ កាតព្ពំ ។ ឧវ ។ កុសលំ ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ ឧចហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧហេតុវិប្បយុត្តោចេវ ឧហេតុច ឧម្នោ . . . ឧអព្យាកតោ ឧហេតុវិប្បយុត្តោចេវ ឧហេតុច ឧម្នោ . . .

មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី ទើបកើតទ្បើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៣៦៩) កឯហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

កុសលត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

ឯកុសលត្តិកឯហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(៣៧០) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាហេតុតាំងប្រកបដោយហេតុ... ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ ... ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុក្តី ទើបកើតទ្បើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ អកុសល បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យមានវារៈ៣ ។ អព្យាកតៈ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យមានវារៈ៣ ។ ជាវារៈ៩ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រាសចាកហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយហេតុតាំងមិនមែនជាហេតុ ... ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រាសចាកហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុ ...

ឧអកុសលោ ឧហេតុវិប្បយុត្តោចេវ ឧឧហេតុច ឧ-
អព្យាកតោ ឧហេតុវិប្បយុត្តោចេវ ឧឧហេតុច ឧម្ហា
. . . តីណិ ។ អកុសលំ ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ ឧច-
ហេតុំ ឧម្ហំ បដិច្ច . . . តីណិ ។ អព្យាកតំ តីណិ ។
ឧវ ។ បេ ។

កុសលត្តិកឧហេតុសហេតុកទុកេ
ឧកុសលត្តិកឧហេតុឧសហេតុកទុកំ

[៣៧១] កុសលំ ឧហេតុំសហេតុកំ ឧម្ហំ
បដិច្ច ឧកុសលោ ឧហេតុឧសហេតុកោ ឧម្ហា
. . . ឧអកុសលោ ឧហេតុឧសហេតុកោ ឧម្ហា
. . . ឧកុសលោ ឧហេតុឧសហេតុកោ ច
ឧអកុសលោ ឧហេតុឧសហេតុកោ ច ឧម្ហា
. . . ។ អកុសលំ ឧហេតុំសហេតុកំ . . .
តីណិ ។ អព្យាកតំ ឧហេតុំសហេតុកំ ឧម្ហំ
បដិច្ច ឧកុសលោ . . . អកុសលោ . . . ឧកុ-
សលោ ឧហេតុឧសហេតុកោ ច ឧអកុសលោ

ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រាសចាកហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនហេតុក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រាសចាកហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី . . . មានវារៈ ៣ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយហេតុតាំងមិនមែនជាហេតុ . . . មានវារៈ ៣ ។ អព្យាកតៈ មានវារៈ ៣ ។ ជាវារៈ ៩ ។ បេ ។

កុសលត្តិកនហេតុសហេតុកទុកៈ
ឆកុសលត្តិកនហេតុនសហេតុកទុកៈ

[៣៧១] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនជាហេតុនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ . . ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ . . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ និងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី . . ។ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមែនជាហេតុនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ . . . មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ . . . មិនមែនជាអកុសល . . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ និងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល

ឧហេតុនឧសហេតុកោ ច ឆម្នា . . . តីណិ ។ អញ្ញ-
កតំ ឧហេតុំអហេតុកំ ឆម្នំ បដិច្ច ឧកុសលោ
ឧហេតុនឧអហេតុកោ ឆម្នោ . . . ឧអកុសលោ
ឧហេតុនឧអហេតុកោ ឆម្នោ . . . ឧកុសលោ ឧ-
ហេតុនឧអហេតុកោ ច ឧអកុសលោ ឧហេតុនឧអ-
ហេតុកោ ច ឆម្នា ខុបប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

កុសលត្តិកសប្បច្ចយទុកេ
ឧកុសលត្តិកឧសប្បច្ចយទុកំ

[៣៧២] អញ្ញកតោ អប្បច្ចយោ ឆម្នោ ឧអ-
ញ្ញកតស្ស ឧអប្បច្ចយស្ស ឆម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ . . . ឧកុសលស្ស ឧអប្បច្ចយស្ស
ឆម្មស្ស . . . ឧអកុសលស្ស ឧអប្បច្ចយស្ស ឆម្មស្ស
. . . ឧអកុសលស្ស ឧអប្បច្ចយស្ស ច ឧអញ្ញក-
តស្ស ឧអប្បច្ចយស្ស ច ឆម្មស្ស . . . ឧកុសលស្ស
ឧអប្បច្ចយស្ស ច ឧអកុសលស្ស ឧអប្បច្ចយស្ស
ច ឆម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។

អសង្ខតំ អប្បច្ចយសទិសំ ។

មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី . . . មាន
វារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែន
ជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាហេតុ
និងមិនមានហេតុ . . . ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ
និងមិនមែនជាមិនមានហេតុ . . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជា
ហេតុនិងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជា
ហេតុនិងមិនមែនជាមិនមានហេតុក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
មានវារៈ៣ ។

កុសលត្តិកសប្បច្ចយទុកៈ

ឯកុសលត្តិកឯសប្បច្ចយទុកៈ

(៣៧២) ធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃធម៌
មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ
. . . នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ . . . នៃ
ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ . . . នៃធម៌ មិន
មែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាមិនមានបច្ច័យផង មិនមែនជាអព្យាកតៈ
តាំងមិនមែនជាមិនមានបច្ច័យផង . . . ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជា
កុសល តាំងមិនមែនជាមិនមានបច្ច័យផង មិនមែនជាអកុសល តាំង
មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

អសង្ខតៈ កឹដូចគ្នានឹងអប្បច្ចយៈដែរ ។

កុសលត្តិកសនិទស្សនទុកេ
ឧកុសលត្តិកឧសនិទស្សនទុកំ

(๓๗๓) អព្យាកតោ សនិទស្សនោ ឧម្មោ ឧអព្យាកតឥស្ស ឧសនិទស្សនឥស្ស ឧម្មស្ស អារម្ម-ណាបច្ចយេន បច្ចយោ ... ឧកុសលស្ស ឧសនិ-ទស្សនឥស្ស ។បេ។ ឧបច្ចយ្ហា តាតញ្ហា ។ កុសលំ អនិទស្សនំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧអនិទស្ស-នោ ឧម្មោ... ។ អកុសលេន តីណិ។ ។ អ-ព្យាកតេន តីណិ។ ។ ឧ។ ។

កុសលត្តិកសប្បដិឃទុកេ
ឧកុសលត្តិកឧសប្បដិឃទុកំ

(๓๗๔) អព្យាកតំ សប្បដិឃំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ-កុសលោ ឧសប្បដិឃោ ឧម្មោ ... ឧអកុសលោ ឧសប្បដិឃោ ឧម្មោ ... ឧកុសលោ ឧសប្បដិឃោ ឧ ឧអកុសលោ ឧសប្បដិឃោ ឧ ឧម្ភ ... តី-ណិ ។ កុសលំ អប្បដិឃេន តីណិ ។ អកុសលំ អ-ប្បដិឃេន តីណិ ។ អព្យាកតំ អប្បដិឃេន តីណិ ។

កុសលត្តិកសនិទស្សនទុក:

ឥកុសលត្តិកនសនិទស្សនទុក:

(๓๗๓) ធម៌ ជាអព្យាកត: ប្រកបដោយការឃើញ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអព្យាកត: មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ . . . មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ។ បេ ។ បញ្ហា ๖ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានការឃើញ . . . ។ ដោយអកុសល មានតែវារ: ๓ ។ ដោយអព្យាកត: មានតែវារ: ๓ ។ ជាវារ: ๙ ។

កុសលត្តិកសប្បដិឃទុក:

ឥកុសលត្តិកនសប្បដិឃទុក:

(๓๗๔) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកត: ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ . . . ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ . . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល តាំងមិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី . . . មានវារ: ๓ ។ កុសល មានវារ: ๓ ដោយអប្បដិឃ: ។ អកុសល មានវារ: ๓ ដោយអប្បដិឃ: ។ អព្យាកត: មានវារ: ๓ ដោយអប្បដិឃ: ។

កុសលំ អប្បដិឃញ្ច អព្យាកតំ អប្បដិឃញ្ច តីណិ ។ អកុសលំ អប្បដិឃញ្ច អព្យាកតំ អប្បដិឃញ្ច តីណិ ។ បណ្ណារស ។

កុសលត្តិកវារបីទុកេ ឆកុសលត្តិកវារបីទុកំ

(៣៧៥) អព្យាកតំ វារបិ ឆម្បិ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧវារបិ ... ឧអកុសលោ ឧវារបិ ... ឧកុសលោ ឧវារបិ ច ឧអកុសលោ ឧវារបិ ច ឆម្បិ ... តីណិ ។ កុសលំ អវារបិ ឆម្បិ បដិច្ច ... តីណិ ។ អកុសលំ អវារបិ ឆម្បិ បដិច្ច ... តីណិ ។ អព្យាកតំ អវារបិ ឆម្បិ បដិច្ច ... តីណិ ។ ឧវ ។

កុសលត្តិកលោកិយទុកេ ឆកុសលត្តិកឧលោកិយទុកំ

(៣៧៦) អព្យាកតំ លោកិយំ ឆម្បិ បដិច្ច ឧអព្យាកតោ ឧលោកិយោ ឆម្បិ ខុប្បដ្ឋតំ ហោតុប្បច្ចយា ... ឧកុសលោ ឧលោកិយោ ឆម្បិ ... ឧអកុសលោ ឧលោកិយោ ឆម្បិ ... ឧអកុសលោ ឧលោកិយោ ច ឧអព្យាកតោ ឧលោកិយោ ច ឆម្បិ ... ឧកុសលោ ឧលោកិយោ ច ឧអកុសលោ ឧលោកិយោ ច ឆម្បិ ...

កុសល ជាអប្បដិយៈ និងអព្យាកតៈ ជាអប្បដិយៈ មានវារៈ ៣ ។ អកុសល ជាអប្បដិយៈ និងអព្យាកតៈ ជាអប្បដិយៈ មានវារៈ ៣ ។ ជាវារៈ ១៥ ។

កុសលត្តិករូបីទុកៈ ឆកុសលត្តិកឆរូបីទុកៈ

(៣៧៥) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានរូប អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មានរូប... មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានរូប... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានរូបក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានរូបក្តី... មានវារៈ ៣ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានរូប... មានវារៈ ៣ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមានរូប... មានវារៈ ៣ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានរូប... មានវារៈ ៣ ។ ជាវារៈ ៩ ។

កុសលត្តិកលោកិយទុកៈ ឆកុសលត្តិកឆលោកិយទុកៈ

(៣៧៦) ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាលោកិយ..., ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាលោកិយ... ធម៌ មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាលោកិយក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ តាំងមិនមែនជាលោកិយក្តី... ធម៌ មិនមែនជាកុសល តាំងមិនមែនជាលោកិយក្តី មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាលោកិយក្តី...

បញ្ហ ។ កុសលំ លោកុត្តរំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឧកុស-
លោ ឧលោកុត្តរោ ឆម្ចោ . . . ឧអកុសលោ ឧ-
លោកុត្តរោ ឆម្ចោ . . . ឧកុសលោ ឧលោកុត្តរោ
ច ឧអកុសលោ ឧលោកុត្តរោ ច . . . តីណិ ។
អព្យាកតំ លោកុត្តរំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឧកុសលោ
ឧលោកុត្តរោ ឆម្ចោ . . . ឧអកុសលោ ឧលោ-
កុត្តរោ ឆម្ចោ . . . ឧកុសលោ ឧលោកុត្តរោ ច
ឧអកុសលោ ឧលោកុត្តរោ ច ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជន្តិ
ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

កុសលត្តិកេឧបរិញ្ញេយ្យទុកេ
ឧកុសលត្តិកឧកេឧបរិញ្ញេយ្យទុកំ

(៣៧៧) កុសលំ កេឧបរិញ្ញេយ្យំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឧ-
កុសលោ ឧកេឧបរិញ្ញេយ្យោ ឆម្ចោ ... ឧអកុសលោ
ឧកេឧបរិញ្ញេយ្យោ ឆម្ចោ ... ឧអព្យាកតោ ឧកេឧ-
បរិញ្ញេយ្យោ ឆម្ចោ ។ សង្ខិត្តំ ។ កេឧបរិញ្ញេយ្យេ តី-
ណិ ។ ឯក្កឧទីសតិ ។ កុសលំ កេឧបរិញ្ញេយ្យំ ឆម្ចំ
បដិច្ច ឧកុសលោ ឧកេឧបរិញ្ញេយ្យោ ឆម្ចោ . . .

មានវារៈ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាលោកុត្តរៈ . . . ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាលោកុត្តរៈ . . មិនមែនជាកុសល តាំងមិនមែនជាលោកុត្តរៈក្តី មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាលោកុត្តរៈក្តី . . . មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាលោកុត្តរៈ . . . ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាលោកុត្តរៈ . . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល តាំងមិនមែនជាលោកុត្តរៈក្តី មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាលោកុត្តរៈក្តី ខើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

កុសលត្តិកកេនបិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

ឆកុសលត្តិកឆកេនបិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

(៣៧៧) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដែលត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ . . . ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ . . . ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ ធម៌ ដែលត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ មានវារៈ៣ ។ ជាវារៈ១៩ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ . . .

ឧអកុសលោ ឧកោធចិត្តវិញ្ញេយ្យា ធម្មា ... ឧអព្យាកតោ ឧកោធចិត្តវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ ឯតេន ឧបាយេន កោធចិត្តវិញ្ញេយ្យេ ឯកូនវីសតិប្បញ្ហា កាតព្វា ។

កុសលត្តិកអាសវទុកេ ឧកុសលត្តិកឧអាសវទុកំ

(៣៧៨) កុសលំ អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧអាសវោ ធម្មោ ... ឧកុសលោ ឧអាសវោ ធម្មោ ... ឧអព្យាកតោ ឧអាសវោ ធម្មោ ... ឧកុសលោ ឧអាសវោ ច ឧអព្យាកតោ ឧអាសវោ ច ធម្មា ... ឧកុសលោ ឧអាសវោ ច ឧអកុសលោ ឧអាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ អកុសលំ ឧនោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧនោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ... ឧអព្យាកតោ ឧនោអាសវោ ធម្មោ ... ឧកុសលោ ឧនោអាសវោ ច ឧអព្យាកតោ ឧនោអាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណ
ណានីមួយ . . . មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹង
ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។
បញ្ហា ១៩ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ (ក្នុងធម៌) ដែលមិនមែនត្រូវដឹងដោយ
វិញ្ញាណណានីមួយ ដោយឧបាយនេះចុះ ។

កុសលត្តិកអាសវទុកៈ ឆកុសលត្តិកឆអាសវទុកៈ

(៣៧៨) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាអាសវៈ . . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវៈ . . . ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាអាសវៈ . . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល តាំងមិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ តាំងមិនមែនជាអាសវៈក្តី . . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល តាំងមិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាអកុសល តាំងមិនមែនជាអាសវៈក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ . . . ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ . . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល តាំងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ តាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

កុសលត្តិកសាសវទុកេ ឆកុសលត្តិកឆសាសវទុកំ

(๓๗๙) អព្យាកតំ សាសវំ ឆម្ចំ បដិច្ច ... លោកិយទុកសទិសំ ។ បេ ។

កុសលត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកេ ឆកុសលត្តិកឆអាសវសម្បយុត្តទុកំ

(๓๘๐) អកុសលំ អាសវសម្បយុត្តំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆអាសវសម្បយុត្តោ ឆម្ចោ ... ឆអកុសលោ ឆអាសវសម្បយុត្តោ ឆម្ចោ ... ឆអព្យាកតោ ឆអាសវសម្បយុត្តោ ឆម្ចោ .. ឆកុសលោ ឆអាសវសម្បយុត្តោ ច ឆអព្យាកតោ ឆអាសវសម្បយុត្តោ ច ឆម្ចា ... ឆកុសលោ ឆអាសវសម្បយុត្តោ ច ឆអកុសលោ ឆអាសវសម្បយុត្តោ ច ឆម្ចា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ អកុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆអាសវវិប្បយុត្តោ ឆម្ចោ ... ឆអព្យាកតោ ឆអាសវវិប្បយុត្តោ ឆម្ចោ ... ឆកុសលោ ឆអាសវវិប្បយុត្តោ ច ឆអព្យាកតោ ឆអាសវវិប្បយុត្តោ ច ឆម្ចា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

កុសលត្តិកសាសវទុកៈ ឆកុសលត្តិកឆសាសវទុកៈ

(๓๗๙) ... អាស្រ័យ ទ្វេធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ដូចគ្នានឹងលោកិយទុកៈដែរ ។ បេ ។

កុសលត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកៈ
ឆកុសលត្តិកឆអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

(๓๘๐) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ ទ្វេធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ .. ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈក្តី ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ ទ្វេធម៌ ជាអកុសល ប្រាសចាកអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

កុសលត្តិកអាសវាសវទុកៃ

ឆកុសលត្តិកឆអាសវាសវទុកំ

(៣៨១) អកុសលំ អាសវញ្ចេវ សាសវញ្ច ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆអាសវោ ឆអនាសវោ ឆម្ហា ... ឆអកុសលោ ឆអាសវោ ឆអនាសវោ ឆម្ហា ... ឆអព្យាកតោ ឆអាសវោ ឆអនាសវោ ឆម្ហា ... ឆកុសលោ ឆអាសវោ ឆអនាសវោ ឆអព្យាកតោ ឆអាសវោ ឆអនាសវោ ឆម្ហា ... ឆកុសលោ ឆអាសវោ ឆអនាសវោ ឆអកុសលោ ឆអាសវោ ឆអនាសវោ ឆម្ហា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ អកុសលំ សាសវញ្ចេវ នោចអាសវំ ឆដ្ឋំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆអនាសវោ ឆនោចអាសវោ ឆម្ហា ... ឆអព្យាកតោ ឆអនាសវោ ឆនោចអាសវោ ឆម្ហា ... ឆកុសលោ ឆអនាសវោ ឆនោចអាសវោ ឆអព្យាកតោ ឆអនាសវោ ឆនោចអាសវោ ឆម្ហា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

កុសលត្តិកអាសវាសវាទុកៈ

ឆកុសលត្តិកឆអាសវាសវាទុកៈ

(๓๘๑) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាអាសវៈ តាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែន ជាមិនមានអាសវៈក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តាំងមិនមែនជាអាសវៈ .. ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

កុសលត្តិកអាសវាសវសម្បយុត្តទុកេ
ឆកុសលត្តិកឆអាសវាសវសម្បយុត្តទុកំ

(៣៨២) អកុសលំ អាសវញ្ចេវ អាសវសម្ប-
យុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧអាសវោចេវ ឧ-
អាសវវិប្បយុត្តោច ឧម្ហោ . . . ឧអព្យាកតោ ឧ-
អាសវោចេវ ឧអាសវវិប្បយុត្តោច ឧម្ហោ . . . ឧកុ
សលោ ឧអាសវោចេវ ឧអាសវវិប្បយុត្តោច ឧអព្យា-
កតោ ឧអាសវោចេវ ឧអាសវវិប្បយុត្តោច ឧម្ហា
ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ អា-
សវសម្បយុត្តញ្ចេវ ឧោចឧអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុស-
លោ ឧអាសវវិប្បយុត្តោចេវ ឧោចឧអាសវោ ឧម្ហោ
. . . ឧអព្យាកតោ ឧអាសវវិប្បយុត្តោចេវ ឧោច-
អាសវោឧម្ហោ . . . ឧកុសលោ ឧអាសវវិប្បយុត្តោ-
ចេវ ឧោចអាសវោ ឧអព្យាកតោ ឧអាសវវិប្ប-
យុត្តោចេវ ឧោចអាសវោ ឧម្ហា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា តីណិ ។

កុសលត្តិកអាសវាសវសម្បយុត្តទុកៈ

ឧកុសលត្តិកនអាសវាសវសម្បយុត្តទុកៈ

(๓๘๒) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវៈ តាំង
មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាអា-
សវៈ តាំងប្រកបដោយអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ
មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែន
ជាកុសល មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈក្តី មិន
មែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈក្តី
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជា
កុសល មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយអាសវៈ តាំងមិនមែនជា
អាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ
តាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែន
ប្រាសចាកអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ
មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

កុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកេ

ឆកុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តឆសាសវទុកំ

(៣៨៣) អព្យាកតំ អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ ឆម្ចំ . . . ។ លោកិយទុកភវសទិសំ ។

កុសលត្តិកឆគោប្ផកទុកេ

ឆកុសលត្តិកឆគោប្ផកទុកំ

(៣៨៤) អកុសលំ សញ្ញោជនំ ។ សង្ខិត្តំ ។ កន្តំ ទុំឃំ យោគំ នីវរណំ បរាមាសំ ។ បេ ។

កុសលត្តិកសារម្មណទុកេ

ឆកុសលត្តិកឆសារម្មណទុកំ

(៣៨៥) កុសលំ សារម្មណំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឧ-កុសលោ ឧសារម្មណោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយា កុសលំ សារម្មណំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧសារម្មណោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ សារម្មណំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧសារម្មណោ ច ឧអកុសលោ ឧសារម្មណោ ច ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ

កុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ

ឯកុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តឯសាសវទុកៈ

(៣៨៣) ន្តូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ន្តូវាសចាកអាសវៈ តាំងន្តូវ-ន្តូវត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ . . . ។ ដូចគ្នានឹងលោកិយទុកវារៈដែរ ។

កុសលត្តិកឆគោប្បកទុកៈ

ឯកុសលត្តិកឆគោប្បកទុកៈ

(៣៨៤) សញ្ញោជនៈ ជាអកុសល ។ សេចក្តីបំន្តួញ ។ គន្ថៈ ឱឃៈ យោគៈ នីវរណៈ បរាមាសៈ ។ បេ ។

កុសលត្តិកសារម្មណទុកៈ

ឯកុសលត្តិកឯសារម្មណទុកៈ

(៣៨៥) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនន្តូវត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ ន្តូវធម៌ ជាកុសល ន្តូវត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ន្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនន្តូវត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ ន្តូវធម៌ ជាកុសល ន្តូវត្តទៅជាមួយ នឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ន្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនន្តូវត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនន្តូវត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ក្តី អាស្រ័យ ន្តូវធម៌ ជាកុសល ន្តូវត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ សារម្មណំ ឆម្ំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឆសារម្មណោ ឆម្ោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ សារម្មណំ ឆម្ំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆសារម្មណោ ឆម្ោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា អកុសលំ សារម្មណំ ឆម្ំ បដិច្ច ឆកុ-សលោ ឆសារម្មណោ ច ឆអកុសលោ ឆសារម្ម-ណោ ច ឆម្ោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ សារម្មណំ ឆម្ំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆ-សារម្មណោ ឆម្ោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៣៨៦) ហេតុយា ឆ ។

(៣៨៧) អព្យាកតំ អឆារម្មណំ ឆម្ំ បច្ចយា ឆកុសលោ ឆអឆារម្មណោ ឆម្ោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា អព្យាកតំ អឆារម្មណំ ឆម្ំ បច្ចយា ឆ-អកុសលោ ឆអឆារម្មណោ ឆម្ោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា អព្យាកតំ អឆារម្មណំ ឆម្ំ បច្ចយា ឆ-កុសលោ ឆអឆារម្មណោ ច ឆអកុសលោ ឆអ-ឆារម្មណោ ច ឆម្ោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៨៦) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៣៨៧) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ក្តី ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៨៨) ហេតុយា តីណិ ។

កុសលតិកបិត្តទុកេ ឆកុសលតិកឆបិត្តទុកំ

(៣៨៩) កុសលំ ចិត្តំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆចិត្តោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចិត្តំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆអកុសលោ ឆចិត្តោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចិត្តំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆអព្យាកតោ ឆចិត្តោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចិត្តំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆចិត្តោ ច ឆអព្យាកតោ ឆចិត្តោ ច ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចិត្តំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆចិត្តោ ច ឆអកុសលោ ឆចិត្តោ ច ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ អកុសលំ ចិត្តំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆចិត្តោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ចិត្តំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆអកុសលោ ឆចិត្តោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ចិត្តំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆអព្យាកតោ ឆចិត្តោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ចិត្តំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆចិត្តោ ច ឆអព្យាកតោ ឆចិត្តោ ច ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ

[៣៨៨] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៣ ។

កុសលត្តិកបិត្តទុកៈ ឆកុសលត្តិកឆបិត្តទុកៈ

[៣៨៩] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យនូវធម៌ ជាកុសល ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចិត្តក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចិត្តក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៩ ។
ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចិត្តក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ចិត្តំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧអកុ-
សលោ ឧចិត្តោ ច ឧអព្យាកតោ ឧចិត្តោ ច ឧទ្ធា
ខុប្បដ្ឋដ្ឋេ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ អព្យាកតំ ចិត្តំ
ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧចិត្តោ ឧទ្ធោ ខុប្បដ្ឋតំ
ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ចិត្តំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧអកុ-
សលោ ឧចិត្តោ ឧទ្ធោ ខុប្បដ្ឋតំ ហេតុប្បច្ចយា
អព្យាកតំ ចិត្តំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧចិត្តោ
ច ឧអកុសលោ ឧចិត្តោ ច ឧទ្ធា ខុប្បដ្ឋដ្ឋេ ហេ-
តុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៣៩០) ហេតុយា តេរស ។

(៣៩១) កុសលំ ឧទ្ធោចិត្តំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧអកុ-
សលោ ឧឧទ្ធោចិត្តោ ឧទ្ធោ ខុប្បដ្ឋតំ ហេតុប្បច្ចយា
កុសលំ ឧទ្ធោចិត្តំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧអព្យាកតោ ឧឧទ្ធោ-
ចិត្តោ ឧទ្ធោ ខុប្បដ្ឋតំ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ឧទ្ធោ-
ចិត្តំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧឧទ្ធោចិត្តោ ច ឧអ-
ព្យាកតោ ឧឧទ្ធោចិត្តោ ច ឧទ្ធា ខុប្បដ្ឋដ្ឋេ ហេតុប្បច្ច-
យា តីណិ ។ អកុសលំ ឧទ្ធោចិត្តំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧកុ-
សលោ ឧឧទ្ធោចិត្តោ ឧទ្ធោ ខុប្បដ្ឋតំ ហេតុប្បច្ចយា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាចិត្តក្តី មិនមែនជាអព្យាកត: មិនមែនជាចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកត: ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកត: ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចិត្តក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកត: ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៩០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

(៣៩១) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកត: មិនមែនជាមិនមែនចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនចិត្តក្តី មិនមែនជាអព្យាកត: មិនមែនជាមិនមែនចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

អកុសលំ នោចិត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯកអព្យាកតោ ឯ-
នោចិត្តោ ឯម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុស-
លំ នោចិត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯនោចិត្តោ
ច ឯអព្យាកតោ ឯនោចិត្តោ ច ឆម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ
ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតានិ តីណិ ។

(៣៩២) ហេតុយា ឯ ។

កុសលត្តិកបេតសិកទុកេ
ឯកុសលត្តិកឯបេតសិកទុកំ

(៣៩៣) កុសលំ ចេតសិកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯ-
កុសលោ ឯចេតសិកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា កុសលំ ចេតសិកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯអកុ-
សលោ ឯចេតសិកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា កុសលំ ចេតសិកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯអព្យាក-
តោ ឯចេតសិកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
កុសលំ ចេតសិកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯ-
ចេតសិកោ ច អព្យាកតោ ឯចេតសិកោ ច ឆម្មោ
ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចេតសិកំ ឆម្មំ
បដិច្ច ឯកុសលោ ឯចេតសិកោ ច ឯអកុសលោ
ឯចេតសិកោ ច ឆម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមែនចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនចិត្តក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមែនចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ពួកអព្យាកតៈ មានវារៈ៣ ។

(៣៩២) កុង្គហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

កុសលត្តិកបេតសិកទុកៈ

នកុសលត្តិកនបេតសិកទុកៈ

(៣៩៣) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាចេតសិកក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាចេតសិកក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចេតសិកក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាចេតសិកក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

អកុសលំ ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧចេតសិកោ ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុ-សលំ ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧចេត-សិកោ ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអព្យាកតោ ឧចេតសិកោ ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧចេតសិកោ ច ឧអ-ព្យាកតោ ឧចេតសិកោ ច ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុ-ប្បច្ចយា អកុសលំ ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុ-សលោ ឧចេតសិកោ ច ឧអកុសលោ ឧចេត-សិកោ ច ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ អព្យាកតំ ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧ-ចេតសិកោ ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧចេតសិកោ ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧចេតសិកោ ច ឧអកុស-លោ ឧចេតសិកោ ច ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ច-យា តីណិ ។

(៣៩៤) ហេតុយា តេវីស ។ អចេតសិកេ ឯវំ ។

ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុ-
សល ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុ-
សល មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាចេតសិក
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែន
ជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាចេតសិក ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចេតសិក
ក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាចេតសិកក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជា
អកុសល ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិន
មែនជាកុសល មិនមែនជាចេតសិកក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជា
ចេតសិកក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជា
ចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាចេតសិក អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេ-
តុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាចេតសិកក្តី មិនមែនជា
អកុសល មិនមែនជាចេតសិកក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជា
ចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៩៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។ ក្នុងអចេតសិក
មានវារៈ ៩ ។

កុសលតិកបិត្តសម្បយុត្តទុកេ

ឧកុសលតិកឧបិត្តសម្បយុត្តទុកំ

(៣៩៥) កុសលំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអព្យាកតោ ឧចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧចិត្តសម្បយុត្តោ ច ឧអព្យាកតោ ឧចិត្តសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧចិត្តសម្បយុត្តោ ច ឧអកុសលោ ឧចិត្តសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ហ ។ អកុសលំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ហ ។ អព្យាកតំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ

កុសលត្តិកបិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

ឯកុសលត្តិកឯបិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

(៣៩៥) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយចិត្តក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយចិត្តក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយចិត្ត

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯកំ
បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯចិត្តសម្បយុត្តោ ឯខ្ធោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ឯកំ
បដិច្ច ឯកុសលោ ឯចិត្តសម្បយុត្តោ ច ឯអកុ-
សលោ ឯចិត្តសម្បយុត្តោ ច ឯខ្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេ-
តុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៣៩៦) ហេតុយា តេរស ។ ចិត្តសម្បយុត្តេ
តីណិ ។

កុសលត្តិកបិត្តសំសដ្ឋទុកេ
ឯកុសលត្តិកឯបិត្តសំសដ្ឋទុកំ

(៣៩៧) កុសលំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ឯកំ បដិច្ច ឯកុ-
សលោ ឯចិត្តសំសដ្ឋោ ឯខ្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យា កុសលំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ឯកំ បដិច្ច ឯអកុសលោ
ឯចិត្តសំសដ្ឋោ ឯខ្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុស-
លំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ឯកំ បដិច្ច ឯអព្យាកតោ ឯចិត្តសំ-
សដ្ឋោ ឯខ្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចិត្ត-
សំសដ្ឋំ ឯកំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯចិត្តសំសដ្ឋោ
ច ឯអព្យាកតោ ឯចិត្តសំសដ្ឋោ ច ឯខ្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយចិត្តក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៩៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។ ក្នុងចិត្តសម្បយុត្ត មានវារៈ ៣ ។

កុសលត្តិកបិត្តសំសដ្ឋទុកៈ
នកុសលត្តិកនបិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

(៣៩៧) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្តក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនលាយឡំដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុ-
សលោ ឧចិត្តសំសដ្ឋោ ច ឧអកុសលោ ឧចិត្តសំ-
សដ្ឋោ ច ធម្មា ខុប្បដ្ឋត្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ហ ។
អកុសលំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ
ឧចិត្តសំសដ្ឋោ ធម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា អ-
កុសលំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧ-
ចិត្តសំសដ្ឋោ ធម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុ-
សលំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអព្យាកតោ ឧចិត្ត-
សំសដ្ឋោ ធម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ
ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧចិត្តសំសដ្ឋោ
ច ឧអព្យាកតោ ឧចិត្តសំសដ្ឋោ ច ធម្មា ខុប្បដ្ឋត្តិ
ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧកុសលោ ឧចិត្តសំសដ្ឋោ ច ឧអកុសលោ
ឧចិត្តសំសដ្ឋោ ច ធម្មា ខុប្បដ្ឋត្តិ ហេតុប្បច្ចយា
បញ្ហ ។ អព្យាកតំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុស-
លោ ឧចិត្តសំសដ្ឋោ ធម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្តក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ ជាកុសល លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្តក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនលាយឡំដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្តក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

អព្យាកតំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ឧម្មំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯចិត្តសំសដ្ឋោ ឯម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ឧម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯចិត្តសំសដ្ឋោ ច ឯអកុសលោ ឯចិត្តសំសដ្ឋោ ច ឯម្ហា ខុប្បដ្ឋន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៣៩៨) ហេតុយា តេរស ។

កុសលត្តិកបិត្តសម្បដ្ឋានទុកេ
ឯកុសលត្តិកឯបិត្តសម្បដ្ឋានទុកំ

(៣៩៩) កុសលំ ចិត្តសម្បដ្ឋានំ ឧម្មំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯចិត្តសម្បដ្ឋានោ ឯម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចិត្តសម្បដ្ឋានំ ឧម្មំ បដិច្ច ឯអព្យាកតោ ឯចិត្តសម្បដ្ឋានោ ឯម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ ចិត្តសម្បដ្ឋានំ ឧម្មំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯចិត្តសម្បដ្ឋានោ ច ឯអព្យាកតោ ឯចិត្តសម្បដ្ឋានោ ច ឯម្ហា ខុប្បដ្ឋន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ ចិត្តសម្បដ្ឋានំ ឧម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯចិត្តសម្បដ្ឋានោ ឯម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ

ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវ
ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-
ប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្តក្តី មិន
មែនជាអកុសល មិនមែនលាយឡំដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជា
អព្យាក្រឹត លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៣ ។

(៣៩៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

កុសលត្តិកចិត្តសម្មដ្ឋានទុកៈ

នកុសលត្តិកនចិត្តសម្មដ្ឋានទុកៈ

(៣៩៩) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត
អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល តាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនតាំងឡើងដោយ
ចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល តាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនតាំងឡើងដោយ
ចិត្តក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវ
ធម៌ ជាកុសល តាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត
អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល តាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ អព្យាកតោ ឧ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ កុសលោ ឧ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ឧ អព្យាកតោ ឧ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ឧម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ កុសលោ ឧ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៤០០) ហេតុយា ឧ អវិគតេ ឧ ។

(៤០១) កុសលំ ឧោ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ កុសលោ ឧ ឧោ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ អកុសលំ ឧោ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ អកុសលោ ឧ ឧោ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ អព្យាកតំ ឧោ-ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ កុសលោ ឧ ឧោ ចិត្ត-សមុដ្ឋានោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនតាំងខ្ឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល តាំងខ្ឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតខ្ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនតាំងខ្ឡើងដោយចិត្តក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនតាំងខ្ឡើងដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល តាំងខ្ឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតខ្ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនតាំងខ្ឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត តាំងខ្ឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតខ្ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤០០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៤០១) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនតាំងខ្ឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនតាំងខ្ឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតខ្ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនតាំងខ្ឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមែនតាំងខ្ឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតខ្ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនតាំងខ្ឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនតាំងខ្ឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតខ្ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๔๐๒) ហេតុយា តេវីស អវិគតេ តេវីស ។

កុសលត្តិកបិត្តិសហភុទុកេ
ឧកុសលត្តិកឧបិត្តិសហភុទុកំ

(๔๐๓) កុសលំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឧម្មុ បដិច្ច ឧ-
កុសលោ ឧចិត្តសហភូ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា បញ្ច ។ អកុសលំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឧម្មុំ
បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧចិត្តសហភូ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ អព្យាកតំ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឧម្មុំ
បដិច្ច ឧកុសលោ ឧចិត្តសហភូ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๔๐๔) ហេតុយា តេវីស អវិគតេ តេវីស ។

(๔๐๕) កុសលំ ឧោចិត្តសមុដ្ឋានំ ឧម្មុំ បដិច្ច
ឧកុសលោ ឧឧោចិត្តសហភូ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា បញ្ច ។ អកុសលំ ឧោចិត្តសមុដ្ឋានំ ឧម្មុំ
បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧឧោចិត្តសហភូ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

(๘๐๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។

កុសលត្តិកបិត្តសហភុទុកៈ

ឆកុសលត្តិកឆបិត្តសហភុទុកៈ

(๘๐๓) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល កើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល កើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត កើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๘๐๔) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។

(๘๐๕) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។ ធម៌ មិនមែន ជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា បញ្ហា ។ អវ្យាកតំ នោចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧនោចិត្តសមុដ្ឋានស្ស ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៤០៦) ហេតុយា តេរស អវិគតេ តេរស ។

កុសលត្តិកបិត្តាទុបរិត្តិទុកេ
ឧកុសលត្តិកឧបិត្តាទុបរិត្តិទុកំ

(៤០៧) កុសលំ ចិត្តាទុបរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... តេរស ។ អកុសលំ នោចិត្តាទុបរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ... តេរស ។ ឯតេ សន្ធិត្តា ។

ទុកភត្តយំ ចិត្តទុកសទិសំ ។

កុសលត្តិកអប្បត្តិកទុកេ
ឧកុសលត្តិកឧអប្បត្តិកទុកំ

(៤០៨) កុសលំ អប្បត្តិកំ ធម្មំ បដិច្ច ... ចិត្តទុកសទិសំ ។ កុសលំ ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧពាហិរេ ធម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា តីណិ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៣ ។

[៤០៦] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ១៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ចយ មានវារៈ ១៣ ។

កុសលត្តិកបិត្តាទុបរិត្តិទុកៈ
ឯកុសលត្តិកឯបិត្តាទុបរិត្តិទុកៈ

[៤០៧] អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត . . . មានវារៈ ១៣ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត . . . មានវារៈ ១៣ ។ វារៈទាំងនេះ គឺលោកបំប្រួញហើយ ។

ប្រជុំ ៣ នៃទុកៈ ប្រហែលគ្នានឹងចិត្តទុកដែរ ។

កុសលត្តិកអប្បិត្តិកទុកៈ
ឯកុសលត្តិកឯអប្បិត្តិកទុកៈ

[៤០៨] អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ខាងក្នុង . . . ប្រហែលគ្នានឹងចិត្តទុកដែរ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៣ ។

កុសលត្តិកទុបាទាទុកេ

ឯកុសលត្តិកឯទុបាទាទុកំ

(๔๐๙) អព្យាកតំ ឧបាទា ឯម្ហំ បដិច្ច ឯ-
កុសលោ ឯឧបាទា ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ កុសលំ នោឧបាទា ឯម្ហំ បដិច្ច ឯកុ-
សលោ ឯនោឧបាទា ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ ឯវ ។

កុសលត្តិកឧបាទិន្នទុកេ

ឯកុសលត្តិកឯឧបាទិន្នទុកំ

(๔๑๐) អព្យាកតំ ឧបាទិន្នំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯកុ-
សលោ ឯឧបាទិន្នោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
អព្យាកតំ ឧបាទិន្នំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯឧ-
បាទិន្នោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ
ឧបាទិន្នំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯឧបាទិន្នោ ច
ឯអកុសលោ ឯឧបាទិន្នោ ច ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេ-
តុប្បច្ចយា តីណិ ។

កុសលត្តិកនបាទាទុក:

នកុសលត្តិកនបាទាទុក:

(๔๐๙) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ជាវារៈ៩ ។

កុសលត្តិកនបាទិន្នទុក:

នកុសលត្តិកនបាទិន្នទុក:

(๔๑๐) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

កុសលតិកទុគោបកទុកេ
ឆកុសលតិកឆទុគោបកទុកំ

[๔๑๑] អកុសលំ ធម្មារម្មណំ ន ចេវ បដិច្ច ន អ-
កុសលោ ធម្មោ ធម្មារម្មណោ ន ច ខ្វោ ខន្ធេ ខណ្ឌតិ ហោតុប្បច្ច-
យោ អកុសលំ តំសម្បយុត្តកំ ន ចេវ បដិច្ច ន អកុសលោ
ធម្មោ តំសម្បយុត្តកោ ន ច ខ្វោ ខន្ធេ ខណ្ឌតិ ហោតុប្បច្ចយោ ។

កុសលតិកទុស្សវេនបបាតតិកទុកេ
ឆកុសលតិកឆទុស្សវេនបបាតតិកទុកំ

[๔๑๒] អកុសលំ ទស្សនេន បហាតព្ពំ ន ចេវ
បដិច្ច ន អកុសលោ ធម្មោ ទស្សនេន បហាតព្ពោ ន ច ខ្វោ
ខន្ធេ ខណ្ឌតិ ហោតុប្បច្ចយោ អកុសលំ ទស្សនេន បហា-
តព្ពំ ន ចេវ បដិច្ច ន អកុសលោ ធម្មោ ទស្សនេន ប-
ហាតព្ពោ ន ច ខ្វោ ខន្ធេ ខណ្ឌតិ ហោតុប្បច្ចយោ អកុសលំ
ទស្សនេន បហាតព្ពំ ន ចេវ បដិច្ច ន អកុសលោ ធ-
ទស្សនេន បហាតព្ពោ ច ន ច ខ្វោ ខន្ធេ ខណ្ឌតិ ហោតុប្បច្ចយោ
ទស្សនេន បហាតព្ពោ ច ន ច ខ្វោ ខន្ធេ ខណ្ឌតិ ហោតុប្បច្ចយោ ។

[๔๑๓] ហោតុយា តីណិ ។

កុសលត្តិកទ្វិគោប្ផកទុក:

ឧកុសលត្តិកឧទ្វិគោប្ផកទុក:

(๔๑๑) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វទុក:

ឧកុសលត្តិកឧទស្សនេនបហាតព្វទុក:

(๔๑๒) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី មិនមែនជាអកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๑๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๘๑๔) អព្យាកតំ ន ន ន ន បហោតុំ ន ន ន ន បដិច្ច ន កុសលោ ន ន ន ន បហោតុញ្ច ន ន ន ន ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ន ន ន ន បហោតុំ ន ន ន ន បដិច្ច ន អព្យាកតោ ន ន ន ន បហោតុញ្ច ន ន ន ន ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ន ន ន ន បហោតុំ ន ន ន ន បដិច្ច ន កុសលោ ន ន ន ន បហោតុញ្ច ន ន អព្យាកតោ ន ន ន ន បហោតុញ្ច ន ន ន ន ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๑๕) ហេតុយា តីណិ ។

កុសលត្តិកភាវនាយ បហោតុទុកេ
ន កុសលត្តិកន ភាវនាយ បហោតុទុកំ

(๘๑๖) អកុសលំ ភាវនាយ បហោតុំ ន ន ន ន បដិច្ច ន អកុសលោ ន ភាវនាយ បហោតុញ្ច ន ន ន ន ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ភាវនាយ បហោតុំ ន ន ន ន បដិច្ច ន កុសលោ ន ភាវនាយ បហោតុញ្ច ន ន ន ន ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ភាវនាយ បហោតុំ ន ន ន ន បដិច្ច ន កុសលោ ន ភាវនាយ បហោតុញ្ច ន ន អកុសលោ ន ភាវនាយ បហោតុញ្ច ន ន ន ន ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤១៤) ធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤១៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

កុសលត្តិកភាវនាយបហាតព្វទុកៈ

ឯកុសលត្តិកឯភាវនាយបហាតព្វទុកៈ

(៤១៦) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា (មគ្គខាងលើ) អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនាក្តី ដែលមិនមែនជាអកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๑๗) ហោតុយា តីណិ ។

(๔๑๘) អព្យាកតំ ន កាវាយ បហាតព្ពំ ន ចិត្តំ បដិច្ច ន កុសលោ ន ន កាវាយ បហាតព្ពោ ន ហេតុ ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๔๑๙) ហោតុយា តីណិ ។

កុសលត្តិកទុស្សនេន បហាតព្ពហេតុកទុកេ
ន កុសលត្តិកន ទុស្សនេន បហាតព្ពហេតុកទុកំ

(๔๒๐) អកុសលំ ន ទស្សនេន បហាតព្ពហេតុកំ ន ចិត្តំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន ន ទស្សនេន បហាតព្ព-ហេតុកោ ន ហេតុ ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๔๒๑) ហោតុយា តីណិ ។

(๔๒๒) អកុសលំ ន ន ទស្សនេន បហាតព្ពហេ-តុកំ ន ចិត្តំ បដិច្ច ន កុសលោ ន ន ន ទស្សនេន ប-ហាតព្ពហេតុកោ ន ហេតុ ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ ន ន ទស្សនេន បហាតព្ពហេតុកំ ន ចិត្តំ បដិច្ច ន អព្យាកតោ ន ន ន ទស្សនេន ប-ហាតព្ពហេតុកោ ន ហេតុ ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๔๒๓) ហោតុយា ន(๒) ។

---

๒ ម. តីណិ ។

(๘๑๗) កុសលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

(๘๑๘) ធម្មំ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាអព្យាក្រឹត ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๑๙) កុសលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ
ឯកុសលត្តិកឯទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

(๘๒๐) ធម្មំ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๒๑) កុសលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

(๘๒๒) ធម្មំ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាអកុសល មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយេ មានវារៈ ๓ ។ ធម្មំ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

(๘๒๓) កុសលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๖ ។

កុសលត្តិកភាវនាយបហាតព្ពហេតុកទុកេ ឆកុសលត្តិកភាវនាយបហាតព្ពហេតុកទុកំ

(๒๒๔) អកុសលំ ភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๒๒๕) ហេតុយា តីណិ ។

(๒๒๖) អកុសលំ ឯភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯឯភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ ឯភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអព្យាកតោ ឯឯភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๒๒๗) ហេតុយា ឯ ។

កុសលត្តិកសវិតក្កទុកេ ឆកុសលត្តិកឆសវិតក្កទុកំ

(๒๒๘) កុសលំ សវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯសវិតក្កោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

កុសលត្តិកភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុក:

ឧកុសលត្តិកភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុក:

[๔๒๔] ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๔๒๕] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๔๒๖] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๔๒๗] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

កុសលត្តិកសវិតក្កទុក: ឧកុសលត្តិកឧសវិតក្កទុក:

[๔๒๘] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្ក: អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្ក: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๒๙) ហោតុយា តេរាស ។

(๔๓๐) កុសលំ អវិតក្កំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអកុ-
សលោ ឧអវិតក្កោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๔๓๑) ហោតុយា ឧវ ។

កុសលត្តិកសវិចារទុកេ ឧកុសលត្តិកឧសវិចារទុកំ

(๔๓๒) កុសលំ សវិចារំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧកុ-
សលោ ឧសវិចារោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយោ ។

(๔๓๓) ហោតុយោ តេរាស ។

(๔๓๔) កុសលំ អវិចារំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអកុ-
សលោ ឧអវិចារោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយោ ។

(๔๓๕) ហោតុយា ឧវ ។

កុសលត្តិកសប្បីតិកទុកេ ឧកុសលត្តិកឧសប្បីតិកទុកំ

(๔๓๖) កុសលំ សប្បីតិកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ-
កុសលោ ឧសប្បីតិកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๔๓๗) ហោតុយា តេរាស ។

(๔๒๙) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๓ ។

(๔๓๐) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๔๓๑) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ។

កុសលត្តិកសវិចារទុកៈ ឆកុសលត្តិកឆសវិចារទុកៈ

(๔๓๒) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๔๓๓) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๓ ។

(๔๓๔) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๔๓๕) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ។

កុសលត្តិកសប្បីតិកទុកៈ ឆកុសលត្តិកឆសប្បីតិកទុកៈ

(๔๓๖) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងប៊ីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងប៊ីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๔๓๗) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๓ ។

(๔๓๘) កុសលំ អប្បតិកំ ធម្មំ បដិច្ច ន-
អកុសលោ ន អប្បតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๔๓๙) ហេតុយា ឆ ។

កុសលត្តិកបីតិសហគតទុកេ
ឆកុសលត្តិកឆបីតិសហគតទុកំ

(๔๔๐) កុសលំ បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ន-
កុសលោ ន បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๔๔๑) ហេតុយា តេវីស ។

(๔๔๒) កុសលំ ន បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច
ន អកុសលោ ន ន បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(๔๔๓) ហេតុយា ឆ ។

កុសលត្តិកសុខសហគតទុកេ
ឆកុសលត្តិកឆសុខសហគតទុកំ

(๔๔๔) កុសលំ សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច
ន កុសលោ ន សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(๔๓๘) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๓๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

កុសលត្តិកបច្ចយសហគតទុកៈ

ឆកុសលត្តិកឆបច្ចយសហគតទុកៈ

(๔๔๐) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๔๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។

(๔๔๒) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๔๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

កុសលត្តិកសុខសហគតទុកៈ

ឆកុសលត្តិកឆសុខសហគតទុកៈ

(๔๔๔) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๔๕) ហោតុយា តេរស ។

(๔๔๖) កុសលំ ឧសុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧឧសុខសហគតោ ឧម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๔๔๗) ហោតុយា ឧវ ។

កុសលត្តិកទុបេក្ខាសហគតទុកេ
ឧកុសលត្តិកឧទុបេក្ខាសហគតទុកំ

(๔๔๘) កុសលំ ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧឧបេក្ខាសហគតោ ឧម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๔๔๙) ហោតុយា តេរស ។

(๔๕๐) កុសលំ ឧឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧឧឧបេក្ខាសហគតោ ឧម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๔๕๑) ហោតុយា ឧវ ។

កុសលត្តិកកាមាវចរទុកេ
ឧកុសលត្តិកឧកាមាវចរទុកំ

(๔๕๒) អញ្ញាកតំ កាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧកាមាវចរោ ឧម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា

(๘๔๕) កុន្តហេតុបច្ចយ មានវារៈ ๑๓ ។

(๘๔๖) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ចយ ។

(๘๔๗) កុន្តហេតុបច្ចយ មានវារៈ ๙ ។

កុសលត្តិកទុបេក្ខាសហគតទុកៈ
ឆកុសលត្តិកឆទុបេក្ខាសហគតទុកៈ

(๘๔๘) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ចយ ។

(๘๔๙) កុន្តហេតុបច្ចយ មានវារៈ ๑๓ ។

(๘๕๐) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ចយ ។

(๘๕๑) កុន្តហេតុបច្ចយ មានវារៈ ๙ ។

កុសលត្តិកកាមាវចរទុកៈ
ឆកុសលត្តិកឆកាមាវចរទុកៈ

(๘๕๒) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាកាមាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ចយ

តីណិ ។ កុសលំ ឧភោអាវជ្ជនំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧ-
កុសលោ ឧឧភោអាវជ្ជនេ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ឧ ។

កុសលត្តិកវូបារវិបរទុកេ ឧកុសលត្តិកឧវូបារវិបរទុកំ

(៤៥៣) តុសលំ វូចារវជ្ជនំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧកុ-
សលោ ឧវូចារវជ្ជនេ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ
ឧ ។ អព្យាកតំ វូចារវជ្ជនំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧកុសលោ
ឧឧវូចារវជ្ជនេ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

កុសលត្តិកអវូបារវិបរទុកេ ឧកុសលត្តិកឧអវូបារវិបរទុកំ

(៤៥៤) តុសលំ អវូចារវជ្ជនំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧកុ-
សលោ ឧអវូចារវជ្ជនេ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ
ឧ ។ អព្យាកតំ ឧអវូចារវជ្ជនំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧអព្យា-
កតោ ឧឧអវូចារវជ្ជនេ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យោ បញ្ច ។

កុសលត្តិកបរិយោបន្នទុកេ ឧកុសលត្តិកឧបរិយោបន្នទុកំ

(៤៥៥) អព្យាកតំ បរិយោបន្នំ ឧម្មុំ បដិច្ច
ឧអព្យាកតោ ឧបរិយោបន្នោ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ

មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមែនជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

កុសលត្តិកវូបារវិបរទុកៈ ឆកុសលត្តិកឆវូបារវិបរទុកៈ

(៤៥៣) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាវូបាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាវូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាវូបាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាវូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

កុសលត្តិកអវូបារវិបរទុកៈ ឆកុសលត្តិកឆអវូបារវិបរទុកៈ

(៤៥៤) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអវូបាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាអវូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនមែនជាអវូបាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាអវូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

កុសលត្តិកបរិយាបន្នទុកៈ ឆកុសលត្តិកឆបរិយាបន្នទុកៈ

(៤៥៥) ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង

ហោតុប្បច្ចយោ បញ្ច ។ កុសលំ អបរិយាបន្នំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឯកបរិយាបន្នោ ឯកក្ខោ ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយោ ឯ ។

កុសលត្តិកឯយ្យាតិកទុកេ ឯកុសលត្តិកឯនយ្យាតិកទុកំ

(៤៥៦) កុសលំ និយ្យានិកំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឯនិយ្យានិកោ ឯក្ខោ ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតំ អនិយ្យានិកំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឯអព្យាកតោ ឯអនិយ្យានិកោ ឯក្ខោ ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយោ តីណិ ។

កុសលត្តិកឯយតទុកេ ឯកុសលត្តិកឯនយតទុកំ

(៤៥៧) កុសលំ និយតំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឯនិយតោ ឯក្ខោ ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយោ ឯ ។ អព្យាកតំ អនិយតំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឯអព្យាកតោ ឯអនិយតោ ឯក្ខោ ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយោ បញ្ច ។

កុសលត្តិកសឧត្តរទុកេ ឯកុសលត្តិកឯសឧត្តរទុកំ

(៤៥៨) អព្យាកតំ សឧត្តរំ ឧទ្ធំ បដិច្ច ឯអព្យាកតោ ឯសឧត្តរោ ឯក្ខោ ខុប្បដ្ឋតិ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

កុសលត្តិកនិយ្យានិកទុកៈ ឯកុសលត្តិកឯនិយ្យានិកទុកៈ

(៤៥៦) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជានិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជានិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាអនិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាអនិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

កុសលត្តិកនិយតទុកៈ ឯកុសលត្តិកឯនិយតទុកៈ

(៤៥៧) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនខឿង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ខឿង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនខឿង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនខឿង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

កុសលត្តិកសឧត្តរទុកៈ ឯកុសលត្តិកឯសឧត្តរទុកៈ

(៤៥៨) ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ (ការខ្ជិន) អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយោ បញ្ច ។ កុសលំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច
ឯកក្ខណេ ឧប្បន្នោ ហេតុប្បច្ច-
យោ ឯ ។

កុសលត្តិកសរណទុកេ ឯកុសលត្តិកឯសរណទុកំ

(៤៥៩) អកុសលំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអកុ-
សលោ ឯសរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ
អកុសលំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯស-
រណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ អកុសលំ
សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯសរណោ ច ឯ-
អកុសលោ ឯសរណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្ប-
ច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច
ឯអព្យាកតោ ឯអរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យោ អព្យាកតំ អរណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯ-
អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ អព្យាកតំ
អរណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯអរណោ ច ឯ-
អព្យាកតោ ឯអរណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្ប-
ច្ចយោ តីណិ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអនុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ជាអនុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ។

កុសលត្តិកសរណាទុកៈ ឯកុសលត្តិកឯសរណាទុកៈ

(៤៥៩) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាសរណៈ (មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងធម៌ជាសឹកសត្រូវ) អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសរណៈក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាសរណៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនមានរណៈ (ធម៌ជាសឹកសត្រូវ) អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាសរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានរណៈក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនមានរណៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

វេទនាត្តិកហេតុទុកេ ឆវេទនាត្តិកឆហេតុទុកំ

(๘๖๐) សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ហេតុំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆ ហេតុ ឆន្នំ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ហេតុំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆ ហេតុ ឆន្នំ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សុខាយ-វេទនាយ សម្បយុត្តំ ហេតុំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆ អទុក្ខម-សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆ ហេតុ ឆន្នំ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ហេតុំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆ ហេតុ ឆន្នំ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ អ-ទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ហេតុំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆ ហេតុ ឆន្នំ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(๘๖๑) ហេតុយា ឯការីស អវិគតេ ឯការីស សព្ពត្ថ ឯការីស ។

(๘๖๒) សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឆ ហេតុំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆ ឆ ហេតុ ឆន្នំ

វេទនាត្តិកហេតុទុកៈ នវេទនាត្តិកនហេតុទុកៈ

(๘๖๐) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(๘๖๑) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ អកុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ អព្យាកតហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ សុទ្ធិកៈ មានវារៈ ๒๑ ។

(๘๖๒) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ឯកំ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តោ ឯកក្ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ឯកក្ខន្ធាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឯកក្ខន្ធោ ច ឯកអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឯកក្ខន្ធោ ច ឯកក្ខន្ធោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។ ទុក្ខាយ-វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ឯសុខាយ-វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឯកក្ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ឯសុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តោ ឯកក្ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-យោ តីណិ ។

(៤៦៣) ហេតុយា ឯវ ។

វិបាកត្តិកហេតុទុកេ ឆវិបាកត្តិកឆហេតុទុកំ

(៤៦៤) វិបាកំ ហេតុំ ខន្ធំ បដិច្ច ឯវិបាកោ ឯកក្ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ វិបាកំ ហេតុំ ខន្ធំ បដិច្ច ឯវិបាកឯកម្មឯក្ខន្ធោ ឯហេតុ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៦៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

វិបាកត្តិកហេតុទុកៈ នវិបាកត្តិកនហេតុទុកៈ

(៤៦៤) ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ជាវិបាក ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក

ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ លោភុប្បត្តិយោ វិចារកំ លោភុំ ឧម្មំ
បដិច្ច ឧណ្ណវិចារកឧវិចារកឧម្មឧម្មោ ឧលោភុ ឧម្មោ ឧ-
ប្បជ្ជតិ លោភុប្បត្តិយោ វិចារកំ លោភុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧវិចា-
រកឧម្មឧម្មោ ឧលោភុ ច ឧណ្ណវិចារកឧវិចារកឧម្មឧម្មោ
ឧលោភុ ច ឧម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ លោភុប្បត្តិយោ វិចារកំ
លោភុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧវិចារកោ ឧលោភុ ច ឧវិចារក-
ឧម្មឧម្មោ ឧលោភុ ច ឧម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ លោភុប្បត្តិយោ
បញ្ហ ។ វិចារកឧម្មឧម្មំ លោភុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧវិចារក-
ឧម្មឧម្មោ ឧលោភុ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ លោភុប្បត្តិយោ វិចា-
រកឧម្មឧម្មំ លោភុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧវិចារកោ ឧលោភុ ឧម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ លោភុប្បត្តិយោ វិចារកឧម្មឧម្មំ លោភុំ ឧម្មំ
បដិច្ច ឧណ្ណវិចារកឧវិចារកឧម្មឧម្មោ ឧលោភុ ឧម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ លោភុប្បត្តិយោ វិចារកឧម្មឧម្មំ លោភុំ ឧម្មំ
បដិច្ច ឧវិចារកោ ឧលោភុ ច ឧណ្ណវិចារកឧវិចារក-
ឧម្មឧម្មោ ឧលោភុ ច ឧម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ លោភុប្បត្តិយោ

ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនវិបាក តាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាវិបាក ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមែនវិបាកតាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ ជាវិបាក ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនវិបាកតាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ

វិចារកញ្ចធម្មំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន វិចារោ ន-
ហេតុ ច ន វិចារកញ្ចធម្មេ ន ហេតុ ច ធម្មេ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ នេវវិចារកនវិចារកញ្ចធម្មំ
ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន វិចារោ ន ហេតុ ធម្មេ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នេវវិចារកនវិចារកញ្ចធម្មំ ហេតុំ
ធម្មំ បដិច្ច ន វិចារកញ្ចធម្មេ ន ហេតុ ធម្មេ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នេវវិចារកនវិចារកញ្ចធម្មំ ហេតុំ
ធម្មំ បដិច្ច ន វិចារោ ន ហេតុ ច ន វិចារកញ្ចធម្មេ
ន ហេតុ ច ធម្មេ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៤៦៥) ហេតុយា តេវីស ។

(៤៦៦) វិចារកំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន វិចារកញ្ច-
ធម្មេ ន ន ហេតុ ធម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចារកំ
ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន នេវវិចារកនវិចារកញ្ចធម្មេ ន-
ន ហេតុ ធម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិចារកំ ន ហេតុំ
ធម្មំ បដិច្ច ន វិចារកញ្ចធម្មេ ន ន ហេតុ ច ន នេវ-
វិចារកនវិចារកញ្ចធម្មេ ន ន ហេតុ ច ធម្មេ ឧប្បជ្ជន្តិ

ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រ-
ក្រតី មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជា
ហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិន
មែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក
តាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ
អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី
ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាវិបាក
មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុក្តី
អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកតាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី
ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

(៤៦៦) ធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមែន
ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាក តាំងមិនមែនមាន
វិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជា
វិបាក មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែន
មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិន
មែនជាវិបាក តាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមែន
ជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង

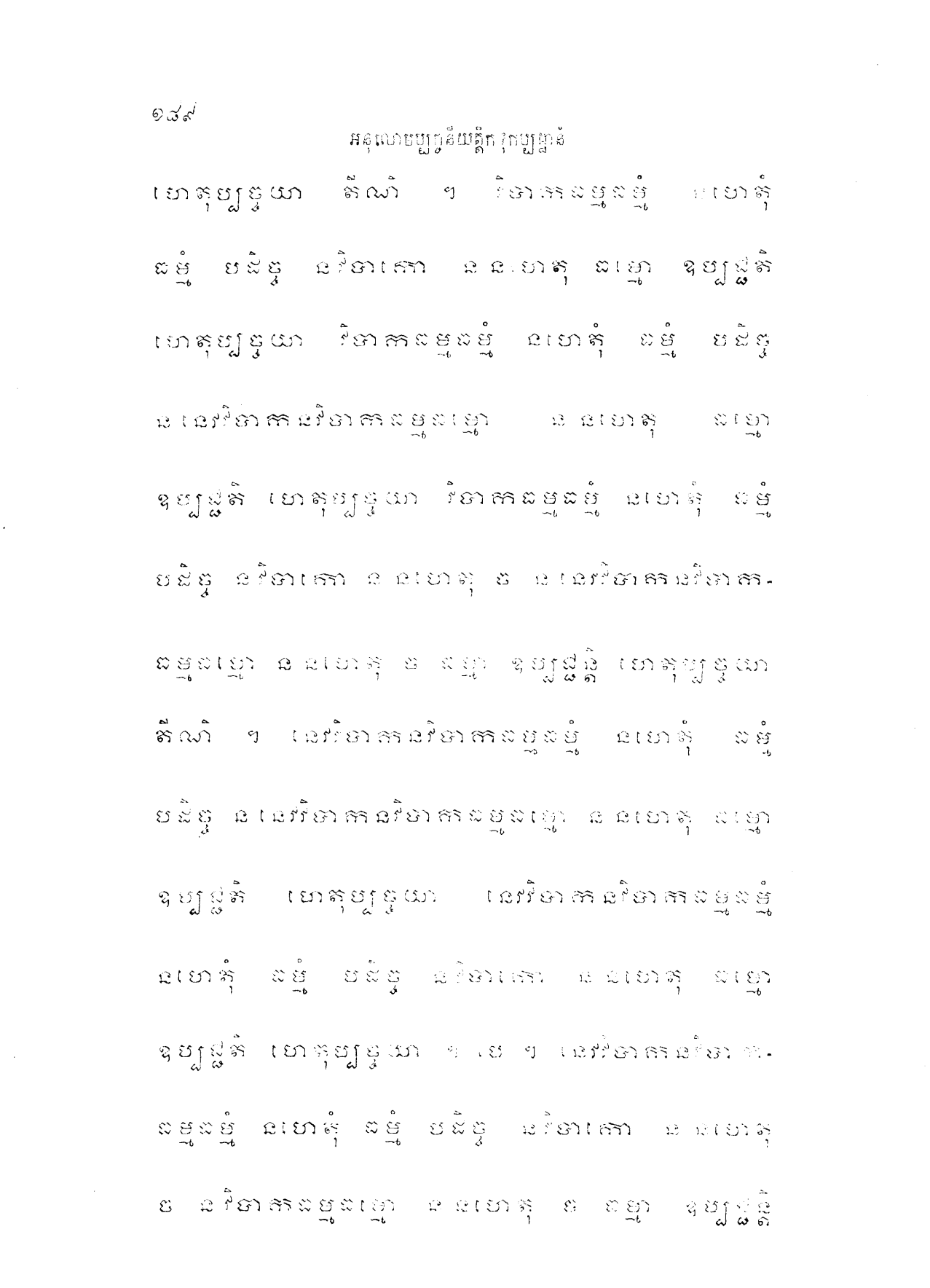

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាក-ធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង

ហេតុបច្ចយា បញ្ច ។ វិចារកំ ឧហេតុញ្ច នេវ-
វិចារកនវិចារកធម្មធម្មំ ឧហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧវិ-
ចារកធម្មធម្មោ ឧ ឧហេតុ ឧធម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។

(៤៦៧) ហេតុយា ឆុន្ទស ។

ខបាទិន្នុបាទានិយត្តិកហេតុទុកេ
ឆខបាទិន្នុបាទានិយត្តិកឆហេតុទុកំ

(៤៦៨) ខចាធិដ្ឋាធានិយំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ ខ-
ចាធិដ្ឋាធានិយោ ឧហេតុ ឧធម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ច-
យា ខចាធិដ្ឋាធានិយំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអនុចាធិដ្ឋ-
ចាធានិយោ ឧហេតុ ឧធម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា
ខចាធិដ្ឋាធានិយំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអនុចាធិដ្ឋអ-
នុចាធានិយោ ឧហេតុ ឧធម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ ជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

(៤៦៧) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ។

ឧបាទិន្នឧបាទានិយត្តិកហេតុទុកៈ
ឆឧបាទិន្នឧបាទានិយត្តិកឆហេតុទុកៈ

(៤៦៨) ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ទុចាធិដ្ឋចាធានិយំ ហោតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧទុចាធិដ្ឋ-
ចាធានិយោ ឧហោតុ ច ឧអនុចាធិដ្ឋអនុចាធានិយោ
ឧហោតុ ច ឧម្មា ទុប្បដ្ឋដ្ឋំ ហោតុប្បច្ចយា ទុចាធិដ្ឋ-
ចាធានិយំ ហោតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអនុចាធិដ្ឋចាធានិ-
យោ ឧហោតុ ច ឧអនុចាធិដ្ឋអនុចាធានិយោ ឧហោតុ
ច ឧម្មា ទុប្បដ្ឋដ្ឋំ ហោតុប្បច្ចយា រូបា ។ អនុចា-
ធិដ្ឋចាធានិយំ ហោតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧទុចាធិដ្ឋចាធានិ-
យោ ឧហោតុ ឧម្មា ទុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។
អនុចាធិដ្ឋអនុចាធានិយំ ហោតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអនុចា-
ធិដ្ឋអនុចាធានិយោ ឧហោតុ ឧម្មា ទុប្បដ្ឋតិ ហោតុ-
ប្បច្ចយា ឯកំ ។

ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុក្តី ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកតាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេស មិនកាន់យក តាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជា ហេតុក្តី ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកតាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកតាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកតាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(๔๖๙) ហោតុយា តោរស ។

(๔๗๐) ឧបាទិន្នកោ ធម្មំ បដិច្ច ន អនុបាទិន្នកោ ន ហោតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុបច្ចយា តីណិ ។

(๔๗๑) ហោតុយា ន ។

សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម្មេ ហោតុទុកេ
ន សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកធម្មេ ន ហោតុទុកំ

(๔๗๒) សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ហោតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ន ហោតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុបច្ចយា ។

(๔๗๓) ហោតុយា តោរស ។

(๔๗๔) សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ន ហោតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ន ន ហោតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុបច្ចយា តីណិ ។

(๔๗๕) ហោតុយា ន ។

(๘๖๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។

(๘๗๐) ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកតាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๘๗๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកហេតុទុកៈ
ឆសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកឆហេតុទុកៈ

(๘๗๒) ធម៌ ដែលមិនមែនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងតាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๗๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។

(๘๗๔) ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មងតាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលសៅហ្មងតាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๘๗๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

វិតក្កត្តិកហេតុទុកេ ឆវិតក្កត្តិកឆហេតុទុកំ

(๔๗๖) សវិតក្កសវិចារំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឆសវិតក្កសវិចារេ ឆហេតុ ឆម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

(๔๗๗) ហេតុយា បណ្ណារស ។

(๔๗๘) សវិតក្កសវិចារំ ឆហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឆអវិតក្កវិចារមត្តេ ឆ ឆហេតុ ឆម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា ។

(๔๗๙) ហេតុយា អដ្ឋវីស ។

បីតិត្តិកហេតុទុកេ ឆបីតិត្តិកឆហេតុទុកំ

(๔๘๐) បីតិសហគតំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឆ-បីតិសហគតេ ឆហេតុ ឆម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

(๔๘๑) ហេតុយា អដ្ឋវីស ។

(๔๘๒) បីតិសហគតំ ឆហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឆ-ឧបេក្ខាសហគតេ ឆ ឆហេតុ ឆម្បោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា ។

វិតក្កត្តិកហេតុទុកៈ ន‌វិតក្កត្តិកន‌ហេតុទុកៈ

(๔๗๖) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយន‌ឹងវិតក្កៈតាំង‌ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយន‌ឹង‌វិចារៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយន‌ឹង‌វិតក្កៈតាំង‌ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយន‌ឹង‌វិចារៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๗๗) ក្នុង‌ហេតុប្បច្ច័យ មាន‌វារៈ ๑๕ ។

(๔๗๘) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយន‌ឹង‌វិតក្កៈតាំង‌ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយន‌ឹង‌វិចារៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๗๙) ក្នុង‌ហេតុប្បច្ច័យ មាន‌វារៈ ๒๘ ។

បីតិត្តិកហេតុទុកៈ ន‌បីតិត្តិកន‌ហេតុទុកៈ

(๔๘๐) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๘๑) ក្នុង‌ហេតុប្បច្ច័យ មាន‌វារៈ ๒๘ ។

(๔๘๒) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๙๓) ហេតុយា អដ្ឋារស ។

ទស្សនេនបហាតព្ពេ ហេតុទុកេ ឆទស្សនេនបហាតព្ពេ ហេតុទុកំ

(๘๙๔) ទស្សនេនបហាតព្ពំ ហេតុំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆទស្សនេនបហាតញ្ច ឆហេតុ ឆញ្ច ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๙๕) ហេតុយា តេរស ។

(๘๙๖) ទស្សនេនបហាតព្ពំ ឆហេតុំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆភាវនាយ បហាតព្ពញ្ច ឆឆហេតុ ឆញ្ច ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๙๗) ហេតុយា ឆ ។

ទស្សនេនបហាតព្ពេ ហេតុកេ ទុកេ ហេតុទុកេ ឆទស្សនេនបហាតព្ពេ ហេតុកេ ទុកេ ឆហេតុទុកំ

(๘๙๘) ទស្សនេនបហាតព្ពេ ហេតុកេ ហេតុំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆទស្សនេនបហាតព្ពេ ហេតុកេ ឆហេតុ ឆញ្ច ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๙๙) ហេតុយា សោឡស ។

(๙๐๐) ទស្សនេនបហាតព្ពេ ហេតុកេ ឆហេតុំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆភាវនាយ បហាតព្ពេ ហេតុកេ ឆឆហេតុ ឆញ្ច ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយោ ។

(๘๘๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๘ ។

ទស្សនេនវិបាកាហារិកហេតុទុកៈ នទស្សនេនវិបាកាហារិកនហេតុទុកៈ

(๘๘๔) ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๘๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។

(๘๘๖) ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๘๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

ទស្សនេនវិបាកាហារិកហេតុកទុកៈ នទស្សនេនវិបាកាហារិកនហេតុទុកៈ

(๘๘๘) ធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๘๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๖ ។

(๘๙๐) ធម៌ មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๙๑) ហេតុយា ๓ ។

អាបយគាមិតិកហេតុទុកេ ឧអាបយគាមិតិកឧហេតុទុកំ

(๘๙๒) អាចយគាមី ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអាចយគាមី ឧហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๙๓) ហេតុយា តេវីស ។

(๘๙๔) អាចយគាមី ឧហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអាចយគាមី ឧឧហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๙๕) ហេតុយា ๓ ។

សេក្ខតិកហេតុទុកេ ឧសេក្ខតិកឧហេតុទុកំ

(๘๙๖) សេក្ខំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសេក្ខោ ឧហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๙๗) ហេតុយា តេវីស ។

(๘๙๘) សេក្ខំ ឧហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអសេក្ខោ ឧឧហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๙๙) ហេតុយា ๓ ។

(៤៩១) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៩ ។

អាបយគាមិត្តិកបោត្តុទុកៈ
ឆអាបយគាមិត្តិកឆបោត្តុទុកៈ

(៤៩២) ធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(៤៩៣) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ១៣ ។

(៤៩៤) ធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(៤៩៥) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៩ ។

សេក្ខត្តិកបោត្តុទុកៈ ឆសេក្ខត្តិកឆបោត្តុទុកៈ

(៤៩៦) ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាសេក្ខៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(៤៩៧) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ១៣ ។

(៤៩៨) ធម៌ មិនមែនជាអសេក្ខៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសេក្ខៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(៤៩៩) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ៩ ។

បរិត្តត្តិកហេតុទុកេ ឆបរិត្តត្តិកឆហេតុទុកំ

(๕๐๐) បរិត្តំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆមហាភូតោ ឆហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๕๐๑) ហេតុយា តេរស ។

(๕๐๒) បរិត្តំ ឆហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆបរិត្តោ ឆ ឆហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๕๐๓) ហេតុយា ចុទ្ទស ។

បរិត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកេ ឆបរិត្តារម្មណត្តិកឆហេតុទុកំ

(๕๐๔) បរិត្តារម្មណំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆបរិត្តារម្មណោ ឆហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๕๐๕) ហេតុយា ឯកាទស ។

(๕๐๖) បរិត្តារម្មណំ ឆហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆមហាភូតារម្មណោ ឆ ឆហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๕๐๗) ហេតុយា ឆ ។

បរិត្តគ្គិកហេតុទុកៈ ឆបរិត្តគ្គិកឆហេតុទុកៈ

(๙๐๐) ធម៌ មិនមែនដល់នូវសភាពធំ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចផ្សារ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๙๐๑) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๓ ។

(๙๐๒) ធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចផ្សារ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពតូចផ្សារ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๙๐๓) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑๔ ។

បរិត្តារម្មណគ្គិកហេតុទុកៈ ឆបរិត្តារម្មណគ្គិកឆហេតុទុកៈ

(๙๐๔) ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចផ្សារ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍តូចផ្សារ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๙๐๕) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๒๑ ។

(๙๐๖) ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍តូចផ្សារ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๙๐๗) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ។

ហីនត្តិកហេតុទុកេ នហីនត្តិកនហេតុទុកំ

[๕๐๘] ហីនំ ហេតុំ នម្មំ បដិច្ច នហីនោ ន-
ហេតុ នម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๕๐๙] ហេតុយា តេវីស ។

[๕๑๐] ហីនំ នហេតុំ នម្មំ បដិច្ច នមជ្ឈិមោ
ន នហេតុ នម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๕๑๑] ហេតុយា ន៎ ។

មិច្ឆត្តត្តិកហេតុទុកេ នមិច្ឆត្តត្តិកនហេតុទុកំ

[๕๑๒] មិច្ឆត្តនិយតំ ហេតុំ នម្មំ បដិច្ច នមិច្ឆ-
ត្តនិយតោ នហេតុ នម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๕๑๓] ហេតុយា តេវីស ។

[๕๑๔] មិច្ឆត្តនិយតំ នហេតុំ នម្មំ បដិច្ច ន-
សម្មត្តនិយតោ ន នហេតុ នម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។

[๕๑๕] ហេតុយា ន៎ ។

ហីនត្តិកហេតុទុកៈ ន ហីនត្តិកនហេតុទុកៈ

[๕๐๘] ធម៌ មិនមែនហេតុតាប មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ហេតុតាប ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๕๐๙] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

[๕๑๐] ធម៌ មិនមែនជាកណ្ហាល មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ហេតុតាប មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๕๑๑] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

មិច្ឆត្តត្តិកហេតុទុកៈ ន មិច្ឆត្តត្តិកនហេតុទុកៈ

[๕๑๒] ធម៌ មិនមែនមានសភាពខុសនិងឡើង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពខុសនិងឡើង ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๕๑๓] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

[๕๑๔] ធម៌ មិនមែនមានសភាពត្រូវនិងឡើង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពខុសនិងឡើង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๕๑๕] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

មគ្គារម្មណាទ្ធិកបោត្ថកេ
ឆមគ្គារម្មណាទ្ធិកឆបោត្ថកំ

(๕๑๖) មគ្គារម្មណំ មោហំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឆមគ្គា-
រម្មណោ ឆមោហោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ មោហប្បច្ចយា ។

(๕๑๗) មោហោ បញ្ញវីសេ ។

(๕๑๘) មគ្គារម្មណំ ឆមោហំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឆមគ្គា-
មោហោ ឆមោហោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ មោហប្បច្ចយា ។

(๕๑๙) មោហោ តេវីសេ ។

ឧប្បន្នាទ្ធិកបោត្ថកេ ឆឧប្បន្នាទ្ធិកឆបោត្ថកំ

(๕๒๐) ឧប្បន្នោ មោហោ ឆន្ទោ ឆអនុប្បន្នស្ស
ឆមោហស្ស ឆធម្មស្ស មោហប្បច្ចយេន បច្ចយោ
ឧប្បន្នោ មោហោ ឆន្ទោ ឆឧប្បាទិនស្ស ឆមោហស្ស
ឆធម្មស្ស មោហប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧប្បន្នោ មោហោ
ឆន្ទោ ឆអនុប្បន្នស្ស ឆមោហស្ស ច ឆឧប្បាទិនស្ស
ឆមោហស្ស ច ឆធម្មស្ស មោហប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๕๒๑) មោហោ តីណិ ។

មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុក:

ឧមគ្គារម្មណត្តិកឧហេតុទុក:

[๕๑๖] ធម៌ មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๕๑๗] កុន្តហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๕ ។

[๕๑๘] ធម៌ មិនមែនមានមគ្គជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๕๑๙] កុន្តហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។

ទុប្បន្នត្តិកហេតុទុក: ឧទុប្បន្នត្តិកឧហេតុទុក:

[๕๒๐] ធម៌ កើតឡើងហើយ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយ មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ កើតឡើងហើយ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនកើតឡើង មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ កើតឡើងហើយ ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនកើតឡើង មិនមែនជាហេតុផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[๕๒๑] កុន្តហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

អតីតត្តិកហេតុទុកេ ឧអតីតត្តិកឧហេតុទុកំ

(๕๒๒) បច្ចុប្បន្នោ ហេតុ ឧម្ហោ ឧអតីតស្ស ឧ-
ហេតុស្ស ឧម្ហស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ចុប្ប-
ន្នោ ហេតុ ឧម្ហោ ឧអនាគតស្ស ឧហេតុស្ស ឧម្ហស្ស
ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ចុប្បន្នោ ហេតុ ឧម្ហោ
ឧអតីតស្ស ឧហេតុស្ស ច ឧអនាគតស្ស ឧហេ-
តុស្ស ច ឧម្ហស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๕๒๓) ហេតុយា តីណិ ។

អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុកេ
ឧអតីតារម្មណត្តិកឧហេតុទុកំ

(๕๒๔) អតីតារម្មណំ ហេតុំ ឧម្ចុំ បដិច្ច ឧ-
អតីតារម្មណោ ឧហេតុ ឧម្ហោ ខុប្បដ្ឋតំ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ។

(๕๒๕) ហេតុយា ឯកាទស ។

(๕๒๖) អតីតារម្មណំ ឧហេតុំ ឧម្ចុំ បដិច្ច
ឧអនាគតារម្មណោ ឧ ឧហេតុ ឧម្ហោ ខុប្បដ្ឋតំ ហេ-
តុប្បច្ចយា ។

(๕๒๗) ហេតុយា ឧ។ ។

អតីតត្តិកហេតុទុក: ឯអតីតត្តិកឯហេតុទុក:

(๕๒๒) ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអតីត មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអនាគត មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអតីត មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអនាគត មិនមែនជាហេតុផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๒๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុក:
ឯអតីតារម្មណត្តិកឯហេតុទុក:

(๕๒๔) ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๒๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒๑ ។

(๕๒๖) ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๒๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

អជ្ឈត្តពហិកហេតុទុកេ ឯអជ្ឈត្តពហិកនហេតុទុកំ

(๕๒๘) អជ្ឈត្តំ ហេតុំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯពហិទ្ធា ឯហេតុ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ពហិទ្ធា ហេតុំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯអជ្ឈត្តា ឯហេតុ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๕๒๙) ហេតុយា ទ្វេ ។

(๕๓๐) អជ្ឈត្តំ ឯហេតុំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯព.ហិទ្ធា ឯឯហេតុ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ពហិទ្ធា ឯហេតុំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯអជ្ឈត្តា ឯឯហេតុ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๕๓๑) ហេតុយា ទ្វេ ។

អជ្ឈត្តារម្មណពហិកហេតុទុកេ ឯអជ្ឈត្តារម្មណពហិកនហេតុទុកំ

(๕๓๒) អជ្ឈត្តារម្មណំ ហេតុំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯ-អជ្ឈត្តារម្មណោ ឯហេតុ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

(๕๓๓) ហេតុយោ ឯ ។

អវិគតវិគតហេតុទុក: ฯ ๑๑ ฯ ជអវិគតវិគតជហេតុទុក:

(๔๒๘) ធម៌ មិនមែនជាខាងក្រៅ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាខាងក្នុង ជា ហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាខាងក្រៅ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๒๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។

(๔๓๐) ធម៌ មិនមែនជាខាងក្រៅ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាខាងក្នុង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាខាងក្រៅ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๓๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។

អវិគតារម្មណវិគតហេតុទុក:

ជអវិគតារម្មណវិគតជហេតុទុក:

(๔๓๒) ធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๔๓๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๕๓๔) អដ្ឋត្តារម្មណំ នហេតុំ នអំ បដិច្ច នអហេតុអារម្មណោ នន្នហេតុ នន្នោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុ-ប្បច្ចយោ ។

(๕๓๕) ហេតុយោ ទ្វេ ។

សនិទស្សនត្តិកហេតុទុកេ
នសនិទស្សនត្តិកនហេតុទុកំ

(๕๓๖) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ហេតុំ នអំ បដិច្ច នអនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុ នន្នោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយោ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ហេតុំ នអំ បដិច្ច នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ នន្នោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយោ ។ បេ ។ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ហេតុំ នអំ បដិច្ច នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច នអនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ច នន្នោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយោ ។

(๕๓๗) ហេតុយោ ឆ ។

(๕๓๘) អនិទស្សនអប្បដិឃំ នហេតុំ នអំ បដិច្ច នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នន្នហេតុ នន្នោ ខុប្បដ្ឋតិ

(៥៣៤) ធម្មា មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ មិនមែនជា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្មា មានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៣៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សនិទស្សនត្តិកហេតុទុកៈ

ឯសនិទស្សនត្តិកឯហេតុទុកៈ

(៥៣៦) ធម្មា មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្មា មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្មា មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម្មា មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៣៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៥៣៨) ធម្មា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្មា មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង

ហោតុប្បច្ចយោ អនន្តរសមនន្តរអនន្តរូបនិស្សយកម្មបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនន្តរសមនន្តរអនន្តរូបនិស្សយកម្មបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អនន្តរសមនន្តរអនន្តរូបនិស្សយកម្មបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๕๓๙) ហោតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនត្តិកសហេតុកទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកឆសហេតុកទុកំ

(๕๔๐) អនន្តរសមនន្តរអនន្តរូបនិស្សយកម្មបច្ចយេន បច្ចយោ ឆ អនន្តរសមនន្តរអនន្តរូបនិស្សយកម្មបច្ចយេន បច្ចយោ ឆ សហេតុកោ ឆន្នំ ខន្ធានំ ហោតុប្បច្ចយា អនន្តរសមនន្តរអនន្តរូបនិស្សយកម្មបច្ចយេន បច្ចយោ សហេតុកំ ឆក្កំ បដិច្ច ឆ សនិទស្សនសប្បដិឃា ឆ សហេតុកោ ឆន្នំ ខន្ធានំ ហោតុប្បច្ចយា ។ បេ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៣៩) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

សនិទស្សនសប្បដិឃសហេតុកទុកៈ
ឯសនិទស្សនសប្បដិឃឯសហេតុកទុកៈ

(៥៤០) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។

อนิฏฺฐสฺสานภิปฺปฏิยํ สเหตุกกํ ฉกฺกนฺตฺติ ปฏิจฺจ ฉ-
นิฏฺฐสฺสานสมฺปฏิจฺฉา ฉ สเหตุกา ๓ ฉ อนิฏฺฐสฺส-
ฉสมฺปฏิจฺฉา ฉ สเหตุกา ๓ ฉกฺกา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปฺปจฺจยา ฯ

[๕๔๑] เหตุยา ๓ ฯ

[๕๔๒] อนิฏฺฐสฺสานภิปฺปฏิยํ อเหตุกกํ ฉกฺกนฺตฺติ
ปฏิจฺจ ฉ สนิฏฺฐสฺสานสมฺปฏิจฺฉา ฉ อเหตุกา ฉฬฺเห
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา ฯ

[๕๔๓] เหตุยา ตีณิปิ ฯ

สนิฏฺฐสฺสานตฺติกเหตุสมฺปยุตฺตทุเก
ฉสนิฏฺฐสฺสานตฺติกนเหตุสมฺปยุตฺตทุกานิ

[๕๔๔] อนิฏฺฐสฺสานภิปฺปฏิยํ เหตุสมฺปยุตฺตกกกนฺตฺติ
ฉกฺกนฺตฺติ ปฏิจฺจ ฉ อนิฏฺฐสฺสานภิปฺปฏิจฺฉา ฉ เหตุสมฺป-
ยุตฺตา ฉฬฺเห อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปฺปจฺจยา อนิฏฺฐสฺส-
ภิปฺปฏิยํ เหตุสมฺปยุตฺตกกกนฺตฺติ ฉกฺกนฺตฺติ ปฏิจฺจ ฉ สนิฏฺฐสฺส-
ฉสมฺปฏิจฺฉา ฉ เหตุสมฺปยุตฺตา ฉฬฺเห อุปฺปชฺชนฺติ

ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๔๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๕๔๒) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๔๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

ឆសនិទស្សនត្តិកនហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(๕๔๔) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង

ហេតុបច្ចយា ។ បេ ។ អនន្តរអនន្តរបច្ចយេន ហេតុ-
សមនន្តរនិរុទ្ធា ធម្មា បដិច្ច ឧប្បជ្ជមានា ធម្មា ហេតុ-
បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๕๔๕) ហេតុយា ទ្វេ ។

(๕๔๖) អនន្តរអនន្តរបច្ចយេន ហេតុនិរុទ្ធា ធម្មា
បដិច្ច ឧប្បជ្ជមានា ធម្មា ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ
ហេតុនិរុទ្ធា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

(๕๔๗) ហេតុយា តីណិ ។

សនន្តរទុកេ ហេតុទុកំ
អនន្តរទុកេ អហេតុទុកំ

(๕๔๘) អនន្តរអនន្តរបច្ចយេន ហេតុនោ ខន្ធេ
ហេតុសហគតេ ធម្មេ បដិច្ច ឧប្បជ្ជមានា ហេតុ-
សម្បយុត្តា ធម្មា ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ-
បច្ចយា ។

(๕๔๙) ហេតុយា តីណិ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិង ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយហេតុក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៤៥] កុដិហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

[៥៤๖] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៤๗] កុដិហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនសប្បដិឃហេតុសហេតុកទុកៈ

ឯសនិទស្សនសប្បដិឃនហេតុសហេតុកទុកៈ

[៥៤๘] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាហេតុតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៤๙] កុដិហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๕๕๐] អនន្តរបច្ចយេ ฯลฯ ยถิทំ ปุเรชาตปจฺจเยน ปจฺฉาชาตปจฺจเยน อาเสวนปจฺจเยน กมฺมปจฺจเยน วิปากปจฺจเยน อาหารปจฺจเยน อินฺทฺริยปจฺจเยน ฌานปจฺจเยน มคฺคปจฺจเยน สมฺปยุตฺตปจฺจเยน อตฺถิปจฺจเยน นตฺถิปจฺจเยน วิคตปจฺจเยน อวิคตปจฺจเยน ฯ

[๕๕๑] นเหตุยา ตีณิ ฯ

สนิทสฺสนสปฺปฏิฆเหตุเหตุสมฺปยุตฺตทุกานิ
อนิทสฺสนสปฺปฏิฆเหตุเหตุสมฺปยุตฺตทุกานิ

[๕๕๒] อนนฺตรปจฺจเยน เหตุ เหตุสมฺปยุตฺตา ขนฺธา กมฺมปจฺจเยน วิปากปจฺจเยน อาหารปจฺจเยน อินฺทฺริยปจฺจเยน ฌานปจฺจเยน มคฺคปจฺจเยน สมฺปยุตฺตปจฺจเยน อตฺถิปจฺจเยน นตฺถิปจฺจเยน วิคตปจฺจเยน อวิคตปจฺจเยน ฯ

[๕๕๓] นเหตุยา ตีณิ ฯ

[๕๕๔] อนนฺตรปจฺจเยน เหตุสมฺปยุตฺตา ขนฺธา เหตุยา กมฺมปจฺจเยน วิปากปจฺจเยน อาหารปจฺจเยน อินฺทฺริยปจฺจเยน ฌานปจฺจเยน มคฺคปจฺจเยน สมฺปยุตฺตปจฺจเยน อตฺถิปจฺจเยน นตฺถิปจฺจเยน วิคตปจฺจเยน อวิคตปจฺจเยน ฯ

[๕๕๕] นเหตุยา ตีณิ ฯ

(๕๕๐) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុអាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុតាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๕๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ
ឆសនិទស្សនត្តិកឆហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(๕๕๒) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនជ្រាសចាកៈហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាហេតុតាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๕๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๕๕๔) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជ្រាសចាកហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយហេតុតាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๕๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកហេតុសហេតុកទុកេ
ឧសនិទស្សនត្តិកឧហេតុឧសហេតុកទុកំ

(๙๙๖) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឧហេតុំ សហេតុកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧហេតុឧសហេតុកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๙๗) ហេតុយា ឧ ។

(๙๙๘) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឧហេតុំ អហេតុកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧហេតុឧអហេតុកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๙๙) ហេតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនត្តិកសនិទស្សនទុកេ
ឧសនិទស្សនត្តិកឧសនិទស្សនទុកំ

(๙๖๐) អនិទស្សនសប្បដិឃំ អនិទស្សនំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧអនិទស្សនោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

សនិទស្សនត្តិកហេតុសហេតុកទុកៈ

ឧសនិទស្សនត្តិកឧហេតុឧសហេតុកទុកៈ

(๕๕๖) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๕๗) កុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๕๕๘) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងមិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๕๙) កុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកសនិទស្សនទុកៈ

ឧសនិទស្សនត្តិកឧសនិទស្សនទុកៈ

(๕๖๐) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមានការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๖๑) ហោតុយា ๘๙ ฯ

សនិទស្សនត្តិកសប្បដិឃទុកោ
ឆសនិទស្សនត្តិកឆសប្បដិឃទុកំ

(๕๖๒) អនិទស្សនសប្បដិឃំ សប្បដិឃំ ឯកំ បដិច្ច ឯអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឯសប្បដិឃោ ឯកោ ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ សប្បដិឃំ ឯកំ បដិច្ច ឯសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឯសប្បដិឃោ ឯកោ ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ សប្បដិឃំ ឯកំ បដិច្ច ឯអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឯសប្បដិឃោ ឥ ឯសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឯសប្បដិឃោ ឥ ឯកោ ខុប្បដ្ឋន្តិ ហោតុប្បច្ចយា ฯ

(๕๖๓) ហោតុយា តីណិ ฯ

(๕๖๔) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អប្បដិឃំ ឯកំ បដិច្ច ឯអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឯអប្បដិឃោ ឯកោ ខុប្បដ្ឋតិ

(๙๖๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

សនិទស្សនត្តិកសប្បដិឃទុកៈ

ឆសនិទស្សនត្តិកឆសប្បដិឃទុកៈ

(๙๖๒) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๖๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๙๖๔) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនសប្បដិឃំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ឯសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឯអប្បដិឃោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។បេ។ អនិទស្សនអប្បដិឃំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ឯសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឯ-អប្បដិឃោ ច ឯអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឯអប្បដិឃោ ច ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៦៥) ហេតុយា បញ្ច ។

សនិទស្សនត្តិករូបីទុកេ ឯសនិទស្សនត្តិកនរូបីទុកំ

(៥៦៦) អនិទស្សនអប្បដិឃំ រូបឹ ធម្មំ បដិច្ច ឯសនិទស្សនសប្បដិឃោ នរូបឹ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៦៧) ហេតុយា តីណិ ។

(៥៦៨) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច ឯអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឯអរូបឹ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ អរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច ឯសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឯអរូបឹ ឆន្ធោ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៦៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

សធិទស្សនេនវិប្បយុត្តកៈ ឯសធិទស្សនេនវិប្បយុត្តកៈ

(៥៦៦) ធម៌ មិនមែនជាប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៦៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៥៦៨) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានរូប

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អនិទស្សនអប្បដិឃំ អរូបី ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អរូបី ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អរូបី ច ន ធម្មា ឧប្បជ្ជនិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៦៩) ហេតុយា ន ។

សនិទស្សនតិកលោកិយទុកេ
ឆសនិទស្សនតិកឆលោកិយទុកំ

(៥៧០) អនិទស្សនអប្បដិឃំ លោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃោ ន លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៧១) ហេតុយា ន ។

សនិទស្សនតិកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកេ
ឆសនិទស្សនតិកឆកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ

(៥៧២) អនិទស្សនសប្បដិឃំ កេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ន កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានរូបក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៦៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

សនិទស្សនត្តិកនោកិយទុកៈ

ឧសនិទស្សនត្តិកនោកិយទុកៈ

(៥៧០) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជានោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជានោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៧១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

សនិទស្សនត្តិកកេនបិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

ឧសនិទស្សនត្តិកនកេនបិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

(៥៧២) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណាន៏មួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណាន៏មួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

អនន្តរស្សនសម្បដិយំ កោនន្តរិញ្ញេយ្យំ ន ន បដិច្ច ន-
សនន្តរស្សនសម្បដិយោ ន កោនន្តរិញ្ញេយ្យោ ន ន្ត្វា
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អនន្តរស្សនសម្បដិយំ កោ-
នន្តរិញ្ញេយ្យំ ន ន បដិច្ច ន អនន្តរស្សនអបដិយោ
ន កោនន្តរិញ្ញេយ្យោ ន ន្ត្វា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា
។ បេ ។ អនន្តរស្សនសម្បដិយំ កោនន្តរិញ្ញេយ្យំ ន ន
បដិច្ច ន សនន្តរស្សនសម្បដិយោ ន កោនន្តរិញ្ញេយ្យោ
ន ន អនន្តរស្សនសម្បដិយោ ន កោនន្តរិញ្ញេយ្យោ ន
ន ន្ត្វា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ន ។ អនន្តរស្សន-
អបដិយំ កោនន្តរិញ្ញេយ្យំ ន ន បដិច្ច ន អនន្តរស្ស-
ន អបដិយោ ន កោនន្តរិញ្ញេយ្យោ ន ន្ត្វា ឧប្បជ្ជតិ

ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាធម៌ គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយក្តី មិនមែនជាមិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយោ ឯ ។ អនន្តរសមនន្តរសហជាតំ កោនញ្ចិ-
ញ្ញាយ្យាកតំ អនន្តរអនន្តរសមនន្តរំ កោនញ្ចិញ្ញាយ្យាកតំ
ឆឌ្ឍំ បដិច្ច ឧប្បន្នានន្តរសមនន្តរជាតា ធម្មា កោនញ្ចិញ្ញា-
យ្យាកតស្ស ឯកស្ស ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ឯ ។

(៥៧៣) ហេតុយា អដ្ឋារស ។

(៥៧៤) អនន្តរសមនន្តរំ កោនញ្ចិញ្ញាយ្យំ
ឆឌ្ឍំ បដិច្ច ឧប្បន្នានន្តរសមនន្តរជាតា ធម្មា កោនញ្ចិ-
ញ្ញាយ្យាកតស្ស ឯកស្ស ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ។

(៥៧៥) ហេតុយា អដ្ឋារស ។

សនិទស្សនត្តិកអាសវទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកនោអាសវទុកំ

(៥៧៦) អនន្តរអនន្តរំ អាសវំ ឆឌ្ឍំ បដិច្ច
ឯ អនន្តរអនន្តរោ កោអាសវោ ឯកស្ស ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយោ អនន្តរអនន្តរំ អាសវំ ឆឌ្ឍំ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការ
ឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណ
ណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការ
ប៉ះពាល់ ជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយផង មិនមានការ
ឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ
ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៥៧៣) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

(៥៧៤) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការ
ប៉ះពាល់ មិនមែនជាធម៌គប្បីដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ
នូវធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាធម៌គប្បីដឹង
ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៧៥) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

សនិទស្សនសប្បដិឃអាសវាទុកៈ
អនិទស្សនសប្បដិឃនោអាសវាទុកៈ

(៥៧៦) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់
មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការ
ប៉ះពាល់ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែន
ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈ

បដិច្ច ឧសនិធនិស្សនសម្បដិយោ នោអាសវេ ឧម្ហោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អនិធនិស្សនអប្បដិឃំ
អាសវំ ឧម្ចំ បដិច្ច ឧសនិធនិស្សនសម្បដិយោ នោ-
អាសវេ ច ឧអនិធនិស្សនសម្បដិយោ នោអាសវេ
ច ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៧៧) ហេតុយា ឧ ។

(៥៧៨) អនិធនិស្សនអប្បដិឃំ នោអាសវំ ឧម្ចំ
បដិច្ច ឧសនិធនិស្សនសម្បដិយោ ឧនោអាសវេ ឧម្ហោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិធនិស្សនអប្បដិឃំ នោអា-
សវំ ឧម្ចំ បដិច្ច ឧអនិធនិស្សនសម្បដិយោ ឧនោ-
អាសវេ ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិធនិស្សន-
អប្បដិឃំ នោអាសវំ ឧម្ចំ បដិច្ច ឧសនិធនិស្សនសម្ប-
ដិយោ ឧនោអាសវេ ច ឧអនិធនិស្សនសម្បដិយោ
ឧនោអាសវេ ច ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៧៩) ហេតុយា តីណិ ។

អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៧៧) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៥៧៨) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៧៩) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សនិទស្សនត្តិកសាសវទុកៈ

ឆសនិទស្សនត្តិកឆសេសវទុកំ

[๕๘๐] អនិទស្សនអប្បដិឃំ សាសវំ ឧម្មុំ បច្ចុ-
យា ឧសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧសាសវោ ឧម្មោ
ទុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយោ អនិទស្សនអប្បដិឃំ សាសវំ
ឧម្មុំ បច្ចយា ឧអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧសាសវោ
ឧម្មោ ទុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយោ អនិទស្សនអប្បដិឃំ
សាសវំ ឧម្មុំ បច្ចយា ឧសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧ-
សាសវោ ឧ ឧអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧសាសវោ
ឧ ឧម្មោ ទុប្បដ្ឋត្តិ ហោតុប្បច្ចយោ ។

[๕๘๑] ហោតុយោ តីណិ ។

[๕๘๒] អនិទស្សនអប្បដិឃំ អនាសវំ ឧម្មុំ បដិច្ច
ឧសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧអនាសវោ ឧម្មោ ទុប្បដ្ឋតិ

សនិទស្សនត្តិកសាសវទុកៈ

ឆសនិទស្សនត្តិកឆសាសវទុកៈ

[๕๘๐] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ពីរផ្នែក នឹងធម៌មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ពីរផ្នែក នឹងធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈក្តី ពីរផ្នែក នឹងធម៌មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๕๘๑] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๕๘๒] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង

ហេតុបច្ចយា អនន្តរស្សនអបច្ចយំ អនន្តរំ ឯកំ បដិច្ច
ឯកអនន្តរស្សនសហជាតោ ឯកអនន្តរោ ទ្វេ ខន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ
ហេតុបច្ចយា ។បេ។ អនន្តរស្សនសហជាតំ អនន្តរំ
ឯកំ បដិច្ច ទ្វេ សនន្តរស្សនសហជាតោ ឯកអនន្តរោ
ច ឯកអនន្តរស្សនសហជាតោ ឯកអនន្តរោ ច ទ្វេ ខន្ធា
ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

(៥៨៣) ហេតុយា ឯ ។

សនន្តរស្សនត្តិកអនន្តរវិសម្បយុត្តទុកេ
ឆសនន្តរស្សនត្តិកឆអនន្តរវិសម្បយុត្តទុកំ

(៥៨៤) អនន្តរស្សនអបច្ចយំ អនន្តរំ សម្បយុត្តំ
ឯកំ បដិច្ច ឯសនន្តរស្សនសហជាតោ ឯអនន្តរោ សម្ប-
យុត្តោ ឯខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អនន្តរស្សន-
អបច្ចយំ អនន្តរំ សម្បយុត្តំ ឯកំ បដិច្ច ឯអនន្តរស្ស-
នសហជាតោ ឯអនន្តរោ សម្បយុត្តោ ឯខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិង ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៨៣) កុង្ខាហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

សធិទស្សនគ្គិកអាសវំ សម្បយុត្តទុកៈ
ឯសធិទស្សនគ្គិកឯអាសវំ សម្បយុត្តទុកៈ

(៥៨៤) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង

ហោតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អនន្តរូបនិស្សយេ អារម្មណូបនិស្សយេ អារម្មណបុរេជាតេ ឆ វត្ថូនិ ឆ ទ្វារានិ ឆ ឧបនិស្សយេ ឆ ឧបនិស្សយេ ឆ ឧបនិស្សយេ

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិង ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៨៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៥៨៦) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៨៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សនិទស្សនត្តិកអាសវិសាសវទុកៈ
ឥសនិទស្សនត្តិកឥអាសវិសាសវទុកៈ

(៥៨៨) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអាសវៈតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌

ឧសនិឧស្សនសម្បដិយោ ឧអាសវោនេវឧអនាសវោ-
ច ឧម្នា ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ។បេ។ អនិឧស្ស-
ឧអប្បដិឃំ អាសវញ្ចេវសាសវញ្ច ឧម្នំ បដិច្ច ឧ-
សនិឧស្សនសម្បដិយោ ឧអាសវោនេវឧអនាសវោច
ឧអនិឧស្សនសម្បដិយោ ឧអាសវោនេវឧអនាសវោ-
ច ឧម្នា ខុប្បដ្ឋន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៨៩) ហេតុយា ឧ ។

(៥៩០) អនិឧស្សនអប្បដិឃំ សាសវញ្ចេវនោ-
ឧអាសវំ ឧម្នំ បដិច្ច ឧសនិឧស្សនសម្បដិយោ
ឧអនាសវោនេវឧនោឧអាសវោ ឧម្នា ខុប្បដ្ឋតិ
ហេតុប្បច្ចយា អនិឧស្សនអប្បដិឃំ សាសវញ្ចេវនោ-
ឧអាសវំ ឧម្នំ បដិច្ច ឧអនិឧស្សនសម្បដិយោ ឧអ-
នាសវោនេវឧនោឧអាសវោ ឧអនិឧស្សនអប្បដិយោ
ឧអនាសវោនេវឧនោឧអាសវោ ឧម្នា ខុប្បដ្ឋន្តិ ហេ-
តុប្បច្ចយា ។

មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអាសវៈតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអាសវៈតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៨៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៥៩០) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ តាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តាំងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ តាំងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๕๙๑) ហោតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនត្តិកអាសវាសវសម្បយុត្តទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកឆអាសវាសវសម្បយុត្តទុកំ

(๕๙๒) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧអាសវោចេវ ឧអាសវវិប្បយុត្តោ ច ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧអាសវោចេវ ឧអាសវវិប្បយុត្តោ ច ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧអាសវោចេវ ឧអាសវវិប្បយុត្តោ ច ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧអាសវោចេវ ឧអាសវវិប្បយុត្តោ ច ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๕๙๓) ហោតុយា តីណិ ។

(๕๙๑) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកអាសវាអាសវសម្បយុត្តទុកៈ
ឯសនិទស្សនត្តិកឯអាសវាអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

(๕๙๒) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈតាំងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអាសវៈតាំងប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈតាំងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអាសវៈតាំងប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈតាំងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈតាំងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអាសវៈតាំងប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๕๙๓) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

(๕๙๔) អនន្តរស្សអប្បដិឃំ អាសវោ សម្បយុត្ត-
ភ្លោ នោចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នេវនន្តរស្សនេសម្ប-
ដិយោ នអាសវោវិប្បយុត្តោចេវ នោចអាសវោ ធម្មេ
ឧប្បជ្ជតំ ហេតុបច្ចយា ។

(๕๙๕) ហេតុយា តីណិ ។

សនន្តរស្សនេកាសវោវិប្បយុត្តសាសវេទុកេ
នសនន្តរស្សនេកាសវោវិប្បយុត្តនសាសវេទុកំ

(๕๙๖) អនន្តរស្សអប្បដិឃំ អាសវោវិប្បយុត្តំ-
សាសវំ ធម្មំ បច្ចយា នេសនន្តរស្សនេសម្បដិយោ
អាសវោវិប្បយុត្តោ នសាសវោ ធម្មេ ឧប្បជ្ជតំ ហេតុ-
បច្ចយា អនន្តរស្សអប្បដិឃំ អាសវោវិប្បយុត្តំ សាសវំ
ធម្មំ បច្ចយា នអនន្តរស្សនេសម្បដិយោ អាសវោវិប្ប-
យុត្តោ នសាសវោ ធម្មេ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ

(๕๙๔) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយអាសវៈតាំងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๕๙๕) កុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនសប្បដិឃអាសវារិប្បយុត្តសាសវទុកៈ
ឯសនិទស្សនសប្បដិឃអាសវារិប្បយុត្តនសាសវទុកៈ

(๕๙๖) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ

อนิเสฺสนอปฺปฏิฆํ อาสวารมฺมณปจฺจยา ผสฺโส ผสฺสปจฺจยา เวทนา เวทนาปจฺจยา ตณฺหา ตณฺหาปจฺจยา อุปาทาโน อุปาทานปจฺจยา ภโว ภวปจฺจยา ชาติ ชาติปจฺจยา ชรามรณนฺติ เอวเมตสฺส ทุกฺขกฺขนฺธสฺส สมุทโย โหติ ฯ

[๕๙๗] โหตุ ตาวาติ ฯ

[๕๙๘] อนิทสฺสนอปฺปฏิฆํ อาสวารมฺมณปจฺจยา ผสฺโส ผสฺสปจฺจยา เวทนา เวทนาปจฺจยา ตณฺหา ตณฺหาปจฺจยา อุปาทาโน อุปาทานปจฺจยา ภโว ภวปจฺจยา ชาติ ชาติปจฺจยา ชรามรณนฺติ เอวเมตสฺส ทุกฺขกฺขนฺธสฺส สมุทโย โหติ ฯ อนิทสฺสนอปฺปฏิฆํ อาสวารมฺมณปจฺจยา ผสฺโส ผสฺสปจฺจยา เวทนา เวทนาปจฺจยา ตณฺหา ตณฺหาปจฺจยา อุปาทาโน อุปาทานปจฺจยา ภโว ภวปจฺจยา ชาติ ชาติปจฺจยา ชรามรณนฺติ เอวเมตสฺส ทุกฺขกฺขนฺธสฺส สมุทโย โหติ ฯ เป ฯ อนิทสฺสนอปฺปฏิฆํ อาสวารมฺมณปจฺจยา ผสฺโส ผสฺสปจฺจยา เวทนา เวทนาปจฺจยา ตณฺหา ตณฺหาปจฺจยา อุปาทาโน อุปาทานปจฺจยา ภโว ภวปจฺจยา ชาติ ชาติปจฺจยา ชรามรณนฺติ เอวเมตสฺส ทุกฺขกฺขนฺธสฺส สมุทโย โหติ ฯ

ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈក្តី ពីរនៃផ្នែក នឹងធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(៥៩៧) កន្លះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ៣ ។

(៥៩៨) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោលការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមានអាសវៈ

ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๕๙๙) ហេតុយា ឯ ។

សនិទស្សនត្តិកឆគោប្ផកទុកេ

ឆសនិទស្សនត្តិកឆគោប្ផកទុកំ

(๖๐๐) អនិទស្សនអប្បដិឃំ សញ្ញោជនំ ឯកំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ឯកោ សញ្ញោជនោ ឯកម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឯកំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ឯកោ ឯកន្តោ ឯកម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ ទ្វិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ឯកោ ទ្វិឃោ ឯកម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ យោ-កំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ឯកោ យោគោ ឯកម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๕๙๙) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកធម្មគោប្ផកទុកៈ

ឆសនិទស្សនត្តិកធម្មគោប្ផកទុកៈ

(๖๐๐) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាឱឃៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាឱឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាយោគៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាយោគៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់

ឆីវាណំ ឆង្គំ បដិច្ច ឧអនិទ្ធស្សនអប្បដិឃោ ឧោរឆីវាណោ ឆង្គោ ឧបាទាយ ហោតុប្បច្ចយា អនិទ្ធស្សនអប្បដិឃំ បភាសំ ឆង្គំ បដិច្ច ឧអនិទ្ធស្សនអប្បដិឃោ ឧោ បភាសោ ឆង្គោ ឧបាទាយ ហោតុប្បច្ចយា ។

សនិទស្សនគ្គិកសារម្មណទុកេ
ឆសនិទស្សនគ្គិកឆសារម្មណទុកំ

(៦០៧) អនិទ្ធស្សនអប្បដិឃំ សារម្មណំ ឆង្គំ បដិច្ច ឧអនិទ្ធស្សនអប្បដិឃោ ឧសារម្មណោ ឆង្គោ ឧបាទាយ ហោតុប្បច្ចយា អនិទ្ធស្សនអប្បដិឃំ សារម្មណំ ឆង្គំ បដិច្ច ឧសនិទ្ធស្សនសប្បដិឃោ ឧសារម្មណោ ឆង្គោ ឧបាទាយ ហោតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អនិទ្ធស្សនអប្បដិឃំ សារម្មណំ ឆង្គំ បដិច្ច ឧសនិទ្ធស្សនសប្បដិឃោ ឧសារម្មណោ ច ឧអនិទ្ធស្សនសប្បដិឃោ ឧសារម្មណោ ច ឆង្គោ ឧបាទាយ ហោតុប្បច្ចយា ។

មិនមែនជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជានីវរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចុ័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាបកាសៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាបកាសៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចុ័យ ។

សនិទស្សនត្តិកសារម្មណទុកៈ
ឆសនិទស្សនត្តិកឆសារម្មណទុកៈ

[๖๐๑] ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចុ័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចុ័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចុ័យ ។

(๖๐๒) ហេតុយា ๓ ๗

(๖๐๓) អនន្តរេ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ អនន្តរេ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ๗

(๖๐๔) ហេតុយា តីណិ ๗

សនន្តរបច្ចយតិកបដ្ឋានេ
ឯសនន្តរបច្ចយតិកនោបដ្ឋានំ

(๖๐๕) អនន្តរេ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ឯកតោ ឯកតោ អនន្តរេ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនន្តរេ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ឯកតោ ឯកតោ អនន្តរេ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ๗ បេ ๗ អនន្តរេ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ឯកតោ ឯកតោ អនន្តរេ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ឯកតោ ច អនន្តរេ អនន្តរបច្ចយេន បច្ចយោ ឯកតោ ច ឯកតោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ๗

(๖๐๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๖๐๓) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๐๔) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តទុកៈ
ឯសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តទុកៈ

(๖๐๕) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចិត្តក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๐๖) ហេតុយា ន ។

(๖๐๗) អនិទស្សនអប្បដិឃំ នោ ចិត្តំ ន ឆម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន នោចិត្តោ ន ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๐๘) ហេតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនត្តិកេ តេតសិកទុកេ
ន សនិទស្សនត្តិកន តេតសិកទុកំ

(๖๐๙) អនិទស្សនអប្បដិឃំ តេតសិកំ ន ឆម្មំ បដិច្ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃោ ន តេតសិកោ ន ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ តេតសិកំ ន ឆម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន តេតសិកោ ន ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អនិទស្សនអប្បដិឃំ តេតសិកំ ន ឆម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន តេតសិកោ ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ន តេតសិកោ ច ន ឆម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๐๖) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๖๐๗) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๐๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកបេតសិកទុកៈ

ឧសនិទស្សនត្តិកឧបេតសិកទុកៈ

(๖๐๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចេតសិកក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចេតសិកក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๑๐) เหตุยา ๓ ฯ สงฺขิตฺตํ ฯ

สหชาตวิปากาหารสมฺปยุตฺตทุเก
สหชาตวิปากาหารวิปฺปยุตฺตทุกํ

(๖๑๑) อหชาตอปฺปฏิฆํ จิตฺตสมฺปยุตฺตํ ฆฏฺฏนรูปานิ ปฏิจฺจ อหชาตอปฺปฏิฆา จิตฺตสมฺปยุตฺตา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา อหชาตอปฺปฏิฆํ จิตฺตสมฺปยุตฺตํ ฆฏฺฏนรูปานิ ปฏิจฺจ สหชาตอปฺปฏิฆา จิตฺตสมฺปยุตฺตา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ฯ เปฯ อหชาตอปฺปฏิฆํ จิตฺตสมฺปยุตฺตํ ฆฏฺฏนรูปานิ ปฏิจฺจ สหชาตอปฺปฏิฆา จิตฺตสมฺปยุตฺตา จ อหชาตอปฺปฏิฆา จิตฺตสมฺปยุตฺตา จ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ฯ

(๖๑๒) เหตุยา ๓ ฯ

(๖๑๐) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

ឆសនិទស្សនត្តិកនបិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

(๖๑๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយចិត្តក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๑๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសំសដ្ឋទុកេ

ឆសនិទស្សនត្តិកឆបិត្តសំសដ្ឋទុកំ

[๖๑๓] អនិទស្សនអប្បដិឃំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឆចិត្តសំសដ្ឋោ ឆម្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ ចិត្តសំ-សដ្ឋំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆចិត្ត-សំសដ្ឋោ ឆម្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆស-និទស្សនសប្បដិឃោ ឆចិត្តសំសដ្ឋោ ច ឆអនិទស្ស-ឆសប្បដិឃោ ឆចិត្តសំសដ្ឋោ ច ឆម្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๖๑๔] ហេតុយា ឆ ។

សធិទស្សនត្តិកបិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

ឆសធិទស្សនត្តិកឆបិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

(๖๑๓) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រឡំដោយចិត្តក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រឡំដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๑๔) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសម្បដ្ឋានទុកេ

ឆសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តសម្បដ្ឋានទុកំ

(๖๑๕) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ចិត្តសម្បដ្ឋានំ ឆម្បិ បដិច្ច ឯអនិទស្សនអប្បដិឃោ នោចិត្តសម្បដ្ឋានោ ឯម្បោ ឧប្បជ្ជតិ នោតុប្បច្ចយា ។

(๖๑๖) នោតុយា ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសហភុទុកេ

ឆសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តសហភុទុកំ

(๖๑๗) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ចិត្តសហភុំ ឆម្បិ បដិច្ច ឯអនិទស្សនអប្បដិឃោ នោចិត្តសហភូ ឯម្បោ ឧប្បជ្ជតិ នោតុប្បច្ចយា ។

(๖๑๘) នោតុយា ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសម្មដ្ឋានទុក:

ឧសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តសម្មដ្ឋានទុក:

(๖๑๕) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនតាំងខ្ជឹងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ តាំងខ្ជឹងដោយចិត្ត ទើបកើតខ្ជឹង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๑๖) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសហភុទុក:

ឧសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តសហភុទុក:

(๖๑๗) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ កើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតខ្ជឹង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๑๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តានុបរិវត្តិទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តានុបរិវត្តិទុកំ

(๖๑๙) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ចិត្តានុបរិវត្តឹ ឆម្មំ បដិច្ច ឆអនិទស្សនអប្បដិឃោ នោចិត្តានុបរិវត្តី ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๒๐) ហេតុយា ឆ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសំសដ្ឋសម្ភាឆទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តសំសដ្ឋសម្ភាឆទុកំ

(๖๒๑) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ចិត្តសំសដ្ឋសម្ភាឆំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆអនិទស្សនអប្បដិឃោ នោចិត្តសំសដ្ឋសម្ភាឆោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๒๒) ហេតុយា ឆ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តានុបរិវត្តិទុក:

ឧសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តានុបរិវត្តិទុក:

(๖๑๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๒๐) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសំសដ្ឋសម្បដ្ឋានទុក:

ឧសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តសំសដ្ឋសម្បដ្ឋានទុក:

(๖๒๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រឡូកនិងតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រឡូកនិងតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๒๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានសហភុទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានសហភុទុកំ

(๖๒๓) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ចិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានសហគុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯអនិទស្សនអប្បដិឃោ នោចិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានសហភូ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ នោតុប្បច្ចយា ។

(๖๒๔) នោតុយា ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកំ

(๖๒๕) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ចិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានានុបរិវត្តិំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯអនិទស្សនអប្បដិឃោ នោចិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានានុបរិវត្តិ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ នោតុប្បច្ចយា ។

(๖๒๖) នោតុយា ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកអជ្ឈត្តិកទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកឆអជ្ឈត្តិកទុកំ

(๖๒๗) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អជ្ឈត្តិកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឆអជ្ឈត្តិកោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានសហភុទុកៈ

ឆសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានសហភុទុកៈ

(๖๒๓) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលមិនមែនប្រឡូំ តាំងឡើង កើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលប្រឡូំ តាំងឡើង កើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๒๔) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកៈ

ឆសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តសំសដ្ឋសម្មដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកៈ

(๖๒๕) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលមិនមែនប្រឡូំ តាំងឡើង ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលប្រឡូំ តាំងឡើង ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๒๖) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកអជ្ឈត្តិកទុកៈ

ឆសនិទស្សនត្តិកនអជ្ឈត្តិកទុកៈ

(๖๒๗) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ទើបកើតឡើង

ហោតុប្បច្ចយា អនន្តរស្សអប្បដិឃំ អញ្ញត្តិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសន្តតិនស្សនសមាបត្តិយា ឧអញ្ញត្តិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អនន្តរស្សអប្បដិឃំ អញ្ញត្តិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសន្តតិនស្សនសមាបត្តិយា ឧ-អញ្ញត្តិកោ ច ឧអនន្តរស្សនសមាបត្តិយា ឧអញ្ញត្តិ-កោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(៦២៨) ហោតុយា ៨ ។

(៦២៩) អនន្តរស្សអប្បដិឃំ តាមហិរំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអនន្តរស្សអប្បដិឃោ ឧតាមហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(៦៣០) ហោតុយា ឯកាឧសេ ។

សនិទស្សនត្តិកឧបាទាទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកឆឧបាទាទុកំ

(៦៣១) អនន្តរស្សអប្បដិឃំ ឧចាធា ធម្មំ បដិច្ច ឧសន្តតិនស្សនសមាបត្តិយា ឧឧចាធា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិង ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុងក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុងក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦២៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៦២៩) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៣០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ។

សនិទស្សនត្តិកឧបាទាទុកៈ
ឯសនិទស្សនត្តិកឯឧបាទាទុកៈ

(៦៣១) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ។

(๖๓๒) ហេតុយា តីណិ ។

(๖๓๓) អនន្តរេ សម្បយុត្តំ ញាណំ ញាណស្ស ឆន្ទំ បដិច្ច ឯកេ អនន្តរេ សម្បយុត្តោ ឯកោ ញាណោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អនន្តរេ អសម្បយុត្តំ ញាណំ ញាណស្ស ឆន្ទំ បដិច្ច ឯកេ អនន្តរេ អសម្បយុត្តោ ឯកោ ញាណោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯ ។ អនន្តរេ សម្បយុត្តំ ញាណំ ញាណស្ស ឯ អនន្តរេ អសម្បយុត្តំ ញាណំ ញាណស្ស ឯ ឆន្ទំ បដិច្ច ឯ សនន្តរេ សម្បយុត្តោ ឯកោ ញាណោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯ ។

(๖๓๔) ហេតុយា អដ្ឋារស ។

សនន្តរេ ឆព្ពិធេ ទុបាទិន្នទុកេ
ឆសនន្តរេ ឆព្ពិធេ ទុបាទិន្នទុកំ

(๖๓๕) អនន្តរេ អសម្បយុត្តំ ឧបាទិន្នំ ឆន្ទំ បដិច្ច ឯកេ អនន្តរេ អសម្បយុត្តោ ឯកោ ឧបាទិន្នោ ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ

(๖๓๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๖๓๓) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាឧបាទាផង មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាឧបាទាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๖๓๔) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๘ ។

សធិទស្សនត្តិកឧបាទិន្នទុកៈ

ឆសធិទស្សនត្តិកនឧបាទិន្នទុកៈ

(๖๓๕) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យកហើយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា អនន្តរស្សនអប្បដិឃំ ខុទ្ធានន្តំ ឆម្ភំ បដិច្ច ឆ សនន្តរស្សនសប្បដិឃោ ឆ ខុទ្ធានន្តោ ឆម្ភោ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អនន្តរស្សនអប្បដិឃំ ខុទ្ធានន្តំ ឆម្ភំ បដិច្ច ឆ សនន្តរស្សនសប្បដិឃោ ឆ ខុទ្ធានន្តោ ច ឆ អនន្តរស្សនសប្បដិឃោ ឆ ខុទ្ធានន្តោ ច ឆម្ភោ ខុប្បជ្ជន្តំ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៣៦) ហេតុយា ឆ ។

សនន្តរស្សនត្តិកទុបាទានគោប្ផកទុកេ
ឆសនន្តរស្សនត្តិកនោទុបាទានគោប្ផកទុកំ

(៦៣៧) អនន្តរស្សនអប្បដិឃំ ខុទ្ធានន្តំ ឆម្ភំ បដិច្ច ឆ អនន្តរស្សនអប្បដិឃោ នោ ខុទ្ធានន្តោ ឆម្ភោ ខុប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៣៨) ហេតុយា ឆ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកហើយក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកយកហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๓๖) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកឧបាទានគោប្ផកទុកៈ

ឆសនិទស្សនត្តិកនោឧបាទានគោប្ផកទុកៈ

(๖๓๗) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๓๘) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកកិលេសគោប្ផកទុកេ
ឆសនិទស្សត្តិកនោកិលេសគោប្ផកទុកំ

(๖๓๙) អនិទស្សនអប្បដិឃំ កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ នោកិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๔๐) ហេតុយា ឆ ។

សនិទស្សនត្តិកទស្សនេនបហាតព្ពទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកនទស្សនេនបហាតព្ពទុកំ

(๖๔๑) អនិទស្សនអប្បដិឃំ នទស្សនេនបហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ នទស្សនេនបហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๔๒) ហេតុយា ឆ ។

(๖๔๓) អនិទស្សនអប្បដិឃំ នទស្សនេនបហាតព្ពំ ធម្មំ រុច្ចយា នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នទស្សនេនបហាតព្ពោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ នទស្សនេនបហាតព្ពំ

សនិទស្សនត្តិកកិលេសគោប្ផទុក:

ឆសនិទស្សនត្តិកនោកិលេសគោប្ផទុក:

(๖๓๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនជាកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๔๐) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកទស្សនេនបហាតព្ពទុក:

ឆសនិទស្សនត្តិកឆទស្សនេនបហាតព្ពទុក:

(๖๔๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๔๒) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๖๔๓) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពីរផ្នែក នឹងធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ

ឆម្មំ បច្ចយា ឧអនិឧស្សរនសម្បដិយោ ឧនឧស្សរនេន-
បហាតព្ពោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិឧស្ស-
ឧអប្បដិយំ ឧនឧស្សរនេនបហាតព្ពំ ឆម្មំ បច្ចយា ឧ-
សនិឧស្សរនសម្បដិយោ ឧនឧស្សរនេនបហាតព្ពោ ឆ
ឧអនិឧស្សរនសម្បដិយោ ឧនឧស្សរនេនបហាតព្ពោ
ឆ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៤៤) ហេតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនត្តិកភាវនាយបហាតព្ពទុកេ
ឯសនិទស្សនត្តិកនភាវនាយបហាតព្ពទុកំ

(៦៤៥) អនិឧស្សរនអប្បដិយំ ភាវនាយបហា-
តព្ពំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧអនិឧស្សរនអប្បដិយោ ឧភាវនា-
យបហាតព្ពោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៤៦) ហេតុយា ៦ ។

(៦៤៧) អនិឧស្សរនអប្បដិយំ ឧភាវនាយបហា-
តព្ពំ ឆម្មំ បច្ចយា ឧសនិឧស្សរនសម្បដិយោ ឧឧ-
ភាវនាយបហាតព្ពោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ពីធម៌ផ្អែក នឹងធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី ពីធម៌ផ្អែក នឹងធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៤៤) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សនិទស្សនត្តិកភាវនាយបហាតព្វទុកៈ
ឯសនិទស្សនត្តិកឯភាវនាយបហាតព្វទុកៈ

(៦៤៥) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៤៦) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៦៤៧) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ពីធម៌ផ្អែក នឹងធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๔๘) ហេតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនត្តិកទស្សនេនបហាតព្ពហេតុកទុកេ
ឯសនិទស្សនត្តិកឯទស្សនេនបហាតព្ពហេតុកទុកំ

(๖๔๙) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឯសម្បយុត្តេនបហាតព្ពហេតុកំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឯឯសម្បយុត្តេនបហាតព្ពហេតុកោ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(๖๕๐) ហេតុយា ឯ ។

(๖๕๑) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឯឯសម្បយុត្តេនបហាតព្ពហេតុកំ ឯម្ចំ បច្ចយា ឯសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឯឯឯសម្បយុត្តេនបហាតព្ពហេតុកោ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๕๒) ហេតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនត្តិកភាវនាយបហាតព្ពហេតុកទុកេ
ឯសនិទស្សនត្តិកឯភាវនាយបហាតព្ពហេតុកទុកំ

(๖๕๓) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឯភាវនាយ បហាតព្ពហេតុកោ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(๖๔๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

សនិទស្សនសប្បដិឃទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ
ឆសនិទស្សនសប្បដិឃទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

(๖๔๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๕๐) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๖๕๑) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពីរផ្នែក នឹងធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๕๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនសប្បដិឃភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកៈ
ឆសនិទស្សនសប្បដិឃភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកៈ

(๖๕๓) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនជាមានហេតុត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានហេតុត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๕๔) เหตุยา ๓ ๆ

(๖๕๕) อนันตรสฺสอนนฺตรปจฺจโย ๓ การณปจฺจโย ปกติ-
ปจฺจโย เหตุกานิ ๓ ขนฺธานิ ปฏิจฺจ ๓ สนนฺตรสฺสสมนนฺตรปจฺจโย
๓ ๓ การณปจฺจโย ปกติปจฺจโย เหตุโย ๓ ขนฺเธ อุปฺปชฺชติ
เหตุปจฺจยา ๆ

(๖๕๖) เหตุยา ตีณิ ๆ

สนิทสฺสนสปฺปฏิฆสวิตกฺกทุเก
๓สนิทสฺสนสปฺปฏิฆ๓สวิตกฺกทุกานิ

(๖๕๗) อนันตรสฺสอนนฺตรปจฺจโย สวิตกฺกานิ ๓ขนฺธานิ
ปฏิจฺจ ๓ อนนฺตรสฺสอนนฺตรปจฺจโย ๓ สวิตกฺกา ๓ขนฺเธ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา อนันตรสฺสอนนฺตรปจฺจโย สวิตกฺกานิ
๓ขนฺธานิ ปฏิจฺจ ๓ สนนฺตรสฺสสมนนฺตรปจฺจโย ๓ สวิตกฺกา
๓ขนฺเธ อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ๆ เป ๆ อนันตรสฺสอน-
อนันตรปจฺจโย สวิตกฺกานิ ๓ขนฺธานิ ปฏิจฺจ ๓ สนนฺตรสฺสสมน-
นนฺตรปจฺจโย ๓ สวิตกฺกา ๓ ๓ อนนฺตรสฺสสมนนฺตรปจฺจโย
๓ สวิตกฺกา ๓ ๓ ขนฺเธ อุปฺปชฺเชยฺย เหตุปจฺจยา ๆ

(๖๕๔) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

(๖๕๕) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុ ត្រូវលះដោយការនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយការនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๕๖) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

សធិទស្សនត្តិកសវិតក្កទុកៈ
ឥសធិទស្សនត្តិកឥសវិតក្កទុកៈ

(๖๕๗) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ប្រកបដោយវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๕๘) ហោតុយា ๓ ฯ

(๖๕๙) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អារម្មណំ ๓ម្ចំ បដិច្ច ๓សនិទស្សនសប្បដិឃោ ๓អារម្មណោ ๓ម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ អារម្មណំ ๓ម្ចំ បដិច្ច ๓អនិទស្សនសប្បដិឃោ ๓អារម្មណោ ๓ម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ អារម្មណំ ๓ម្ចំ បដិច្ច ๓សនិទស្សនសប្បដិឃោ ๓អារម្មណោ ๓ ๓អនិទស្សនសប្បដិឃោ ๓អារម្មណោ ๓ ๓ម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហោតុប្បច្ចយា ฯ

(๖๖๐) ហោតុយា តីណិ ฯ

សនិទស្សនត្តិកសារិហារទុកេ
๓សនិទស្សនត្តិក๓សារិហារទុកំ

(๖๖๑) អនិទស្សនអប្បដិឃំ សារិហារំ ๓ម្ចំ បដិច្ច ๓អនិទស្សនអប្បដិឃោ ๓សារិហារោ ๓ម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ฯ

(๖๕๘) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

(๖๕๙) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๖๐) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកសវិចារទុកៈ

ឯសនិទស្សនត្តិកឯសវិចារទុកៈ

(๖๖๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๖๒) ហេតុយា ន ។

(๖๖๓) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អរិយារំ ន ម្នំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អរិយោ ន ម្នោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ អរិយារំ ន ម្នំ បដិច្ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អរិយោ ន ម្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ អរិយារំ ន ម្នំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អរិយោ ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អរិយោ ច ន ម្នោ ឧប្ប-ជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๖๔) ហេតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនត្តិកសប្បដិឃទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកឆសប្បដិឃទុកំ

(๖๖๕) អនិទស្សនអប្បដិឃំ សប្បដិឃំ ន ម្នំ បដិច្ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃោ ន សប្បដិឃោ ន ម្នោ ឧប្បជ្ជតិ

(๖๖๒) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

(๖๖๓) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិចារៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិចារៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๖๔) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកសប្បដិឃទុកៈ

ឯសនិទស្សនត្តិកឯសប្បដិឃទុកៈ

(๖๖๕) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា អនន្តរស្សអប្បដិឃំ សម្បដិច្ឆនកំ ឆឌ្ឍិ បដិច្ច ឧសន្តីរណស្សសម្បដិច្ឆោ ឧសម្បដិច្ឆោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អនន្តរស្សអប្បដិឃំ សម្បដិច្ឆនកំ ឆឌ្ឍិ បដិច្ច ឧសន្តីរណស្សសម្បដិច្ឆោ ឧសម្បដិច្ឆោ ច ឧអនន្តរស្សសម្បដិច្ឆោ ឧសម្បដិច្ឆោ ច ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៦៦) ហេតុយា ឆ ។

(៦៦៧) អនន្តរស្សអប្បដិឃំ អប្បដិច្ឆនកំ ឆឌ្ឍិ បដិច្ច ឧសន្តីរណស្សសម្បដិច្ឆោ ឧអប្បដិច្ឆោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនន្តរស្សអប្បដិឃំ អប្បដិច្ឆនកំ ឆឌ្ឍិ បដិច្ច ឧអនន្តរស្សសម្បដិច្ឆោ ឧអប្បដិច្ឆោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនន្តរស្សអប្បដិឃំ អប្បដិច្ឆនកំ ឆឌ្ឍិ បដិច្ច ឧសន្តីរណស្សសម្បដិច្ឆោ ឧអប្បដិច្ឆោ ច ឧអនន្តរស្សសម្បដិច្ឆោ ឧអប្បដិច្ឆោ ច ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិក្តី មិនមែនជាមិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๖๖๖] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

[๖๖๗] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានបីតិក្តី មិនមែនជាមិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានបីតិក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๖๘) ហោតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនត្តិកបីតិសហគតទុកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកឆបីតិសហគតទុកំ

(๖๖๙) អនិទស្សនអប្បដិឃំ បីតិសហគតំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឆបីតិសហគតោ ឆន្ធោ ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ បីតិសហគតំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆបីតិសហគតោ ឆន្ធោ ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយា ។បេ។ អនិទស្សនអប្បដិឃំ បីតិសហគតំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆបីតិសហគតោ ๘ ឆ- អនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆបីតិសហគតោ ๘ ឆម្ពា ខុប្បដ្ឋន្តិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๖๗๐) ហោតុយា ឆ ។

(๖๗๑) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឆបីតិសហគតំ ឆម្ពំ បដិច្ច ឆសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆឆបីតិសហ- គតោ ឆន្ធោ ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๖๖๘) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកបឋិសហគតទុកៈ

ឆសនិទស្សនត្តិកឆបឋិសហគតទុកៈ

(๖๖๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយបឋិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយបឋិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយបឋិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយបឋិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយបឋិតិ្តក៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយបឋិតិ្តក៌ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយបឋិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๗๐) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

(๖๗๑) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយបឋិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយបឋិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๗๒) เหตุยา តีณิ ฯ

สเหตุกทุกุสลสหคตทุเก
เหตุสเหตุกทุกุสลสหคตทุกัง

(๖๗๓) อเหตุกสฺส อปฺปฏิฬฺหสฺส สุขสหคตสฺส ขณฺเฑ ปฏิจฺจ เหตุสเหตุกสฺส อปฺปฏิลาภสฺส เหตุสหคตสฺส สุขสหคตสฺส จิตฺตสฺส อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ฯ

(๖๗๔) เหตุยา ๓ ฯ

(๖๗๕) อเหตุกสฺส อปฺปฏิฬฺหสฺส เหตุสหคตสฺส สุขสหคตสฺส ขณฺเฑ ปฏิจฺจ เหตุสเหตุกสฺส สมฺปฏิลาภสฺส เหตุสหคตสฺส สุขสหคตสฺส จิตฺตสฺส อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ฯ

(๖๗๖) เหตุยา ตีณิ ฯ

สเหตุกทุกุเปกฺขาสหคตทุเก
เหตุสเหตุกทุกุเปกฺขาสหคตทุกัง

(๖๗๗) อเหตุกสฺส อปฺปฏิฬฺหสฺส อุเปกฺขาสหคตสฺส ขณฺเฑ ปฏิจฺจ เหตุสเหตุกสฺส อปฺปฏิลาภสฺส เหตุสหคตสฺส อุเปกฺขาสหคตสฺส จิตฺตสฺส อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา

[๖๗๒] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនសប្បដិឃសុខសហគតទុកៈ
ឆសនិទស្សនសប្បដិឃឆសុខសហគតទុកៈ

[๖๗๓] ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๖๗๔] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

[๖๗๕] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๖๗๖] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនសប្បដិឃឧបេក្ខាសហគតទុកៈ
ឆសនិទស្សនសប្បដិឃឆឧបេក្ខាសហគតទុកៈ

[๖๗๗] ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

อนิสฺสยนปจฺจยา อุเปกฺขาสหคตา ธมฺมา ปฏิจฺจ อ-
นิสฺสยนปจฺจเยน อุเปกฺขาสหคตา จ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา ฯ เป ฯ อนิสฺสยนปจฺจยา อุเปกฺขาสหคตา ธมฺมา ปฏิจฺจ อนิสฺสย-
นปจฺจเยน อุเปกฺขาสหคตา จ อนิสฺสยนปจฺจเยน อุเปกฺขาสหคตา จ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ
เหตุปจฺจยา ฯ

(๖๗๘) เหตุยา จ ฯ

(๖๗๙) อนิสฺสยนปจฺจยา อุเปกฺขาสหคตา ธมฺมา ปฏิจฺจ อนิสฺสยนปจฺจเยน อุเปกฺขา-
สหคตา จ ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ฯ

(๖๘๐) เหตุยา ตีณิ ฯ

สนิทสฺสนสปฺปฏิฆกามาวจรทุเก
อสนิทสฺสนสปฺปฏิฆกามาวจรทุกานิ

(๖๘๑) อนิสฺสยนปจฺจยา กามาวจรา ธมฺมา ปฏิจฺจ อนิสฺสยนปจฺจเยน กามาวจเร ขนฺธา
อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ฯ

ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខាក្តី មិនមែនជាមិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៧៨) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៦៧៩) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៨០) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សនិទស្សនត្តិកកាមាវចរទុកៈ

ឆសនិទស្សនត្តិកឆកាមាវចរទុកៈ

(៦៨១) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๘๒) ហេតុយា តីណិ ។

(๖๘๓) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ន កាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃោ ន ន កាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ន កាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន ន កាមាវចរោ ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ន ន កាមាវចរោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๘๔) ហេតុយា ន ។

សនិទស្សនត្តិករូបារូបទុកេ
ន សនិទស្សនត្តិកន រូបារូបទុកំ

(๖๘๕) អនិទស្សនអប្បដិឃំ រូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃោ ន រូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ។

(๖๘๖) ហេតុយា ន ។

(๖๘๗) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ន រូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន ន រូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๘๒) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

(๖๘๓) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๘๔) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនសប្បដិឃរូបារូបវារទុកៈ

អនិទស្សនសប្បដិឃរូបារូបវារទុកៈ

(๖๘๕) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជារូបាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជារូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๘๖) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

(๖๘๗) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជារូបាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជារូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๖๘๘) ហោតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនតិកអប្បដិឃទុកេ
ឆសនិទស្សនតិកឆអប្បដិឃទុកំ

(๖๘๙) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ឆអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឆអប្បដិឃេ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๙๐) ហោតុយា ឆ ។

(๖๙๑) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឆអប្បដិឃំ ធម្មំ បច្ចយា ឆសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆឆអប្បដិឃេ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๙๒) ហោតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនតិកបរិយាបន្នទុកេ
ឆសនិទស្សនតិកឆបរិយាបន្នទុកំ

(๖๙๓) អនិទស្សនអប្បដិឃំ បរិយាបន្នំ ធម្មំ បច្ចយា ឆសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឆអបរិយាបន្នោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๖๘๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកអរូបាវចរទុកៈ

ឥសនិទស្សនត្តិកឥអរូបាវចរទុកៈ

(๖๘๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអរូបាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអរូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๙๐) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๖๙๑) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាអរូបាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអរូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๙๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកបរិយាបន្នទុកៈ

ឥសនិទស្សនត្តិកឥបរិយាបន្នទុកៈ

(๖๙๓) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๙๔) เหตุยา តีณิ ฯ

(๖๙๕) អនន្តរេ អនន្តរបច្চยេន បច្চយោ ฯ ปฏิ. อนันตรปัจจัย ได้แก่ ธรรมที่เป็นปัจจัยแก่ธรรมที่เกิดต่อ ชื่อว่า อนันตรปัจจัย ฯ ปฏิ.

(๖๙๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๖๙๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๙๖) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកនិយ្យានិកទុកៈ

ឧសនិទស្សនត្តិកនិយ្យានិកទុកៈ

(๖๙๗) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជានិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๖๙๘) ហោតុយា ន ។

(๖๙๙) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អនិយ្យានិកំ ន ម្នំ បច្ចយា ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អនិយ្យានិកោ ន ម្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๗๐๐) ហោតុយា តីណិ ។

សនិទស្សនតិកនិយតទុកេ

ន សនិទស្សនតិកនិយតទុកំ

(๗๐๑) អនិទស្សនអប្បដិឃំ និយតំ ន ម្នំ បដិច្ច ន អនិទស្សនអប្បដិឃោ ន និយតោ ន ម្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๗๐๒) ហោតុយា ន ។

(๗๐๓) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អនិយតំ ន ម្នំ បច្ចយា ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អនិយតោ ន ម្នោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๗๐๔) ហោតុយា តីណិ ។

(๖๙๘) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

(๖๙๙) ធម្ម មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមាននិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមាននិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๗๐๐) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនប្បដិឃនិយតទុកៈ

ឆសនិទស្សនប្បដិឃនិយតទុកៈ

(๗๐๑) ធម្ម មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនទៀង អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๗๐๒) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

(๗๐๓) ធម្ម មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនទៀង ពឹងផ្អែក នឹងធម្ម មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๗๐๔) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកសនិត្តរទុកេ

ឧសនិទស្សនត្តិកឧសនិត្តរទុកំ

(๗๐๕) អនិទស្សនសប្បដិឃំ សនិត្តរំ ធម្មំ បច្ចយា ឧសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧសនិត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๐๖) ហេតុយា តីណិ ។

(๗๐๗) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អនុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧអនុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๐๘) ហេតុយា ឧ ។

សនិទស្សនត្តិកសរណទុកេ

ឧសនិទស្សនត្តិកឧសរណទុកំ

(๗๐๙) អនិទស្សនអប្បដិឃំ សរណំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧសរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

សនិទស្សនត្តិកសទ្ធារម្មទុក:

ឯសនិទស្សនត្តិកឯសទ្ធារម្មទុក:

(๗๐๕) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๐๖) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๗๐๗) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๐๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកសរណទុក:

ឯសនិទស្សនត្តិកឯសរណទុក:

(๗๐๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๑๐) ហោតុយា ๓ ฯ

(๗๑๑) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អារម្មណំ ឧម្មុ
បទ្ធយា ឧសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧអារម្មណោ ឧម្មោ
ទុបន្ធតិ ហោតុបន្ធយោ ฯ

(๗๑๒) ហោតុយោ តីណិ ฯ

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ฯ

(๗๑๓) សនិទស្សនសប្បដិឃោ អារម្មណោ ឧម្មោ
ឧ សនិទស្សនសប្បដិឃស្ស ឧ អារម្មណស្ស ឧប្បន្នស្ស
អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ฯ

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ
បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយា-
នុលោមម្បិ ឥមិនាវ នយេន ឧទ្ធរិតព្ពំ ฯ

អនុលោមបច្ចនីយត្តិកទុកបដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ฯ

(๗๑๐) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

(๗๑๑) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានណៈ ពីរផ្នែក នឹងធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๗๑๒) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(๗๑๓) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមានណៈ ជាបច្ចយ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ចយ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមប្បច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ លោកពន់ហើយ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីពន់ យ៉ាងនោះដែរ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយត្តិកទុកប្បដ្ឋាន ។

អនុលោមបច្ចនីយត្តិកត្តិកបច្ឆានំ

កុសលត្តិកវេទនាត្តិកេ

ឯកុសលត្តិកឯវេទនាត្តិកំ

(๗๑๔) កុសលំ សុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯសុខាយ វេទនា-យ សម្បយុត្តោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុ-សលំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឯ-អកុសលោ ឯសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ កុសលំ សុខា-យ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆ ឯអកុសលោ ឯសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(๗๑๕) អកុសលំ សុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯសុខាយ វេទ-នាយ សម្បយុត្តោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-យា អកុសលំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯសុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយត្តិកត្តិកប្បដ្ឋាន

កុសលត្តិកវេទនាត្តិក:

๑กุสลត្តិก๑วេទនาត្តិก:

(๗๑๔) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខ-វេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

(๗๑๕) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខ-វេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។

អកុសលំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឧ-អកុសលោ ឧសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឆម្មា ខុប្បដ្ឋត្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

[៧១៦] អព្យាកតំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧសុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តោ ឆម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧអកុស-លោ ឧសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ សុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧសុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តោ ច ឧអកុសលោ ឧសុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តោ ច ឆម្មា ខុប្បដ្ឋត្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[៧១៧] ហេតុយា តេវីស អារម្មណេ ឧ អវិគតេ តេវីស ។

[៧១៨] អព្យាកតំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧសុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តោ ឆម្មោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(๗๑๖) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๗๑๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

(๗๑๘) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๗๑๙) កុសលំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន សុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ន អារម្មណប្បច្ចយា កុសលំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន អកុស-លោ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ន អារម្មណប្បច្ចយា កុសលំ សុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន សុខាយ វេទ-នាយ សម្បយុត្តោ ច ន អកុសលោ ន សុខាយ វេទ-នាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ន អារម្ម-ណប្បច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ សុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន សុខាយ-វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ន អារម្មណ-ប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ សុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន កុសលោ ន សុខាយ វេទ-នាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ន អារម្មណ-ប្បច្ចយា អព្យាកតំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន អកុសលោ ន សុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ន អារម្មណប្បច្ចយា

(๗๑๙) ធម្មំ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខ-
វេទនា អាស្រ័យ នូវធម្មំ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើប
កើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ធម្មំ មិនមែនជាអកុសល មិនមែន
ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម្មំ ជាកុសល ប្រកបដោយ
សុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ធម្មំ មិនមែនជា
កុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែន
ប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម្មំ ជាកុសល ប្រកបដោយ
សុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។
ធម្មំ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ
នូវធម្មំ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះ
នអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម្មំ មិនមែនជាកុសល មិនមែន
ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម្មំ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយ
សុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ធម្មំ មិនមែនជា
អកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម្មំ ជាអព្យា-
កតៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ

អព្យាកតំ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ កុសលោ ឧ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឧ. អកុសលោ ឧ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ឧអារម្មណាប្បច្ចយា តីណិ ។

(៧២០) ឧ មោតុយា តីណិ ឧអារម្មណោ ឧ ឧអធិបតិយា តេរស ឧនន្តរេ ឧ ។

(៧២១) មោតុប្បច្ចយា ឧអារម្មណោ ឧ ។

(៧២២) ឧ មោតុប្បច្ចយា អារម្មណោ តីណិ ។

សមាជាតភារម្មំ បច្ចយភារម្មំ និស្សយភារម្មំ សំសដ្ឋភារម្មំ សម្បយុត្តភារម្មំ បដិច្ចភារសទិសំ ។

(៧២៣) កុសលោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆន្ទោ ឧ កុសលសស្ស ឧ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស មោតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បេ ។ អារម្មណោ អដ្ឋារស ។

បញ្ហាភរំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

(៧២៤) អកុសលំ ខន្ធាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ អកុសលោ ឧ ខន្ធាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ

ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតម្បីដ៏ ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧២០) កុដ្ឋនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុដ្ឋនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ កុដ្ឋនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ កុដ្ឋនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៧២១) កុដ្ឋនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧២២) កុដ្ឋអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី

សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(៧២៣) ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាបច្ច័យនៃធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ កុដ្ឋអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

(៧២៤) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា

ឆម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ខន្ធាយវេ-
ទនាយ សម្បយុត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯខន្ធាយ-
វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
។បេ។ អកុសលំ ខន្ធាយវេទនាយ សម្បយុត្តំ ឆម្មំ
បដិច្ច ឯកុសលោ ឯខន្ធាយវេទនាយ សម្បយុត្តោ
ច ឯអកុសលោ ឯខន្ធាយវេទនាយ សម្បយុត្តោ
ច ឆម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧២៥) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ឯ អវិកតេ
អដ្ឋ ។

(៧២៦) អព្យាកតំ ខន្ធាយវេទនាយ សម្បយុត្តំ
ឆម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯខន្ធាយវេទនាយ សម្ប-
យុត្តោ ឆម្មា ឧប្បជ្ជតិ ឯហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ
ខន្ធាយវេទនាយ សម្បយុត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯអកុស-
លោ ឯខន្ធាយវេទនាយ សម្បយុត្តោ ឆម្មា ឧប្បជ្ជតិ
ឯហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ ខន្ធាយវេទនាយ សម្ប-
យុត្តំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯខន្ធាយវេទនា-
សម្បយុត្តោ ច ឯអកុសលោ ឯខន្ធាយវេទនា-
សម្បយុត្តោ ច ឆម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ឯហេតុប្បច្ចយា ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧២៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៨ ។

(៧២៦) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអនាគតៈ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអនាគតៈ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអនាគតៈ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๒๗) ឧហេតុយា តីណិ ។

សហជាតាវមុ្ត បញ្ញាវមុ្ត វិត្តាវេតព្ពំ ។

(๗๒๘) កុសលំ អនុក្ខមសុខាយ វេទនាយ-
សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧអនុក្ខមសុ-
ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๗๒๙) ហេតុយា តេវីស សព្ពត្ថ វិត្តាវេ ។

កុសលត្តិកវិបាកត្តិកេ ឧកុសលត្តិកឧវិបាកត្តិកំ

(๗๓๐) អព្យាកតំ វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុស-
លោ ឧវិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๓๑) ហេតុយា តីណិ ។

(๗๓๒) កុសលំ វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ឧកុស-
លោ ឧវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុស-
លំ វិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧវិបាកធម្ម-
ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ វិបាកធម្មធម្មំ
បដិច្ច ឧកុសលោ ឧវិបាកធម្មធម្មោ ច ឧអកុស-
លោ ឧវិបាកធម្មធម្មោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា

[๗๒๗] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សហជាតវារៈក្តី បញ្ញាវារៈក្តិ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

[๗๒๘] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខម-សុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๗๒๙] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ សេចក្តីពិស្តារ មានគ្រប់បច្ច័យគាំងអស់ ។

កុសលត្តិកវិបាកត្តិកៈ ឯកុសលត្តិកឯវិបាកត្តិកៈ

[๗๓๐] ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๗๓๑] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๗๓๒] ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

តីណិ ។ អកុសលំ វិចាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ឯកក្ខន្ធោ
សលោ ឯវិចាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ
អកុសលំ វិចាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ឯកក្ខន្ធោ ឯវិ-
ចាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ អកុសលំ
វិចាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ឯកក្ខន្ធោ ឯវិចាកធម្មធម្មោ
ច ឯអកុសលោ ឯវិចាកធម្មធម្មោ ច ឆន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ
ហេតុបច្ចយា ។

(๗๓๓) ហេតុយា ឆ ។

(๗๓๔) អវ្យាកតំ នេវវិចាកនវិចាកធម្មធម្មំ
បដិច្ច ឯកក្ខន្ធោ ឯនេវវិចាកនវិចាកធម្មធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ អវ្យាកតំ នេវវិចាកនវិចាក-
ធម្មធម្មំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯនេវវិចាកនវិចាក-
ធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ អវ្យាកតំ នេវវិ-
ចាកនវិចាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ឯកក្ខន្ធោ ឯនេវវិចាក-
នវិចាកធម្មធម្មោ ច ឯអកុសលោ ឯនេវវិចាកន-
វិចាកធម្មធម្មោ ច ឆន្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๓๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๗๓๔) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសលក្តី មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๗๓๕] យោ កុសលត្តិកេ ๆ

កុសលត្តិកេ ទុបាទិន្នុបាទានិយត្តិកេ

ន កុសលត្តិកេ ន ទុបាទិន្នុបាទានិយត្តិកំ

[๗๓๖] អព្យាកតំ ទុបាទិន្នុបាទានិយំ ន បដិច្ច ន កុសលោ ន ទុបាទិន្នុបាទានិយោ ន ខន្ធេ ទុប្បដ្ឋតិ យោ អព្យាកតំ ទុបាទិន្នុបាទានិយំ ន បដិច្ច ន អកុសលោ ន ទុបាទិន្នុបាទានិយោ ន ខន្ធេ ទុប្បដ្ឋតិ យោ អព្យាកតំ ទុបាទិន្នុបាទានិយំ ន បដិច្ច ន កុសលោ ន ទុបាទិន្នុបាទានិយោ ន ន ខន្ធេ ទុប្បដ្ឋតិ យោ ๆ

[๗๓๗] យោ កុសលត្តិកេ ๆ

(๗๓๙) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ៣ ។

กุสลตฺติกอุปาทินฺนุปาทานิยตฺติกะ
อกุสลตฺติกนอุปาทินฺนุปาทานิยตฺติกะ

(๗๓๖) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) គាន់យកនឹងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសគាន់យកនឹងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសគាន់យកនឹងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសគាន់យកនឹងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសគាន់យកនឹងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសគាន់យកនឹងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសគាន់យកនឹងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๗๓๗) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ៣ ។

(๗๓๘) កុសលោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧ កុសលស្ស ឧ អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ឧ ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ... ឧ អកុសលស្ស ឧ អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ... ឧ កុសលស្ស ឧ អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ច ឧ អកុសលស្ស ឧ អនុបាទិន្នុបាទានិយស្ស ច ឧ ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ អកុសលេ តីណិ ។ អព្យាកតអនុបាទិន្នុបាទានិយេ តីណិយេវ ។ បេ ។

(๗๓๙) កុសលំ អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ឧ ធម្មំ បដិច្ច ឧ កុសលោ ឧ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ តីណិ ។ អព្យាកតំ អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ឧ ធម្មំ បដិច្ច ឧ កុសលោ ឧ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយោ តីណិ ។

(๗๓๘) ធម៌ ជាកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ . . មិនមែនជាអកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន . . . ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ កុសលទុក្កៈ អកុសល មានវារៈ ៣ ។ កុសលអព្យាកតអនុបាទិន្នុបាទានិយៈ មានវារៈ ៣ ដែរ ។ បេ ។

(๗๓๙) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ជាកុសល ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនគាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๗๔๐) ហោតុយា ๓ ฯ

កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកេ
ឆកុសលត្តិកឆសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកំ

(๗๔๑) អកុសលំ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆអកុសលោ ឆសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ฯ

(๗๔๒) ហោតុយោ តីណិ

(๗๔๓) កុសលំ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ឆម្បំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ฯ

(๗๔๔) ហោតុយោ តីណិ ฯ

(๗๔๕) អព្យាកតំ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ឆម្បំ បច្ចយោ ឆអព្យាកតោ ឆអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ឆម្ហោ . . . ឆកុសលោ ឆអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ . . . ឆអកុសលោ ឆអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ . . . ឆកុសលោ ឆអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ច ឆអព្យាកតោ ឆអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ច ឆម្ហោ . . .

(๗๔๐) កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ
ឯកុសលត្តិកឯសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

(๗๔๑) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនសៅហ្មងគាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលសៅហ្មងគាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๗๔๒) កុសលត្តិកហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

(๗๔๓) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដែលមិនសៅ-ហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๗๔๔) កុសលត្តិកហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

(๗๔๕) ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ... មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ... មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ... ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី ...

ឧអកុសលោ ឧអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ច ឧអ-
ព្យាកតោ ឧអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ច ឧម្ហា . . .
ឧកុសលោ ឧអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ច ឧអកុ-
សលោ ឧអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ច ឧម្ហា ខុប្ប-
ដ្ឋានំ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៤៦) ហេតុយា ឧ ។

(៧៤៧) កុសលំ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ
បដិច្ច ឧកុសលោ ឧអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ
ឧម្ហា ខុប្បដ្ឋានំ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ
អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ
ឧអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ឧម្ហា ខុប្បដ្ឋានំ ហេ-
តុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៧៤៨) ហេតុយា ឧ ។

កុសលត្តិកវិតក្កត្តិកេ ឧកុសលត្តិកវិតក្កត្តិកំ

(៧៤៩) កុសលំ សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧកុសលោ ឧសវិតក្កសវិចារោ ឧម្ហា ខុប្បដ្ឋានំ
ហេតុប្បច្ចយា ។

ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅ-
ហ្មងក្តី មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តី
សៅហ្មងក្តី . . ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែ
គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនសៅហ្មង
តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៨៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៧៨៧) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនសៅហ្មង
តាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិន
មែនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្ប-
ច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនសៅ-
ហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ
មិនមែនសៅហ្មងតាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៨៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

កុសលត្តិកវិតក្កត្តិកៈ ឯកុសលត្តិកឯវិតក្កត្តិកៈ

(៧៨៩) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈ
និងប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយ
វិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๕๐) ហេតុយា តេរស ។ កុសលេ បញ្ច អកុសលេ បញ្ច អព្យាកតេ តីណិ ។

(๗๕๑) កុសលំ អវិតក្កវិចារមត្តំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧ កុសលោ ឧ អវិតក្កវិចារមត្តោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๕๒) ហេតុយា តេរស ។

(๗๕๓) កុសលំ អវិតក្កអវិចារំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧ កុសលោ ឧ អវិតក្កអវិចារោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๗๕๔) ហេតុយា ឧ ។

កុសលត្តិកបីតិត្តិកេ ឯកុសលត្តិកឯបីតិត្តិកំ

(๗๕๕) កុសលំ បីតិសហគតំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧ កុសលោ ឧ បីតិសហគតោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(๗๕๖) ហេតុយា តេរស ។

(๗๕๗) កុសលំ សុខសហគតំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧ កុសលោ ឧ សុខសហគតោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(๗๕๘) ហេតុយា តេរស ។

[๗๕๐] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ๆ ក្នុងកុសល មានវារៈ ๕ ក្នុងអកុសល មានវារៈ ๕ ក្នុងអព្យាកតៈ មានវារៈ ๓ ๆ

[๗๕๑] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ๆ

[๗๕๒] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ๆ

[๗๕๓] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ๆ

[๗๕๔] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ๆ

កុសលត្តិកបីតិត្តិកៈ ឯកុសលត្តិកឯបីតិត្តិកៈ

[๗๕๕] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ๆ

[๗๕๖] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ๆ

[๗๕๗] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ๆ

[๗๕๘] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ๆ

(๗๕๙) កុសលំ ธเมฺมาสหคตំ ธมฺมំ បដิจฺจ ธกุสลาโ ธเมฺมาสหคตาโ ธนฺธา ุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา ปญฺจ ฯ

(๗๖๐) เหตุยา ตีรเส ฯ

กุสลตฺติกทุสฺสนตฺติเก ธกุสลตฺติกธทุสฺสนตฺติกំ

(๗๖๑) อกุสลំ ธสฺสเนน ปหาตพฺพំ ธมฺมំ បដิจฺจ ธอกุสลาโ ธธสฺสเนน ปหาตพฺพา ธนฺธา ุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา ฯ

(๗๖๒) เหตุยา តีណิ ฯ

(๗๖๓) อกุสลំ ภาวนาย ปหาตพฺพំ ธมฺมំ បដิจฺจ ธอกุสลาโ ธภาวนาย ปหาตพฺพา ธนฺธา ุปฺปชฺชติ เหตุปฺปจฺจยา ฯ

(๗๖๔) เหตุยา តីណิ ฯ

(๗๖๕) อพฺยากตំ เนว ธสฺสเนน ธภาวนาย-ปหาตพฺพំ ธมฺมំ បដิจฺจ ธอพฺยากาโ ธเนว ธสฺสเนน-ธภาวนาย ปหาตพฺพา ธนฺธา ุปฺปชฺชติ เหตุปฺป-จฺจยา ฯ

(๗๖๖) เหตุยา តីណิ ฯ

[๗๕๙] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

[๗๖๐] កុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑๓ ។

កុសលត្តិកទុស្សនត្តិកៈ ឯកុសលត្តិកនទុស្សនត្តិកៈ

[๗๖๑] ធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๗๖๒] កុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๗๖๓] ធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๗๖๔] កុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๗๖๕] ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈនិងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ និងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๗๖๖] កុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

កុសលតិកទុស្សនេនបហាតព្វហេតុកតិកោ

នកុសលតិកនទុស្សនេនបហាតព្វហេតុកតិកំ

(๗๖๗) អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច នទុស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ ធម្មោ នទុស្សនេន បហាតព្វ-ហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๖๘) ហេតុយា តីណិ ។

(๗๖๙) អកុសលំ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នអកុសលោ ធម្មោ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុ-កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๗๐) ហេតុយា តីណិ ។

(๗๗๑) អកុសលំ នេវទុស្សនេន នភាវនាយ-បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នកុសលោ ធម្មោ នេវ-ទុស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧ-ប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๗๒) ហេតុយា តីណិ ។

(๗๗๓) អព្យាកតំ នេវទុស្សនេន នភាវនា-យ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា នអព្យាកតោ ន-នេវទុស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

នកុសលត្តិកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

(๗๖๗) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដែលមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๖๘) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๗๖๙) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដែលមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๗๐) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๗๗๑) ធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនជាមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈនិងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល ដែលមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈនិងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๗๒) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๗๗๓) ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ដែលមិនមែនជាមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈនិងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ពីរផ្នែកនិងធម៌ ជាអព្យាកតៈ ដែលមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈនិងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๗๔) ហោតុយោ តីណិ ។

กุสลตฺติกอาปายิกาทิตฺติเก

ฉกุสลตฺติกฉอาปายิกาทิตฺติกំ

(๗๗๕) กุสลំ អាចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-
កុសលោ ធ អាចយគាមឹ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្ប-
ច្ចយា ។

(๗๗๖) ហោតុយោ ធ ។

(๗๗๗) កុសលំ អបចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-
កុសលោ ធ អបចយគាមឹ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๗๗๘) ហោតុយោ តីណិ ។

(๗๗๙) អញ្ញាកតំ នេវាចយគាមឹធាបចយគាមឹ
ធម្មំ បច្ចយា ធ អញ្ញាកតោ ធ នេវាចយគាមឹធាប-
យគាមឹ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๗๘๐) ហោតុយោ បញ្ច ។

(๗๗๔) កុសលត្តិកអាបយគាមិត្តិកៈ

កុសលត្តិកអាបយគាមិត្តិកៈ

ឧកុសលត្តិកឧអាបយគាមិត្តិកៈ

(๗๗๕) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๗๖) កុសលត្តិកហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๗๗๗) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๗๘) កុសលត្តិកហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๗๗๙) ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងនិងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ពីរផ្នែកនៃធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើងនិងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពួនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๘๐) កុសលត្តិកហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

កុសលត្តិកសេក្ខត្តិកេ ឆកុសលត្តិកឆសេក្ខត្តិកំ

(๗๘๑) កុសលំ សេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆសេក្ខោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទ្វេ មូលានិ ឆ ។

(๗๘๒) អព្យាកតំ អសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆអសេក្ខោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๘๓) ហេតុយា តីណិ ។

(๗๘๔) អព្យាកតំ នេវសេក្ខោនាសេក្ខំ ធម្មំ បច្ចយា ឆអព្យាកតោ ឆនេវសេក្ខានាសេក្ខោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๘๕) ហេតុយា បញ្ច ។

កុសលត្តិកបរិត្តត្តិកេ ឆកុសលត្តិកឆបរិត្តត្តិកំ

(๗๘๖) អព្យាកតំ បរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆបរិត្តោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๘๗) ហេតុយា តីណិ ។

(๗๘๘) កុសលំ មហគ្គតំ ធម្មំ បដិច្ច ឆកុសលោ ឆមហគ្គតោ ឆម្ភោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

កុសលត្តិកសេក្ខត្តិកៈ ឯកុសលត្តិកឯសេក្ខត្តិកៈ

(๗๘๑) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសេក្ខៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាកុសល ជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មូល ๒ មានវារៈ ๖ ។

(๗๘๒) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាអសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๘๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๗๘๔) ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាមិនមែនជាសេក្ខៈ និងមិនមែនជាអសេក្ខៈ ពីរផ្នែក នឹងធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាសេក្ខៈនិងមិនមែនជាអសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๘๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

កុសលត្តិកបរិត្តត្តិកៈ ឯកុសលត្តិកឯបរិត្តត្តិកៈ

(๗๘๖) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសភាពតូចផ្ទាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាសភាពតូចផ្ទាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๘๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๗๘๘) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๘๙) ហេតុយា ឆ ។

(๗๙๐) កុសលំ អប្បមាណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯ-
កុសលោ ឯអប្បមាណោ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๗๙๑) ហេតុយា ឆ ។

កុសលត្តិកបរិត្តារម្មណត្តិកេ
ឯកុសលត្តិកឯបរិត្តារម្មណត្តិកំ

(๗๙๒) កុសលំ បរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច
ឯកុសលោ ឯបរិត្តារម្មណោ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា ។

(๗๙๓) ហេតុយា ឆវ ។

(๗๙๔) កុសលំ មហគ្គតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច
ឯកុសលោ ឯមហគ្គតារម្មណោ ឆន្នំ ខុប្បដ្ឋតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๙๕) ហេតុយា ឆវ ។

(๗๙๖) កុសលំ អប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ ប-
ដិច្ច ឯកុសលោ ឯអប្បមាណារម្មណោ ឆន្នំ
ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๙๗) ហេតុយា ឆ ។

(๗๘๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๗๙๐) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๙๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

កុសលត្តិកបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

ឆកុសលត្តិកឆបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

(๗๙๒) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๙๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

(๗๙๔) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๙๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

(๗๙๖) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๙๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

កុសលត្តិកហីនត្តិកេ ឆកុសលត្តិកឆហីនត្តិកំ

(๗๙๘) អកុសលំ ហីនំ ធម្មំ បដិច្ច ឆអកុ-
សលោ ឆហីនោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๗๙๙) ហេតុយា តីណិ ។

(๘๐๐) អព្យាកតំ មជ្ឈិមំ ធម្មំ បច្ចយា ឆអព្យា-
កតោ ឆមជ្ឈិមោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๐๑) ហេតុយា ឆ ។

(๘๐๒) កុសលំ បណីតំ ធម្មំ បដិច្ច ឆកុស-
លោ ឆបណីតោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๐๓) ហេតុយា បញ្ច ។

កុសលត្តិកមិច្ឆត្តត្តិកេ ឆកុសលត្តិកឆមិច្ឆត្តត្តិកំ

(๘๐๔) អកុសលំ មិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច
ឆអកុសលោ ឆមិច្ឆត្តនិយតោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๐๕) ហេតុយា តីណិ ។

(๘๐๖) កុសលំ សម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច
ឆកុសលោ ឆសម្មត្តនិយតោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

កុសលត្តិកហីនត្តិក: ឯកុសលត្តិកឯហីនត្តិក:

(๗๙๘) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនថោកទាប អាស្រ័យនូវធម៌ ជាអកុសល ថោកទាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๗๙๙) កុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๘๐๐) ធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនជាកណ្ហាល ពីរផ្នែក នឹងធម៌ ជាអព្យាកតៈ ជាកណ្ហាល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๐๑) កុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๘๐๒) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនឧត្តម អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល ឧត្តម ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๐๓) កុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

កុសលត្តិកមិច្ឆត្តត្តិក: ឯកុសលត្តិកឯមិច្ឆត្តត្តិក:

(๘๐๔) ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានសភាពខុសនិងខ្មៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មានសភាពខុសនិងខ្មៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๐๕) កុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๘๐๖) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានសភាពត្រង់និងខ្មៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានសភាពត្រង់និងខ្មៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๐๗) ហេតុយា តីណិ ។

(๘๐๘) អព្យាកតំ អនិយតំ ធម្មំ បច្ចយា ឧអព្យាកតោ ឧអនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

(๘๐๙) ហេតុយា បញ្ច ។

កុសលត្តិកមគ្គារម្មណត្តិកេ
ឧកុសលត្តិកឧមគ្គារម្មណត្តិកំ

(๘๑๐) កុសលំ មគ្គារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-កុសលោ ឧមគ្គារម្មណកេ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

(๘๑๑) ហេតុយា ឆ ។

(๘๑๒) កុសលំ មគ្គហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧមគ្គហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๑๓) ហេតុយា តីណិ ។

(๘๑๔) កុសលំ មគ្គាធិបតឹ ធម្មំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧមគ្គាធិបតិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

(๘๑๕) ហេតុយា ឆ ។

[๘๐๗] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๘๐๘] ធម៌ មិនមែនជាអតីតៈ មិនមែនជាមិនទៀង ពឹង-ផ្អែក នឹងធម៌ ជាអតីតៈ មិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๘๐๙] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

កុសលត្តិកមគ្គារម្មណត្តិកៈ
ឯកុសលត្តិកឯមគ្គារម្មណត្តិកៈ

[๘๑๐] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๘๑๑] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

[๘๑๒] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានមគ្គជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានមគ្គជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๘๑๓] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๘๑๔] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានមគ្គជាអធិបតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๘๑๕] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

កុសលត្តិកទុប្បន្នត្តិកេ

ឯកុសលត្តិកឯទុប្បន្នត្តិកំ

[๘๑๖] កុសលោ អនុប្បន្នោ ធម្មោ ឯកុសលស្ស ឯអនុប្បន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๘๑๗] អារម្មណេ ឯ ។

ឧបាទិ អនុប្បន្នេ ទ្វិ ។

កុសលត្តិកអតីតត្តិកេ

ឯកុសលត្តិកឯអតីតត្តិកំ

[๘๑๘] កុសលោ អតីតោ ធម្មោ ឯកុសលស្ស ឯអតីតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[๘๑๙] អារម្មណេ ឯ ។

អនាគតំ អតីតេ ទ្វិ ។

កុសលត្តិកអតីតារម្មណត្តិកេ

ឯកុសលត្តិកឯអតីតារម្មណត្តិកំ

[๘๒๐] កុសលំ អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯអតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

កុសលត្តិកទុប្បន្នត្តិកៈ

នកុសលត្តិកនទុប្បន្នត្តិកៈ

(๘๑๖) ធម៌ ជាកុសល មិនទាន់កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងហើយ ដោយ អារម្មណប្បច្ច័យ ។

(๘๑๗) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

ធម៌ ដែលកើតឡើង ដូចគ្នានឹងធម៌ដែលមិនទាន់កើតឡើងហើយ ។

កុសលត្តិកអតីតត្តិកៈ

នកុសលត្តិកនអតីតត្តិកៈ

(๘๑๘) ធម៌ ជាកុសល ជាអតីត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអតីត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(๘๑๙) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

អនាគត ដូចគ្នានឹងអតីតដែរ ។

កុសលត្តិកអតីតារម្មណត្តិកៈ

នកុសលត្តិកនអតីតារម្មណត្តិកៈ

(๘๒๐) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๘๒๑] ហោតុយា ឆវ ។

[๘๒๒] កុសលំ អនាគតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯអនាគតារម្មណោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

[๘๒๓] ហោតុយា ឆវ ។

[๘๒๔] កុសលំ បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯបច្ចុប្បន្នារម្មណោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

[๘๒๕] ហោតុយា ឆវ ។

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តារម្មណាត្តិកេ
ឯកុសលត្តិកឯអជ្ឈត្តារម្មណាត្តិកំ

[๘๒๖] កុសលំ អជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯអជ្ឈត្តារម្មណោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

[๘๒๗] ហោតុយា ឆវ ។

[๘๒๘] កុសលំ ឥមាភិធ្ហារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯឥមាភិធ្ហារម្មណោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

[๘๒๑] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

[๘๒๒] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ ជាអនាគត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๘๒๓] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

[๘๒๔] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๘๒๕] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

កុសលត្តិកអរូបិត្តារម្មណត្តិកៈ

๑๐ កុសលត្តិកធអរូបិត្តារម្មណត្តិកៈ

[๘๒๖] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๘๒๗] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

[๘๒๘] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๒๙) ហេតុយា ๘ ។

កុសលត្តិកសនិទស្សនត្តិកេ
ឯកុសលត្តិកឯសនិទស្សនត្តិកំ

(๘๓๐) អព្យាកតោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ឯម្ហា ឯអព្យាកតស្ស ឯសនិទស្សនសប្បដិឃស្ស ឯម្ហស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๘๓๑) អារម្មណោ ឯ ។

តីណិ វេទិតកំ តាតញ្ច ។

(๘๓๒) អព្យាកតំ អនិទស្សនសប្បដិឃំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ អនិទស្សនសប្បដិឃំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ អនិទស្សនសប្បដិឃំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯអនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ឯអកុសលោ ឯអនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๒๙) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๙ ។

កុសលត្តិកសនិទស្សនត្តិកៈ

ธกุสลត្តិกธสนิทสฺสนត្តិกៈ

(๘๓๐) ធម៌ ជាអព្យាកតៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអព្យាកតៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយអារម្មណប្ប-ច្ច័យ ។

(๘๓๑) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

បទ ដែលគួរដឹង បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ឲ្យមានវារៈ ๓ ផងចុះ ។

(๘๓๒) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๓๓) ហេតុយា តីណិ ។

(๘๓๔) កុសលំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ អនិទស្សនអប្ប-ដិឃំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯអនិទស្សន-អប្បដិឃោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា កុសលំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯ-អនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ឯអកុសលោ ឯអនិ-ទស្សនអប្បដិឃោ ច ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្ប-ច្ចយា តីណិ ។ អកុសលំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯអកុសលោ ឯអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ អនិ-ទស្សនអប្បដិឃំ ឆម្មំ បដិច្ច ឯកុសលោ ឯអនិ-ទស្សនអប្បដិឃោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

(๘๓๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๘๓๔) ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

អកុសលំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧកុ-
សលោ ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ឧអកុសលោ
ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។ អព្យាកតំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ
ឧម្មុំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ
ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យាកតំ អនិទស្ស-
ឧអប្បដិឃំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧអកុសលោ ឧអនិទស្ស-
ឧអប្បដិឃោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អព្យា-
កតំ អនិទស្សនអប្បដិឃំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧកុសលោ
ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ឧអកុសលោ ឧអនិ-
ទស្សនអប្បដិឃោ ច ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ កុសលំ អនិទស្សនអប្បដិឃញ្ច អព្យាកតំ
អនិទស្សនអប្បដិឃញ្ច ឧម្មុំ បដិច្ច ឧកុសលោ ឧ-
អនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។

ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-
ពាល់ក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមាន
ការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមានការឃើញនិង
មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។
ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-
ពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការ
ប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល
មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌
ជាអព្យាកតៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញ
និងមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានការ
ឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាកតៈ មិន
មានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ
មានវារៈ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញ
និងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកុសល មិនមានការឃើញ
និងមិនមានការប៉ះពាល់ផង ជាអព្យាកតៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមាន
ការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

អកុសលំ អនិទស្សនអប្បដិឃញ្ច អញ្ញតរំ អនិ-
ទស្សនអប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឯកក្ខណេ ឯអនិ-
ទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។

(៨៣៥) ហេតុយា បណ្ណារស ។

វេទនាត្តិកកុសលត្តិកេ ឯវេទនាត្តិកឯកុសលត្តិកំ

(៨៣៦) សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ កុសលំ
ធម្មំ បដិច្ច ឯសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឯកក្ខ-
ណេ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សុខាយ-
វេទនាយ សម្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯទុក្ខា-
យ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឯកក្ខណេ ធម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ
កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ-
សម្បយុត្តោ ឯកក្ខណេ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ កុសលំ
ធម្មំ បដិច្ច ឯសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឯកក្ខ-
ណេ ច ឯអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ
ឯកក្ខណេ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-
ពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអកុសល មិនមានការឃើញនិងមិនមានការ
ប៉ះពាល់ផង ជាអព្យាកតៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់
ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៣៥) កុន្តហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ។

វេទនាត្តិកកុសលត្តិកៈ ឯវេទនាត្តិកឯកុសលត្តិកៈ

(៨៣៦) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុ-
សល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាកុសល ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិន
មែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាកុសល
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខម-
សុខវេទនា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខ-
វេទនា ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែន
ប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនប្រកបដោយ
អទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកប
ដោយសុខវេទនា ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន-
ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលោ ច ធម្មោ អ-
ទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលោ ច
ធម្មា ខុប្បដ្ឋានេ ហេតុប្បច្ចយា សុខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ធសុខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តោ ធម្មោ កុសលោ ច ធទុក្ខាយ វេទនាយ សម្ប-
យុត្តោ ធម្មោ កុសលោ ច ធម្មា ខុប្បដ្ឋានេ ហេតុប្បច្ចយា
សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច
ធសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលោ ច ធ-
ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលោ ច ធ-
អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលោ
ច ធម្មា ខុប្បដ្ឋានេ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ អទុក្ខ-
មសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច
ធអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ កុសលោ
ធម្មោ ខុប្បដ្ឋានេ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

[៨៣៧] ហេតុយា ចុទ្ទស ។

[៨៣៨] សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ អកុសលំ

ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(៨៣៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ។

(៨៣៨) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាអកុសល

ฌานํ ปฏิจฺจ อสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา อกุ-
สลา ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา สตฺต ฯ ทุกฺขา-
ย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ อกุสลญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ . . .
สตฺต ฯ อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตํ อกุ-
สลญฺจ ธมฺมํ ปฏิจฺจ . . . สตฺต ฯ ปจฺจนีเย ปญฺหา ฯ

(๘๓๙) สุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตา อพฺยา-
กตา ธมฺมา อสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส อ-
พฺยากตสฺส ธมฺมสฺส อารมฺมณปจฺจเยน ปจฺจยา ฯ
สตฺตฏฺฐ ฯ

อพฺยากตา ธมฺมา อุปฺปชฺชนฺติเยว ปฏิสนฺ-
ธิยา เวทนาย ปวตฺติยา จุติยา ขนฺธาน-
ปาตุภาวาย ปญฺจนฺนมินฺทฺริยานํ ปาตุภาวา-
ย ทุกฺขาย เวทนาย สมฺปยุตฺตสฺส อพฺยา-
กตธมฺมสฺส อทุกฺขมสุขาย เวทนาย สมฺป-
ยุตฺตสฺส อพฺยากตธมฺมสฺสปิ กาตพฺพา ฯ

วิปากทุกกุสลติกเก ฉวิปากทุกอกุสลติกํ

(๘๔๐) ยถา กถญฺจิ ธมฺมญฺจ กุสลญฺจ ธมฺมญฺจ ปฏิจฺจ อ-
ยถา กถญฺจิ ธมฺมญฺจ อกุสลญฺจ ธมฺมญฺจ อุปฺปชฺชติ เหตุ-
ปจฺจยา ฯ

(๘๔๑) เหตุยา ตีณิ ฯ

អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាអកុសល . . . មានវារៈ ៧ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ជាអកុសល . . . មានវារៈ ៧ ។ មានបញ្ហា ២១ ។

(๘๓๙) ធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាអព្យាកតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

ធម៌ ជាអព្យាកតៈ រមែងកើតឡើង មានវារៈ ៣ គ្រប់ ។

បទ ការផ្សាស់ប្តូរ នៃវេទនា ប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងបញ្ហា ២១

បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ នូវអព្យាកតមូលប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ផង នូវអព្យាកតមូលប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ផង ។

វិបាកត្តិកកុសលត្តិកៈ ឥវិបាកត្តិកឥកុសលត្តិកៈ

(๘๔๐) ធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๔๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๘๒) វិចារកេ ឆម្មេ អកុសលំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆ វិចារកេ ឆម្មេ ឆ កុសលោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ. តុប្បច្ចយា ។

(๘๓) ហេតុយា តីណិ ។

(๘๔) ឆ វិចារកេ ឆ វិចារកេ ឆម្មេ ឆម្មំ អព្យាកតំ ឆម្មំ បច្ចយា ឆ ឆ វិចារកេ ឆ វិចារកេ ឆម្មេ ឆ អព្យា. កតោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๕) ហេតុយា តីណិ ។

ទុបាទិន្នុបាទានិយត្តិកកុសលត្តិកេ
ឆទុបាទិន្នុបាទានិយត្តិកឆកុសលត្តិកំ

(๘๖) អនុចាទិន្នុចានានិយំ កុសលំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆ ទុចានិន្នុចានានិយោ ឆ កុសលោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អនុចាទិន្នអនុចានានិយំ កុសលំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆ អនុចានិន្នអនុចានានិយោ ឆ. កុសលោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๘๔๒) ធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๔๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๘๔๔) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនមានវិបាក-ធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាអព្យាកតៈ ពីរឆ្នែក នឹងធម៌ មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๔๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកកុសលត្តិកៈ
ឆឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកនកុសលត្តិកៈ

(๘๔๖) ធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យកនិងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកតែជាប្រ-យោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកនិងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកនិងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបា-ទាន ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๘๔๗) ហោតុយា ន ។

(๘๔๘) អនុបាទិន្នុបាទានិយំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ន អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๘๔๙) ហោតុយា តីណិ ។

(๘๕๐) ឧបាទិន្នុបាទានិយំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ន ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ន អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๘๕๑) ហោតុយា បញ្ច ។

សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកកុសលត្តិកេ
ឆសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកឆកុសលត្តិកំ

(๘๕๒) អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๘๔๗) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មាន ๓ ។

(๘๔๘) ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកនិងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๘๔๙) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មាន ๓ ។

(๗๕๐) ធម៌ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកនិងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកនិងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๘๕๑) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មាន ๕ ។

សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកកុសលត្តិកៈ
ឆសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកឆកុសលត្តិកៈ

(๘๕๒) ធម៌ មិនមែនសៅហ្មងនិងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅ-ហ្មង ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មាន ๓ ។
ធម៌ មិនមែនជាមិនសៅហ្មងនិងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនសៅហ្មងនិងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មាន ๓ ។

(๘๕๓) ហោតុយា ន ។

(๘๕๔) សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ន អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๘๕๕) ហោតុយា តីណិ ។

វិតក្កត្តិកកុសលត្តិកេ នវិតក្កត្តិកនកុសលត្តិកំ

(๘๕๖) សវិតក្កសវិចារំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សវិតក្កសវិចារោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អវិតក្កវិចារមត្តំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន អវិតក្កវិចារមត្តោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๘๕๗) ហោតុយា បណ្ណារស ។

(๘๕๘) សវិតក្កសវិចារំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ន សវិតក្កសវិចារោ ន កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๘๕๙) ហោតុយា ន វ ។

(๘๕๓) កុសលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๖ ។

(๘๕๔) ធម្មំ មិនមែនសៅហ្មងនិងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម្ម សៅហ្មងនិងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๕๕) កុសលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

វិតក្កវិចារកុសលត្តិកៈ ន វិតក្កវិចារកុសលត្តិកៈ

(๘๕๖) ធម្មំ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម្ម ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។ ធម្មំ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๕๗) កុសលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๑๕ ។

(๘๕๘) ធម្មំ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម្ម ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๕๙) កុសលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๙ ។

បីតិត្តិកកុសលត្តិកេ ឆបីតិត្តិកឆកុសលត្តិកំ

[๘๖๐] បីតិសហគតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ-
បីតិសហគតោ ឧ កុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា សត្ត ។ សុខសហគតំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧ សុខសហគតោ ឧ កុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
តុប្បច្ចយា សត្ត ។ វេទនាត្តិកសទិសំ ។ សង្ខិត្តំ ។

សនិទស្សនត្តិកកុសលត្តិកេ
ឆសនិទស្សនត្តិកឆកុសលត្តិកំ

[๘๖๑] អនិទស្សនអប្បដិឃំ កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧ កុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ កុសលំ ធម្មំ
បដិច្ច ឧ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧ កុសលោ ឆន្ធោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ អនិទស្សនអប្បដិឃំ
កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧ កុ-
សលោ ច ឧ អនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧ កុសលោ ច
ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

បីតិគ្គិកកុសលត្តិកៈ ឆបីតិគ្គិកឆកុសលត្តិកៈ

(๘๖๐) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយសុខ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ។ ដូចគ្នានឹងវេទនាត្តិកៈដែរ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

សង្ខិត្តកុសលត្តិកៈ
ឆសង្ខិត្តឆកុសលត្តិកៈ

(๘๖๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការយើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាមិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការយើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๖๒) ហេតុយា ឆ ។

(๘๖๓) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧអកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧអកុសលោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។បេ។ អនិទស្សនអប្បដិឃំ អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច ឧសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧអកុសលោ ច ឧអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧអកុសលោ ច ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๖๔) ហេតុយា ឆ ។

(๘๖๕) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បច្ចយា ឧសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧអព្យាកតោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ អព្យាកតំ ធម្មំ បច្ចយា ឧអនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧអព្យាកតោ ឆន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

(๘๖๒) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

(๘๖๓) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។បេ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអកុសលក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអកុសលក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๘๖๔) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

(๘๖๕) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ពីរផ្នែក នឹងធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ពីរផ្នែក នឹងធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ

អនន្តរស្សនអប្បដិឃំ អព្យាកតំ ឧប្បជ្ជតិ បច្ចយា ន.
សនន្តរស្សនសប្បដិឃោ ន អព្យាកតោ ច ន អនន្ត.
រស្សនសប្បដិឃោ ន អព្យាកតោ ច ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៦៦) ហេតុយា តីណិ ។

សនន្តរស្សនត្តិកវារេ
ឯសនន្តរស្សនត្តិកវារំ

(៨៦៧) អនន្តរស្សនអប្បដិឃំ សុខាយ វេទនា.
យ សម្បយុត្តំ ឧប្បជ្ជតិ បដិច្ច ន អនន្តរស្សនអប្បដិឃោ
ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៦៨) ហេតុយា ន ។

(៨៦៩) អនន្តរស្សនអប្បដិឃំ ទុក្ខាយ វេទនា.
យ សម្បយុត្តំ ឧប្បជ្ជតិ បដិច្ច ន អនន្តរស្សនអប្បដិឃោ
ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៧០) ហេតុយា ន ។

ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអព្យាកតៈក្តី មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអព្យាកតៈក្តី ពីរផ្នែក នឹងធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៦៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សនិទស្សនសប្បដិឃវេទនាសប្បដិឃៈ
នសនិទស្សនសប្បដិឃវេទនាសប្បដិឃៈ

(៨៦៧) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៦៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៨៦៩) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៧០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(๘๗๑) อนิฏฺฐสฺสานภิลฏฺฐิยํ อนุกฺกมสุขาย-เวทนาย สมฺปยุตฺตํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนิฏฺฐสฺสานภิลฏฺฐิ-โย อนุกฺกมสุขาย เวทนาย สมฺปยุตฺโต ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ฯ

(๘๗๒) เหตุยา ๓ ฯ

สนิทสฺสนตฺติกวิปากตฺติเก

อนิทสฺสนตฺติกอวิปากตฺติกํ

(๘๗๓) อนิฏฺฐสฺสานภิลฏฺฐิยํ วิปากํ ธมฺมํ ปฏิจฺจ อนิฏฺฐสฺสานภิลฏฺฐิโย อวิปาโก ธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ฯ

(๘๗๔) เหตุยา ๓ ฯ

(๘๗๕) อนิฏฺฐสฺสานภิลฏฺฐิยํ วิปากอพฺยากตธมฺมธมฺมํ ปฏิจฺจ อนิฏฺฐสฺสานภิลฏฺฐิโย อวิปากอพฺยากตธมฺมธมฺโม อุปฺปชฺชติ เหตุปจฺจยา ฯ

(๘๗๖) เหตุยา ๓ ฯ

(๘๗๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๗๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកវិបាកត្តិកៈ

ឯសនិទស្សនត្តិកនវិបាកត្តិកៈ

(๘๗๓) ធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាវិបាក មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๗๔) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๘๗๕) ធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๗๖) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๘๗๗) អនន្តរស្សនអប្បដិឃំ នេវវិបាកនវិបាក-
ធម្មធម្មំ បដិច្ច ន សន្តតិសមនន្តរសប្បដិយោ ន នេវវិ-
បាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๗๘) ហេតុយា តីណិ ។

សន្តតិទស្សនត្តិកទុបាទិន្នុបាទានិយត្តិកេ
ឆសន្តតិទស្សនត្តិកឆទុបាទិន្នុបាទានិយត្តិកំ

(๘๗๙) អនន្តរស្សនអប្បដិឃំ ទុចាតិន្នុចាតានិយំ
ធម្មំ បដិច្ច ន អនន្តរស្សនអប្បដិយោ ន ទុចាតិន្នុចា-
តានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๘๐) ហេតុយា ៣ ។

(๘๘๑) អនន្តរស្សនអប្បដិឃំ អទុចាតិន្នុចាតា-
និយំ ធម្មំ បដិច្ច ន អនន្តរស្សនអប្បដិយោ ន អទុ-
ចាតិន្នុចាតានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๗๗) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនមានវិបាក ជាប្រក្រតី មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក និងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๗๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សនិទស្សនត្តិកទុបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ
ឯសនិទស្សនត្តិកនទុបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

(๘๗๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យកនិងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យកនិងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๘๐) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๘๘๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលមិនមែនកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យកតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๘๒) เหตุยา ฉ ฯ

สเหตุสฺสหคฺคิกสหคฺคิเน สหคฺคิเนสิกคฺคิเก
เหสเหตุสฺสหคฺคิกเหสคฺคิเน สหคฺคิเนสิกคฺคิกํ

(๘๘๓) อเหตุสฺสหเหตุกปจฺจยา สหคฺคิเน สหคฺคิเนสิกคฺคิกคฺคิกา ขนฺธา ปฏิจฺจ เหสเหตุสฺสหเหตุกปจฺจยา เหสคฺคิเน สหคฺคิเนสิกคฺคิกคฺคิกา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ฯ

(๘๘๔) เหตุยา ฉ ฯ

(๘๘๕) อเหตุสฺสหเหตุกปจฺจยา อสหคฺคิเน สหคฺคิเนสิกคฺคิกคฺคิกา ขนฺธา ปฏิจฺจ เหสเหตุสฺสหเหตุกปจฺจยา เหสสหคฺคิเน สหคฺคิเนสิกคฺคิกคฺคิกา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ฯ

(๘๘๖) เหตุยา ตีณิปิ ฯ

(๘๘๗) อเหตุสฺสหเหตุกปจฺจยา อสหคฺคิเน สหคฺคิเนสิกคฺคิกคฺคิกา ขนฺธา ปฏิจฺจ เหสเหตุสฺสหเหตุกปจฺจยา เหสสหคฺคิเน สหคฺคิเนสิกคฺคิกคฺคิกา ขนฺธา อุปฺปชฺชนฺติ เหตุปจฺจยา ฯ

(๘๘๘) เหตุยา ฉ ฯ

[๘๘๖] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

สนิทสฺสตฺติกสปฺปฏิฆสปฺปฏิเฆสติกตฺติก:

ฉสนิทสฺสตฺติกฉสปฺปฏิฆสปฺปฏิเฆสติกตฺติก:

[๘๘๗] ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនសៅហ្មងនិងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យនូវធម៌មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលសៅហ្មងនិងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

[๘๘๘] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

[๘๘๙] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ពីរផ្នែក នឹងធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

[๘๙๐] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

[๘๙๑] ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនសៅហ្មងនិងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

[๘๙๒] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

សនិទស្សនត្តិកវិតក្កត្តិកេ

ឯសនិទស្សនត្តិកឯវិតក្កត្តិកំ

(๘๘๙) អនិទស្សនអប្បដិឃំ សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឯសវិតក្កសវិចារោ ឯម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๘๙๐) ហោតុយា ឯ ។

(๘๙๑) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឯអវិតក្កវិចារមត្តោ ឯម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๘๙๒) ហោតុយា ឯ ។

(๘๙๓) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ឯសនិទស្សនសប្បដិឃោ ឯអវិតក្កអវិចារោ ឯម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๘๙๔) ហោតុយា តីណិ ។

សង្ខិត្តំ ។

សជិទស្សនត្តិកវិតក្កត្តិក:

ឆសជិទស្សនត្តិកនវិតក្កត្តិក:

(๘๘๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្ក:និងប្រកបដោយវិចារ: អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយវិតក្ក:និងប្រកបដោយវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๙๐) កុឝលហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ๖ ។

(๘๙๑) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានវិតក្ក:មានត្រឹមតែវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๙๒) កុឝលហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ๖ ។

(๘๙๓) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិតក្ក:និងមិនមានវិចារ: អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានវិតក្ក:និងមិនមានវិចារ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๘๙๔) កុឝលហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

សនិទស្សនត្តិកអរណ្ឌត្តារម្មណត្តិកេ

ឯសនិទស្សនត្តិកឯអរណ្ឌត្តារម្មណត្តិកំ

(៨៨៥) អនិទស្សនអប្បដិឃំ អរណ្ឌត្តារម្មណំ ឯម្ពំ បដិច្ច . . . ឯ ។

(៨៨៦) អនិទស្សនអប្បដិឃំ ពហិទ្ធារម្មណំ ឯម្ពំ បដិច្ច ឯអនិទស្សនអប្បដិឃោ ឯពហិទ្ធារម្មណោ ឯម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិ-ឃំ ពហិទ្ធារម្មណំ ឯម្ពំ បដិច្ច ឯសនិទស្សនសប្ប-ដិឃោ ឯពហិទ្ធារម្មណោ ឯម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃំ ពហិទ្ធារម្មណំ ឯម្ពំ

សនិទស្សនត្តិកអញ្ញត្តារម្មណត្តិក:

ឧសនិទស្សនត្តិកឧអញ្ញត្តារម្មណត្តិក:

(๘๙๕) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង . . . មានវារៈ ๖ ។

(๘๙๖) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ

បដិច្ច ឧ អនិន្ទ្រិយសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ឧ ឥមំ ឧប្បជ្ជតិ
ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។បេ។ អនិន្ទ្រិយ-
ឧអប្បដិឃំ ឥមិន្ទ្រិយំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ សនិន្ទ្រិយ-
ឧសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ឧ ឥមិន្ទ្រិយំ ច ឧ អនិន្ទ្រិយ-
ឧសម្បយុត្តេ ខន្ធេ ឧ ឥមិន្ទ្រិយំ ច ឧម្មា ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៧] ហេតុយា ឧ អវិគតេ ឧ ។

បញ្ហាវារំ វិត្ថារេតព្ពំ ។

អនុលោមប្បច្ចនីយត្តិកត្តិកប្បដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

អារម្មណ៍ ធម្មវត្ថុ មិនមានការយើញទិដ្ឋមិនមានការប៉ះពាល់ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម្ម មិនមែនប្រកបដោយការយើញទិដ្ឋប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅក្តី មិនមែនជាមិនមានការយើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅក្តី អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមានការយើញទិដ្ឋមិនមានការប៉ះពាល់ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៧៩) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ កុសលអព្យាកតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយត្តិកត្តិកប្បដ្ឋាន ។

អនុលោមបច្ចនីយទុកទុកបច្ចាគំ

ហេតុទុកសហេតុកទុកេ

ឆហេតុទុកឆសហេតុកទុកំ

(๘๙๘) ហេតុំ សហេតុកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆសហេតុកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ-ហេតុំ សហេតុកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆឆហេតុ ឆសហេ-តុកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ សហេ-តុកញ្ច ឆហេតុំ សហេតុកញ្ច ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆសហេតុកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๘๙๙) ហេតុយា តីណិ អារម្មណេ ឯកំ អវិ-គតេ បញ្ច ។

(๙๐๐) ឆហេតុំ សហេតុកំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆឆ-ហេតុ ឆសហេតុកោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๐๑) ឆហេតុយា ឯកំ ឆអារម្មណេ តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

អនុលោមបច្ចនីយទុកទុកបច្ចាគន

ហេតុទុកសហេតុកទុក:

ឥហេតុទុកឥសហេតុកទុក:

(๘๙๘) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយន៌ងហេតុផង មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(๘๙๙) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ๓ ក្នុងអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ๑ ក្នុងអវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

(๙๐๐) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(๙๐๑) ក្នុងនហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ๑ ក្នុងនអារម្មណបច្ច័យ មានវារៈ ๓ ក្នុងនោវិគតបច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

(๙๐๒) ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๙๐๓) ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ននហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ច ននហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ននហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ច ននហេតុស្ស នសហេតុកស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(๙๐๒) ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๐๓) ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(๙๐๔) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណោ ន អនិយ-តិយោ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

បញ្ហាវារំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(๙๐๕) ហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នអហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ន-ហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ន នហេតុ នអហេតុ-កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(๙๐๖) ហេតុយា ចត្តារិ ។

ហេតុទុកហេតុសម្បយុត្តទុកេ
នហេតុទុកនហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(๙๐๗) ហេតុំ ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន-ហេតុ នហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-បច្ចយា តីណិ ។ សហេតុកសទិសំ ។

(๙๐๘) ហេតុំ ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន-ហេតុ នហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយា ។ នហេតុំ ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន ន-ហេតុ នហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយោ តីណិ ។

[๙๐๔] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩។

បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

[๙๐๕] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។

[๙๐๖] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

ហេតុទុកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

ឯហេតុទុកឯហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[๙๐๗] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ដូចគ្នានឹងសហេតុកៈដែរ ។

[๙๐๘] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๙๐๙) ហោតុយា ចត្តារិ ។

ហេតុទុកហេតុសហេតុកទុកេ
ឯហេតុទុកឯហេតុសហេតុកទុកំ

(๙๑๐) ហោតុំ ហោតុញ្ហេវ សហោតុកញ្ហ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯហោតុ ឯហោតុចេវ ឯអហោតុកោច ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๙๑๑) ហោតុយា ឯកំ ។

(๙๑๒) ឯហោតុំ សហោតុកញ្ហេវ ឯឯហោតុំ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯឯហោតុ ឯអហោតុកោចេវ ឯឯហោតុច ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๙๑๓) ហោតុយា ឯកំ ។

ហេតុទុកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកេ
ឯហេតុទុកឯហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(๙๑๔) ហោតុំ ហោតុញ្ហេវ ហោតុសម្បយុត្តញ្ហ ឯម្ហំ បដិច្ច ឯហោតុ ឯហោតុចេវ ឯហោតុវិប្បយុត្តោច ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๙๑๕) ហោតុយា ឯកំ ។

(๙๐๙) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๔ ។

ហេតុទុកហេតុសហេតុកទុកៈ

ឯហេតុទុកឯហេតុសហេតុកទុកៈ

(๙๑๐) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាហេតុទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๙๑๑) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑ ។

(๙๑๒) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនហេតុប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๙๑๓) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑ ។

ហេតុទុកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

ឯហេតុទុកឯហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(๙๑๔) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๙๑๕) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑ ។

(๙๑๖) ឧហេតុំ ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ ឧឯហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ ឧហេតុ ឧហេតុវិប្បយុត្តោ ចេវ ឧ-ហេតុឯ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๑๗) ហេតុយា ឯកំ ។

ហេតុទុកឧហេតុសហេតុកទុកេ
ឧហេតុទុកឧហេតុឧសហេតុកទុកំ

(๙๑๘) ឧហេតុំ ឧហេតុំសហេតុកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧហេតុ ឧហេតុឧសហេតុកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๑๙) ហេតុយា ឯកំ ។

(๙๒๐) ឧហេតុំ ឧហេតុំអហេតុកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧហេតុ ឧហេតុឧអហេតុកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๒๑) ហេតុយា ឯកំ ។

(៩១៦) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសហេតុកធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩១៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ហេតុទុកធហេតុសហេតុកទុកៈ

ធហេតុទុកធហេតុធសហេតុកទុកៈ

(៩១៨) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុមិនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩១៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(៩២០) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩២១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ហេតុទុកសប្បច្চយទុកេ
ឯហេតុទុកឯសប្បច្চយទុកំ

(๙๒๒) ឯហេតុ អប្បច្চយោ ឯម្ហោ ឯ ឯហេ-តុស្ស ឯ អប្បច្চយស្ស ឯម្ហស្ស អារម្មណប្បច្চយេន បច្চយោ ។ បេ ។ ឯហេតុស្ស ឯ អប្បច្চយស្ស ឯម្ហស្ស អារម្មណា ។ បេ ។ ឯហេតុស្ស ឯ អប្បច្চយស្ស ច ឯ ឯហេតុស្ស ឯ អប្បច្চយស្ស ច ឯម្ហស្ស អារម្មណ-ប្បច្চយេន បច្চយោ ។

(๙๒๓) អារម្មណា តីណិ ។

អសន្ធិ អប្បច្চយសទិសំ ។ បេ ។

ហេតុទុកសនិទស្សនទុកេ
ឯហេតុទុកឯសនិទស្សនទុកំ

(๙๒๔) ឯហេតុ សនិទស្សនោ ឯម្ហោ ឯ ឯហេ-តុស្ស ឯ សនិទស្សនស្ស ឯម្ហស្ស អារម្មណប្បច្চយេន បច្চយោ ... ឯហេតុស្ស ឯ សនិទស្សនស្ស ឯម្ហស្ស អារម្មណប្បច្চយេន បច្চយោ ... ឯហេតុស្ស ឯ-សនិទស្សនស្ស ច ឯ ឯហេតុស្ស ឯ សនិទស្សនស្ស ច ឯម្ហស្ស អារម្មណប្បច្চយេន បច្চយោ ។

ហេតុទុកសប្បច្ចយទុក:

ឆហេតុទុកឆសប្បច្ចយទុក:

[๔๒๒] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។បេ។ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។បេ។ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[๔๒๓] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

អសង្ខតៈ ដូចជាអប្បច្ចយៈដែរ ។បេ។

ហេតុទុកសនិទស្សនទុក:

ឆហេតុទុកឆសនិទស្សនទុក:

[๔๒๔] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយការឃើញ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ... ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ... ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(๔๒๕) អារម្មណោ តីណិ ។

(๔๒๖) ហេតុំ អនិទស្សនំ នមំ បដិច្ច នហេតុ នអនិទស្សនោ នម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๔๒๗) ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកសប្បដិឃទុកេ
នហេតុទុកនសប្បដិឃទុកំ

(๔๒๘) នហេតុំ សប្បដិឃំ នមំ បដិច្ច នហេ-តុ នសប្បដិឃោ នម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๔๒๙) ហេតុយា ឯកំ ។

(๔๓๐) ហេតុំ អប្បដិឃំ នមំ បដិច្ច នហេតុ នអប្បដិឃោ នម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๔๓๑) ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុករូបីទុកេ នហេតុទុកនរូបីទុកំ

(๔๓๒) នហេតុំ រូបឹ នមំ បដិច្ច ន នហេតុ នរូបឹ នម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๒๕) កុដ្ឋការម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๙๒๖) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការយើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានការយើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๒๗) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកសប្បដិឃទុកៈ

នហេតុទុកនសប្បដិឃទុកៈ

(๙๒๘) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๒๙) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

(๙๓๐) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๓๑) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុករូបីទុកៈ នហេតុទុកនរូបីទុកៈ

(๙๓๒) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๓๓) ហោតុយា តីណិ ។

(๙๓๔) ហោតុំ អារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នហោតុ ន-
អារម្មណំ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๙๓๕) ហោតុយា តីណិ ។

ហោតុទុកលោកិយទុកេ
នហោតុទុកនលោកិយទុកំ

(๙๓๖) នហោតុំ លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច ន-
ហោតុ នលោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๙๓๗) ហោតុយា តីណិ ។

(๙๓๘) ហោតុំ លោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច នហោតុ
នលោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๙๓๙) ហោតុយា តីណិ ។

ហោតុទុកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកេ
នហោតុទុកនកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ

(๙๔๐) ហោតុំ កេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច ន-
ហោតុ នកេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๙๓๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๙๓๔) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានរូប អាស្រ័យនូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๓๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកលោកិយទុក:

ឯហេតុទុកឯលោកិយទុក:

(๙๓๖) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๓๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๙๓๘) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๓๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុក:

ឯហេតុទុកឯកេនចិវិញ្ញេយ្យទុក:

(๙๔๐) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដែលត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๒๑) ហោតុយា ន។ ។

(๙๒๒) ហោតុំ[๑] កោនចិន្តិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហោតុ ន កោនចិន្តិញ្ញេយ្យា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហោ-តុប្បច្ចយា ។

(๙๒๓) ហោតុយា ន។ ។

ហោតុទុកអាសវទុកេ នហោតុទុកនោអាសវទុកំ

(๙๒๔) ហោតុំ អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហោតុ នោអាសវេ[๒] ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๙๒๕) ហោតុយា បញ្ច ។

(๙๒๖) ហោតុំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ន ន-ហោតុ ន នោអាសវេ ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហោតុប្ប-ច្ចយា ។

(๙๒๗) ហោតុយា បញ្ច ។

ហោតុទុកសាសវទុកេ នហោតុទុកនសាសវទុកំ

(๙๒๘) ន ហោតុំ សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ន ន-ហោតុ ន សាសវេ ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๙๒๙) ហោតុយា តីណិ ។

---

๑ ម. ហោតុំ នកេនចិន្តិញ្ញេយ្យំ ។ ๒ ម. នអាសវោ ។

[๙๔๑] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

[๙๔๒] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๔๓] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

ហេតុទុកអាសវទុកៈ ឯហេតុទុកនោអាសវទុកៈ

[๙๔๔] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๔๕] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

[๙๔๖] ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๔๗] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

ហេតុទុកសាសវទុកៈ ឯហេតុទុកនសាសវទុកៈ

[๙๔๘] ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๔๙] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๙๕๐) ហេតុំ អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន អនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๕๑) ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកអាសវសម្បយុត្តទុកេ
ន ហេតុទុក ន អាសវសម្បយុត្តទុកំ

(๙๕๒) ហេតុំ អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๕๓) ហេតុយា ន ។

(๙๕๔) ហេតុំ អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๕๕) ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកអាសវសាសវទុកេ
ន ហេតុទុក ន អាសវសាសវទុកំ

(๙๕๖) ហេតុំ អាសវញ្ចេវ សាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ ន អាសវញ្ចេវ ន អនាសវញ្ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๙๕๐] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๕๑] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

๘ហេតុទុកឧអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

[๙๕๒] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๕๓] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

[๙๕๔] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๕๕] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកអាសវសាសវទុកៈ

๘ហេតុទុកឧអាសវសាសវទុកៈ

[๙๕๖] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๕๗) ហេតុយា បញ្ហ ។

(๙๕๘) ហេតុំ សាសវញ្ចេវ ឱធអាសវំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ ឧហេតុ ឧ អឱធាសវេ ចេវ ឧ ឱធេ(๑)អាសវេ ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๕๙) ហេតុយា បញ្ហ ។

ហេតុទុកអាសវេអាសវេសម្បយុត្តទុកេ

ឧហេតុទុកឧអាសវេអាសវេសម្បយុត្តទុកំ

(๙๖๐) ហេតុំ អាសវញ្ចេវ អាសវេសម្បយុត្តញ្ច ឧម្មំ បដិច្ច ឧ ហេតុ ឧ អាសវេ ចេវ ឧ អាសវេ វិប្ប-យុត្តេ ឱធ ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๖๑) ហេតុយា តីណិ ។

(๙๖๒) ឧ ហេតុំ អាសវេ សម្បយុត្តញ្ចេវ ឱធអា-សវំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ ឧ ហេតុ ឧ អាសវេ វិប្បយុត្តេ ចេវ-ឧ ឱធេ អាសវេ ឧម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๙๖๓) ហេតុយា តីណិ ។

---

๑ ម. ឧ ឱធេ អាសវេ ចេវ ។

(๙๕๗) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๕ ។

(๙๕๘) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈនិងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๙๕๙) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๕ ។

ហេតុទុកអាសវៃអាសវៃសម្បយុត្តទុកៈ

๘ហេតុទុកធអាសវៃអាសវៃសម្បយុត្តទុកៈ

(๙๖๐) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈនិងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈនិងប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๙๖๑) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

(๙๖๒) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយអាសវៈនិងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

(๙๖๓) ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកេ
ឆហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តឆសាសវទុកំ

[๙๖๔] ឆហេតូ អាសវវិប្បយុត្តេ ឆសាសវេ ឆ ខន្ធេ បដិច្ច ឆ ឆហេតូ អាសវវិប្បយុត្តោ ឆសាសវោ ឆក្ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា លោកិយសទិសំ ។

[๙๖๕] ហេតូ អាសវវិប្បយុត្តេ អនាសវេ ឆ ខន្ធេ បដិច្ច ឆ ហេតូ អាសវវិប្បយុត្តោ ឆអនាសវោ ឆក្ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆ ហេតូ អាសវវិប្បយុត្តេ អនាសវេ ឆ ខន្ធេ បដិច្ច ឆ ហេតូ អាសវវិប្បយុត្តោ ឆអនាសវោ ឆក្ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតូ អាសវវិប្បយុត្តេ អនាសវេ ឆ ខន្ធេ បដិច្ច ឆ ហេតូ អាសវវិប្បយុត្តោ ឆអនាសវោ ឆក្ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๙๖๖] ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកេ
ឆហេតុទុកនោសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកំ

[๙๖๗] ហេតូ សញ្ញោជនំ ឆ ខន្ធេ បដិច្ច ឆ ហេតូ នោសញ្ញោជនោ ឆក្ខន្ធោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុក:

ฉ ហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តฉสาสวทุก:

(๙๖๔) ធម្មា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវ: និងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវ: អាស្រ័យ នូវធម្មា មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវ:និងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ដូចគ្នានឹងណោកិយ:ដែរ ។

(๙๖๕) ធម្មា មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវ:និងមិនមែនជាមិនមានអាសវ: អាស្រ័យ នូវធម្មា ជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវ:និងមិនមានអាសវ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្មា មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវ:និងមិនមែនជាមិនមានអាសវ: អាស្រ័យ នូវធម្មា មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវ:និងមិនមានអាសវ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម្មា មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវ: និងមិនមែនជាមិនមានអាសវ: អាស្រ័យ នូវធម្មា ជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវ:និងមិនមានអាសវ:ផង មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវ:និងមិនមានអាសវ:ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๖๖) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ๓ ។

ហេតុទុកសញ្ញោជនគោប្ផកទុក:

ฉ ហេតុទុกโสสญโญชนคโคปผกทุก:

(๙๖๗) ធម្មា មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសញ្ញោជន: អាស្រ័យ នូវធម្មា ជាហេតុ ជាសញ្ញោជន: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๙๖๘) ហោតុយា ន៑ ณ ๆ

ហេតុទុកគន្ធគោប្ផកទុកេ
ឧហេតុទុកនោគន្ធគោប្ផកទុកំ

(๙๖๙) ហោតុំ កត្តុំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧហេតុ នោ-
កន្តោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ๆ

(๙๗๐) ហោតុយា ឧ៑ ๆ

ហេតុទុកឯឃគោប្ផកទុកេ
ឧហេតុទុកនោឯឃគោប្ផកទុកំ

(๙๗๑) ហោតុំ ឯឃំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧហេតុ នោ-
ឯឃោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ๆ

(๙๗๒) ហោតុយា បញ្ច ๆ

ហេតុទុកយោគគោប្ផកទុកេ
ឧហេតុទុកនោយោគគោប្ផកទុកំ

(๙๗๓) ហោតុំ យោគំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧហេតុ
នោយោគោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ๆ

(๙๗๔) ហោតុយា បញ្ច ๆ

[๙๖๘] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ฯ

ហេតុទុកគន្ធគោប្ផកទុក:

ฉហេតុទុកនោគន្ធគោប្ផកទុក:

[๙๖๙] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាគន្ធៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាហេតុ ជាគន្ធៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ฯ

[๙๗๐] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ฯ

ហេតុទុកឧឃគោប្ផកទុក:

ฉហេតុទុកនោឧឃគោប្ផកទុក:

[๙๗๑] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឧឃៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាហេតុ ជាឧឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ฯ

[๙๗๒] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ฯ

ហេតុទុកយោគគោប្ផកទុក:

ฉហេតុទុកនោយោគគោប្ផកទុក:

[๙๗๓] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាយោគៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាហេតុ ជាយោគៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ฯ

[๙๗๔] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ฯ

ហេតុទុកនីវរណគោចកទុកេ
ឧហេតុទុកនោនីវរណគោចកទុកំ

[๙๗๕] ហេតុំ នីវរណំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧហេតុ
នោ នីវរណោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๙๗๖] ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកបរាមាសគោចកទុកេ
ឧហេតុទុកនោបរាមាសគោចកទុកំ

[๙๗๗] ឧហេតុំ បរាមាសំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧឧហេតុ
នោបរាមាសោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๙๗๘] ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកសារម្មណទុកេ
ឧហេតុទុកឧសារម្មណទុកំ

[๙๗๙] ហេតុំ សារម្មណំ ឧម្មុំ បដិច្ច ឧហេតុ
ឧ សារម្មណោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๙๘๐] ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកនីវរណគោបុកទុក:

នហេតុទុកនោនីវរណគោបុកទុក:

[๙๗๕] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជានីវរណៈ អាស្រ័យនូវធម៌ ជាហេតុ ជានីវរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๗๖] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកបរាមាសគោបុកទុក:

នហេតុទុកនោបរាមាសគោបុកទុក:

[๙๗๗] ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបរាមាសៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๗๘] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកសារម្មណទុក:

នហេតុទុកនសារម្មណទុក:

[๙๗๙] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๘๐] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๙๘๑] ធម្មោ ធម្មំ អនារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ធ-
ម្មោ ធម្មារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-
យោ ។

[๙๘๒] ហេតុយោ តីណិ ។

ហេតុទុកបិត្តទុកេ ធហេតុទុកនោបិត្តទុកំ

[๙๘๓] ធម្មោ ចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ធធម្មោ
នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ។

[๙๘๔] ហេតុយោ តីណិ ។

[๙๘๕] ធម្មោ នោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ធម្មោ
ធនោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ។

[๙๘๖] ហេតុយោ តីណិ ។

ហេតុទុកចេតសិកទុកេ
ធហេតុទុកធចេតសិកទុកំ

[๙๘๗] ធម្មោ ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ធម្មោ
ធចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ។

[๙๘๘] ហេតុយោ តីណិ ។

(៩៨១) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៨២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកបិត្តទុកៈ ឯហេតុទុកនោបិត្តទុកៈ

(៩៨៣) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៨៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៩៨៥) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៨៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកចេតសិកទុកៈ

ឯហេតុទុកឯចេតសិកទុកៈ

(៩៨៧) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៨៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๙๘๙) ឧហេតុំ អហេតុសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ន-
ឧហេតុ ឧអហេតុសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ។

(๙๙๐) ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកបិត្តសម្បយុត្តទុកេ
ឧហេតុទុកឧបិត្តសម្បយុត្តទុកំ

(๙๙๑) ហេតុំ ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧហេតុ ឧចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๙๙๒) ហេតុយា តីណិ ។

(๙๙๓) ឧហេតុំ ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧឧហេតុ ឧចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๙๙๔) ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកបិត្តសំសដ្ឋទុកេ
ឧហេតុទុកឧបិត្តសំសដ្ឋទុកំ

(๙๙๕) ហេតុំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧហេតុ ឧចិត្តសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

[๙๘๙] ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមាន
ចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានចេតសិក
ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๙๐] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកបិត្តសម្បយុត្តទុកៈ
នហេតុទុកនបិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

[๙๙๑] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត អា-
ស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះ
ហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๙๒] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๙๙๓] ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនប្រាសចាក
ចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកចិត្ត ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๙๙๔] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកបិត្តសំសដ្ឋទុកៈ
នហេតុទុកនបិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

[๙๙๕] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត
អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង

ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឯហោតុំ ចិត្តសំសដ្ឋំ ឯម្បិ បដិច្ច ឯឯហោតុ ឯចិត្តសំសដ្ឋោ ឯម្បោ ទុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៩៩៦) ហោតុយា ៣ ។

ហោតុទុកបិត្តសម្បដ្ឋានទុកេ
ឯហោតុទុកនោបិត្តសម្បដ្ឋានទុកំ

(៩៩៧) ហោតុំ ចិត្តសម្បដ្ឋានំ ឯម្បិ បដិច្ច ឯ-ហោតុ នោចិត្តសម្បដ្ឋានោ ឯម្បោ ទុប្បដ្ឋតិ ហោតុ-ប្បច្ចយា ។

(៩៩៨) ហោតុយា តីណិ ។

(៩៩៩) ឯហោតុំ នោចិត្តសម្បដ្ឋានំ ឯម្បិ បដិច្ច ឯ ឯហោតុ(១) ឯនោចិត្តសម្បដ្ឋានោ ឯម្បោ ទុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(១០០០) ហោតុយា តីណិ ។

ហោតុទុកបិត្តសហភូទុកេ
ឯហោតុទុកនោបិត្តសហភូទុកំ

(១០០១) ហោតុំ ចិត្តសហភុំ ឯម្បិ បដិច្ច ឯហោតុ នោចិត្តសហភូ ឯម្បោ ទុប្បដ្ឋតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

---

๑ ម. ឧឯហេតុ នោចិត្តសម្បដ្ឋានោ ឯម្បោ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ លាយឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៩៩៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

ហេតុទុកបិត្តសម្បដ្ឋាឧទុកៈ

ឧហេតុទុកនោបិត្តសម្បដ្ឋាឧទុកៈ

(៩៩៧) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ តាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៩៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៩៩៩) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០០០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ហេតុទុកបិត្តសហភូទុកៈ

ឧហេតុទុកនោបិត្តសហភូទុកៈ

(១០០១) ធម៌ មិនមែនហេតុ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ កើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๐๒) ហេតុយា តីណិ ។

(๑๐๐๓) នហេតុំ នោចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

(๑๐๐๔) ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកបិត្តានុបរិវត្តិទុកេ
នហេតុទុកនោបិត្តានុបរិវត្តិទុកំ

(๑๐๐๕) ហេតុំ ចិត្តានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តានុបរិវត្តិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๐๖) ហេតុយា តីណិ ។

(๑๐๐๗) នហេតុំ នោចិត្តានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តានុបរិវត្តិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

(๑๐๐๘) ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុទុកបិត្តសំសដ្ឋសម្បយុត្តនទុកេ
នហេតុទុកនោបិត្តសំសដ្ឋសម្បយុត្តនទុកំ

(๑๐๐๙) ហេតុំ ចិត្តសំសដ្ឋសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តសំសដ្ឋសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๐๖) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

(๑๐๐๗) ធម្មា មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម្មា មិនមែនជាហេតុ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๐๘) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកបិត្តុបេក្ខាសម្បយុត្តទុកៈ ឧបេក្ខាសហគតបិត្តុបេក្ខាសម្បយុត្តទុកៈ

(๑๐๐๙) ធម្មា មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម្មា ជាហេតុ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๐๖) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

(๑๐๐๗) ធម្មា មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម្មា មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๐๘) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកបិត្តុបេក្ខាសម្បយុត្តាសម្បយុត្តទុកៈ ឧបេក្ខាសហគតបិត្តុបេក្ខាសម្បយុត្តាសម្បយុត្តទុកៈ

(๑๐๐๙) ធម្មា មិនមែនជាហេតុ មិនមែនលាយឡំនឹងតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម្មា ជាហេតុ លាយឡំនឹងតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๑๐) ហោតុយា តីណិ ។

(๑๐๑๑) ឧហោតុំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ឆម្ំ បដិច្ច ឧឧហោតុ ឧនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ ឆម្ោ ឧបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๑๒) ហោតុយា តីណិ ។

ហោតុទុកបិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកេ
ឧហោតុទុកនោបិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកំ

(๑๐๑๓) ហោតុំ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ឆម្ំ បដិច្ច ឧហោតុ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ ឆម្ោ ឧបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๑๔) ហោតុយា តីណិ ។

(๑๐๑๕) ឧហោតុំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានស-
ហភុំ ឆម្ំ បដិច្ច ឧឧហោតុ ឧនោចិត្តសំសដ្ឋស-
មុដ្ឋានសហភូ ឆម្ោ ឧបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๑๖) ហោតុយា តីណិ ។

[๑๐๑๐] កុឝលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

[๑๐๑๑] ឆមិ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមែនលាយឡំនឹងតាំងខ្លួនដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវឆមិ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនលាយឡំនឹងតាំងខ្លួនដោយចិត្ត ទើបកើតខ្លួន ព្រោះហេតុ-ប្បច្ចយា ។

[๑๐๑๒] កុឝលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសម្ភដ្ឋានសហភុទុកៈ

ឆហេតុទុកនោចិត្តសំសដ្ឋសម្ភដ្ឋានសហភុទុកៈ

[๑๐๑๓] ឆមិ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនលាយឡំ តាំងខ្លួនឯកកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវឆមិ ជាហេតុ លាយឡំ តាំងខ្លួនឯកកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតខ្លួន ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

[๑๐๑๔] កុឝលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

[๑๐๑๕] ឆមិ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមែនលាយឡំ តាំងខ្លួន នឹងកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវឆមិ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនលាយឡំ តាំងខ្លួន នឹងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតខ្លួន ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

[๑๐๑๖] កុឝលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

ហេតុទុកបិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកេ
ឯហេតុទុកនោបិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកំ

(๑๐๑๗) ហោតុំ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិ ធម្មំ បដិច្ច ឯហេតុ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๑๘) ហេតុយា តីណិ ។

(๑๐๑๙) ឯហេតុំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុប-រិវត្តិ ធម្មំ បដិច្ច ឯឯហេតុ ឯនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋា-នានុបរិវត្តិ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๒๐) ហេតុយា តីណិ ។

សង្ខិត្តំ ។ បេ ។ ឯយាវសេន វិត្ថារេតព្ពំ ។

ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្ពទុកេ
ឯហេតុទុកឯទស្សនេនបហាតព្ពទុកំ

(๑๐๒๑) ហោតុំ ឯទស្សនេនបហាតព្ពំ ធម្មំ បដិច្ច ឯហេតុ ឯឯទស្សនេនបហាតព្ពោ ឯម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ហេតុទុកបិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុក:

នហេតុទុកនោបិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុក:

(๑๐๑๗) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនលាយឡំតាំងឡើងនិង ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ លាយឡំ តាំងឡើង និងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๑๘) កុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(๑๐๑๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមែន លាយឡំ តាំងឡើង និងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែន ជាហេតុ មិនមែនលាយឡំ តាំងឡើង និងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើត ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๒๐) កុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សេចក្តីបំប្រួញ ។ បេ ។ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ ដោយអំណាច នៃន័យនេះចុះ ។

ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វទុក:

នហេតុទុកនទស្សនេនបហាតព្វទុក:

(๑๐๒๑) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๑๐๒๒] ហេតុយា តីណិ ។

[๑๐๒๓] ឧហេតុំ ឧឧសច្ឆនេឧបហាតព្វំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧឧហេតុ ឧឧឧសច្ឆនេឧបហាតច្ឆោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិយេវ ។

ហេតុទុកទុស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកេ

ឧហេតុទុកឧទុស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកំ

[๑๐๒๔] ហេតុំ ឧសច្ឆនេឧបហាតព្វហេតុកំ... តីណិយេវ ។

[๑๐๒๕] ឧហេតុំ ឧឧសច្ឆនេឧបហាព្វហេតុកំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧឧហេតុ ឧឧឧសច្ឆនេឧបហាតព្វហេ-តុកោ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๑๐๒๖] ហេតុយា ឯកំ ។ បេ ។

(๑๐๒๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๑๐๒๓) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ដែរ ។

ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

នហេតុទុកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

(๑๐๒๔) ជាហេតុ មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ . . . មានវារៈ ๓ ដែរ ។

(๑๐๒๕) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๒๖) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ បេ ។

ហេតុទុកសរណទុកេ ឆហេតុទុកឆសរណទុកំ

(๑๐๒๗) ហេតុំ សរណំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆសរណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆហេតុំ សរណំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆឆហេតុ ឆសរណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុំ សរណាញ្ច ឆហេតុំ សរណាញ្ច ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆសរណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๒๘) ហេតុយា តីណិ ។

(๑๐๒๙) ឆហេតុំ អរណំ ឆម្មំ បច្ចយា ឆឆហេតុ ឆអរណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๓๐) ឆហេតុំ អរណំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆឆហេតុ ឆអរណោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឆហេតុំ អរណំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆហេតុ ឆអរណោ ច ឆឆហេតុ ឆអរណោ ច ឆម្មោ ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ហេតុទុកសរណោទុកៈ ផហេតុទុកផសរណោទុកៈ

(๑๐๒๗) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយរណៈផង មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๒๘) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

(๑๐๒๙) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ពីរផ្នែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๓๐) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានរណៈក្តី មិនមែនជាមិនមែនហេតុ មិនមែនជាមិនមានរណៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๑๐๓๑] ហេតុយា តីណិ ។

សហេតុកទុកហេតុទុកៃ
ឯសហេតុកទុកឯហេតុទុកំ

[๑๐๓๒] សហេតុកំ ហេតុំ ឯម្ហិ បដិច្ច ឯ-
សហេតុកោ ឯហេតុ ឯស្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ អហេតុកំ ហេតុំ ឯម្ហិ បដិច្ច ឯអហេតុ-
កោ ឯហេតុ ឯស្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[๑๐๓๓] ហេតុយា ឯ ។

[๑๐๓๔] សហេតុកំ ឯហេតុំ ឯម្ហិ បដិច្ច ឯ-
អហេតុកោ ឯឯហេតុ ឯស្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា។

[๑๐๓๕] ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកៃ
ឯហេតុសម្បយុត្តទុកឯហេតុទុកំ

[๑๐๓๖] ហេតុសម្បយុត្តំ ហេតុំ. ឯម្ហិ បដិច្ច
ឯហេតុសម្បយុត្តោ ឯហេតុ ឯស្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា តីណិ ។ ហេតុវិប្បយុត្តំ ហេតុំ ឯម្ហិ
បដិច្ច ឯហេតុវិប្បយុត្តោ ឯហេតុ ឯស្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[๑๐๓๑] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

សហេតុកទុកហេតុទុកៈ ឯសហេតុកទុកឯហេតុទុកៈ

[๑๐๓๒] ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានហេតុ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๑๐๓๓] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

[๑๐๓๔] ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាមិនមែនហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๑๐๓๕] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកៈ
ឯហេតុសម្បយុត្តទុកឯហេតុទុកៈ

[๑๐๓๖] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកហេតុ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๑๐๓๗] ហេតុយា ន ។

[๑๐๓๘] ហេតុសម្បយុត្តំ នហេតុំ ន ហេតុ បដិច្ច នហេតុវិប្បយុត្តោ ន នហេតុ ន ហេតុ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

[๑๐๓๙] ហេតុយា តីណិ ។

ហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកេ
នហេតុសហេតុកទុកនហេតុទុកំ

[๑๐๔๐] ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ហេតុំ ន ហេតុ បដិច្ច នហេតុចេវ នអហេតុកោ ច ន ហេតុ ន ហេតុ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๑๐๔๑] ហេតុយា ឯកំ ។

[๑๐๔๒] សហេតុកញ្ចេវ នច ហេតុំ នហេតុំ ន ហេតុ បដិច្ច នអហេតុកោ ចេវ ន នហេតុ(๑) ន ន ហេតុ ន ហេតុ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๑๐๔๓] ហេតុយា ឯកំ ។

---

๑ ម. ន នហេតុ ។

(๑๐๓๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๖ ។

(๑๐๓๘) ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๓๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

ហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកៈ

๘ហេតុសហេតុកទុក๘ហេតុទុកៈ

(๑๐๔๐) ធម៌ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๔๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

(๑๐๔๒) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុតាំងមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๔๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកេ
ឯហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកឯហេតុទុកំ

(๑๐๔๔) ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឯហេតុកេវ ឯហេតុវិប្បយុត្តោ ច ឯហេតុ ឯម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๔๕) ហេតុយា ឯកំ ។

(๑๐๔๖) ហេតុសម្បយុត្តញ្ចេវ ឯចហេតុំ ឯហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឯហេតុវិប្បយុត្តោ ចេវ ឯ ឯហេតុ ច ឯ ឯ-ហេតុ ឯម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๔๗) ហេតុយា ឯកំ ។

សប្បច្ចយទុកហេតុទុកេ ឯសប្បច្ចយទុកឯហេតុទុកំ

(๑๐๔๘) សប្បច្ចយំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឯ-អប្បច្ចយោ ឯហេតុ ឯម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ច-យា ។

(๑๐๔๙) ហេតុយា ឯកំ ។

(๑๐๕๐) សប្បច្ចយំ ឯហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអប្បច្ចយោ ឯ ឯហេតុ ឯម្ហោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុក:

ធហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកធហេតុទុក:

(๑๐๔๔) ធម៌ មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាហេតុតាំងប្រកបដោយហេតុ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๔๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

(๑๐๔๖) ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយហេតុតាំងមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๔๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

សប្បច្ច័យទុកហេតុទុក: ធសប្បច្ច័យទុកធហេតុទុក:

(๑๐๔๘) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๔๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

(๑๐๕๐) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๕๑) ហេតុយា ๗កំ ។

សន្ធិតំ សម្បយុត្តសទិសំ ។

សនិទស្សនទុកហេតុទុកេ

ឯសនិទស្សនទុកឯហេតុទុកំ

(๑๐๕๒) អនិទស្សនំ ហេតុំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯអនិ-ទស្សនោ ឯហេតុ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๕๓) ហេតុយា តីណិ ។

(๑๐๕๔) អនិទស្សនំ ឯហេតុំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯ សនិទស្សនោ ឯ ឯហេតុ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

(๑๐๕๕) ហេតុយា ๗កំ ។

សប្បដិឃទុកហេតុទុកេ ឯសប្បដិឃទុកឯហេតុទុកំ

(๑๐๕๖) អប្បដិឃំ ហេតុំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯអប្ប-ដិឃោ ឯហេតុ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๕๗) ហេតុយា តីណិ ។

[๑๐๕๑] កុសលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๑ ។

សង្ខិត្តៈ ដូចគ្នានឹងសហប្បច្ចយៈដែរ ។

សនិទស្សនទុកបោត្ថកៈ

ឆសនិទស្សនទុកឆបោត្ថកៈ

[๑๐๕๒] ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

[๑๐๕๓] កុសលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

[๑๐๕๔] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការឃើញ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

[๑๐๕๕] កុសលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๑ ។

សប្បដិឃទុកបោត្ថកៈ

ឆសប្បដិឃទុកឆបោត្ថកៈ

[๑๐๕๖] ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

[๑๐๕๗] កុសលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

(๑๐๕๘) អប្បដិឃំ ឧហោតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧសម្ប-
ដិយោ ឧឧហោតុ ឆម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๕๙) ហោតុយា ฝกំ ។

រូបីទុកហោតុទុកេ ឧរូបីទុកឧហោតុទុកំ

(๑๐๖๐) អរូបី ហោតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧអរូបី ឧ-
ហោតុ ឆម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๖๑) ហោតុយា តីណិ ។

(๑๐๖๒) រូបី ឧហោតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧរូបី ឧ-
ឧហោតុ ឆម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា អរូបី ឧ-
ហោតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧអរូបី ឧឧហោតុ ឆម្មោ ឧបប្ប-
ជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๖๓) ហោតុយា តីណិ ។

លោកិយទុកហោតុទុកេ ឧលោកិយទុកឧហោតុទុកំ

(๑๐๖๔) លោកិយំ ហោតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧលោ-
កុត្តរេ ឧហោតុ ឆម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា
ฝกំ ។ លោកុត្តរំ ហោតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧលោកុត្តរេ
ឧហោតុ ឆម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(១០៥៨) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៥៩) កុង៍ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

រូបីទុកហេតុទុកៈ ឥរូបីទុកឥហេតុទុកៈ

(១០៦០) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរូប ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៦១) កុង៍ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០៦២) ធម៌ មិនមែនមានរូប មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានរូប មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរូប មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៦៣) កុង៍ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

លោកិយទុកហេតុទុកៈ ឥលោកិយទុកឥហេតុទុកៈ

(១០៦៤) ធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកិយ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១០៦៥) ហោតុយា ឧត្តារិ ។

(១០៦៦) លោភសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ន-លោភសហគតោ ន ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ លោភសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ន លោភ-យោ ន ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។

(១០៦៧) ហោតុយា ទ្វេ ។

កេនបិវិញ្ញេយ្យទុកហេតុទុកេ
ធកេនបិវិញ្ញេយ្យទុកនហេតុទុកំ

(១០៦៨) កេនចិវិញ្ញេយ្យំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន-កេនចិនវិញ្ញេយ្យោ ន ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-បច្ចយា តីណិ ។ កេនចិ(១)នវិញ្ញេយ្យំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន កេនចិ(២)នវិញ្ញេយ្យោ ន ហេតុ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ កេនចិវិញ្ញេយ្យំ ហេ-តុញ្ច កេនចិនវិញ្ញេយ្យំ ហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន កេន-ចិវិញ្ញេយ្យោ ន ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

---

១ ម. ន កេនចិវិញ្ញេយ្យំ ។ ២ ម. ននកេនចិវិញ្ញេយ្យោ ។

[๑๐๖๕] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๔ ។

[๑๐๖๖] ធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកិយ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនជាលោកិយ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑ ។

[๑๐๖๗] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๒ ។

កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកហេតុទុកៈ
នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកនហេតុទុកៈ

[๑๐๖๘] ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ជាហេតុផង មិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๓ ។

(๑๐๖๙) เหตุยา น ๗

(๑๐๗๐) เกนจิวิปฺปยุตฺตา นเหตุ ฉหิ ปเทหิ ปฏิจฺจ นเกนจิวิปฺปยุตฺตา น นเหตุ ฉนฺนํ ขนฺธานํ เห-
ตุปจฺจยา ๗

(๑๐๗๑) เหตุยา น ๗

อาสวทุกเหตุทุเก เนวาสวทุกนเหตุทุกํ

(๑๐๗๒) อาสวา เหตุ ฉหิ ปเทหิ ปฏิจฺจ เนวา-
สวเก น เหตุ ฉนฺนํ ขนฺธานํ เหตุปจฺจยา
ตีณิ ๗ เนวาสวา เหตุ ฉหิ ปเทหิ ปฏิจฺจ นเนวา-
สวเก น เหตุ ฉนฺนํ ขนฺธานํ เหตุปจฺจยา ฉกฺขนฺธา ๗
อาสวา เหตุยา เนวาสวา เหตุยา ฉหิ ปเทหิ ปฏิจฺจ
เนวาสวเก น เหตุ ฉนฺนํ ขนฺธานํ เหตุปจฺจยา
ฉกฺขนฺธา ๗

(๑๐๗๓) สพฺพตฺถ ปญฺจ ๗

(๑๐๗๔) เนวาสวา น เหตุ ฉหิ ปเทหิ ปฏิจฺจ น-
เนวาสวเก น น เหตุ ฉนฺนํ ขนฺธานํ เหตุปจฺ-
จยา ๗

(๑๐๗๕) เหตุยา ปญฺจ ๗

[๑๐๖๙] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

[๑๐๗๐] ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណានីមួយ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๑๐๗๑] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

អាសវៈទុកហេតុទុកៈ នោអាសវៈទុកធហេតុទុកៈ

[๑๐๗๒] ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែន ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈ ជាហេតុផង មិនមែនជាអាសវៈ ជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

[๑๐๗๓] ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ๕ ។

[๑๐๗๔] ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๑๐๗๕] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

សាសវទុកហេតុទុកេ ឯសាសវទុកឯហេតុទុកំ

(๑๐๗๖) សាសវំ ហេតុំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯអនាសវេ ឯហេតុ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អនាសវំ ហេតុំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯអនាសវេ ឯហេតុ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๑๐๗๗) ហេតុយា ចត្តារិ ។

លោកិយទុកាសនិសំ ។

អាសវសម្បយុត្តទុកហេតុទុកេ
ឯអាសវសម្បយុត្តទុកឯហេតុទុកំ

(๑๐๗๘) អាសវសម្បយុត្តំ ហេតុំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯអាសវសម្បយុត្តេ ឯហេតុ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ហេតុំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯអាសវវិប្បយុត្តេ ឯហេតុ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អាសវសម្បយុត្តំ ហេតុញ្ច អាសវវិប្បយុត្តំ ហេតុញ្ច ឯម្ចំ បដិច្ច ឯអាសវសម្បយុត្តេ ឯហេតុ ឯម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๑๐๗๙) ហេតុយា ឯវ ។

សាសវទុកបោគ្គលទុក: ឯសាសវទុកឯបោគ្គលទុក:

[๑๐๗๖] ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๑๐๗๗] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ។

ដូចគ្នានឹងលោកិយទុកៈដែរ ។

អាសវសម្បយុត្តទុកបោគ្គលទុក:

ឯអាសវសម្បយុត្តទុកឯបោគ្គលទុក:

[๑๐๗๘] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ជាហេតុផង ប្រាសចាកអាសវៈ ជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

[๑๐๗๙] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๙ ។

[๑๐๗๐] អាសវសម្បយុត្តំ ឧបោតុំ ឧម្ពុំ បដិច្ច ឧអាសវសម្បយុត្តោ ឧឧបោតុ ឧម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ឧបោតុំ ឧម្ពុំ បដិច្ច ឧអាសវសម្បយុត្តោ ឧឧបោតុ ឧម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[๑๐๗๑] ហោតុយា ឧត្តារិ ។

អាសវិសាសវទុកហោតុទុកេ
ឧអាសវិសាសវទុកឧហោតុទុកំ

[๑๐๗๒] អាសវញ្ចេវ សាសវញ្ច ហោតុំ ឧម្ពុំ បដិច្ច ឧអាសវោចេវ ឧអនាសវោច ឧហោតុ ឧម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ សាសវញ្ចេវ ឧោចអាសវំ ហោតុំ ឧម្ពុំ បដិច្ច ឧអាសវោចេវ ឧអនាសវោច ឧហោតុ ឧម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អាសវញ្ចេវ សាសវញ្ច ហោតុញ្ច សាសវញ្ចេវ ឧោចអាសវំ ហោតុញ្ច ឧម្ពុំ បដិច្ច ឧអាសវោចេវ ឧអនាសវោច ឧហោតុ ឧម្ពោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(๑๐๘๐) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(๑๐๘๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

អាសវៈសាសវៈទុកហេតុទុកៈ

ឯអាសវៈសាសវៈទុកឯហេតុទុកៈ

(๑๐๘๒) ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈទាំងមិនមែនជាអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈទាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាហេតុផង ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈទាំងមិនមែនជាអាសវៈ ជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[๑๐๔๓] ហោតុយោ បញ្ហ ។

[๑๐๔๔] អាសវេសុ អាសវសម្បយុត្តេ ធម្មេ បដិច្ច ឧអាសវោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

[๑๐๔๕] ហោតុយោ បញ្ហ ។

អាសវំ អាសវសម្បយុត្តទុកំ ហោតុទុកេ

[๑๐๔๖] អាសវេ អាសវសម្បយុត្តេ ធម្មេ បដិច្ច ឧអាសវោ ចេវ ឧអាសវសម្បយុត្តោ ច ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។ អាសវសម្បយុត្តេ អាសវេ ធម្មេ បដិច្ច ឧអាសវោ ចេវ ឧអាសវសម្បយុត្តោ ច ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ឆកំ ។

[๑๐๔๗] ហោតុយោ ចត្តារិ ។

(๑๐๘๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

(๑๐๘๔) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈតាំងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๘๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๕ ។

អាសវៃអាសវសម្បយុត្តទុកហេតុទុកៈ

ជអាសវៃអាសវសម្បយុត្តទុកនហេតុទុកៈ

(๑๐๘๖) ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈតាំងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈតាំងប្រកបដោយអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈតាំងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈតាំងមិនមែនជាអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

(๑๐๘๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ។

(๑๐๘๘) អាសវញ្ចេវ អាសវសម្បយុត្តញ្ច ន-
ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ន អាសវវិប្បយុត្តោ ចេវ ន ច-
អាសវោ ច ន ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
ឯកំ ។ អាសវសម្បយុត្តញ្ចេវ ន ច អាសវំ ន ហេតុំ
ធម្មំ បដិច្ច ន អាសវវិប្បយុត្តោ ចេវ ន ច អាសវោ ច ន-
ន ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(๑๐๘๙) ហេតុយា ចត្តារិ ។

អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកហេតុទុកេ
អាសវវិប្បយុត្តន សាសវទុកន ហេតុទុកំ

(๑๐๙๐) អាសវវិប្បយុត្តំ សាសវំ ហេតុំ ធម្មំ
បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ន អនាសវោ ច ន ហេតុ ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ-
អនាសវំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ ន អ-
នាសវោ ច ន ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។

(๑๐๙๑) ហេតុយា ចត្តារិ ។

(๑๐๘๘) ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអាសវៈតាំងប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ฯ ធម៌ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈតាំងមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ฯ

(๑๐๘๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ฯ

អាសវារិប្បយុត្តសាសវទុកហេតុទុកៈ

អាសវារិប្បយុត្តអសាសវទុកអហេតុទុកៈ

(๑๐๙๐) ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ฯ ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមានអាសវៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ฯ

(๑๐๙๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ฯ

(๑๐๙๒) អាសវារម្មណបច្ចយេ តីណិ ។ ឧបាទិន្នេ ឧបាទិន្នបច្ចយេ តីណិ ។ សង្ខារេ ឧបាទិន្នបច្ចយេ តីណិ ។ ឧបាទិន្នេ សង្ខារបច្ចយេ តីណិ ។ អាសវារម្មណបច្ចយេ តីណិ ។ អាសវេ ឧបាទិន្នបច្ចយេ តីណិ ។ ឧបាទិន្នេ អាសវបច្ចយេ តីណិ ។ អាសវារម្មណបច្ចយេ តីណិ ។ សង្ខារេ ឧបាទិន្នបច្ចយេ តីណិ ។ ឧបាទិន្នេ សង្ខារបច្ចយេ តីណិ ។ អាសវារម្មណបច្ចយេ តីណិ ។ សញ្ញោជនេ ឧបាទិន្នបច្ចយេ តីណិ ។ ឧបាទិន្នេ សញ្ញោជនបច្ចយេ តីណិ ។ អាសវារម្មណបច្ចយេ តីណិ ។ គន្ថេ ឧបាទិន្នបច្ចយេ តីណិ ។ ឧបាទិន្នេ គន្ថបច្ចយេ តីណិ ។ អាសវារម្មណបច្ចយេ តីណិ ។ ឱឃេ ឧបាទិន្នបច្ចយេ តីណិ ។ ឧបាទិន្នេ ឱឃបច្ចយេ តីណិ ។ អាសវារម្មណបច្ចយេ តីណិ ។ យោគេ ឧបាទិន្នបច្ចយេ តីណិ ។ ឧបាទិន្នេ យោគបច្ចយេ តីណិ ។ អាសវារម្មណបច្ចយេ តីណិ ។ នីវរណេ ឧបាទិន្នបច្ចយេ តីណិ ។ ឧបាទិន្នេ នីវរណបច្ចយេ តីណិ ។ អាសវារម្មណបច្ចយេ តីណិ ។ បរាមាសេ ឧបាទិន្នបច្ចយេ តីណិ ។ ឧបាទិន្នេ បរាមាសបច្ចយេ តីណិ ។

(๑๐๙๓) សង្ខារេ ទ្វេ ។

ឆគោប្បកទុកបេតុទុកេ ឆគោប្បកទុកឆបេតុទុកំ

(๑๐๙๔) សញ្ញោជនំ ហេតុំ ឆម្បិ បដិច្ច សោ-សញ្ញោជនោ ឆហេតុ ឆម្បិ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-យា កន្ថំ ហេតុំ ឆម្បិ បដិច្ច សោកន្ថោ ឆហេតុ ឆម្បិ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឱឃំ ហេតុំ ឆម្បិ បដិច្ច សោ ឱឃោ ឆហេតុ ឆម្បិ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា យោគំ ហេតុំ ឆម្បិ បដិច្ច សោ យោគោ ឆហេតុ ឆម្បិ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នីវរណំ ហេតុំ ឆម្បិ បដិច្ច សោ នីវរណោ ឆហេតុ ឆម្បិ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សោ បរាមាសំ ហេតុំ ឆម្បិ បដិច្ច ឆសោ បរាមាសោ ឆហេតុ ឆម្បិ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๙๒) ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈនិងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๐๙๓) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។

ឆគោបុកទុកហេតុទុកៈ ឆគោបុកទុកនហេតុទុកៈ

(๑๐๙๔) ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាគន្ថៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាឱឃៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាឱឃៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាយោគៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាយោគៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជានីវរណៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជានីវរណៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាបរាមាសៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๑๐๙๕] ហេតុយា តីណិ ។

សារម្មណទុកហេតុទុកេ
ឯសារម្មណទុកឯហេតុទុកំ

[๑๐๙๖] សារម្មណំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឯសារម្មណោ ឯហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๑๐๙๗] ហេតុយា តីណិ ។

[๑๐๙๘] សារម្មណំ ឯហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអារម្មណោ ឯ(๑)ឯហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អារម្មណំ ឯហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឯអារម្មណោ ឯ(๑)ឯហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សារម្មណំ ឯហេតុញ្ច អារម្មណំ ឯហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឯអារម្មណោ ឯឯហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[๑๐๙๙] ហេតុយា តីណិ ។

បិត្តទុកហេតុទុកេ នោបិត្តទុកឯហេតុទុកំ

[๑๑๐๐] នោចិត្តំ ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ឯនោចិត្តោ ឯហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

๑ ម. ឯហេតុ ធម្មោ ។

(๑๐๙๕) កុឝលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

សារម្មណទុកហេតុទុកៈ ឝសារម្មណទុកឝហេតុទុកៈ

(๑๐๙๖) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๙๗) កុឝលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

(๑๐๙๘) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ធម៌ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុផង មិនមានអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๐๙๙) កុឝលហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

បិត្តទុកហេតុទុកៈ នោបិត្តទុកឝហេតុទុកៈ

(๑๑๐๐) ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាចិត្ត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๐๑) ហេតុយា តីណិ ។

(๑๑๐๒) ចិត្តំ ឧហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧហេតុកោ ឧ ឧហេតុ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(๑๑๐๓) ហេតុយា តីណិ ។

បេតសិកទុកហេតុទុកេ ឧបេតសិកទុកឧហេតុទុកំ

(๑๑๐๔) ចេតសិកំ ហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧចេតសិកោ ឧហេតុ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(๑๑๐๕) ហេតុយា តីណិ ។

(๑๑๐๖) ចេតសិកំ ឧហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ. អចេតសិកោ ឧ ឧហេតុ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ច-ច្ចយា ។

(๑๑๐๗) ហេតុយា តីណិ ។

បិត្តសម្បយុត្តទុកហេតុទុកេ ឧបិត្តសម្បយុត្តទុកឧហេតុទុកំ

(๑๑๐๘) ចិត្តសម្បយុត្តំ ហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧចិត្តសម្បយុត្តោ ឧហេតុ ឧម្មោ ឧបប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

(๑๑๐๑) កុន្តំ ហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

(๑๑๐๒) ធម្មំ មិនមែនជាចិត្ត មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាចិត្ត មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๐๓) កុន្តំ ហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

បេតសិកទុកហេតុទុកៈ

ឯបេតសិកទុកឯហេតុទុកៈ

(๑๑๐๔) ធម្មំ មិនមែនជាចេតសិក មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាចេតសិក ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๐๕) កុន្តំ ហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

(๑๑๐๖) ធម្មំ មិនមែនជាមិនមានចេតសិក មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាចេតសិក មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๐๗) កុន្តំ ហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ។

បិត្តសម្បយុត្តទុកហេតុទុកៈ

ឯបិត្តសម្បយុត្តទុកឯហេតុទុកៈ

(๑๑๐๘) ធម្មំ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ប្រកបដោយចិត្ត ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๐๙) ហោតុយា តីណិ ។ សង្ខិត្តំ ។

បិត្តសំសដ្ឋទុកហោតុទុកេ
នបិត្តសំសដ្ឋទុកនហោតុទុកំ

(๑๑๑๐) ចិត្តសំសដ្ឋំ ហោតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ន-
ចិត្តសំសដ្ឋោ នហោតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ច-
យា ។

(๑๑๑๑) ហោតុយា តីណិ ។

បិត្តសម្ផដ្ឋទុកហោតុទុកេ
នោបិត្តសម្ផដ្ឋទុកនហោតុទុកំ

(๑๑๑๒) ចិត្តសម្ផដ្ឋំ ហោតុំ ឆម្មំ បដិច្ច
នោចិត្តសម្ផដ្ឋោ នហោតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុ-
ប្បច្ចយា ។

(๑๑๑๓) ហោតុយា តីណិ ។

បិត្តសហភុទុកហោតុទុកេ
នោបិត្តសហភុទុកនហោតុទុកំ

(๑๑๑๔) ចិត្តសហភុំ ហោតុំ ឆម្មំ បដិច្ច នោ-
ចិត្តសហភូ នហោតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

[๑๑๐๙] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

បិត្តសំសដ្ឋទុកបេតុទុកៈ

ឆបិត្តសំសដ្ឋទុកឆបេតុទុកៈ

[๑๑๑๐] ធម៌ ដែលមិនមែនលាយឡំដោយចិត្ត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលលាយឡំដោយចិត្ត ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๑๑๑๑] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

បិត្តសម្បយុត្តទុកបេតុទុកៈ

នោបិត្តសម្បយុត្តទុកឆបេតុទុកៈ

[๑๑๑๒] ធម៌ មិនមែនតាំងឡើងអំពីចិត្ត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ តាំងឡើងអំពីចិត្ត ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[๑๑๑๓] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

បិត្តសហភុទុកបេតុទុកៈ

នោបិត្តសហភុទុកឆបេតុទុកៈ

[๑๑๑๔] ធម៌ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๑๑๕) ហោតុយា តីណិ ។

បិត្តានុបរិត្តិទុកហោតុទុកេ
នោបិត្តានុបរិត្តិទុកនហោតុទុកំ

(๑๑๑๖) ចិត្តានុបរិត្តំ ហោតុំ ធម្មំ បដិច្ច នោ-
ចិត្តានុបរិត្តំ នហោតុ នញ្ញោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្ប-
ច្ចយា ។

(๑๑๑๗) ហោតុយា តីណិ ។

បិត្តសំសដ្ឋសម្ផដ្ឋានុទុកហោតុទុកេ
នោបិត្តសំសដ្ឋសម្ផដ្ឋានុទុកនហោតុទុកំ

(๑๑๑๘) ចិត្តសំសដ្ឋសម្ផដ្ឋានំ ហោតុំ ធម្មំ
បដិច្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសម្ផដ្ឋានោ នហោតុ នញ្ញោ
ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๑๙) ហោតុយា តីណិ ។

បិត្តសំសដ្ឋសម្ផដ្ឋានសហភុទុកហោតុទុកេ
នោបិត្តសំសដ្ឋសម្ផដ្ឋានសហភុទុកនហោតុទុកំ

(๑๑๒๐) ចិត្តសំសដ្ឋសម្ផដ្ឋានសហភុំ ហោតុំ
ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសម្ផដ្ឋានសហភូ នហោតុ
នញ្ញោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๑๕) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

បិត្តានុបរិវត្តិទុកហេតុទុកៈ
នោបិត្តានុបរិវត្តិទុកនហេតុទុកៈ

(๑๑๑๖) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๑๑๗) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

បិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកហេតុទុកៈ
នោបិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកនហេតុទុកៈ

(๑๑๑๘) ធម៌ មិនមែនលាយឡំនិងតាំងឡើងដោយចិត្ត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ លាយឡំនិងតាំងឡើងដោយចិត្ត ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๑๑๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។

បិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកហេតុទុកៈ
នោបិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកនហេតុទុកៈ

(๑๑๒๐) ធម៌ មិនមែនលាយឡំតាំងឡើងនិងកើតជាមួយនឹងចិត្ត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ លាយឡំតាំងឡើងនិងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๑๒๑) ហេតុយា តីណិ ។

បិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកហេតុទុកេ នោបិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកនហេតុទុកំ

(๑๑๒๒) ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ ហេតុំ ឆម្ពំ បដិច្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ នហេតុ ឆម្ពោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๒๓) ហេតុយា តីណិ ។

អដ្ឋិត្តិកទុកហេតុទុកេ នអដ្ឋិត្តិកទុកនហេតុទុកំ

(๑๑๒๔) ពាហិរំ ហេតុំ ឆម្ពំ បដិច្ច នពាហិរេ នហេតុ ឆម្ពោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๒๕) ហេតុយា តីណិ ។

(๑๑๒๖) អដ្ឋត្តិកំ នហេតុំ ឆម្ពំ បដិច្ច នអដ្ឋត្តិកោ នហេតុ ឆម្ពោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๒๗) ហេតុយា តីណិ ។

ឧបាទាទុកហេតុទុកេ នឧបាទាទុកនហេតុទុកំ

(๑๑๒๘) នោឧបាទា ហេតុំ ឆម្ពំ បដិច្ច ន. នោឧបាទា នហេតុ ឆម្ពោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๒๑) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ฯ

បិត្តសំសដ្ឋសម្ដាគាតុបរិត្តិទុកហេតុទុកៈ
នោបិត្តសំសដ្ឋសម្ដាគាតុបរិត្តិទុកនហេតុទុកៈ

(๑๑๒๒) ធម្មេ មិនមែនលាយឡំ តាំងឡើងនិងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្មេ លាយឡំ តាំងឡើង និងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ฯ

(๑๑๒๓) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ฯ

អជ្ឈត្តិកទុកហេតុទុកៈ នអជ្ឈត្តិកទុកនហេតុទុកៈ

(๑๑๒๔) ធម្មេ មិនមែនខាងក្រៅ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្មេ ខាងក្រៅ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ฯ

(๑๑๒๕) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ฯ

(๑๑๒๖) ធម្មេ មិនមែនខាងកុដ្ឋ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្មេ ខាងកុដ្ឋ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ฯ

(๑๑๒๗) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយា មានវារៈ ๓ ฯ

ឧបាទាទុកហេតុទុកៈ នឧបាទាទុកនហេតុទុកៈ

(๑๑๒๘) ធម្មេ មិនមែនជាមិនមែនជាឧបាទា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្មេ មិនមែនជាឧបាទា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយា ฯ

(๑๑๒๙) ហោតុយា តីណិ ។

(๑๑๓๐) ខុទ្ធានា ឧហោតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ(๑)-
ខុទ្ធានា ឧឧហោតុំ ឧម្មោ ខុបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๓๑) ហោតុយា តីណិ ។

ខុបាទិន្នទុកហោតុទុកោ ឆខុបាទិន្នទុកឆហោតុទុកំ

(๑๑๓๒) ខុទ្ធានិទ្ធំ ហោតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ ខុទ្ធា-
និន្ទោ ឧហោតុ ឧម្មោ ខុបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា តីណិ ។
អនុទ្ធានិទ្ធំ ហោតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ ខុទ្ធានិន្ទោ ឧហោតុ
ឧម្មោ ខុបប្បជ្ជតិ ហោតុប្បច្ចយា ឆកំ ។

(๑๑๓๓) ហោតុយា ចត្តារិ ។

(๑๑๓๔) ខុទ្ធានិទ្ធំ ឧហោតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧ-
អនុទ្ធានិន្ទោ ឧ ឧហោតុ ឧម្មោ ខុបប្បជ្ជតិ ហោតុប្ប-
ច្ចយា ឆកំ ។ អនុទ្ធានិទ្ធំ ឧហោតុំ ឧម្មំ បដិច្ច

๑ ឧ. ណោខុបាទា ។

[๑๑๒๙] កុដ្ឋហេតុប្បច្চយ មានវារៈ ๓ ។

[๑๑๓๐] ធម្ម មិនមែនជាឧបាទា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ជាឧបាទា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្চយ ។

[๑๑๓๑] កុដ្ឋហេតុប្បច្চយ មានវារៈ ๓ ។

ឧបាទិន្នទុកហេតុទុកៈ ឆឧបាទិន្នទុកនហេតុទុកៈ

[๑๑๓๒] ធម្ម មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេស (មានតណ្ហាជាដើម) កាន់យក មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យក ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្চយ មានវារៈ ๓ ។ ធម្ម មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យក មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យក ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្চយ មានវារៈ ๑ ។

[๑๑๓๓] កុដ្ឋហេតុប្បច្চយ មានវារៈ ๔ ។

[๑๑๓๔] ធម្ម មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យក មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យក មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្চយ មានវារៈ ๑ ។ ធម្ម មិនមែនដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសកាន់យក មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម

ន ខុទ្ធានិន្ទ្រោ ន ន ហេតុ ន ម្នោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ច-
យោ ឯកំ ។

(๑๑๓๕) ហេតុយា ទ្វេ ។

ទ្វិគោប្ផកទុកហេតុទុកេ ទ្វិគោប្ផកទុកន ហេតុទុកំ

(๑๑๓๖) ខុទ្ធានានំ ន ហេតុំ ន ម្នំ បដិច្ច នោ-
ខុទ្ធានានោ ន ហេតុ ន ម្នោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយោ
កាលេសំ ហេតុំ ន ម្នំ បដិច្ច នោ កាលេសោ ន ហេតុ
ន ម្នោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយោ ។

ទស្សនេន បហាតព្វទុកហេតុទុកេ ន ទស្សនេន បហាតព្វទុកន ហេតុទុកំ

(๑๑๓๗) ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ហេតុំ ន ម្នំ
បដិច្ច ន ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ន ហេតុ ន ម្នោ ខុប្ប-
ដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយោ តីណិ ។ ន ន ទស្សនេន បហាតព្វំ
ហេតុំ ន ម្នំ បដិច្ច ន ន ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ន ហេតុ
ន ម្នោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយោ ឯកំ ។

(๑๑๓๘) ហេតុយា ចត្តារិ ។

ដែលកម្មប្រកបដោយកិលេសមិនកាន់យក មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(๑๑๓๕) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។

ទ្វិគោប្ផកទុកហេតុទុកៈ ទ្វិគោប្ផកទុកនហេតុទុកៈ

(๑๑๓๖) ធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកិលេស មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាកិលេស ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

ទស្សនេនបហាតព្វទុកហេតុទុកៈ
នទស្សនេនបហាតព្វទុកនហេតុទុកៈ

(๑๑๓๗) ធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(๑๑๓๘) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ។

(๑๑๓๙) ឧស្សន្នេនបហាតព្វំ ឧហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧឧស្សន្នេនបហាតព្វោ ឧឧហេតុ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ឧឧស្សន្នេនបហាតព្វំ ឧហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧឧឧស្សន្នេនបហាតព្វោ ឧឧហេតុ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(๑๑๔๐) ហេតុយា ទ្វេ ។

ភារវាយបហាតព្វទុកហេតុទុកេ
ឧភារវាយបហាតព្វទុកឧហេតុទុកំ

(๑๑๔๑) ភារវាយបហាតព្វំ ហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧភារវាយបហាតព្វោ ឧហេតុ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๔๒) ហេតុយា ចត្តារិ ។

(๑๑๔๓) ភារវាយបហាតព្វំ ឧហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧភារវាយបហាតព្វោ ឧឧហេតុ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ឧភារវាយបហាតព្វំ ឧហេតុំ ឧម្មំ បដិច្ច ឧឧភារវាយបហាតព្វោ ឧឧហេតុ ឧម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(๑๑๓๙) ធម្ម ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម្ម ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

(๑๑๔๐) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។

ភាវនាយបហាតព្វទុកហេតុទុកៈ

នភាវនាយបហាតព្វទុកនហេតុទុកៈ

(๑๑๔๑) ធម្ម ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๑๔๒) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๔ ។

(๑๑๔๓) ធម្ម ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ដែលត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម្ម ដែលមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

(๑๑๔๔) ហេតុយា ទ្វេ ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកហេតុទុកេ
ឧទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកឧហេតុទុកំ

(๑๑๔๕) ឧទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧឧទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ ឧហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ឧឧទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ ហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧឧឧទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ ឧហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ សព្ពត្ថ បញ្ហា ។

(๑๑๔๖) ឧទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ ឧហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧឧឧទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ ឧឧហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧឧទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ ឧហេតុំ ឆម្មំ បដិច្ច ឧឧទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ ឧឧហេតុ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๔๗) ហេតុយា ទ្វេ ។ សង្ខិត្តំ ។

(๑๑๔๔) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកហេតុទុកៈ

ឆទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកឆហេតុទុកៈ

(๑๑๔๕) ធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๓ ។ ធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ក្នុងបញ្ហាទាំងអស់ សុទ្ធតែមានវារៈ ๓ ។

(๑๑๔๖) ធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមានហេតុមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๑๔๗) កុដ្ឋហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

សរណោទុកហេតុទុកេ ឆសរណោទុកនហេតុទុកំ

(๑๑๔๘) សរណំ ហេតុំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆសរ-
ណោ ឆហេតុ ឆម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា
តីណិ ។ អរណំ ហេតុំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆសរណោ
ឆហេតុ ឆម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(๑๑๔๙) ហេតុយា ចត្តារិ ។

(๑๑๕๐) សរណំ ឆហេតុំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆអ-
រណោ ឆឆហេតុ ឆម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា
ឯកំ ។ អរណំ ឆហេតុំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆសរណោ
ឆឆហេតុ ឆម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(๑๑๕๑) ហេតុយា ទ្វេ ។

សរណោទុកសហេតុកទុកេ
ឆសរណោទុកឆសហេតុកទុកំ

(๑๑๕๒) សរណំ សហេតុកំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆ-
សរណោ ឆសហេតុកោ ឆម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ឯកំ ។ អរណំ សហេតុកំ ឆម្ចំ បដិច្ច
ឆអរណោ ឆសហេតុកោ ឆម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ឯកំ ។

សរណោទុកហេតុទុក: ឆសរណោទុកឆហេតុទុក:

(๑๑๔๘) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ: ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៧ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ: ជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

(๑๑๔๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

(๑๑๕๐) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ: មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ: មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

(๑๑๕๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៤ ។

សរណោទុកសហេតុកទុក: ឆសរណោទុកឆសហេតុកទុក:

(๑๑๕๒) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ: ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ: មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ: ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

(๑๑๕๓) ហោតុយា ទ្វេ ។

(๑๑๕๔) សរណំ អហោតុកំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧអរណា ឧអហោតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុ-
ប្បច្ចយា ឯកំ ។ អរណំ អហោតុកំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧសរណា ឧអហោតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុ-
ប្បច្ចយា ឯកំ ។

(๑๑๕๕) ហោតុយា ទ្វេ ។

សរណោទុកហោតុសម្បយុត្តទុកេ
ឧសរណោទុកឧហោតុសម្បយុត្តទុកំ

(๑๑๕๖) សរណំ ហោតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច
ឧសរណោ ឧហោតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហោតុប្បច្ចយា ។

(๑๑๕๗) ហោតុយា ទ្វេ ។

សហោតុកទុកសទិសំ ។

[๑๑๕๓] កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๖ ។

[๑๑๕๔] ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ មិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๑ ។

[๑๑๕๕] កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๒ ។

សរណោទុកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

ឆសរណោទុកឆហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[๑๑๕๖] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។

[๑๑๕๗] កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ ๒ ។

ដូចគ្នានឹងសហេតុកទុកៈដែរ ។

សរណោទុកហេតុសហេតុកទុកោ

ឯសរណោទុកឯហេតុសហេតុកទុកំ

[๑๑๕๘] សរណំ ហេតុញ្ចេវ សហេតុកញ្ច ឯម្ចំ បដិច្ច ឯអរណោ ឯហេតុចេវ ឯអហេតុកោ ច ឯម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អរណំ ហេតុញ្ចេវ-សហេតុកញ្ច ឯម្ចំ បដិច្ច ឯសរណោ ឯហេតុចេវ-ឯអហេតុកោ ច ឯម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[๑๑๕๙] ហេតុយា ទ្វេ ។

[๑๑๖๐] សរណំ សហេតុកញ្ចេវ ឯចហេតុំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯអរណោ ឯអហេតុកោចេវ ឯ(๑)ហេតុ-ច ឯម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អរណំ សហេតុកញ្ចេវ ឯចហេតុំ ឯម្ចំ បដិច្ច ឯសរណោ ឯសហេតុកោចេវ ឯឯហេតុច ឯម្ចោ ខុប្បដ្ឋតិ ហេ-តុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[๑๑๖๑] ហេតុយា ទ្វេ ។

---

๑ ម. ឯឯចហេតុ ។

សរណោទុកបោត្ថសបោត្ថកទុក:

ឆសរណោទុកឆបោត្ថសបោត្ថកទុក:

(๑๑๕๘) ធម្ម មិនមែនជាមិនមានរណ: មិនមែនជាហេតុ តាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ប្រកបដោយរណ: ជាហេតុតាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ๑ ។ ធម្ម មិនមែនប្រកបដោយរណ: មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមានរណ: ជាហេតុតាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ๑ ។

(๑๑๕๙) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ๒ ។

(๑๑๖๐) ធម្ម មិនមែនជាមិនមានរណ: មិនមែនជាមិនមានហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម ប្រកបដោយរណ: ប្រកបដោយហេតុតាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ๑ ។ ធម្ម មិនមែនប្រកបដោយរណ: មិនមែនប្រកបដោយហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម្ម មិនមានរណ: ប្រកបដោយហេតុតាំងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ๑ ។

(๑๑๖๑) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារ: ๒ ។

សរណោទុកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកេ
ឆសរណោទុកឆហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(๑๑๖๒) សរណំ ហេតុញ្ចេវ ហេតុសម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឆអរណោ ឆហេតុ ចេវ ឆហេតុវិប្បយុត្តោ. ឆ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុ ចេវ សហេតុ. កទុកាសនិសំ ។

សរណោទុកឆហេតុសហេតុកទុកេ
ឆសរណោទុកឆហេតុឆសហេតុកទុកំ

(๑๑๖๓) សរណំ ឆហេតុំ សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆហេតុ ឆសហេតុកោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អរណំ ឆហេតុំ. សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆហេតុ ឆស. ហេតុកោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(๑๑๖๔) ហេតុយា ទ្វេ ។

(๑๑๖๕) អរណំ ឆហេតុំ អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆហេតុ ឆអហេតុកោ ឆម្ហោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

សរណោទុកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុក:

ឆសរណោទុកឆហេតុហេតុសម្បយុត្តទុក:

(๑๑๖๒) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ: មិនមែនជាហេតុតាំង មិនមែនប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ: ជាហេតុតាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ដូចគ្នានឹងហេតុចេវសហេតុកទុក:ដែរ ។

សរណោទុកឆហេតុសហេតុកទុក:

ឆសរណោទុកឆហេតុឆសហេតុកទុក:

(๑๑๖๓) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនជាហេតុតាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ: មិនមែនជាហេតុតាំងប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

(๑๑๖๔) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๒ ។

(๑๑๖๕) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ: មិនមែនជាហេតុតាំងមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(๑๑๖๖) ហោតុយា ฯลฯ ๆ

សរណោទុកប្ចុទ្ធរនុកេ ឆសរណោទុកប្ចុទ្ធរនុកំ

(๑๑๖๗) អារណោ អប្បច្ចយោ ឆម្ចោ ឆសរ-ណោសស្ស ឆអប្បច្ចយស្ស ឆម្ចស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ๆ អារណោ អសន្ថវោ ឆម្ចោ ឆសរណោសស្ស ឆអសន្ថវស្ស ឆម្ចស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ច-យោ ๆ អារណោ សនិទស្សនោ ឆម្ចោ ឆអារណោសស្ស ឆសនិទស្សនស្ស ឆម្ចស្ស អារម្មណាប្បច្ចយេន បច្ច-យោ . . . ឆសរណោសស្ស ឆសនិទស្សនស្ស ឆម្ចស្ស អារម្មណា ๆ បេ ๆ

សរណោទុកអាសវេទុកេ ឆសរណោទុកនោអាសវេទុកំ

(๑๑๖๘) សរណំ អាសវំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆសរ-ណោ នោអាសវោ ឆម្ចោ . . . ឆអារណោ នោអា-សវោ ឆម្ចោ . . . ឆសរណោ នោអាសវោ ច ឆ-អារណោ នោអាសវោ ច ឆម្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ហោតុប្ប-ច្ចយា ๆ សរណំ នោអាសវំ ឆម្ចំ បដិច្ច ឆអារណោ ឆនោអាសវោ ឆម្ចោ . . . ฯลฯ ๆ

(๑๑๖๖) កុដ្ឋហេតុប្បច្ចយ មានវារៈ๑ ។

សរណោទុកប្បវុដ្ឋរទុកៈ ឆសរណោទុកប្បវុដ្ឋរទុកៈ

(๑๑๖๗) ធម៌ មិនមានរណៈ មិនមានបច្ចយ ជាបច្ចយ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាមិនមានបច្ចយ ដោយអារម្មណប្បច្ចយ ។ ធម៌ មិនមានរណៈ ជាអសង្ខតៈ ជាបច្ចយ នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាអសង្ខតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ចយ ។ ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញ ជាបច្ចយ នៃធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ដោយអារម្មណប្បច្ចយ ... នៃធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ដោយអារម្មណប្បច្ចយ ។ បេ ។

សរណោទុកអាសវទុកៈ
ឆសរណោទុកនោអាសវទុកៈ

(๑๑๖๘) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាអាសវៈ ... ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាអាសវៈក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ចយ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាអាសវៈ ... មានវារៈ๒ ។

សរណទុកសាសវទុកេ ឆសរណទុកឆសាសវទុកំ

(๑๑๖๙) អរណំ សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ឆស-
រណោ ឆសាសវេ ឆម្ភោ . . . ។ អរណំ អនាសវំ
ធម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆអនាសវេ ឆម្ភោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

ឯតេន ឧបាយេន សព្ពត្ថ វិត្ថារេតព្ពំ ។

សង្ខិត្តំ ។

សរណទុកសារម្មណទុកេ
ឆសរណទុកឆសារម្មណទុកំ

(๑๑๗๐) សរណំ សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឆ-
សរណោ ឆសារម្មណោ ឆម្ភោ . . . អរណំ សា-
រម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆសារម្មណោ
ឆម្ភោ . . . ។

សង្ខិត្តំ ។

សរណទុកសាសវទុក: ឆសរណទុកឆសាសវទុក:

(๑๑๖๙) ធម៌ មិនមែនជាប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ: អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ: ប្រកបដោយអាសវៈ: . . . ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ: អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ: មិនមានអាសវៈ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ๑ ។

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់
តាមឧបាយនេះចុះ ។

សេចក្តីបំប្រួញ ។

សរណទុកសារម្មណទុក:
ឆសរណទុកឆសារម្មណទុក:

(๑๑๗๐) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណៈ: ប្រកបដោយអារម្មណ៍ . . . ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ: មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណៈ: ប្រកបដោយអារម្មណ៍ . . . ។

សេចក្តីបំប្រួញ ។

សរណោទុកទស្សនេនបហាតព្ពទុកេ
ឆសរណោទុកឆទស្សនេនបហាតព្ពទុកំ

(๑๑๗๑) សរណំ ឆទស្សនេនបហាតព្ពំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆឆទស្សនេនបហាតព្ពោ ឆម្មោ . . . ឯកំ ។ អរណំ ឆឆទស្សនេនបហាតព្ពំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆអរណោ ឆឆឆទស្សនេនបហាតព្ពោ ឆម្មោ . . . ។

សង្ខិត្តំ ។

សរណោទុកសខត្តរទុកេ ឆសរណោទុកឆសខត្តរទុកំ

(๑๑๗๒) អរណំ សខត្តរំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆសខត្តរោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អរណំ អខត្តរំ ឆម្មំ បដិច្ច ឆសរណោ ឆអខត្តរោ ឆម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

សហជាតភាវម្បិ បញ្ហាវម្បិ វិត្ថារេតព្ពំ ។

អនុលោមប្បដ្ឋានំ ឆដ្ឋិតំ ។

សរណោទុកទស្សនេនបហាតព្វទុក:

ឆសរណោទុកនទស្សនេនបហាតព្វទុក:

(๑๑๗๑) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណ: មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សន: អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រកបដោយរណ: ត្រូវលះដោយទស្សន: ... មានវារ: ๑ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណ: មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សន: អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណ: មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សន: ... ។

សេចក្តីបំប្រួញ ។

សរណោទុកសឧត្តរទុក:

ឆសរណោទុកនសឧត្តរទុក:

(๑๑๗๒) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណ: មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរ: អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណ: ប្រកបដោយឧត្តរ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណ: មិនមែនជាមិនមានឧត្តរ: អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរណ: មិនមានឧត្តរ: ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារ:ក្តី បញ្ហាវារ:ក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

ចប់ អនុលោមប្បច្ចនីយទុកទុកប្បដ្ឋាន ។

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានស្ស សោឡសមោ ភាគោ

អនុលោមប្បច្ចនីយប្បដ្ឋានំ

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា	អង្កៃ
អនុលោមប្បច្ចនីយត្តិកប្បដ្ឋានំ	១
អនុលោមប្បច្ចនីយទុកប្បដ្ឋានំ	៥៣
អនុលោមប្បច្ចនីយទុកត្តិកប្បដ្ឋានំ	៨៤
អនុលោមប្បច្ចនីយត្តិកទុកប្បដ្ឋានំ	១៤១
អនុលោមប្បច្ចនីយត្តិកត្តិកប្បដ្ឋានំ	១៤៨
អនុលោមប្បច្ចនីយទុកទុកប្បដ្ឋានំ	២៨៧

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន សោឡសមភាគ

អនុលោមប្បច្ចនីយប្បដ្ឋាន

សន្ទីកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា	ទំព័រ
អនុលោមប្បច្ចនីយតិកប្បដ្ឋាន	១
អនុលោមប្បច្ចនីយទុកប្បដ្ឋាន	៥៣
អនុលោមប្បច្ចនីយទុកតិកប្បដ្ឋាន	៨៤
អនុលោមប្បច្ចនីយតិកទុកប្បដ្ឋាន	១៤១
អនុលោមប្បច្ចនីយតិកតិកប្បដ្ឋាន	១៤៨
អនុលោមប្បច្ចនីយទុកទុកប្បដ្ឋាន	២៨៧

វិរុទ្ធចាហៅ	អវិរុទ្ធចាហៅ	អង្គ	វដ្តលេខាយំ
អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ	ត្រូវលើកមកជាក់		
បដិច្ច នអាសវ-	បន្តាត់ខាងក្រោម		
សម្បយុត្តា ច	បន្ទះសរីរា	៦៧	២
អនុលោមប្បច្ចនីយប្បដ្ឋានំ	អនុលោមប្បច្ចនីយប្បដ្ឋានំ	១៨០	១

សន្លឹកប្រៀបពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។	ឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។បេ។	៨៣	៥
បិត្តសម្បយុត្ត-	បិត្តសម្បយុត្ត-	១១១	២
ហេតុប្បច្ច័យ ។	ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។	១១៤	៤
ជាអកុសល	ជាកុសល	១២៥	១៣
មិនមែនជាមិនមែនត្រូវដ៏ធំ	មិនមែនត្រូវដ៏ធំ	១៥៦	២០
មិនមែនជា	ជា	២០១	១២
និងមិនមែនប្រកប	និងប្រកប	២០៦	៩
និងប្រព្រឹត្តទៅ	និងមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅ	២១៨	១៤
ច្រឡំនិងតាំងឡើងដោយចិត្ត	ដែលមិនមែនច្រឡំ		
	និងតាំងឡើងអំពីចិត្ត	២២៧	១២
យើញនិងមិនមានការប៉ះ	យើញតែប្រកបដោយ		
ពាល់	ការប៉ះពាល់	២៤៦	៦
ធម៌ ប្រកបដោយ	ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយ	២៨៣	១០

INSTITUT BOUDDHIQUE